

ΠΕΡΙΟΔΟΣ

ΔΕΥΤΕΡΑ

ΟΙΜΟΓΕΝΕΙΑ

ΕΤΟΣ Α'

ΤΟΜΟΣ 4

ΔΡΑΧ. 4

ΜΑΡΙΣ ΠΕΝΟΥΑΡ

Γιατί

να σ' αγαπήσω;

A circular library stamp from the University of Toronto Libraries. The text "UNIVERSITY OF TORONTO LIBRARIES" is arranged in a circle around the perimeter. In the center, there is a stylized emblem featuring a tree or plant. The year "1964" is printed at the bottom of the circle.

(ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΔΕΥΤΕΡΑ)

ΕΤΟΣ 11 - 9 'Απριλίου 1937 ΑΡΙΘ. 4

ΤΙΜΗ ΕΚΑΣΤΟΥ ΤΟΜΟΥ ΔΡΧ. 4

Ἰδρυτής : ΚΩΝΣΤ. ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ

Διευθυντής : ΝΙΚ. ΚΑΜΑΡΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

Γραφεῖα : Ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν Πατρῶν 5 β
Τηλέφ. 26-135

Συδρομή έτησία: Έσωτερικοῦ Δρ. 200 Έξωτερικοῦ \$ 7
 » έξαμηνος: » 100 » \$ 3.50
 καὶ δι' ὅλην τὴν Ἀφρικὴν καὶ Βελγικὸν Κόγκο έτησία συδρομή σελλίνα 30.

Αἱ ἐπιστολαὶ καὶ τὰ χρηματικὰ ἐμβάσματα δεόν νὰ ἀποστέλωνται πρὸς τὸν
Δ)τὴν τῆς «Οἰκογενείας» κ. Νικ. Καμαρινόπουλον, ὁδὸς Γερμανοῦ Παλαιῶν
Πατρῶν 5 β, Ἀθήναι.

Ἐν Ἀμερικῇ, ἔχει ἀναλάβει τὴν ἐγγραφὴν συνδρομητῶν καὶ τὴν κατὰ φύλλον πώλησιν, ἡ Ἑταιρία New York News Agency General P. O. Box 497, New York City, ἐκπροσωποῦμένη παρὰ τοῦ κ. Κ. Καλφοπούλου.

4 MONON ΔΡΑΧΜΩΝ 4

ΚΑΤΑ ΤΕΥΧΟΣ

“Ετοι, με τὸ ελάχιστον αὐτὸ ποσὸν θὰ ἔχετε, πλὴν τῆς ἀλλης ἐκλεκτῆς ὕλης καὶ ἓνα ἀριστευρηματικὸ κομψοτυπωμένο αὐτοτελὲς μυθιστόρημα. Κατ’ αὐτὸν τὸν τρόπον, ἡ «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ» θὰ καταστῇ ὁ ἀχώριστος σύντροφος καὶ τοῦ πλέον πτωχοῦ Ἑλλήνος φιλαναγνώστου.

ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΗΠΕΙΡΩΤΙΚΩΝ ΜΕΛΕΤΩΝ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΟΥ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ
ΛΟΓΡΕΑ

ΔΩΡΕΑ

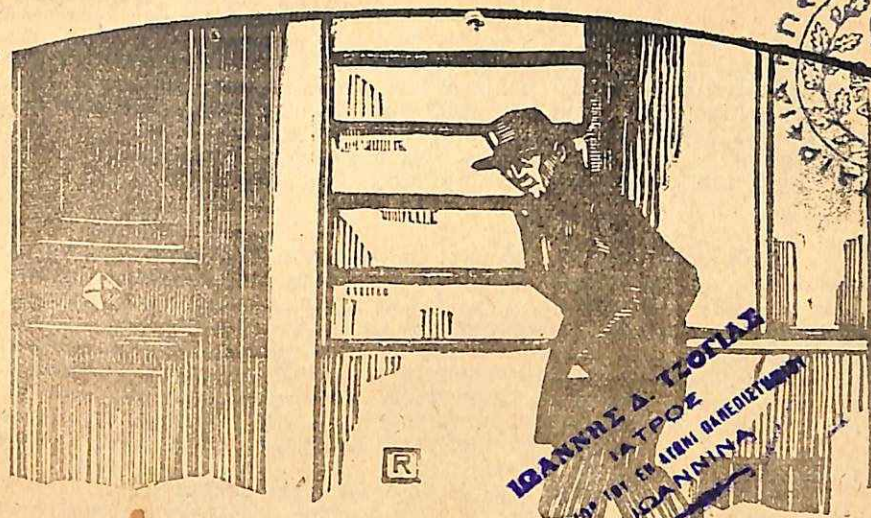
ИМЕРОМ.

A.P. 9.

Ο ΣΥΓΓΡΑΦΕΥΣ ΤΟΥ «ΓΙΑΤΙ ΝΑ Σ' ΑΓΑΠΗΣΩ;»

ΜΩΡΙΣ ΡΕΝΟΥΑΡ

ΜΩΡΙΣ ΡΕΝΟΥΑΡ

ΓΙΑΤΙ ΝΑ Σ' ΑΓΑΠΗΣΩ;

Η «ΛΕΥΚΗ ΟΠΤΑΣΙΑ»

ΓΙΑΤΙ δεν θέλεις, επιτέλους, να βάλης μυαλό; Γύρα χρόνια δυστυχίας και ταπεινώσεων δεν εκκλήραναν ακόμα την καρδιά σου; Είπε τάχα τόσο δύσκολο να καταλάβεις ότι δεν έχεις πια δικαιώματα στη ζωή; Τι είσαι σήμερα; Ένα θλιβερό κοινωνικό ναυάγιο, ένας από τους χιλιάδες Ρώσσους που σέρνουν εδώ κ' εκεί στον άπεραντο κόσμο, στη φτώχεια τους, την απογοήτευσί τους, τη νοσταλγία τους... Είσαι ένας κοινότατος μάγειρος στην υπηρεσία ενός έμπορου καφέδων από τη Βολιβία... Έπρεπε να είχες ξεχάσει από καιρό ποιός ήσουν άλλοτε... Και όμως, εφτάσε να δής μία ωραία νέα, με μία ρακέττα του τένις στο χέρι, για να νοιώθεις και πάλι την καρδιά σου να χτυπά, για ν' αρχίσεις να πλάθεις και πάλι όνειρα — αδιόρθωτα, αξιολύπητα. Ιδών...

Έτσι μονολογούσε ο Ιδών Δολκώφ, τριγυρνώντας έξω από τον τοίχο του μεγάλου πάρκου του πύργου Μπωσέν. Ενώ όμως έλεγε αυτά, έστρεφε με αγωνία τα βλέμματά του εδώ κ' εκεί, σαν να περίμενε να εμφανιστή και πάλι μπροστά του η «Λευκή Οπτασία» που τον γοήτευσε πριν από δυο μέρες...

*Τού κάκου προσπαθούσε να πείση τον εαυτό του ότι αυτό που έκανε ήταν τρέλλα, ότι κυνηγούσε μία χίμαιρα, ή οποία θα προσέθετε ακόμα μία πίκρα στις τόσες που είχε δοκιμάσει στα τελευταία χρόνια. Καταλάβαινε και ο ίδιος, ότι στη θέση που βρισκόταν, δεν είχε το δικαίωμα ν' αγαπήσει, και μάλιστα μία αρχοντοπούλα που έμεινε σ' ένα παλιό πύργο με πάρκο... Από την πρώτη, όμως, στιγμή που την είδε, ένοιωσε να φυσά στα στήθη του ένα δροσερό αέρι και να ζυπνά και πάλι στα βάθη της καρδιάς του η παλιά του λυρική διάθεση...

三

Πριν από δύο μέρες, λοιπόν, ο Ιβάν, επιστρέφοντας στο Φοντε-κρεζ από το Αζαί λε Ριντώ, την πιο κοντινή πόλη, όπου πήγαινε τακτικά τρεις φορές την εβδομάδα για να φανίση διαφόρα τρόφιμα, αποφάσισε να μη ακολουθήσει το συνηθισμένο δρόμο, αλλά να κάνει μια στροφή για να γνωρίσει καλύτερα την περιφέρεια αυτή της Γουραίνης.

Ξαφνικά, θρέθηκε έξω από έναν τοίχο που δέν τόνειχε προσέξει ως τότε, έπειδη τόν σκέπαζαν πανύψηλα καί πυκνόφυλλα δέντρα. Καί πίσω από τόν τοίχο αυτόν άκούσε δυό δροσερές, νεανικές φωνές:

—Θέλεις ν' αλλαξής θεοί, Άννα;
—Ναί φρανσουάζ... Με τύφλωσε ό ήλιος.

Ἡ μουσικὴ τῶν δύο φωνῶν ἀναστατώσε τὸν ἴσον.
Ἡ μουσικὴ τῶν δύο φωνῶν ἀναστατώσε τὸ αὐτὸ τοῦ.

Μισόκλεισε τὰ μάτια του καὶ τενίσωσε τὰ πόδια του. Ἐπαιζαν τέννις, Δὲν ἀργήσε νὰ καταλάβῃ ὅτι ἡ δοῦ κοπελλες ἐπαιζαν τέννις, ἀπὸ τὸν ὑπόκοφο κρότο ποῦ ἔκαναν ἡ μπάλλες χτυπώντας πάνω στὶς ρακέτες. Μάντευε τὶς ζωηρὲς κινήσεις ποῦ θα ἔκαναν τὰ χρυσομένεα ἀπὸ τὸν ἥλιο μπράτσα, τὰ ζωηρὰ πηδήματα τῶν νεανικῶν κοριμῶν... Καὶ ἡ καρδιά του παρακολουθοῦσε τὰ σκιρτήματα αὐτά... Τ' ἀσημέ- νια γέλια τῶν κοριτσιῶν, τ' ἀνάφωνήματά τους, ἡ σύντομος φράσεις των νανούριζαν μετὰ τὴ μουσικὴ τους τὴν ψυχὴ τοῦ Δολκῶφ...

—Θεέ μου! αυτή είνε ἡ εὐτυχία! ψιθύρισε ὁ Ἰωάν.

Λέει ξέρω τί μ' ἔχει πιάσει σήμερα! ἀκούσε ἀφηνικά μιὰ φωνή.

—Πράγματι, φρανσουάζ, απίστευτο...
μηνή.... Ο νους σου τρέχει αλλού...

— Αγαπημένες φωνές, ἃς εἶστε εὐλογημένες γιὰ τὴν παρηγοριά
ποὺ σκορπίσατε σὲ μιὰ πονεμένη καρδιά! Ὁ Θεὸς νὰ δώσῃ νὰ μὴ

ποῦ σκορπίσατε σὲ μια πονεμένη καρδιά! Ο Θεὸς νὰ σώσῃ τὰ ἔθνη!

Ἡ σκέψις ὅμως ὅτι ἡ ὥρα εἶχε περάσει καὶ ὅτι εἴπρεπε νὰ θρῖσκεται ἡδὴ στὴν κουζίνα του, τὸν ἐπανέφερε ἀπότομα στὴν πραγματικόχο, ποὺ προστάναε μιὰ μεγάλη εὐτυχία ἀπ' τὸν ἐξωτερικὸ κόσμον, ἔτοιμαζόταν νὰ ξεκινήσῃ.

Καὶ μιὰ φωνὴ ἀκούστηκε:

Ο Ιβάν έσκυψε, πήρε την μπάλα, την κράτησε στη χούφτα του και άρχισε να την χαϊδεύει σαν πολύτιμο. Υστερα την άκουμπησε στην καρδιά του, στα χείλη του. Καί ήταν έτοιμος να την πετάξει πάνω απ' τον τοίχο. Μά τη στιγμή εκείνη άνοιξε μια μικρή πόρτα και ωρμήσε έξω μια κοπέλλα γελαστή και λαχανιασμένη... Φορούσε ένα ασπρο φουστάνι με κοντά μανίκια.

— 52! — με συγχωρείτε, κύριε, τραυλίσε. Είμαι πολύ αδέξια...
Πήρε την μπάλλα από τα χέρια του Ίβαν και ξαναχάθηκε πίσω
από την πόρτα.

Ἔτσι συναντήθηκαν γιὰ πρώτη φορά ἡ Φρανσουάζ ντ' Ἐγκλαν-
τιν καὶ ὁ Ἰβάν Δολκώφ.

ΜΙΑ ΑΠΡΟΣΔΟΚΗΤΗ ΓΝΩΡΙΜΙΑ

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ Δολκῶφ θυσανίζοτανε δυὸ ὀλοκληρες μέρες μὲ τὸ πρόβλημα ἂν ἔπρεπε νὰ ἐπιδιώξη νὰ συναντηθῇ μὲ τὴν ἄνωστη. Καὶ ἂν ἄκομα τὴν ἔδωτε καὶ πάλι καὶ γνωρίζοντουςαν καλύτερα, τί θὰ εἶχε νὰ κερδίση ἀπὸ τὴν ἱστορία αὐτή; Πῶς θὰ τολμοῦσε νὰ πῇ στὴν ὥραία μὲ τὴ ρακέτα ὅτι ἦταν μάγειρος; Εἶχε τὸ δικαίωμα, αὐτός, ὁ ταπεινός, νὰ σηκώσῃ ἐρωτικά βλέμματα σὲ μιὰ πυργοδέσποινα; Δὲν μπορούσε νὰ εἶνε ἐκ τῶν προτέρων βέβαιος ὅτι ἐκεῖνη θὰ ξεκαρδιζότανε στὰ γέλια ὅταν θὰ μάθαινε τὴν πραγματικὴ κοινωνικὴ θέσι του;

«Ὡστόσο, τὰ λογικά αὐτὰ ἐπιχειρήματα δὲν εἶχαν τὴ δύναμι νὰ τὸν μεταπειθοῦν. Ὁ Ἰβάν ἐνοιαθε τὴν ἀνάγκη νὰ ζουαδῇ τὴν κοπέλα μὲ τὰ γαλανὰ μάτια καὶ τὴ μελωδικὴ φωνή, νὰ τῆς μιλήσῃ, νὰ σχετισθῇ μαζί της, ἀδιάφορο ἀν ἀπὸ τὴ γνωριμία αὐτὴ ἐπρόκειτο ν' ἀποκομίσῃ μονάχα μιὰ ταπείνωσι.

— Άγαπημένη μου! έλεγε με τὸ νοῦ του, ἐνῶ ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ ἀπὸ τὴν ἀνυπομονσία. Γιατί δὲν ἀκούεται σήμερα ἡ μουσική σου; Γιατί δὲν ἀντηχεῖ τὸ ἀσημένιο γέλιο σου; Ένας κουρασμένος διαβάτης διψᾷ τώρα νὰ ῥηθῇ στὰ χεῖλῃ σου τὴν ἀνάπαυσι, τὴ λήθη.

Δίπλωσε στα τέσσερα ένα χαρτονόμισμα των είκοσι φράγκων —
τα τελευταία υπολείμματα του μισθοῦ του. Ήξερε καλά ὅτι ένα φι-

λοδωρήμα κάνει φλύαρο και τον πιο επιφυλακτικό άνθρωπο. Με αυτό, λοιπόν, το μικρό ποσόν ο Ίβάν είχε την ελπίδα ότι θα μάθαιναν από το θυρωρό του πύργου πώς λέγονται τα δύο κορίτσια, τότε θαγίνουν περίπατο, ποιές ώρες είναι απασχολημένη ή γκουβερνάντα τους...

Με τη σκέψη αυτή, ενοίωσε ένα θάρος να του φεύγει απ' την καρδιά. Θα μπορούσε να μάθει, ότι τον ενδιαφέρει. Η αλήθεια είναι ότι δεν ζητούσε και πολλά πράγματα: Ήθελε να πληροφορηθεί πώς τις λένε, πόσων χρονών είναι, πώς περνούν τις ώρες τους...

Εννοείται ότι από τις δύο κοπέλλες με τη μουσική φωνή, εκείνη που λαχταρούσε περισσότερο να δη ήταν η λευκή όπτασία που παρουσιάστηκε μπροστά του, για λίγες στιγμές, πριν από δύο μέρες, γελαστή και λαχανιασμένη...

Ο Ίβάν επανειλάμβανε νοερά τα λόγια που θα της ελεγε μόλις θα την συναντούσε, — όταν, ξαφνικά, εκεί που εκανε το γυρο του τοίχου, έρεθηκε μπρός σε μια άνοιχτη καγκελόπορτα.

Ήταν η κεντρική είσοδος του πύργου Μπωσέν.

Με τη διαφορά ότι δεν υπήρχαν εκεί ούτε θυρωρός, ούτε και θυρωρείο. Στην καμπί μιάς δεινροστοιχίας, φαινόταν ένα τμήμα από τον πύργο. Ο Ίβάν άρχισε ν' απελπίζεται. Κύτταζε μια το είκοτον πάγκο και μια το παράθυρο της παλιάς άρχοντικής κατοικίας, άλλοτε τα λασπωμένα του παπούτσια και άλλοτε την ύγρη αμμο της δεινροστοιχίας. Και έπειδή το πνεύμα της αποφασιστικότητας τον έπιφοιτούσε μονάχα όταν ήταν εύτυχισμένος, κάθισε περιλυτός και απογοητευμένος σ' ένα μαρμαρένιο πάγκο και άρχισε να φιλοσοφεί πάνω στην αδικία της τύχης.

Ωστόσο, εύρισκε πικρή ήδονη στον πόνο του. Προσπαθούσε να κλάψει. Κ' έλεγε άναστενάζοντας:

— Δυστυχισμένε, Ίβάν! Κανείς δεν σ' αγαπά στον κόσμο αυτόν, φτωχέ μου φίλε!...

Ο Ίβάν ένοιωσε ήδη τα δάκρυα ν' άνεβαίνουν στα μάτια του, όταν ξαφνικά άκουσε το θόρυβο ενός άμαξιού.

Σηκώθηκε και είδε ένα προχωρούν κάταπανω του δύο αλογα που τραβούσαν ένα μικρό άμάξι χωρίς οδηγό. "Ωρμησε σ' ένα πήδημα και συγκράτησε τα ζώα από τα ρουθούνια.

— Για που το βάλατε; άρχισε να μιλά με τα αλογα. Έχετε, βλέπω, όρεξη για περίπατο...

Τη στιγμή, όμως, εκείνη μια θυμωμένη φωνή άκούστηκε μέσα από το όχημα:

— Μά ποιά δικαίωμα σταμάτησες το άμάξι μου;

Στο παράθυρο της άμαξόπορτας παρουσιάστηκε ένας θυμωμένος γέρος.

Ο τόνος της φωνής του ήταν τόσο αγέρωχος και το βλέμμα του τόσο αυστηρό και περιφρονητικό, πίσω από ένα μονόκλ με φαρδύ μαύρο κορδόνι, ώστε ο Ίβάν λησμόνησε την απόφασί του να μη άνακοινώση σε κανένα την πραγματική του ταυτότητα. Έκανε δυο βήματα, έβγαλε το καπέλλο του και άποκρίθηκε στον άγνωστο με μεγάλη άξιοπρέπεια:

— Κύριε Ίβάν Δολκώφ.

Ο γέρος άλλαξε άμέσως συμπεριφορά. Κατέβηκε από το άμάξι, έβγαλε και αυτός το καπέλλο του και συνεστήθη:

— Μαρκήσιος ντ' Έγκλαντίν, πυργοδοεσπότης του Μπωσέν...

Και άπλωσε το χέρι του στον Ίβάν.

— "Αν δεν άπατώμαι, — συνέχισε ο μαρκήσιος, — φαίνεσθε διατεθειμένος να έπισκεφθήτε τον πύργο μου, άφου σας βρίσκω στο πάγκο μου... Δεν ξέρω σε τί όφείλω την τιμή της έπισκέψεως αυτής...

Ο Ίβάν τον κύτταζε με μάτια όρθάνοιχτα από κατάπληξι.

"Ωστε ο άνθρωπος αυτός ήταν ο ιδιοκτήτης του πύργου;

Ίσως, λοιπόν, να ήταν και πατέρας των δύο κοριτσιών...

Τη στιγμή εκείνη, ο Δολκώφ μετανόησε έπειδή άνεκοίνωσε στο μαρκήσιο τον τίτλο του. Άναλογίστηκε τί συνέπειες θα μπορούσε να έχη η γνωριμία αυτή, υπό την έπίσημη ιδιότητά του, και ενώ πριν από λίγη ώρα ήθελε να έρθει ένα μεσον να γνωριστή με τη «λευκή όπτασία», τώρα άρχισε να καταριέται την τύχη του... για την ευνοια που του έδειξε!

Θα ήθελε να βρίσκεται μερικές χιλιάδες έέρστια μακριά από εκεί!

— Όχι, όχι..., τραύλισε. Έκανα, άπλως, ένα περίπατο, είδα άνοιχτή την πορτα του πάγκου και μπήκα μέσα ν' άποθαυμάσω τα δέντρα σας... Με συγχωρείτε...

— Σας παρακαλώ, άγαπητέ μου κύριε... Και άφου είχα την ευτυχία να σας γνωρίσω, θεωρώ υποχρέωσί μου να σας προσφέρω ένα ποτήρι παλιό κρασί, από την κάβα μου... Ελπίζω ότι δεν θα μου άρνηθήτε την τιμή αυτή... Άνεβήτε, παρακαλώ, στο άμάξι μου... Μά, που το έχετε άφήσει το δικό σας;

— Το δικό μου άμάξι; άποκρίθηκε σαστισμένος ο Δολκώφ. Α! είναι μακριά, πολύ μακριά!...

Κ' έκανε μια άόριστη χειρονομία προς τη διεύθυνσι της Ρωσίας.

— Α! θα το άφήσατε στο Τρύφ, εξακολούθησε ο μαρκήσιος. Θα στείλω τον ίπποκόμ μου να σας το φέρη.

Και ο κ. ντ' Έγκλαντίν έπιασε τον άμφιταλαντευόμενο Ίβάν από το χέρι και τον άνάγκασε διά της βίας σχεδόν ν' άνέβη στ' άμάξι — ένα καμπάλαιο όχημα, που είχε τη θέσι του οδηγού στο έσωτερικό του. Ο Ίβάν είχε την εντύπωσι ότι κατρακυλούσε σιγά-σιγά σ' ένα έπικίνδυνο κατήφορο. Ήταν πολύ άργά πειά για να έξηγήση στον πυργοδοεσπότη του Μπωσέν ότι από καιρό έπαυσε να φέρη τον τίτλο του κόμητος και ότι τώρα ήταν ένας ταπεινός μάγειρος... Εξάλλου, τον είχε κυριεύσει μια γλυκειά νάρκη. Η θερμή ύποδοχή που του έκανε ο Γάλλος ευγενής τον είχε συγκινήσει, τον είχε ξεπλύνει από το θόρυβο πολλών ταπεινώσεων, τον μετέφερε για μια στιγμή στο πραγματικό του περιβάλλον...

Ο Δολκώφ καταλάβαινε πώς δεν θα είχε τη δύναμι ν' άντιδράση στη γλυκειά μέθη που τον είχε καταλάβει. Και η σκέψη ότι ίσως σε λίγο να συναντούσε τη «λευκή όπτασία» έκανε την καρδιά του να χτυπά δυνατά...

ΜΙΑ ΦΩΛΕΑ ΕΥΓΕΝΩΝ

Τ Η μέρα κεινη είχαν συγκεντρωθή άρκετοι γνωστοί στο «Λεωφορείο» του πύργου Μπωσέν. Η κόρης του πυργοδοεσπότου, του μαρκησιού ντ' Έγκλαντίν, είχαν δώσει στο σαλόνι τους την όνομασία «Λεωφορείο», έπειδή ήταν στενό και μακρύ κ' έπειδή τα καθίσματά του — παλιές πολυθρόνες με βελούδο ξεφτισμένο εδώ κ' εκεί από την πολυκαιρία, — ήσαν τοποθετημένα άντικρυστά σε δυο σειρές. Η διαρρύθμισι του σαλονιού ώφειλετο σε μια έμπνευσι του μαρκησιού και καμμιά δύναμι στον κόσμο δεν θα μπορούσε να έπιφέρη την παραμικρή άλλαγή στη διάταξι αυτή των καθισμάτων.

Οι έπισκέπται — οι μοναδικοί άλλωστε φίλοι του σπιτιού — είχαν πάρει το τσάι. Η κόμισσα Λε Μπρέν, μια ήλικιωμένη κυρία, είχε τραγουδήσει για έκτη φορά στο πιάνο την προσευχή της Μαργαρίτας, άπ' τον «Φάουστ», ενώ ο σύζυγός της, ο κόμης Λε Μπρέν, συζητούσε πολιτικά με το μαρκήσιο ντ' Σεργβαί και τον κ. ντ' Λα Βαλέ. Για την άκρίβεια, ο τελευταίος περιωριζότανε στο ν' άκούη μονάχα τους φίλους του, κουνώντας από καιρό σε καιρό το κεφάλι του, για

νά δείχνει ότι λαμβάνει μέρος στη συνομιλία. Ποτέ όμως δεν θα τολμούσε ν' ανοίξει το στόμα του και νά έκφερη μια άτομική γνώμη παρουνισιά της συζύγου του. Η κυρία ντέ λα Βαλέ, μιά επιδολητική γυναικίκα τεραστιών σωματικών διαστάσεων, ή οποία όμως είχε την άθωα μανία νά πιστευη ότι ήταν ή τελευταία ρωμαντική υπάρξις του πεζού αιώνος μας, καθότανε σέ μιά πολυθρόνα και κεντούσε ένα έργοχειρο, χωρίς νά δίνη προσοχή ούτε στις κορώνες της κομήσεως Λε Μπρέν ούτε στην πολιτικολογία των άνδρων.

Σέ μιά γωνιά του σαλονιού, καθόντουσαν κοντά-κοντά σ' ένα καναπέ, ή Φρανσουάζ και ή Άννα, ή δυό κόρες του κ. ντ' Εγκλαντίν, συζητώντας χαμηλόφωνα για ένα θέμα που θα τες ένδιέφερε εξαιρετικά, αν κρινη κανείς από τη ζωηρή λάμψη των ματιών τους.

Η Φρανσουάζ, ή μεγαλύτερη, ήταν ηλικίας εικοσι έτών και ή Άννα δεκαεννιά. Είχαν και ή δυό γαλανα μάτια και ζανθά μαλλιά. Για χαρακτηριστικά τους, ή κινήσεις των, ο τόνος της φωνής των, όλα σ' αυτές μαρτυρούσανε την εύγενή καταγωγή τους και τό ψυχικό των κάλλος. Αλλά ή Άννα έκανε άκομη σαν μικρό κορίτσι, που δεν σκέπτεται τίποτ' άλλο παρὰ τὰ παιχνίδια, ή Φρανσουάζ είχε στο πρόσωπό της μιά έκφρασι ήρεμίας κ' ελαφράς μελαγχολίας που της προσέδιδε ξεχωριστό θέλητρο.

Η δυό αδελφές, λοιπόν, συνέχιζαν τη συζήτησί τους χωρίς ν' ασχολούνται διόλου με τους καλεσμένους των. Η αλήθεια είναι ότι τὰ πρόσωπα αυτά αποτελούσανε τό μοναδικό κύκλο των γνωριμιών τους σ' όλη την περιφέρειαν και ότι εμαθαν νά τὰ θεωρούν σαν συγγενικά τους. Την κυρία ντέ λα Βαλέ, μάλιστα την αποκαλούσαν θεία, χωρίς νά ξέρουν ούτε ή ίδιες τό γιατί. Ο μαρκήσιος ντ' Εγκλαντίν, άνθρως παλαιών αντίληψεων, δεν αφήσε ποτέ τις κόρες του νά σχετισθούν με άνθρώπους που δεν ανήκαν στην τάξι τους. Ήταν περήφανος για τήν καταγωγή του και δεν επέτρεπε σέ κανένα βέβηλο νά εισχωρήση στο περιβάλλον του.

Ας πλησιάσουμε με τρόπο τις δυό αδελφές και ας παρακολουθήσουμε τη συζήτησί τους:

—Μά, τί περισσότερο μπορώ νά σου πώ; έλεγε ή Φρανσουάζ στην Άννα, για δεκάτη φορά από δυό ήμερών. Τό μόνο που πρόσεξα από αυτόν, είναι ότι έχει ψηλό άνάστημα...

—Καλά, τό άκούσαμε αυτό! επέμενε ή Άννα. Τί ειδους άνθρωπος ήταν;

—Τί ειδους άνθρωπος; Τί θέλεις νά πής;

—Θέλω νά πώ τί έντύπωσι σου έκανε εύθως άμέσως.

—Μου φάνηκε μάλλον μελαγχολικός... Έχει ώχρό πρόσωπο, λιγα άσπρα μαλλιά στους κροτάφους... Φαίνεται ότι υπέφερε πολύ στη ζωή του... Φορούσε μαύρο κοστούμι...

—Μήπως ήσαν και τὰ χέρια του μαύρα;

—Ω! κάθε άλλο! διεμαρτυρήθη ή Φρανσουάζ. Απεναντίας, είχε χέρια κάτασπρα, με μακρυά περιποιημένα δάχτυλα... Μά, γιατί γελάς;

—Γελώ, επειδή πρό όλίγου μου έλεγες ότι δεν πρόσεξες τίποτα από αυτόν, ενώ τώρα είσαι έτοιμη νά μου περιγράψης τό σχήμα των νυχιών του...

—Για μένα, ο άγνωστος αυτός είναι... είναι...

—Τό πριγκηπόπουλο, μήπως, του παραμυθιού;

—Και γιατί όχι, δεσποινίς μου;...

Και ή δυό αδελφές συνέχισαν τη συζήτησι στον ίδιο τόνο, πάντοτε χαμηλόφωνα. Ζούσανε μακριά απ' τον κόσμο, σέ μιά άγέρωχη μοναξιά, με την συντροφιά μερικών ηλικιωμένων φίλων των οποίων ή συνομιλία δεν είχε τίποτα τό ευχάριστο. Και όμως: ή ζαφνική εμφάνισι ενός άγνώστου, έδωσε φτερά στη νεανική τους φαντασία, τις

μιετέφερε ζαφνικά από τό άυστηρό περιβάλλον τους σ' ένα κόσμο που τον μάντευαν χωρίς νά μπορούν νά τον προσδιορίσουν.

«ΑΥΤΟΣ ΕΙΝΕ!»

Τ Ο «λεωφορείο» αναστατώθηκε από την αφιξι ενός ώραιου νέου, μ' ευγενικό παρουσιαστικό, τον οποίο ο μαρκήσιος ντ' Εγκλαντίν παρουσίασε στους φίλους του με μεγάλη έπισημότητα:

—Ο κόμης Ιβάν Δολκώφ!

Η Φρανσουάζ χωρίςσε.

Σηκώθηκε απότομα από τον καναπέ, ψιθυρίζοντας στο αυτί της Άννας:

—Αυτός είναι!

Η κόμησης Λε Μπρέν σταμάτησε εκεί που ήταν έτοιμη νά βγάλη μιά ψηλή νότα και ή κυρία ντέ λα Βαλέ αφήσε τό εργόχειρό της νά πέση από τὰ χέρια της στα γόνατά της. Οι κύριοι σηκώθηκαν, εκαναν μιά βαθεία υπόκλισι στον ξένο και ύστερα αρχισαν νά τον κυτάζουν με συμπάθεια και με περιέργεια: Ήταν τόσο στενός ο κύκλος των γνωριμιών τους, στη μακρινή εκείνη έπαρχία, ώστε ή αφιξι ενός νέου προσώπου — ενός άνθρώπου της τάξεως των βέβαια — αποτελούσε γι' αυτούς πραγματικό γεγονός.

Ο μαρκήσιος έκανε τις συστάσεις με όλους τους τύπους, χωρίς νά παραλείψη κανένα τίτλο. Μά ο Ιβάν δεν άκουε πειά τί έλεγε ο κ. ντ' Εγκλαντίν.

Μόλις μπήκε στο σαλόνι, τὰ βλέμματά του επεσαν στη Φρανσουάζ και καρφώθηκαν στα μάτια της με άπειρη στοργή.

Η καρδιά του χτυπούσε δυνατά στα στήθη του. Του φαινόταν ότι έβλεπε ένσαρκωμένα τὰ γλυκύτερα όνειρα που είδε στη ζωή του, ότι είχε προσωποποιημένα μπροστά του την εύτυχία του.

Αντίκρυζε και πάλι τη «λευκή όπτασία», την κοπέλλα με τη μελωδική φωνή. Απέραντη χαρά τον πλημμύρισε. Είχε την έντύπωσι ότι θα μπορούσε τότε να πραγματοποιήση και τὰ πιο τολμηρά κατωρθώματα, ότι θα μπορούσε ν' αντιμετώπιση τό σύμπαν.

—Αγαπημένο μου όραμα, αγαπημένη μου φωνή! έλεγε με τό νοή του. Σε ξαναβρίσκω! Ο Θεός θέλησε νά ξανασιμώμε... Σε αγαπώ... Σου όρκίζομαι ότι θα σ' αγαπώ ως την τελευταία μου πνοή! Μ' ένα σου βλέμμα εσθυσες από τό νοή μου τόσες δυσάρεστες ανανήσεις και καθάρισες την καρδιά μου από πολλά ταπεινά αίσθηματα. Μ' ένα σου ακόμα βλέμμα μπορείς νά με κάνης τον πιο εύτυχισμένο άνθρωπο του κόσμου! Μη μ' εγκαταλείψεις, αγαπημένη μου!...

Η υποχρέωσι όμως ν' ανταλλάξη χειράψεις και υπόκλισεις του διέκοψε απότομα τον μονόλογό του.

Όταν ο Δολκώφ έπιασε τό χέρι της Φρανσουάζ, που έτρεμε σαν κάτασπρο πουλί μέσα στο δικό του, εναιώσε ένα ρίγος που δεν τό δοκίμασε ποτέ άλλοτε στη ζωή του. Του φαινόταν ότι όλόκληρη ή ύπαρξί του έλυανε μέσα σέ μιά άπερίγραπτη εύτυχία...

Και όταν κατάλαβε απ' τό χαμόγελο και τό βλέμμα της Φρανσουάζ ότι τον άνεγνώρισε και κείνη και ότι ήταν εύτυχισμένη επειδή τον ξανάβλεπε, δάγκωσε τὰ χείλη του για νά μη προφέρει, μπρός στους άλλους, τὰ ερωτικά λόγια που άνέβαιναν αυθόρμητα από την καρδιά του.

—«Σ' εύχαριστώ, αγαπημένη μου, σ' εύχαριστώ!» έλεγε με τό νοή του.

—Είχα την εύχαρίστησι νά οδηγήσω τον κ. Δολκώφ με τό άμάξι μου, είπε ο μαρκήσιος, αφού τελείωσαν ή συστάσεις. Αφήσε τό δικό του έδω κοντά... Πρέπει νά στείλω τον Καίσαρα νά τό φέρη...

Ο Ίβαν συνήρθε απότομα από τη γλυκειά νάρκη του. Καί αρχίσε νά θρίσκη πολύ ένοχλητικό τό άνυστακτικό άρμας του.

—Δέν υπάρχει λόγος νά υποβληθήτε στον κόπο αυτόν, είπε στον πυργοδοπότη. Ιό άλογο μου θά θρή μόνο του τό δρόμο του σταύλου. Έχει, ξέρετε, έξαιρετική μνήμη. Πρό ήμερών...

Καί ο Δολκώφ άρχισε νά έκθειάζη τά χαρίσματα του φανταστικού άλόγου του, για ν' άποφύγη νά μιλήση για τον έαυτό του. Μιλούσε κάπου δέκα λεπτά της ώρας, χωρίς νά τον διακόψη κανείς, τόσο καλά χρωμάτιζε τις φράσεις του καί τις εικόνες του. Ψέ μου! πόσα προσόντα είχε τό άλογο αυτό! Ο Δολκώφ... τά έπληροφορείτο καί ο ίδιος για πρώτη φορά καί άναρωτιόταν αν ήταν δυνατό νά υπάρχει τέτοιο άλογο στον κόσμο!...

Έέλος, άποφάσισε καί νά τό θαφτίση:

—Τό λένε Μπούρια, έξακολούθησε, Μπούρια σημαίνει ρωσικά «άδάμαστος σάν θυέλλα».

—Γι' ώραίο όνομα! φώναξε ή Φρανσουάζ, ή όποία ήταν κρεμασμένη από τά χείλη του Ίβαν.

Η Άννα την κύτταξε χαμογελώντας πονηρά καί την σκούνηξε έλαφρά μέ τον αγκώνα της, σάν νά την είδοποιούσε νά είνε πιό συκρατημένη στους ένθουσιασμούς της.

Ο ΙΒΑΝ ΓΙΝΕΤΑΙ ΠΥΡΓΟΔΕΣΠΟΤΗΣ...

Σ ΙΓΑ-ΣΙΓΑ, όμως, ο Ίβαν άρχισε νά χάνη τό κέφι του. Είχε την έντυπωσι ότι ήταν παρεισκακτος στον έκλεκτο αυτόν κύκλο, ότι χρησιμοποιούσε τόν τίτλο του κόμητος χωρίς νά έχη τό δικαίωμα αυτό. Η καρδιά του άρχισε νά σφίγγεται από την αγωνία.

—«Μοῦ φαίνεται ότι τό καλύτερο που έχω νά κάνω, είνε νά ηγαίνω! είπε μέ τό νοῦ του. Δέν έχω καμμία θέσι εδώ... Γιατί νά έξαπατώ τους καλούς αυτούς ανθρώπους;...»

—Καθήστε, σας παρακαλώ, άγαπητέ μου κόμη! του είπε ο μαρκήσιος

Καί ο Δολκώφ κάθησε μηχανικά. Οι άλλοι πλησίασαν τά καθίσματα τους, σχηματίζοντας κύκλο τριγύρω του. Σέ κάθε άλλη περίπτωση, ο πυργοδοπότης θά διεμαρτύρετο έπειδή του χάλασαν τη διάταξι της έπιπλώσεως του σαλονιού. Άλλ' ο Ίβαν τον είχε γοητεύσει τόσο, ώστε ήταν πρόθυμος νά συγχωρήση τά πάντα προς χάριν του. Έξάλλου, όλη ή διήγυρι είχε μαγνητισθή από την παράξενη προσωπικότητα του Ίβαν. Κανείς δέν ζητούσε νά έξηγήση την παρούσια του άγνώστου αυτού στο Μπωσέν.

Άλλ' ο Ίβαν κατάλαβε ότι έπρεπε νά πη δύο-τρια λόγια για τον έαυτό του.

Τό περιβάλλον, ή δροσιά των δυό κοριτσιών, ή σεβαστές κυρίες, ή ήρεμη αξιοπρέπεια των κυρίων, ή παλαιική έπιπλώσι του σαλονιού του έκαναν νά θυμηθί τά παιδικά του χρόνια, στο άρχοντικό του πατέρα του, σέ μία έπαρχία της Νοτίου Ρωσίας. Ένοιωσε τά μάτια του νά υγραίνονται μέ την άνάμνησι της περασμένης ετυχίας...

Καί τώρα...

Άναστεναξε θαθείά, προσπάθησε νά διώξη άπ' τό νοῦ του κάθε δυσάρεστη σκέψι καί είπε:

—Είμαι, ξέρετε, γείτονάς σας...

—Ι είτονας; φώναξε ο κ. ντ' Έγκλαντίν. Έν τοιαύτη περιπτώσει, θά μένετε στον πύργο Φοντεκρέζ...

—Ακριώς! Μένω στο Φοντεκρέζ...

—Στό Φοντεκρέζ! ψιθύρισαν ταυτοχρόνως ή Φρανσουάζ καί ή

Άννα, μέ ύφος έλαφράς άπογοητεύσεως.

—Στό Φοντεκρέζ! έπανέλαβε καί ή κυρία ντε λά Βαλέ. Είσαθε, λοιπόν, από τη Βενεζουέλα;

—Οχι, κυρία μου, είμαι Ρώσος.

—Είσαθε Ρώσος; Σύμμαχος μας, λοιπόν; Ά! τόσο τό καλύτερο! Δέν φαντάζεσθε τη χαρά μου! Είνε πολύ εύγενικό έκ μέρους σας, άγαπητέ γείτονα, νά είσαθε Ρώσος!

Ο Ίβαν πρόσεξε τότε ότι όλοι οι παριστάμενοι άνέπνευσαν μέ πραγματική άνακούφισι όταν έμαθαν πως ήταν Ρώσος, χωρίς όμως καί νά μπορή νά έξηγήση τό γιατί. Ο λόγος είνε άπλούστατος. Όταν μαθεύτηκε ότι τον παληό άρχοντικό πύργο του Φοντεκρέζ,— ένα από τά ιστορικά κειμήλια του τόπου,— τον άγόρασε ένας νεόπλουτος, ένας μεγαλέμπορος καφέδων από τη Βολιβία ή τη Βενεζουέλα, ένας άνθρωπος δηλαδή χωρίς τίτλους εύγενείας, ή καλές οικογένειες της περιφέρειάς άποφάσισαν έκ συμφώνου νά κρατήσουν τον τύπο αυτόν σ' άπόστασι, νά μην έρθουν σέ καμμία έπαφή μαζί του. Οι έπισκέπται, λοιπόν, του μαρκησιού ντ' Έγκλαντίν νόμισαν για μία στιγμή ότι ο νεόπλουτος αυτός ήταν ο Ίβαν Δολκώφ καί δοκίμασαν κάποια άπογοήτευσι. Έκείνος, όμως, δέν άργησε νά τους θγάλη από την πλάνη αυτήν.

Η συγκίνησι καί ή εύχαρίστησι, ύστερ' από τη διάλυσι της παρεξηγήσεως αυτής, έκαναν την παχύσαρκη κυρία ντε λά Βαλέ νά κοκκινήση περισσότερο, ν' άνάψη κυρολεκτικά. Ο κ. ντε λά Βαλέ, ο όποιος ήταν περήφανος έπειδή ένας προπάππος του καρατομήθηκε κατά τη διάρκεια της γαλλικής έπαναστάσεως, άρχισε νά καταφέρει έναντιον των σοβιέτ, ένώ συγχρόνως έκανε άέρα της γυναίκας του μέ μία θεντάγια. Ο Ίβαν, άκούοντας τη λέξι σοβιέτ, χτύπησε θυμωμένος τό πόδι του στο πάτωμα καί γρύλλισε άνάμεσα στά χείλη του μία ρωσική φράσι κάπως άκατάλληλη για τά τρυφερά αυτιά δεσποινίδων. Τό εύτύχημα ήταν ότι κανείς από τους παρισταμένους δέν γνώριζε τη γλώσσα του Πούσκιν. Η κόμησσα Λε Μπρεν θρήκε την εύκαιρία κατάλληλη για νά τραγουδήση μιαν άρια από την όπερα «Πρίγκηψ Ίγκορ». Ο κόμης Λε Μπρεν, περισσότερο ρεαλιστής, ζήτησε νά πληροφορηθί αν ή Ρωσίδες ήταν θερμές γυναίκες...

—Λιγώτερο από τις Γαλλίδες! άποκρίθηκε ο Ίβαν.

Κ' έρριξε στην κόμησσα Λε Μπρεν καί στην κυρία ντε λά Βαλε ένα βλέμμα που έκανε την καρδιά των δυό σεβαστών κυρίων νά ξαναχτυπήση μέ νεανική όρμη.

Ο μαρκήσιος ντε Σερεβάν, ο όποιος πίστευε θαύματα ότι γεννήθηκε μεγάλος στρατιωτικός αδιάφορο αν ή περιστάσεις δέν του έπρεψαν νά έκδηλώση τη στρατηγική ιδιοφυία του, άνέπτρυξε διά μακρών τό σχέδιο της μάχης των ματζουριανών έλών...

—Άλλοίμονον! τον διέκοψε σέ μία στιγμή ο Ίβαν. Την ξέρω καλά τη μάχη αυτή, έπειδή έλαβα μέρος σ' αυτήν...

—Έλαβε μέρος στην ένδόξη αυτή μάχη! άνεφώνησε μέ θαυμασμό κ' ένθουσιασμό ή κυρία ντε λά Βαλέ, λησμονώντας ότι οι Ρώσοι υπέστησαν πανωλεθρία στα ματζουριανά έλη από τά στρατεύματα του Χίντεμπουργκ. Άλλ' αυτό είνε ύπεροχο! Έχουμε γείτονα ένα ήρωα!... Καί νέ σκεφθή κανείς ότι είχαμε για σας την ιδέα ότι είσατε έμπορος καφέδων από τη Βενεζουέλα!...

Ο Ίβαν λησμόνησε άμέσως τά γαλανά μάτια της Φρανσουάζ... Θά ήθελε πολύ νά θρίσκη χιλιάδες λευγες μακρυά από τό Μπωσέν...

—Ίσως ν' άκούσατε, άγαπητή μου κυρία, νά γίνεται λόγος για τον Κορτές...— τραύλισε, μέ χαμηλωμένα μάτια.— Μά ο κ. Κορτές

είνε από τη Βολιθία...

—Τί Βολιθία, τί Βενεζουέλα! Τό ίδιο κάνει... Έκείνο, όμως, που δεν μπορώ ακόμη να καταλάβω, αγαπητέ μου κόμη, είναι τι το κοινόν υπάρχει μεταξύ σας και αυτού του κυρίου... πώς τον είπατε; Κορτές...

—Ω! να σας εξηγήσω...

Ο Δολκώφ θα ήθελε να μη ζή.

Για μία στιγμή τον κυριεύσε η επιθυμία να πη όλη την αλήθεια, για ν' απαλλαγεί απ' το μαρτύριο αυτό, να θροντοφωνάξει με την κυνική ειλικρίνεια που καταλαμβάνει κάπου-κάπου τους Ρώσους:

—Ο κ. Κορτές είναι ο πραγματικός ιδιοκτήτης του Φοντεκρέζ. Κ' εγώ, ο κόμης Δολκώφ, είμαι τώρα μάγειρος στην υπηρεσία του!... Σας άρεσω;...

Μα η Φρανσουάζ τον κύτταζε στα μάτια με τόσο συμπάθεια, ώστε ο Ίβαν δεν έβρηκε τη δύναμη να ομολογήσει την αλήθεια, — μία αλήθεια που θα τον απομάκρυνε απ' την αγαπημένη του.

—...ο κ. Κορτές είναι φίλος μου! συνεπλήρωσε.

Και κοκκίνησε ελαφρά από την ντροπή του, για το ψέμα που είπε.

—Πολύ περίεργο! ψιθύρισε η κυρία ντε λά Βαλέ.

Της σούτης γνώμης ήσαν και όλοι οι παριστάμενοι. Η μικρά αυτή όμηγυρι, η οποία άντλούσε δυνάμεις από την προσήλωσή της στις παραδόσεις και η οποία ένοιωθε έμφυτη αντίπαθεια για όλους τους ξένους, δεν μπορούσε να καταλάβει πώς ένας άνθρωπος της κοινωνικής θέσεως του κόμητος Δολκώφ μπορούσε να διατηρή φιλικές σχέσεις μ' έναν έμπορο καφέδων από τη Βολιθία! Και ο Δολκώφ, θέβαια, ήταν ξένος. Με τη διαφορά, ότι έδειχνε με την εμφάνισή του και τη συμπεριφορά του ότι ανήκε σε μία τάξη της οποίας τα μέλη άποτελούν μία οικογένεια σ' ολόκληρο τον κόσμο.

—Αλλ' αν δεν άπατώμαι, — παρετήρησε ο κ. ντ' Έγκλαντίν, — ο φίλος σας έφυγε από τον τόπο μας τελευταίως...

—Πράγματι, έφυγε... Πήγε στο Μπιάρριτς να παρακολουθήσει τις τελευταίες ιπποδρομίες. Δεν θα λείψει, όμως, πολύ...

—Εν τώ μεταξύ, μένετε μόνος στο Φοντεκρέζ;

—Μάλιστα... δηλαδή όχι έντελώς μόνος...

—Ω! δεν έννοώ το υπηρετικό σας προσωπικό...

Η ΤΑΡΑΧΗ ΤΗΣ ΦΡΑΝΣΟΥΑΖ

Η Άννα σηκώθηκε να σερβίρει στον έπισκέπτη ένα τσάι. Η Φρανσουάζ την άκολουθήσε, με την πρόφασι ότι ήθελε να την βοηθήσει.

—Πώς σου φαίνεται; ρώτησε χαμηλόφωνα την άδελφή της ένω έβάζε μερικά θουτήματα σ' ένα πιάτο.

—Πολύ καλός, άποκρίθηκε η Άννα, με άνυπόκριτο ένθουσιασμό. Πρόσεξες τις ματιές που σου ρίχνει... Θεέ μου! φοβήθηκα μήπως σε λύσσει με τα βλέμματά του!...

—Έλα, καυμένη! διεμαρτύρήθη η Φρανσουάζ — κοκκινίζοντας όμως από ευχαρίστησι. Μη λές άνοησίες...

—Μα, δεν μου λές, τί έπαθες και κάθεσαι τόσο ώρα άμίλητη, σαν να σου έρραψαν το στόμα; Δεν μπορείς να του πής κ' έσύ κανένα λόγο; Η κυρία ντε λά Βαλέ του μιλά διαρκώς και δεν τον αφήνει να γυρίσει το κεφάλι του να σε κυτάξει... Πόσο θα υποφέρη, ο καυμένος! Ω! είναι τρομερό να κάθεσαι κοντά στην αγαπημένη σου και να μη μπορείς να την δής!

—Τί είναι αυτά που λές, Άννα; Το ξέρεις ότι είσαι άνυπόφορη;

—Πρώτη φορά το πληροφορούμαι από σένα!

Και η Άννα έκανε μία ειρωνική υπόκλιση μπρός στη Φρανσουάζ και πήγε να σερβίρει το τσάι στο Δολκώφ.

—Θα ήθελα πολύ, του είπε, να σας προσφέρω ένα τσάι που θα σας θύμιζε την πατρίδα σας. Δυστυχώς δεν ξέρω πώς ψήνουν το τσάι στη Ρωσία...

Η Φρανσουάζ, παίρνοντας θάρρος από τα λόγια της Άννας πήγε και κάθησε πιο κοντά στον Ίβαν.

Η παρούσία του της προξενούσε μία γλυκειά ταραχή.

Ποτέ άλλοτε δεν είχε δη από τόσο κοντά ένα νέο τόσο ώραίο. Και η συγκίνησή της ήταν μεγαλύτερη έπειδή την κατείχε και αυτή η επιθυμία να ξαναδής τον άγνωστο που παρουσιάστηκε ξαφνικά στη ζωή της, πριν από δύο μέρες... Η εμφάνισή του ξένου αυτού, με τα ευγενικά, πονεμένα χαρακτηριστικά, υπήρξε για τη Φρανσουάζ, που ζούσε στον πύργο του πατέρα της σχεδόν σαν καλόγρησα, η άποκάλυψη ένός ολόκληρου κόσμου αίσθημάτων και έντυπώσεων.

Δεν ήξερε ακόμα αν αγαπούσε τον Ίβαν ή αν έπρόκειτο να τον αγαπήσει.

Έκείνο που ήξερε ήταν ότι εύρισκε μεγάλη ευχαρίστησι στη συντροφιά του και ότι ήθελε πολύ να τον ξαναδής, να τον βλέπει τακτικά...

Έπρεπε, όμως, να προκαλέσει την προσοχή του, έπειδή εκείνος ήταν διαρκώς άπασχολημένος με την κυρία ντε λά Βαλέ, η οποία δεν άφηνε κανένα άλλον να μιλήσει. Θυμήθηκε τα όσα είχε διαβάσει σ' ένα πάλλο μυθιστόρημα για τη ζωή στη Ρωσία και άρχισε να ζητά πληροφορίες από τον Ίβαν για τους μουζίκους, τους μηδενιστές και τους τσάρους... Ο Δολκώφ έχασε την ψυχραιμία του από τη στιγμή που η Φρανσουάζ άρχισε να τον κυτάζει στα μάτια, από τη στιγμή που άκουσε την «αγαπημένη φωνή» ν' άπευθύνεται μονάχα σ' αυτόν. Μπέρδευε τα λόγια του και έδινε τις πιο έξωφρενικές άπαντήσεις, συγχέοντας τους τσάρους με τους μηδενιστές και τη στέππα με τη θότκα.

Ξαφνική, η δ-νίς ντ' Έγκλαντίν είχε την κακή έμπνευσι να τον ρωτήσει:

—Δεν μου λέτε, αλήθεια, πώς γίνεται η περίφημη ρωσική σαλάτα;

Ο Ίβαν νόμισε ότι η Φρανσουάζ ήθελε, με την έρώτησή της αυτή, να του δώσει να καταλάβει ότι ήξερε τί δουλειά έκανε... Κοκκίνησε, μπέρδευε περισσότερο τα λόγια του και, τέλος, διεβεβαίωσε τη Φρανσουάζ ότι δεν άκουσε ποτέ να γίνεται λόγος για τέτοια σαλάτα...

Η κυρία ντε λά Βαλέ δεν έννοούσε ν' άφήσει ήσυχο τον Ίβαν. Ηθελε ν' άκούση από τα χείλη του ώραίου Σλαβού ιστορίες όργίων κ' έγκλημάτων, στίς ρωσικές φυλακές, άγνωστες λεπτομέρειες για τη σφαγή της αυτοκρατορικής οικογένειας, τα δραματικά περιστατικά που συνέβησαν στο φρούριο Πέτρου και Παύλου από της έποχής της ανεγέρσεώς του.

—Μήπως σας έκλεισαν κ' έσας σ' αυτό το φρούριο; ρώτησε με άγωνία. Θεέ μου! φαντάζομαι πόσο θα υποφέρατε!

—Πολύ, πάρα πολύ! άποκρίθηκε ο Δολκώφ, με την ταπεινοφροσύνη ένός μάρτυρος.

—Σας υπέβαλαν σε μαρτύρια; Σας έδειραν με κνούτο; Σας έβγαλαν τα δόντια με τανάλιες;

—Όχι, κυρία μου, είπε ο Ίβαν, ειλικρινά λυπημένος έπειδή δεν μπορούσε, με μία καταφατική άπάντησή του, να ευχαρίστηση την

έξαιρετη αυτή γυναίκα.

—Μήπως σ'αξέχουσαν ζεματιστό λάδι στ' αυτιά σας;

—Έπαθα κάτι άλλο χειρότερο, αγαπητή μου κυρία! ψιθύρισε ο Ίβαν.

Είχε θυμηθῇ τὸ βούτυρο πὺν τσιγάριζε στὴν κουζίνα τοῦ πύργου τοῦ κ. Κορτές.

—Χειρότερο καὶ ἀπὸ αὐτά; φώναξε ἡ κυρία ντὲ λὰ Βαλέ. Πέστε μου ἀμέσως τί σας συνέβη... Ἀνυπομονῶ νὰ μάθω τίς περιπέτειές σας, τὰ μαρτυρία σας...

Τὴ στιγμὴ, ὅμως, ἐκείνη τὰ βλέμματά της ἔπεσαν στὶς δεσποινίδες ντ' Ἐγκλαντίν κ' ἔκανε τὴ σκέψη ὅτι τέτοιες ἱστορίες δὲν ἦσαν κατάλληλες γιὰ κορίτσια.

—Ὅχι ὄχι! ἐξακολούθησε, χαμηλώνοντας τὸν τόνο τῆς φωνῆς της. Προτιμότερο εἶναι νὰ περάσετε ἀπὸ τὸ σπῆτι μου νὰ τὰ ποῦμε ἰδιαιτέρως... Μένω στὸν πύργο τοῦ Πλεσσί Πυσαί. Δέχομαι κάθε Πέμπτη... Γιὰ σας, ὅμως, τὸ σαλόνι μου εἶναι ἀνοιχτὸ ὅποιαδήποτε μέρα τῆς ἐβδομάδος...

—Τί θὰ λέγατε γιὰ μιὰ παρτίδα μπριτζ; πρότεινε ὁ κ. ντὲ λὰ Βαλέ.

Ὅλοι ἔβριθκαν τὴν ἔμπνευσί του ἐξαιρετη. Καὶ καθῆσαν στὸ τραπέζι. Ὁ Δολκῶφ ἔπαιξε χωρὶς νὰ προσέχη διόλου στὸ χαρτί του. Κατέπληξε τοὺς συμπαίκτας του μὲ τὴν ἀφηρημάδα του. Τὰ βλέμματα ὅμως τῆς Φρανσουάζ δὲν τὸν ἀφῆναν ν' ἀφοσιωθῇ στὸ παιχνίδι του. Τὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ χάσῃ δεκαεννὴ φράγκα καὶ πενήντα λεπτά.

Ὅταν τελείωσε ἡ παρτίδα, σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ἦταν ζαλισμένος ἀπὸ τὴν πλησμονὴ τῶν ἀλληλοσυγκρουομένων αἰσθημάτων. Ὁ κ. ντ' Ἐγκλαντίν προσεφέρθη νὰ τὸν μεταφέρῃ ὁ ἴδιος, μὲ τὸ ἀμάξι του, στὸν πύργο του. Ὁ Ίβαν, ὅμως, δὲν δέχτηκε τὴν εὐγενῆ αὐτὴ προσφορά.

—Σ'αξέχριστῶ πολὺ! ἀποκρίθηκε ζωηρά. Προτιμῶ νὰ περπατήσω λίγο μὲ τὰ πόδια. Ὁ περίπατος αὐτὸς εἶναι ὑγιεινός.

—Καὶ τὸ ἀλογό σας; ρώτησε μὲ ἐνδιαφέρον ἡ Φρανσουάζ. Ἰσως νὰ μὴ ἔρῃκε μόνο του τὸ δρόμο.

—Ποιὸ ἀλογό μου; ἀποκρίθηκε ὁ Ίβαν, ὁ ὁποῖος εἶχε λησμονήσει τὴν ὑπαρξί του Μπούρια.— Ἀ! ναί, συνέχισε σὲ λίγο. Μὴν ἀνησχεῖτε γι' αὐτό. Δὲν πρόκειται νὰ χαθῇ...

Οἱ παριστάμενοι ἐξεδήλωσαν γιὰ μιὰ ἀκόμα φορὰ τὴν εὐχαρίστησι πὺν τοὺς προξένισε ἡ γνωριμία τοῦ κόμητος Δολκῶφ.

—Τί καλοὶ πὺν εἶναι ὅλοι τους! σκέφτηκε ὁ Ίβαν. Θεέ μου! Δὲν ἔπρεπε νὰ τοὺς γελάσω! Εἶμαι ἕνας ἐλεεινός, ἕνας τιποτένης...

...Γὸ χέρι τῆς Φρανσουάζ πὺν τὸν χαιρετοῦσε ἀρχισε νὰ τρέμῃ μέσα στὸ δικό του.

«Αγαπημένη μου! εἶπε μὲ τὸ νοῦ του ὁ Ίβαν, ἐνῶ τὰ χεῖλη του προφῆραν μερικὰ κοινότατα λόγια. Εἶσαι τὸ πιὸ γλυκὸ ὄνειρο τῆς καρδιάς μου!...»

Ὁ πύργοδεσπότης συνώδευσε τὸν Ίβαν ὡς τὴν καγκελόπορτα τοῦ πάρκου.

—Χαίρετε, αγαπητέ μου κόμη, τοῦ εἶπε ὅταν τὸν ἔβγαλε ὡς τὸ δρόμο. Τὸ Μπωσέν εἶναι πάντοτε ἀνοιχτὸ γιὰ σ'αξέ... Ἐλάτε νὰ μ'αξέ ἐπισκεφθῆτε καὶ πάλι γιὰ νὰ μ'αξέ ἀποδείξετε ὅτι ἡ συντροφιά μας σ'αξέ εἶναι εὐχάριστη...

...Εκείνη τὴν ἡμέρα, τὸ γεῦμα τῆς κυρίας Κορτές σεργιάρθηκε μὲ μεγάλη καθυστέρησι: Ἐπὶ πλέον, ὁ μάγειρος ξέχασε νὰ ρίξῃ ἀλάτι σ' ὅλα τὰ φαγητά!

Ο κ. ΚΑ! Η ΚΑ ΚΟΡΤΕΣ

ΟΤΑΝ ὁ κ. Διέκο Κορτές, μεγαλεμπορος καφεδων ἀπὸ τὴ Βολιβία, καὶ κάτοχος μιᾶς τεραστίας περιουσίας, ἀποφάσισε νὰ ἐγκατασταθῇ στὴ Γαλλία, ἀγοράσῃ τὸν ἱστορικὸ πύργο τοῦ Φοντεκρέζ καὶ τὸν παρεδῶσε στὰ χεῖρια ἐνὸς μοντέρνου ἀρχιτέκτονος ἀπὸ τὴν Γαλλο-Βολιβία γιὰ νὰ μεταβάλλῃ τὸ σέβαστο αὐτὸ λειψανο ἐνὸς ἐνδόξου παρελθόντος σὲ μιὰ συγχρονισμένη κατοικία. Ὑστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ, τὸ ἀριστοῦργημα αὐτὸ τῆς γαλλικῆς ἀρχιτεκτονικῆς, εἶχε πάρει ἐξωτερικὴ ἐμφάνισι πολυκατοικίας.

Ἐνας Ἰταλὸς κηπουρὸς ἀνέλαβε τὴ διαρρυθμίσαι τοῦ κήπου τοῦ πύργου. Ἰὸ ἀποτέλεσμα ἦταν νὰ χάσῃ ὁ κήπος τὴν παλαιὰ του γοητεία καὶ νὰ μεταβληθῇ σὲ γήπεδο κατάλληλο μοναχὰ γιὰ ποδοσφαιρικές συναντήσεις.

Ἀλλ' ἡ μεταρρυθμιστικὴ μανία τοῦ κ. Κορτές δὲν περιορίστηκε ἐδῶ. Ἐνας ντεκαρπτερ ἀγνώστου ἐθνικότητος — εἶχε ἰδιαιτέρους λόγους νὰ μὴ θελῇ νὰ φανερώσῃ τὸ παρελθόν του καὶ τὴν καταγωγὴν του... — παρεκλήθη ἀπὸ τὸν ἔμπορο τῶν καφεδων ν' ἀντικαταστήσῃ ὅλα τὰ «παλαιὰ καὶ ἀχρηστά» ἐπιπλα τοῦ πύργου μὲ ἄλλα, καινούργια καὶ πολυτελῆ. Τὰ υπογεῖα γέμισαν ἀπὸ ἐπιπλα πὺν θὰ εἶχαν τὴ θέσι τους σ' ἕνα μουσεῖο καὶ στὴ θέσι τους ἐτοποθετήθησαν καὶ ἐξαμβλώματα, πὺν ἐμοιάζαν μὲ δημιουργήματα τῆς ταραγμένης φαντασίας ἐνὸς σχιζοφρενούς. Μιὰ πληρὴς συλλογὴ ἀπὸ πολύχρωμα κουτιά πούρων τῆς Ἀβάνας, — τὸ καυχήμα τοῦ κ. Κορτές, — ἀντικατέστησε στὰ ράφια τῆς βιβλιοθήκης τὰ παλαιὰ, σπάνια βιβλία μὲ τ' ἀριστοτεχνικά δεσμίματα.

Ὅταν συνεπληρώθησαν ἡ μεταβολὴς αὐτές, ὅταν δηλαδὴ ὁ πύργος κατήντησε ἀγνώριστος, ὁ κ. Κορτές διατάξε νὰ μετακομίσουν στὸ Φοντεκρέζ τὴ γυναίκα του, ἡ ὁποία ἔμενε τότε στὸ Παρίσι.

Ἡ κυρία Κορτές εἶχε πράγματι ἀνάγκη μετακομίσως, ἐφ' ὅσον ζύγιζε περὶ τὰ ἑκατὸν πενήντα κιλά. Ὡστόσο, ἦταν εὐχαριστημένη ἀπὸ τὴ ζωὴ της. Καὶ τὴ ζωὴ αὐτὴ τὴν περνοῦσε καθισμένη ἀναπαυτικὰ σὲ μιὰ πολυθρόνα, κατασκευασμένη ἐπιτηδες γιὰ τὸ σωματικὸ της ὄγκο. Καὶ ὅταν ἀκόμα ταξίδευε μὲ τὸ τραῖνο, δὲν ἐγκατέλειπε τὴν πολυθρόνα της. Τὴν τοποθετοῦσαν σὰν μπαούλο στὸ βαγόνι τῶν ἀποσκευῶν. Ἔτσι μετεφέρθη ἀπὸ τὸ Παρίσι στὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τοῦ Ἀζαί λὲ Ριντώ. Ἐκεῖ, τὴν φορτώσανε σ' ἕνα φορτηγὸ αὐτοκίνητο πὺν τὴν ξεφορτώσανε στὸ Φοντεκρέζ.

Ἡ κυρία Κορτές ἦταν μιὰ γυναίκα πολὺ συμπαθητικὴ κατὰ θέαν. Εἶχε πάντοτε κέφι, ὑπὸ τὸν ὅρο νὰ εἶναι τὸ στομάχι της γεμάτο. Ἀπὸ τὸ πρῶν ὡς τὸ θῆλυ δὲν ἔκανε ἄλλῃ δουλειὰ παρὰ νὰ τρώγῃ φρούτα καὶ γλυκίσματα μὲ τὴ συντροφιά ἐνὸς παπαγάλου, τὸν δὸν Πέντρο, καὶ μιᾶς ἡλικιωμένης καλογρηῆς, τῆς ἀδελφῆς Ἐνκαρνασιόν, πὺν τὴν εἶχε παρὶς της ἀπὸ τὴ Βολιβία. Ὅταν δὲν ἐτρώγε — καὶ αὐτὸ τῆς συνέβαινε σπανιότατα — ἔριχνε τὰ χαρτιά γιὰ τὸν παπαγάλο της καὶ τὴν καλόγρη.

Μόλις τὸ ζεῦγος Κορτές ἐγκαταστάθηκε ὁριστικὰ στὸν πύργο, πρῶτη του ἐργασία ἦταν νὰ φωνάξῃ ἕνα ιερέα γιὰ νὰ κἀνῃ ἀγίασμό. Ἐνας φίλος τοῦ μεγαλεμποροῦ τοῦ συνέστησε τὸ σὲβ. Πίντο Σιλβάρες ντὰ Κόστα, πρωθιερέα τῆς πορτογαλικῆς ἐκκλησίας τῶν Παρισίων καὶ ἰδιοκτῆτὴ μιᾶς κομψῆς βίλλας στὴν Τουράιν. Ὁ κ. Κορτές τὸν κάλεσε τηλεγραφικῶς. Καὶ τὴν ὁρισμένη ὥρα, ὁ Πορτογάλος ἐπίσκοπος ἔφτανε στὸ Φοντεκρέζ μὲ τὴν πολυτελεῖ Μερσεδὲς

του. Ήταν ένας ωραίος άντρας, με γλυκά καστανά μάτια και με περιποιημένα χέρια.

Μετά την τελετή του αγιασμού — η κυρία Κορτές παρεκάλεσε τον επίσκοπο να εulογήση με ιδιαίτερο ζήλο το άσπασερ που έβαλαν στον πύργο, για να μη γίνη κανένα δυστύχημα,— μετά την τελετή, λοιπόν, του αγιασμού ο Πορτογάλος πρωθιερέυς εξέφρασε τη χαρά του στον πυργοδεσπότη έπειδή εξέλεξε την περιφέρειά τους ως τόπο παραμονής.

—Θά σάς δοθή εδώ η εύκαιρία, του είπε, να γνωρίσετε μερικά από τα γνωστότερα ονόματα της διεθνούς άριστοκρατίας: τη λαίδη Μπριτζγουότερ, τον δ)ρα Άρθουρο Λοπέθ, τον κ. και την κ. Ουίλσον, τους Πένα υ Σολάρ, το γυιό του Σουλτάν πασά, τον κ. Μπέν Νταούντ.

—Τί πράγμα είνε αυτός; ρώτησε ο κ. Κορτές.

—Γάλλος... Ο μοναδικός Γάλλος που γνώρισα στα μέρη αυτά. Η αλήθεια είνε ότι έχει γεννηθή στη Νορβηγία από πατέρα άραβά και μητέρα Γαλλίδα... Τα πρόσωπα που σάς ανέφερα έχουν έπαυλεις ή πύργους στην περιφέρεια... Στον ένδοξο αυτόν κατάλογο προστίθεται τώρα άκόμα ένα όνομα, κύριε Κορτές...

Ο μεγαλέμπορος γρύλλισε από εύχαρίστησι.

* * *

Έπρεπε τώρα να φροντίσουν και για το υπηρετικό προσωπικό. Ο Κορτές δέν κοπίασε πολύ στο ζήτημα αυτό. Ο θυρωρός του «Άμπασαντερ», ένας προσωπικός του φίλος, του έρθηκε ένα θαλαμηπόλο. Η κυρία της τουαλέττας του «Ότέλ Μάζεστικ» του παρουσίασε μια θελκτική καμαριέρα, άρωματισμένη με λεπτό γούστο. Και μια έξαδέλφη του, ή όποια έπρόκειτο να φύγη από το Παρίσι και να επιστρέψη στη Βενεζουέλα, του παραχώρησε το Ρώσο μάγειρά της.

Ο μάγειρας αυτός έκανε, εύθως έξ άρχης, ζωηρά έντύπωσι στον κ. και στην κυρία Κορτές. Ήταν εύγενέστατος, ή κινήσεις του ήσαν άρμονικές, ή όμιλία του έδειχνε άνθρωπο μορφωμένο και είχε χέρια κάτασπρα με νύχια περιποιημένα.

—Όνομάζομαι Ίβάν Δολκώφ, είπε στους νεοπλούτους. Μπορώ να δαμάσω και το πιό άνυπότακτο άλογο, ξέρω ρωσικά, άγγλικά, γαλλικά, ισπανικά και ιταλικά, καταλαβαίνω από μουσική και μου άρέσει να συναναστρέφωμαι ανθρώπους του κόσμου...

—Με συγχωρείτε, κύριε,— τον διέκοψε δειλά ή πυργοδέσποινα,— αλλά θά ήθελα πολύ να μάθω άν ξέρετε και να μαγειρεύετε...

—Ω! ή ωραία αυτή τέχνη είνε ο μεγαλύτερος έρωσ της ζωής μου! άνεφώνησε σέ λυρικό τόνο ο Ίβάν Δολκώφ. Είμαι ποιητής της κουζίνας. Ξέρω να δίνω πνοή και στο κοινότερο φαγητό, να έμψυχώ-νω την πιό πεζή σάλτσα, να έξωραίζω...

—Ξέρετε να μαγειρεύετε μπανάνες πουρέ;

—Τό φαγητό αυτό είνε το φόρτε μου! άποκρίθηκε ο Ίβάν, ο ό-ποιος για πρώτη φορά στη ζωή του έπληροφορείτο ότι ή μπανάνες γίνονται πουρές. Θυμάμαι πώς όταν ήμουν άρχιμάγειρας στο «Ότέλ Μετροπόλ» της Γενεύης...

—Έκανες άρχιμάγειρας στο Μετροπόλ; τον ρώτησε με θαυμασμό ο κ. Κορτές.

—Μάλιστα, κύριε...

—Άφου είνε έτσι, σέ προσλαμβάνω άμέσως... Είνε περιττόν να συνεχίσουμε τη συζήτησι...

* * *

Ο κ. Διέγο Κορτές είχε άκούσει να γίνεται λόγος για τους πύργους Μπώσέν, Πλεσσί Πισαί και Τουάρ,— ο τελευταίος ήταν ιδιοκτησία του κόμητος Λέ Μπρέν — με τη διαφορά ότι δέν ήξερε τί είδους

άνθρωποι έμεναν στα «παλιά αυτά κ' έτοιμόρροπα σπίτια». Είδε μερικούς από αυτούς να θγαινουν περίπατο με άμάξι με άλογο, ντυμένοι άπλα και να χαιρετούν τους χωρικούς με χειραψία και σχηματί-σε τη γνώμη ότι ο θαλαμηπόλος του και ο μάγειράς του ήσαν πολύ πιό καθώς πρέπει κύριοι. Όταν, λοιπόν, άποφάσισε να δώση μία γιορτή στο Φοντεκρέζ για τα έγκαίνια του πύργου του, ούτε καν πέ-ρασε από το νού του ή σκέψη να καλέση τους γείτονές του. Έξάλ-λου, για να μη τους άναφέρη ο Πορτογάλος επίσκοπος, θά πη ότι δέν άξιζε ο κόπος ν' άσχολήται κανείς μ' αυτούς.

Κάλεσε από το Παρίσι ένα έργολάβο κοσμικών συγκεντρώσεων, και του άνέθεσε να όργανώση μία έορτή πρώτης τάξεως, χωρίς να λυπηθή χρήματα. Ο έργολάβος αυτός, ο όποιος είχε άλλοτε μεγάλη περιουσία που την σπατάλησε με τους φίλους του, είχε τώρα για έ-πάγγελμα την όργάνωσι, επί παραγγελία, έσπερίδων μετά ή άνευ πόκερ, χορών και διαφόρων διασκεδάσεων, προς χρήσιν των νεο-πλούτων.

Μόλις έλαβε τη σχετική έντολή από τον κ. Κορτές, συμβούλευ-τηκε τον κατάλογό του και διάλεξε από αυτόν ένα μαχαραγιά, μερι-κούς πρίγκηπας άνυπάρκτων Κρατών, τρία μέλη του Τζόκευ Κλώμπ της Ούγγαρας, άρκετους πρώην ύπουργούς και καμπόσους Γάλλους κόμητας και μαρκησίους. Έκ παραλλήλου, προσεκλήθησαν και τα πρόσωπα που ύπέδειξε στον πυργοδεσπότη ο Πορτογάλος επίσκοπος. Τρεις μουσικές, μία ρωσική, μία ισπανική και μία μαύρη θά δια-σκέδαζαν τους καλεσμένους. Είκοσι έξτρα γκαρσόνια κατέφθασαν έπειγόντως από το Παρίσι, μαζί μ' ένα φορτηγό αυτοκίνητο γεμάτο έκλεκτά κρασιά, γλυκίσματα, σπάνια φρούτα και διάφορα άλλα φα-γώσιμα.

Η έορτή αυτή στοίχισε στον κ. Κορτές μερικές χιλιάδες λίρες. Η έπιτυχία της όμως ύπήρξε καταπληκτική, πρωτοφανής για την ή-συχη εκείνη περιφέρεια.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

ΣΤΟΣΟ, μόλις άρχισε ή διασκέδασι, μόλις οι Ρώσοι τρα-γουδιστάι άρχισαν να λένε το «Βαρκάρη του Βόλγα», ο Δολ-κώφ έφυγε από τον πύργο, σάν να τον κυνηγούσανε. Η μελω-δία αυτή που του θυμίζει την πατρίδα του, ή μελαγχολική, πλημμυρι-σμένη νοσταλγία φωνή των συμπατριωτών του τον είχαν άναστατώ-σει. Μά ή νότες της μουσικής έφθασάν ως εκεί, σάν να ήθελαν να τον θασανίσουν. Και ο Ίβάν άπομακρύνθηκε από τα μέρη εκείνα, για να μην άκούη το παθητικό αυτό τραγούδι που άνοιγε πιό βάθειά την πληγή της καρδιάς του.

Ήταν πανσέληνος εκείνη τη νύχτα. Οι δρόμοι ήσαν φωτισμένοι από ένα άσημένιο φώς. Ο Ίβάν άρχισε να προχωρή κατά μήκος του ποταμού Έντρ. Η λεπτή σκιά του γλυστρούσε μπροστά του. Το θέα-μα αυτό τον παρηγορούσε, γιατί έννοιωθε τον έαυτό του λιγώτερο μόνο μέσα στον πανικό που τον κυρίευσε ξαφνικά. Είχε την έντύπωσι ότι ο ίσκιος του ήταν ένας καλός φίλος.

Ο Ίβάν, φεύγοντας από τον πύργο για να μη άκούη τους Ρώ-σους τραγουδιστές, ήθελε ν' άπομακρυνθή άπ' αυτή τη Ρωσία. Όταν βρέθηκε άρκετά μακριά, σταμάτησε κουρασμένος, σάν να είχε κάνει ώρες δρόμο.

Βρισκότανε τότε σέ μια μικρή πέτρινη γέφυρα, πάνω από τον Έντρ, σέ μικρή άπόστασι από το Φοντεκρέζ.

Κάθησε στο παρκέτο, κρεμώντας τα πόδια του πάνω από τον πό-ταμό και προσπάθησε να ξεχαστή, κυττάζοντας τα παιχνιδίσματα

τῆς σελήνης στὰ γαλήνια νερά. Μὰ ὁ ἐλαφρὸς νυχτερινὸς ἄνεμος σκορπιζε παντοῦ στὴν ἀτμόσφαιρα τὰ κύματα τῆς μουσικῆς τοῦ πύργου, ἄλλοτε πνιγμένα καὶ ἄλλοτε ἠχηρά, σὰν νὰ ἐπεφταν ἀπὸ τὰ οὐρανια ποῦ ἐλαμπαν στὸν οὐρανό.

Ἡ Ρωσσία πολιορκοῦσε τὸν Ἰβάν ἐκεῖνο τὸ θράδυ ἀπὸ παντοῦ.

Ἡ ἀνάμνησις τὸν κατεδίωκαν, τὸν ἐξῶνεν ἀλύπητα.

Καὶ ὁ Δολκῶφ, νικημένος ἀπὸ τὰ συναισθηματα αὐτά, ἄφησε τὴ σκέψι του νὰ πεταξῇ καὶ πάλι στὰ περασμένα...

Σὲ ἡλικία τριάντα ἐτῶν, ὁ κόμης Ἰβάν Δολκῶφ εἶχε ζήσει τόσες ζωὲς καὶ γνωρίσει τόσες περιπέτειες, ὥστε ἡ γαλήνιος στιγμὲς ποῦ περνοῦσε τώρα σὲ μιὰ ἡσυχία ἐπαρχία τῆς Γαλλίας τοῦ φαινόντουσαν ἡ πρώτες ἀμέριμνες στιγμὲς ποῦ γνώριζε ἀπ' τὸν καιρὸ ποῦ γεννιήθηκε.

Μόλις τελείωσε τὸ γυμνάσιο, ὁ πόλεμος τὸν ἔρριξε στὰ ματζουριανά ἔλη. Τὸν ἔβγαλαν ἀπὸ ἐκεῖ μέσα σκεπασμένο ἀπὸ λάσπη, πληγές, δόξα κ' ἓνα νόσημα ποῦ μόλυνε τὸ αἷμα του καὶ τὸν ἔκανε νὰ υποφέρει συχνὰ ἀπὸ πυρετούς. Τὸ ἀτύχημα αὐτὸ εἶχε καὶ τὴν εὐχάριστη πλευρὰ του, γιατί χάρις σ' αὐτὸ ὁ Ἰβάν γνώρισε τὶς ὠραίες νοσοκόμες τῆς Ρίγας καὶ τὶς εὐνοίες τους. Ἡ συμπονετικὴ ἀδελφὴς τοῦ ἐμαθάν ὅτι ἦταν ὠραίος καὶ ὅτι ἡ ὁμορφιά του ἰσοδυναμοῦσε μὲ περιουσία ποῦ ἔπρεπε νὰ τὴν ἐκμεταλλεῖται καλὰ. Τὰ μαθήματα αὐτὰ βάσταξαν κάπου ἓνα χρόνο. Κατόπιν, ὁ Δολκῶφ ἐγκατέλειπε τὸ νοσοκομεῖο μὲ τὸ βαθμὸ τοῦ λοχαγοῦ.

Κ' ἔτσι, σχημάτισε τὴν πεποίθησι ὅτι ὁ πόλεμος δὲν ἦταν καὶ τόσο δυσάρεστος, ὅσο ἤθελαν νὰ τὸν παραστήσουν μερικοὶ γκρινιάρηδες. Τὸν ἀγάπησε, ὅπως ἀγάπησε καὶ τὰ χαρτιά καὶ τὴν σαμπάνια.

Ἐλαθε μέρος σ' ὅλες τὶς μεγάλες ἐπιθέσεις καὶ, ἰδίως, ἐναντίον τῶν Αὐστριακῶν. Οἱ Ρῶσοι δὲν ἔκαναν τότε ἄλλη δουλειὰ παρὰ νὰ καταλαμβάνουν, νὰ ἐγκαταλείπουν καὶ ν' ἀντικαταλαμβάνουν τὸ Λβῶφ, μιὰ γραφικὴ πόλι κατοικημένη ἀπὸ ὠραίες ἰσραηλίδες. Πολεμοῦσαν σὲ ἀπέραντους κάμπους φυτεμένους μὲ ναρκίσσους. Κυνηγοῦσαν τὸν ἐχθρὸ μὲ μικρὸ καλπασμό, ἐνῶ τὰ ὁμορφα κορίτσια τῆς Γαλικίας τοὺς ἔστελναν φιλιὰ καὶ λουλούδια...

Ἐνας ὠραίος καὶ γενναῖος νέος μποροῦσε νὰ ὄνειροπολῇ καλύτερη ζωή;

Δυστυχῶς, οἱ Ρῶσοι ἀναγκάστηκαν νὰ συνθηκολογήσουν μὲ τοὺς Γερμανούς, κ' ἔτσι τελείωσε τὸ γοητευτικὸ αὐτὸ παραμῦθι.

Μὰ ὁ Δολκῶφ δὲν ἐννοοῦσε νὰ κατέβῃ ἀπὸ τὸ πολεμικὸ ἄλογό του...

Μιὰ μέρα, πληροφορήθηκε ὅτι οἱ χωρικοὶ τῆς περιφέρειας του, ἀφοῦ κατέσφαξαν τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα του, κατέσχεσαν τὰ κοσμηματα, τὰ χωράφια καὶ τὰ δάση τῆς οἰκογενείας του. Ἡ εἶδησι αὕτη τὸν λύπησε, δὲν τὸν ἔκανε ὅμως καὶ ν' ἀπογοητευθῇ ἀπ' τὴ ζωή.

Ἔστερ' ἀπὸ λίγο καιρὸ, ὁ κόμης Δολκῶφ τὰ κατὰφερε νὰ τεθῇ ἐπὶ κεφαλῇ ἐνὸς μικροῦ σώματος ἀλητῶν, οἱ ὁποῖοι εἶχαν ἀναλάβει τὸ χριστιανικὸ ἔργο νὰ συνδιαλλάξουν τοὺς λευκοὺς μὲ τοὺς ἐρυθροὺς. Μὲ τὴν εὐκαιρία αὕτη, ὁ Ἰβάν ἀπένειμε στὸν ἑαυτὸ του τὸ βαθμὸ τοῦ συνταγματάρχου, ἐπιφυλασσόμενος μὲ τὴν πρώτη ἀνδραγαθία του ν' αὐτοπροβιβάσθῃ σὲ στρατηγό.

Μὲ τὸ πρόσχημα τῆς ἐπιβολῆς τῆς τάξεως, οἱ ἄνδρες τοῦ Δολκῶφ ρήμαζαν τὰ χωριά ἀπὸ τὰ ὁποῖα περνοῦσαν, τυφέκιζαν τοὺς ἐβραίους καὶ δὲν ἄφηναν κορίτσι ποῦ νὰ μὴ τὸ πειράξουν, ἀνεξαρτή-

τως τοῦ χρώματος τῆς ιδεολογίας του, ἀν ἦταν δηλαδὴ λευκὸ ἢ ἐρυθρὸ.

Ὁ Ἰβάν, ὅμως, δὲν μποροῦσε ν' ἀνεχθῇ τὸ θέαμα τῶν φρικαλεότητων αὐτῶν. Ἐνῶ οἱ στρατιῶται τοῦ ἐσφάζαν καὶ πυρπολοῦσαν, ἐκεῖνος ἔκανε περιπάτους μὲ τ' ἄλογό του στοὺς κάμπους καὶ στὰ δάση, συνθέτοντας ἐλεγείες καὶ τραγουδώντας ρομαντικὲς σερενάτες. Καὶ ὅταν σταματοῦσε ἡ σφαγή, ξαναγυρνοῦσε γιὰ ν' ἀναλάβῃ καὶ πάλι τὴν ἀρχηγία τοῦ σώματός του.

Μιὰ νύχτα, οἱ ιδεολόγοι αὐτοὶ ἔπесαν στὰ χέρια τῶν μπολσεβίκων, οἱ ὁποῖοι, χωρὶς πολλὰ διατυπώσεις, τοὺς ἔστειλαν νὰ θροῦν τὰ θύματά τους στὸν ἄλλο κόσμο. Ὅσο γιὰ τὸν Ἰβάν, τὸν ἔρριξαν στὴ φυλακή, ἐπειδὴ περίμεναν νάρθη ἀπὸ τὴ Σιβηρία ἐνῶς Κινέζος θῆμιος, μιὰ μεγαλοφυΐα στὸ εἶδος του. Στὰ χέρια τοῦ διδασκάλου αὐτοῦ σκόπευαν νὰ παραδώσουν τὸν κόμητα, εἰς ἐνδείξει τιμῆς.

Τὴν παραμονή, ὅμως, τῆς ἀφίξεως τοῦ δημίου, ὁ Ἰβάν κατῶρθωσε νὰ δραπέτευσθαι ἀπὸ τὸ κελλί του μὲ τὴ βοήθεια τῆς γυναίκας τοῦ δεσμοφύλακος. Ἡ ὁμορφιά του καὶ ἡ θωπευτικὴ γλῶσσά τῶν ματιῶν του τὸν βοήθησαν πολὺ στὴν περίστασι αὐτήν.

Ἔστερ' ἀπὸ πολλὰς περιπέτειες, ὁ Δολκῶφ ἔφτασε στὰ σύνορα τῶν Καρπαθίων, μὲ τὸ πουκάμισο, μὲ στομάχι ἀδειανὸ καὶ μὲ πόδια καταπληγωμένα ἀπὸ τὴν πεζοπορία.

Τὰ νερά τοῦ μικροῦ ποταμοῦ, κυλῶντας ἡρεμὰ κάτω ἀπὸ τὸ σελινόφως, παρέδερναν σὰν χορταράκια τὶς ἀναμνήσεις καὶ τὶς ὄνειροπολήσεις τοῦ Δολκῶφ. Τὸ σπαραχτικὸ παράπονο τῆς ρωσικῆς μουσικῆς ἔπαψε ν' ἀντηχῇ στὴ γαλήνια ἀτμόσφαιρα. Τὴ γλυκειά, νοσταλγικὴ αὕτη μελωδία διεδέχθησαν οἱ σπασμοὶ καὶ τὰ οὐρλιάσματά μιᾶς τζάξ...

Καὶ ὁ Δολκῶφ θυμήθηκε τὴ ζωὴ ποῦ πέρασε στὴν ἐξορία — Ρῶσος πρόσφυξ ἀνάμεσα σὲ χιλιάδες Ρῶσους πρόσφυγας:

Στὴ Βουδαπέστη ἔκανε ὅλα τὰ ἐπαγγέλματα ποῦ μπορεῖ νὰ κάνη ἓνας ὠραίος νέος ὅταν δὲν ξέρη κανένα ἐπάγγελμα.

Στὴν Πράγα, ἔκανε βοηθὸς γκαρσονιῶ σ' ἓνα λαϊκὸ μπάρ.

Στὴ Βιέννη, δούλεψε ὡς σαλπικτὴς στὸ Πράτερ.

Στὸ Λονδίνον...

Μὰ, πρὸς τί νὰ τὰ ξαναθυμᾶται τώρα ὅλα αὐτά;

Γιατὶ νὰ θυμῇ ὅτι, μιὰ μέρα, ὑποκύπτοντας στὸ δαίμονα τῶν περιπλανήσεων, τὸν κακὸ αὐτὸν δαίμονα ποῦ ἔκανε τὸν Τολστόη νὰ ἐγκαταλείψῃ τὴ θαλπωρὴ τοῦ σπιτιοῦ του καὶ νὰ πάη νὰ πεθάνῃ σ' ἓνα μικρὸ σιδηροδρομικὸ σταθμό, ἔστερ' ἀπὸ μιὰ μακρὰ πεζοπορία... —, γιατί, λοιπόν, νὰ ξαναθυμῇ ὅτι, μιὰ μέρα, ἄφησε στὸ Βουκουρεστί, τὴ ζεστὴ ἀγκαλιά μιᾶς αὐθεντικῆς Ἰσπανίδος κομῆσης γιὰ νὰ πάη νὰ ζητήσῃ καλύτερη τύχη στὴν Ἑλβετία;

Ἐκεῖ, ὅμως, τὸν περίμενε σκληρὴ ἀπογοήτευσι.

Τὶς καλύτερες θέσεις τὶς εἶχαν πάρει οἱ τελευταῖοι τσαρικοὶ βουλευταὶ καὶ οἱ ὑπουργοὶ τοῦ Κερένσκυ. Ὁ Ἰβάν δὲν μπόρεσε νὰ ἐρῇ οὔτε μιὰ θέσι θυρωροῦ σὲ ξενοδοχεῖο, ἐπειδὴ τὸν πρόλαβαν οἱ συνταγματάρχαι καὶ οἱ στρατηγοὶ τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουράς. Προσπάθησε νὰ διορισθῇ θαλαμηπόλος. Χαμένος κόπος. Οἱ αὐλικοὶ τῶν ἀνακτόρων εἶχαν συμπληρώσει ὅσα κενὰ ὑπῆρχαν στὸν ἐπαγγελματικὸ αὐτὸν κλάδο.

Ὁ Ἰβάν κατάλαβε τότε ὅτι θὰ γινότανε ἓνα ἀπὸ τὰ δύο:

α) ἢ θὰ πέθαινε τῆς πείνας,

β) ἢ θ' ἀποφάσιζε νὰ γίνῃ παραμάγειρος.

Προτίμησε τὸ δεύτερο.

Για την καλή του τύχη, υπήρχε μία κενή θέσι παραμαγειρίου στο «Ότελ Μετροπόλ» της Γενεύης. Την περίβλεπτο αυτή θέσι την διεκδικούσαν περί τούς εκατόν είκοσι Ρώσοι. Η διεύθυνσι του ξενοδοχείου προτίμησε τον Ίβαν Δολκώφ έπειδή έφερε τον τίτλο του κόμητος.

Ο πρώτος σερβιτόρος του δευτέρου πατώματος του Μετροπόλ, — πρώην κυβερνήτης της Νοτίου Ρωσίας και δεύτερος έξαδελφος της τελευταίας τσαρίνας, — συνεπάθησε τον Ίβαν από την πρώτη στιγμή που τον είδε. Χάρης στη θετική υποστήριξί του, ο Δολκώφ προζίδάστηκε πολύ σύντομα σε ζαχαροπλάστη. Κατόπιν έγινε βοηθος του αρχιμαγειρου και, τέλος, μάγειρας.

Η θέσι ήταν πολύ καλή. Ο Ίβαν είχε εξασφαλίσει μία σχετική οικονομική άνεσι. Μπορούσε ν' αντιμετώπιζε το μέλλον άφοβα. Τον τραβούσε, όμως, σαν μαγνήτης το Παρίσι.

Είχε ακούσει να λένε ότι οι Γάλλοι συνήθιζαν ανέκαθεν να δανείζουν χρήματα στους Ρώσους με λογικό τόκο. Ο Ίβαν, λοιπόν, αποφάσισε να πάη στη Γαλλία και να δανειστή ένα μικρό ποσόν — κάπου έκατό χιλιάδες φράγκα — βάζοντας υποθήκη τ' άπεραντα χωράφια που είχε στη Ρωσία. Το ποσόν αυτό θα το εξωφλούσε μόλις θα τελειωνε η επανάστασι.

Κ' ένα ώραιο πρωί, έγκατέλεψε τη φιλόξενη Έλβετία και πήρε το τραίνο για το Παρίσι.

Όταν, όμως, παρουσιάστηκε, στη γαλλική πρωτεύουσα, σ' ένα μεγάλο τραπεζιτικό γραφείο και διετύπωσε την πρότασί του, ο άρμόδιος υπάλληλος τον κύτταξε στην αρχή έμβρόντητος, φοβισμένος, σαν να είχε μπροστά του ένα παράφρονα. Μόλις, όμως, βεβαιώθηκε ότι ο Ρώσος αυτός δεν ήταν επικίνδυνος, άρχισε να γελά...

Ο Ίβαν έπεσε άπότομα από τα υψηλά τάρταρα.

Συνήρθε στην πραγματικότητα, έχοντας στην τσέπη του μονάχα μερικά έλβετικά φράγκα.

Όστόσο, δεν έχασε το θάρρος του.

Την επομένη, το «Γραφείον παροχής βοηθείας εις τα θύματα της ρωσικής Έπαναστάσεως» του βρήκε μία δουλειά.

Θυμόσαστε το ώραιο εκείνο παλληκάρι, που περπατούσε νύχτα και μέρα στα κεντρικά βουλεβάρτα, με φράκο και ψηλό καπέλλο, ενώ ένας υπηρέτης του τον παρακολουθούσε σε μικρή απόστασι, κρατώντας στο χέρι τη μεταξωτή κάπα του; Ο κομψοντυμένος αυτός νέος, που έδειχνε με την άσημένια λαβή του μπαστουνιού του τη διαφήμισι ενός έμπορορραπτικού πιστωτικού οίκου, ήταν ο κόμης Ίβαν Δολκώφ!

Μιά νύχτα, μιά Αμερικανίς άπροσδιορίστου ηλικίας τον πέρασε για ένα τζέντλεμαν που έβγαине από την Όπερα και τον παρακάλεσε να πάνε να σουπάρουν μαζί στο Μαξίμ. Όταν έφτασε η ώρα να πληρώσουν, η Αμερικανίς κατόλαβε ότι ο τζέντλεμαν αυτός δεν ήταν τόσο τζέντλεμαν όσο φαινότανε. Κ' ενώ τον άποχαιρετούσε μ' ένα φιλί, — το μεσημέρι της επομένης, — του έβαλε με τρόπο στο χέρι ένα χαρτονόμισμα των χιλίων φράγκων. Ο Δολκώφ την ευχαρίστησε με μία αξιοπρεπестάτη υπόκλισι.

Ο κομιστής της κάπας ζήτησε τον Ίβαν για την ανέλπιστη τύχη του και ανέφερε στον προϊστάμενο ότι ο Δολκώφ δεν δούλεψε εύσυνείδητα εκείνη τη νύχτα. Ο έμπορορράπτης πήρε τότε από τον κόμη το φράκο, το ψηλό καπέλλο και το μπαστούνι με την άσημένια λαβή και τον έδιωξε από την υπηρεσία του...

Ο Ίβαν θυμήθηκε τότε ότι ήξερα και μάγειρας. Η πείνα τον είχε κάνει να θεωρή την άπόκτησι μιάς τέτοιας θέσεως σπανία ευ-

νοια της τύχης. Παρουσιάστηκε, λοιπόν, σ' ένα μεσιτικό γραφείο και δήλωσε την ταυτότητά του. Έκεϊ τον ανέκάλυψε, ύστερ' από λίγο καιρό, η έξαδέλφη του κ. Κορτές.

Η εξαίρετη αυτή κυρία δεν άργησε να καταλάβη ότι ο καινούργιος μάγειράς της ήταν πολύ ώραιο και ότι η πραγματική του θέσι δεν ήταν στην κουζίνα. Από τη μέρα κεινη, άρχισε να παραγγέλνει φαγητά από ένα γειτονικό ρεστοράν. Ο Δολκώφ ανέλαβε τη φροντίδα του σερβιρισματος. Το μόνο που ζητούσε η κυρία του από αυτόν ήταν να της πηγαίνει το πρωινό τσάι στο κρεβάτι. Ο Ίβαν έπωφελήθη της ευκαιρίας αυτής για να μάθη ισπανικά.

Μια μέρα, όμως, η κυρία του έφυγε από τη Γαλλία.

Ο Ίβαν έκλαψε ειλικρινά για την αναχώρησί της.

Και τα δάκρυα αυτά ήσαν τα μόνα άγνά δάκρυα που άνεβλυσαν από την καρδιά του κατά τα τελευταία χρόνια.

Η εδγενική, όμως, φίλη του δεν τον άφησε στην τύχη του: φρόντισε να τον τοποθετήσει στην υπηρεσία του εξαδέλφου της.

Ο Δολκώφ είχε τελειώσει το ταξίδι του στο παρελθόν.

Έν τώ μεταξύ, η μουσική είχε σταματήσει.

Οι καλεσμένοι έφευγαν, ο ένας ύστερ' από τον άλλον, από τον πύργο. Τα φώτα των προβολέων τους έμοιαζαν με πυγολαμπίδες μέσα στη νύχτα.

Και όταν και το τελευταίο άμάξι χάθηκε μες στο σκοτάδι, ταράζοντας τη γλυκειά νυχτερινή σιγή με το θόρυβο του κλάζον του, ο Ίβαν ξαναπήρε το δρόμο που θα τον έβγαζε στην κουζίνα του.

Παράξενη γαλήνη πλημμυρούσε τώρα την καρδιά του.

Αποφάσισε να υποταχθή στο πεπρωμένο του...

Τι έδω, τί άλλο...

Έδω, τουλάχιστον, είχε μερικούς καλούς φίλους: τα δέντρα, τη σελήνη, το ποτάμι...

Μά η μοίρα του του έφερε ξαφνικά μπροστά του τη Φρανσουάζ ντ' Έγκλαντιν για ν' άναστατώση τον ήρεμο ρυθμό της ζωής του!

ΑΓΡΥΠΝΙΑ

Η δεσποινίδες ντ' Έγκλαντιν κοιμώντουσαν από μικρά κοριτσάκια στο ίδιο δωμάτιο.

Οι τοίχοι της κρεββατοκάμαράς τους ήσαν στρωμένοι με χαρτί άνοιχτού χρώματος, ζωγραφισμένο με στάχυα και μαργαρίτες. Τα δυο κρεβάτια τους ήσαν τοποθετημένα σε μία σειρά, χωρισμένα από ένα μικρό κομμοδινό με μία καράφα νερό και δυο ποτήρια με μία λάμπα με άμπαζούρ.

Κάθε βράδυ, η δυο άδελφές, αφού πλάγιαζαν, σχολιάζαν τα γεγονότα της ημέρας ώπου να τις πάρη ο ύπνος. Η συζήτησι όμως αυτή δεν άστούσε ποτέ πάνω από δεκα λεπτά της ώρας. Η ζωή που έκαναν στο Μπωσέν ήταν τόσο ήρεμη και μονότονη!

Όστόσο, εκείνο το βράδυ, η Φρανσουάζ και η Άννα φαινόταν σαν σαν να είχαν όρεξι για μακρά συνομιλία. Έκαναν διαστικά τη νυχτερινή τουαλέττα τους, έβδυσαν τη λάμπα και πλάγιασαν. Το παράξενο, όμως, ήταν ότι καμμιά από τις δυο δεν άποφάριζε ν' άρχισή πρώτη τη συζήτησι.

Τέλος, άκούστηκε μες στο σκοτάδι η φωνή της Φρανσουάζ:

—Πώς τον βρίσκεις;

(Προσπάθησε να δώση στη φωνή της τόνο άδιαφορίας).

—Ποιόν; ρώτησε η Άννα — με άδιαφορία έξισου προσποιητή.

—Μά, τὸν κόμητα Δολκῶφ...

—Καλὸς εἶνε! ψιθύρισε ἡ Ἄννα, ἀνόμεχτα.

Σιωπή.

—Ἐγὼ νόμιζα ὅτι ὅλοι οἱ Ρῶσσοι εἶνε ξανθοί, συνέχισε σὲ λίγο ἡ Φρανσουάζ.

Ο κ. Δολκῶφ δὲν εἶνε, λοιπόν, ξανθός;

—Μοῦ φάνηκε μᾶλλον μελαχροινός.... Δὲν τὸν πρόσεξα καὶ καλά...

—Οὐτ' ἐγώ.

—Σιωπή.

Πόσων χρόνων τὸν κάνεις, Ἄννα;

—Δὲν τὸν κύτταξα στὰ δόντια... Ἐξάλλου, τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ ἡλικία του;

—Πράγματι, ἔχεις δίκιο, — συμφώνησε καὶ ἡ Φρανσουάζ. — Τί μᾶς ἐνδιαφέρει ἡ ἡλικία του;... Καληνύχτα, Ἄννα. Ἐχω μιὰ νύστα τρομερή. Δὲν μπορῶ νὰ κρατήσω τὰ μάτια μου ἀνοιχτά...

—Καληνύχτα, Φρανσουάζ.

Μὰ ἡ Φρανσουάζ, παρ' ὅλη τὴν «τρομερή» νύστα της, δὲν κοιμήθηκε ἀμέσως.

Ἐνα ἐρώτημα ἄρχισε νὰ τὴν βασανίζει:

—Ἀς ἐλπίσουμε ὅτι θὰ ξαναθρῆκε τὸ ἄλογό του.

—Ἀς ἐλπίσουμε, εἶπε καὶ ἡ Ἄννα, καταπνίγοντας ἓνα χασμουρητό.

—Τί παράξενο ὄνομα πού ἔδωσε, ἀλήθεια, στὸ ἄλογό του!

—Γὸ θυμάσαι;

—Ὅχι.

—Οὔτε κ' ἐγώ...

Ὡστόσο, μέσα στὸ σκοτάδι, ἡ δυὸ ἀδελφές ἀναπολοῦσαν ἡ καθεμιά χωριστὰ τὰ χαρακτηριστικά τοῦ ξένου, τὸ χρῶμα τῶν ματιῶν καὶ τῶν μαλλιῶν του, τοὺς γκρίζους κροτάφους του, τὸ σχῆμα τοῦ ἔπαιρναν τὰ χεῖλη του ὅταν πρόφερε τ' ὄνομα τοῦ ἀλόγου του...

Ἡ Φρανσουάζ ξανάβλεπε, μὲ μισόκλειστα βλέφαρα, τὸ χαμόγελο τοῦ Ἰβάν, τὸ χαμῆλωμα τοῦ κεφαλιοῦ του καὶ τὸ μελαγχολικὸ ὄφρος ποὺ ἔπαιρνε ὅταν μιλοῦσε γιὰ τὸν ἑαυτὸ του. Ἦταν ταπεινός ὅπως ὅλοι οἱ πραγματικοὶ ἥρωες, σοβαρὸς ὅπως ὅλοι οἱ ἱππῶται.

Συγχρόνως, ἡ Φρανσουάζ ξαναθυμόταν, μὲ γλυκεῖα ταραχή, τὴ συγκίνησι πού διέκρινε στὸ πρόσωπο τοῦ Δολκῶφ ὅταν τὴν εἶδε ξαφνικά μπροστὰ του... Ἡ δ-νὶς ντ' Ἐγκλαντίν ἦταν εἴκοσι χρόνων, μὰ ποτὲ ὡς τότε δὲν εἶχε προκαλέσει συγκίνησι σ' ἓναν ἄνδρα, γιὰ τὸν ἀπλούστατο λόγο ὅτι κανένα ὠραῖο παλληκάρι δὲν ἐμφανίστηκε ὡς τὴ μέρα κείνη στὸν πύργο τοῦ Μπωσέν.

Τὸ βλέμμα πού τῆς ἔρριξε ὁ Δολκῶφ τὴν ἔκαιγε σὰν φλογερό φιλί.

Τὸ φιλί αὐτὸ τὸ μετέφερε νοερὰ στὰ μάγουλά της — καὶ χαμογελοῦσε ἀπὸ εὐτυχία.

Ἐνοιῶθε τὴν ἀνάγκη νὰ μιλήσῃ γι' αὐτόν:

—Ὅταν ὁ μπαμπᾶς θὰ πάη νὰ τοῦ ἀνταποδώσῃ τὴν ἐπίσκεψί του, θὰ μπορέσουμε ὑποθέτω νὰ τὸν συνοδεύσουμε...

—Κ' ἡ δυὸ μας; Δὲν κάνει...

—Ἀς πάη, λοιπόν, μιὰ ἀπὸ μᾶς... Νὰ πας ἐσύ, Ἄννα...

—Νὰ σοῦ πῶ, Φρανσουάζ, δὲν μ' ἐνθουσιάζει διόλου ὁ περίπατος αὐτός. Ἄν, ὅμως, ἐπιμένῃ ὁ μπαμπᾶς...

—Θὰ προσπαθήσῃς νὰ μάθῃς ἂν ὁ κόμης Δολκῶφ παίξει τένις, ἂν μᾶς θρῆκε συμπαθητικές, ἂν πρόκειται νὰ ξανάρθῃ, ἂν...

—Δὲν μ' ἀφήνεις τώρα, Φρανσουάζ, νὰ κοιμηθῶ...

Ἡ Ἄννα θὰ ἦταν πιὸ εὐλικρινὴς ἂν ἔλεγε: «Ἀφήσέ με νὰ ὀνειροπολήσω...».

Ἐξω, τὰ σκυλιὰ ἀλυχτούσανε. Ἀπὸ μακριὰ, ἔφτανε ὁ σθυσμένος ἀντίλαλος ἀπὸ ἄλλα γαυγίσματα... Μὴπως ἦσαν τὰ σκυλιὰ τοῦ κόμητος, στὸ Φοντεκρέζ;...

Ἡ δυὸ ἀδελφές ἐκλείσαν τὰ μάτια τους.

Ἦστερ' ἀπὸ δυὸ ὥρες, ἐξακόλουθοῦσαν νὰ μένουν ἄγρυπνες...

—Κοιμᾶσαι, Ἄννα; ρώτησε χαμηλόφωνα ἡ Φρανσουάζ.

—Ὅχι.

—Δὲν νύσταξες ἀκόμα;

Ἡ Ἄννα ἀνάψε τὴ λάμπα.

Ἀνακάθησαν στὸ κρεβάτι τους, μὲ τὴ ράχη ἀκουμπισμένη στὸ μαξιλάρι.

Ἡ Φρανσουάζ ἄρχισε ξαφνικά νὰ γελά:

—Θεέ μου! τί μας ἐπίασε ἀπόψε! εἶπε. Δὲν μᾶς κολλάει ὕπνος...

—Μὴπως σ' ἀφήνουν τὰ σκυλιὰ νὰ κοιμηθῇς;

—Ἐγὼ δὲν μπορῶ νὰ κοιμηθῶ ἀπὸ τὴ ζέστη... Σκάει κανεὶς σ' αὐτὸ τὸ δωμάτιο!

Πράγματι, τὰ μάγουλά της ἦσαν κατακόκκινα.

—Ἐχεις δίκιο, εἶπε ἡ Ἄννα, ἡ ὁποία ἦταν καὶ αὐτὴ ξαναμμένη.

Ἀνοιξε λίγο τὸ παράθυρο, ν' ἀναπνεύσουμε...

Ἡ Φρανσουάζ σηκώθηκε, ἀνοιξε τὸ παράθυρο κ' ἐσκυψε πάνω ἀπ' τὸ ἀποκοιμισμένο πάρκο.

Ἦστερ' ἀπὸ λίγο, ἡ Ἄννα πρόσεξε ὅτι ἡ ἀδελφή της γυρνοῦσε τὸ κεφάλι της δεξιὰ καὶ ἀριστερά.

—Τί συμβαίνει; τὴν ρώτησε.

—Γίποτα... Μοῦ φάνηκε ὅτι ἀκούσα κάποιον νὰ περπατᾷ...

—Εἶσαι θεβαί;

Ἡ Ἄννα θρέθηκε μ' ἓνα πήδημα κάτω ἀπὸ τὸ κρεβάτι της.

Κρεμάστηκε καὶ αὐτὴ ἀπ' τὸ παράθυρο, μὲ τεντωμένα αὐτιά, καρφώνοντας τὰ βλέμματά της στὸ σκοτάδι. Ἄλλ' ὁ μόνος θόρυβος πού διέκοπτε τὴ νυχτερινὴ γαλήνη ἦταν τ' ἀλυχτίσματα καὶ τὰ τρεξίματα τῶν σκυλιῶν.

—Τί ἀνότητες πού εἶμαστε!

—Εἶνε ἀπὸ τὴ ζέστη...

Ἦπιαν ἀπὸ ἓνα ποτήρι νερὸ μὲ ζάχαρι ξαναπλάγιασαν — καὶ σὲ λίγο τίς ἔπαιρνε ὁ ὕπνος, ἐνῶ ἡ καθεμιά ἔκανε μὲ τὸ νοῦ της τὴ σκέψι:

—Ἴσως νὰ ἦταν αὐτός...

Ο ΔΟΛΚΩΦ ΑΛΛΑΖΕΙ ΤΡΟΠΟ ΖΩΗΣ

ΜΑ ὄχι, δὲν ἦταν αὐτός.

Τὴν ἴδια ἀκριβῶς ὥρα, ὁ Δολκῶφ, ἐχοντας στὴν τσέπη του πενήντα λεπτὰ, συλλογιζότανε μὲ ποῖο τρόπο θὰ μπορούσε ν' ἀποκτήσῃ ἓνα ἄλογο κ' ἓνα ἄμαξι. Τὰ σκεπτάσματα τοῦ χαμηλοῦ κρεβάτιοῦ του σερνόντουσαν στὸ πάτωμα τῆς κουζίνας, τρυπημένα ἀπὸ τσιγάρα. Καὶ ὁ Ἰβάν βηματίζει νευρικά πάνω-κάτω.

Πέρασαν ἔτσι δυὸ ὥρες. Στὸ διάστημα αὐτὸ εἶχε καπνίσει πάνω ἀπὸ εἴκοσι τσιγάρα, χωρὶς νὰ τοῦ ἔρθῃ καμμιά καλὴ ἐμπνευσι. Μὰ ὁ Ἰβάν ἦταν ἀπὸ τοὺς ἀνθρώπους ἐκείνους πού βλέπουν καθαρά μονάχα διὰ μέσου τῆς ὁμίχλης. Ὅταν, λοιπόν, ἡ ἀτμόσφαιρα τῆς κουζίνας ἔγινε θολὴ ἀπὸ τὸν καπνὸ, ἀντελήφθη ὅτι ἡ κατάστασι, ὅσο καὶ ἂν ἦταν δύσκολη, παρουσίαζε τώρα καὶ μερικὰ εὐχάριστα σημεία. Ἀνθρώποι τῆς τάξεώς του, τῆς κοινωνικῆς του σειρᾶς τοῦ ἔδι-

ναν όχι διαταγές, αλλά τὸ χέρι τους, μ' ἐκδηλώσεις φιλίας. Ὁραῖα κορίτσια προσέφεραν τσάι καὶ γλυκίσματα σ' αὐτόν, ὁ ὁποῖος ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν τὸ εἶχε ἐπαγγελμα νὰ σεργιῇ τοὺς ἄλλους. Πρὸ παντός, ὅμως ἀγαποῦσε μιὰ κόρη — μιὰ ἐξαισία ὀπτασία... — κ' ἐκείνη τοῦ εἶχε ἀποδείξει ὅτι δὲν τῆς ἦταν ἀδιάφορος. Ὁ Ἰβάν προσπαθοῦσε νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἤθελε ν' ἀποφύγῃ τὸ αἶσθημα αὐτό. Ἡ δυνὶς ντ' Ἐγκλαντίν παρουσιαζότανε στὴ δυστυχία του σὰν ὅπως σ' ἓνα πεζοπορὸν τῆς ἐρήμου, σὰν στάλα πρῶτης ὁροσῖας. Ἡ παρουσία τῆς θὰ μπορούσε νὰ τὸν κινήσῃ νὰ ξεχάσῃ πολλές θλιβερὲς ἀναμνήσεις. Καὶ αὐτὴ ἦταν ἡ μεγαλύτερη εὐτυχία γιὰ τὸν Ἰβάν.

Τώρα ποὺ ὁ κ. Κορτές ἔλειπε σὲ ταξίδι, καὶ ἀφοῦ ἡ κ. Κορτές, καθηλωμένη στὴν πολυθρόνα τῆς, στὸ ἄπικνω πτόμα, δὲν ἐπρόκειτο νὰ κατέβῃ ποτέ κάτω, ὁ Δολκῶφ μπορούσε νὰ κινήσῃ στὸν πύργο ὅ,τι ἤθελε. Ἀπὸ τὴ στιγμή ποὺ τὸν χαιρέτησαν διὰ χειραφίας τόσοι Γάλλοι εὐγενεῖς, τοῦ γεννήθηκε ἡ ἐπιθυμία ν' ἀλλάξῃ τρόπο ζωῆς, νὰ λησμονήσῃ ὅτι ἦταν ταπεινὸς μάγειρος.

Καί, χωρὶς νὰ χάνῃ καιρὸ, μετέφερε στὸ καπνιστήριό τοῦ κ. Κορτές τὸ σομιέ καὶ τίς κουβέρτες του, σκέπασε τὸ κρεβάτι του μὲ μαξιλάρια καὶ δερμάτα ζώων, ἄναψε ἓνα ἀπὸ τὰ πούρα τοῦ κυρίου του — καὶ χαμογέλασε ἀπὸ εὐχαρίστησι. Ὑστερα, πῆγε στὴν κρεβάτοκάμαρα τοῦ μεγαλεμπόρου καὶ πῆρε ἀπὸ τὴν γκαρνταρόμπα του γραβάτες, μαντήλια, κάλτσες, δυὸ μεταξωτὲς πυζάμες, παπούτσια, μερικά κοστούμια... ἔτρεξε στὴν κουζίνα, ποὺ τοῦ χρησίμευε ὡς τότε καὶ γιὰ δωμάτιο, ξεκρέμασε ἀπὸ τὸν τοῖχο τίς φωτογραφίες τοῦ Ντενίκιν καὶ τοῦ Τσάρεβιτς καὶ τίς τοποθέτησε στὸ μεγάλο τραπέζι τοῦ καπνιστηρίου, ἀνάμεσα σὲ μικρὰ εἰκονίσματα. Καὶ πάνω ἀπὸ τὸ ντιβάνι τοῦ κρέμασε ἓνα μικρὸ πορτραῖτο τῆς προμάμης του, μὲ πλαίσιο ἀπὸ μαργαριτάρια, ἓνα οἰκογενειακὸ κειμήλιο, τὸ μόνο μπιζοῦ ποὺ δὲν θάσταξε ἡ καρδιά του νὰ πουλήσῃ...

Ἡ νύχτα ἐκείνη ὁ Ἰβάν κοιμήθηκε εὐτυχισμένος, γιὰ πρώτη φορὰ ὕστερ' ἀπὸ τόσα χρόνια.

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωῒ, μόλις ξύπνησε, πρώτη του δουλειὰ ἦταν νὰ μεταφέρῃ ἀπὸ τὴν ἀποθήκη μερικά ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἐπιπλά του πύργου, τὰ ὁποῖα ὁ κ. Κορτές θεώρησε «ἄχρηστα». Ἡ Πία, ἡ κόρη τοῦ Ἰταλοῦ κηπουροῦ Πάολο — ἓνα ἀδύνατο κοριτσάκι δεκαπέντε ἐτῶν, μαῦρο σὰν ἀραπῖνα — βοήθησε τὸν Ἰβάν στίς μετακομίσεις καὶ στὴ νέα διαρρύθμισι τοῦ καπνιστηρίου.

— Μὰ, τί πάθατε, κύριε Ἰβάν, σήμερα; τὸν ρωτοῦσε, (τοῦ μιλοῦσε πάντοτε σὸν πληθυντικὸ, ἀπὸ ἓνα σεβασμὸ ποὺ δὲν μπορούσε νὰ τὸν ἐξηγήσῃ οὔτε ἡ ἰδία). Γιατί ἀλλάζετε τὴν ἐπίπλωσι; Κάνετε τὸ καπνιστήριό σωστὸ σαλονάκι... Ἡ κυρία σὰς ἔδωσε τέτοια διαταγή.

— Ἡ κυρία δὲν μοῦ ἔδωσε καμμιά διαταγή, μικρὴ μου Πία, καὶ σὲ παρακαλῶ νὰ μὴν τῆς κάνῃς λόγο γιὰ ὅλα αὐτά... Πέμου, ὅμως, σοῦ ἀρέσει τὸ δωμάτιο ὅπως ἐγίνε τώρα;

— Ἐγὼ δὲν καταλαβαίνω ἀπ' αὐτά τὰ πράγματα. Μὰ τὸ βρίσκω πιὸ ὠραῖο ἀπὸ πρῶτα...

— Ἐδγε, Πία μου! Ἐχεις λεπτὸ γοῦστο...

Ἡς ἰδίας γνώμης μὲ τὴν Πία ἦσαν καὶ οἱ ἄλλοι «συνάδελφοι» τοῦ Δολκῶφ. Κανεὶς ἀπὸ αὐτοὺς δὲν τόλμησε νὰ τὸν εἰρωνευθῇ ἢ νὰ ἀνακοινώσῃ στὴν κυρία ὅτι ὁ μάγειρας ἀποφάσισε νὰ ἐγκαταστήσῃ στὸ καπνιστήριό, γιατί ὅλοι ἀγαποῦσαν τὸν Ἰβάν, τὸν ἀνεγνώριζαν ὡς ἀνώτερό τους, χωρὶς νὰ μποροῦν νὰ προσδιορίσουν τὸ γιατί.

Ἀλλὰ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ χασομεριοῦ αὐτοῦ, ἦταν νὰ παραμελήσῃ ὁ Δολκῶφ τὰ ὑψηλά του καθήκοντα καὶ νὰ τὸν καλέσῃ ἡ κ.

Κορτές γιὰ νὰ τοῦ κινήσῃ παράπονα ὅτι τὰ φαγητὰ ἦσαν ἐλλεινὰ ἐκείνη τὴ μέρα.

— Ὁ διάβολος νὰ πάρῃ τὴν ψυχὴ μου, κυρία, ἀν φταίω ἐγώ! ἀνεφώνησε ὁ Ἰβάν σηκώνοντας τὰ χέρια του ψηλά. Τί θέλετε, ὅμως, νὰ σὰς κάνω ἀφοῦ δὲν ἔχω καλὰ ὑλικά... Καὶ ξέρετε γιατί δὲν ἔχω καλὰ καὶ φρέσκα ὑλικά; Γιατί θρискόμαστε μακριὰ ἀπ' τὴν πόλι... Ἄν εἶχα ἓνα ἀμάξι κ' ἓνα ἄλογο θὰ σὰς ἔφερνα τὸ μέλι ἀπὸ τὴν κυψέλη, τὸ θούτυρο ἀπὸ τὸ τυροκομεῖο, τὰ σύκα ἀπὸ τὴν συκιά, τὰ λάδι ἀπ' τὸ ἐλαιοτριβεῖο...

— Ἰατὶ! δὲν μοῦ τὸ λές τόσο καιρὸ ὅτι χρειάζεσαι ἓνα ἀμάξι;... τὸν διέκοψε ἡ κυρία Κορτές.

— Μοῦ δίνετε τὴν ἐντολὴ νὰ τὸ ἀγοράσω; φώναξε χαρούμενος ὁ Ἰβάν.

— Βεβαίωτατα.

ΜΙΑ ΣΚΛΗΡΑ ΠΡΟΕΙΔΟΠΟΙΗΣΙ

Υ ΣΤΕΡ' ἀπὸ λίγες μέρες, ὁ Δολκῶφ πήγαινε κάθε μέρα στὸ Ἀζαί, γιὰ ψώνια, μ' ἓνα κομπὸ ἀμάξι.

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς του, τὰ μάτια του εἶχαν ἀναστατώσει τοὺς θηλυκοὺς καταστηματάρχας τῆς μικρῆς πόλεως. Ἐκάναν λάθος στὸ ζυγὶ καὶ στὸ λογαριασμὸ, ἐπειδὴ θαύμαζαν τὰ κάτασπρα χέρια τοῦ ξένου αὐτοῦ. Ἀφηναν ὅλους τοὺς πελάτες τους γιὰ νὰ περιποιηθοῦν τὸν ὑποχρεωτικὸ αὐτὸν κύριο, ὁ ὁποῖος πλήρωνε ὅσα τοῦ ζητοῦσαν, χωρὶς νὰ παζαρεύῃ ποτέ.

Ἐνα πρωῒ, ὁ Ἰβάν, ἐνῶ ἔβγαινε ἀπὸ ἓνα παντοπωλεῖο, μὲ τὰ χέρια φορτωμένα λουκάνικα καὶ κονσέρβες, εἶδε νὰ ἐρχεται πρὸς τὸ μέρος του ἡ Φρανσουάζ ντ' Ἐγκλαντίν, μὲ τὰ χέρια φορτωμένα λουλούδια. Πέταξε ἀμέσως τὰ ψώνια του στὸ ἀμάξι καὶ πλησίασε τὴ Φρανσουάζ. Ἡ καρδιά του χτυποῦσε ἐλαφρὰ. Ἐνα χαμόγελο εὐτυχίας φώτισε ξαφνικὰ τὸ ὠραῖο πρόσωπο τῆς κόρης.

Ὑστερ' ἀπὸ τοὺς τυπικοὺς χαιρετισμοὺς, ὁ Δολκῶφ συνεχάρη τὴ Φρανσουάζ γιὰ τὰ λουλούδια τῆς, ὠρσιμένα ἀπὸ τὰ ὁποῖα ἔμοιαζαν, — καθὼς εἶπε, — μὲ μάγουλα κοριτσιού.

— Ἀλήθεια; ρώτησε ἡ Φρανσουάζ χαμηλώνοντας τὰ μάτια τῆς. Πρώτη φορὰ ἄκουε νὰ συγκρίνουν ἓνα κορίτσι μ' ἓνα λουλούδι, γιατί κανεὶς ἀντρας ὡς τότε δὲν τῆς εἶχε μιλήσει γιὰ τὸ χρῶμα τῆς.

— Τί ὠραῖο ἄλογο! συνέχισε. Θὰ εἶνε βέβαια ὁ Μπούρια... Τὸν θρήκατε, λοιπόν;

Καὶ ἡ Φρανσουάζ ἄρχισε νὰ χαίδευῃ τὸ ζῶο, ποὺ δὲν μπορούσε νὰ μιλήσῃ γιὰ νὰ τῆς πῇ ὅτι δὲν λεγότανε Μπούρια.

— Ναί, καλὲ μοι Μπούρια, εἶσαι πολὺ ὠραῖος! Ἐχεις μάτια ἐλαφιοῦ. Μὲ τὴ διαφορά ὅτι δὲν εἶσαι φρόνιμος, ὅτι ἀγαπᾷς πολὺ νὰ τρέχῃς ἐλευθερὸς στὰ δάση...

Ἐνῶ εἶπε αὐτά, κοίταξε τὸν Ἰβάν κατὰματα. Θεωροῦσε περὶ τὸν νὰ κρύψῃ τὴν εὐχαρίστησι ποὺ τῆς προσέβηκε ἡ συνάντησι αὐτῇ. Βύθιζε τὰ βλέμματά τῆς στὰ μάτια τοῦ Δολκῶφ μὲ τὴν ἐπιμονὴ ἑνὸς μικροῦ κοριτσιού ποὺ ζητᾷ νὰ παίξῃ.

— Θέλετε νὰ σὰς παρουσιάσω τὸ Δράκο καὶ τὸ Λαγὸ, τὰ δυὸ ἄλογά μας; Γ' ἄφησα μὲ τ' ἀμάξι ἐδῶ κοντά.

Ὁ Ἰβάν θρῆκε ἐξαίρετη τὴν ἰδέα αὐτῇ — ἐπειδὴ τοῦ παρουσιαζόταν ἡ εὐκαιρία ν' ἀπομακρυνθῇ ἀπ' τὸ παντοπωλεῖο... — καὶ ἀκολούθησε τὴ Φρανσουάζ στὸ διπλανὸ δρόμο.

— Εἶμαι πολὺ εὐχαριστημένη ποὺ σὰς εἶδα... Δὲν μοῦ λέτε, ὀλίγη, παίζετε τένις;

— Κάπου-κάπου, ἀποκρίθηκε ὁ Ἰβάν.

—“Α! τί καλά! Κ’ έπειδή θά είσθε άσφαλώς καλός ίππεύς, θάρ-
χόσατε μαζί μας κυνήγι, τό φθινόπωρο.

Τό πρόσωπό της έλαμπε από χαρά.

Σέ λίγο, έρρισκόντουσαν μπρός στο άμάξι της Φρανσουάζ. Ο
Ιβάν έμεινε ένθουσιασμένος από τη γνωριμία του Δράκου και του
Λαγού. Ωμολόγησε ότι ποτέ στη ζωή του δέν είδε ωραιότερα άλο-
γα... Η Φρανσουάζ δέν έχανε καμμία χειρονομία, ούτε ένα βλεμμα-
τό Δολκώφ. Έπαιρνε τά χάδια που έκανε εκείνος στα άλογα και τά
μετέφερε νοερά στο λαϊμό της, στους ώμους της... Άνοιγε τήν καρ-
διά της για νά δαχθί τή φωνή του παλληκαριού αυτού, μιά θαθεία
και θερμή φωνή...

Ο Ιβάν έννοιωσε ξαφνικά την ανάγκη νά μιλήση για τόν έαυτό
του. Καί άρχισε ν’ άφηγίται παλιά ίππικά κατορθώματά του, τούς
έπικίνδυνους δρόμους που έκανε άλλοτε καύάλλα σ’ ένα φτερωτό ά-
λογο, πηδώντας τά ποτάμια και τά έμπόδια, χωρίς νά σταματά που-
θενά... Η Φρανσουάζ ήταν κρεμασμένη από τά χείλη του. Κατάπι-
νε μαζί του τή σκόνη των ρωσικών κάμπων, ανατριχίαζε από φόβο
κάθε φορά που έπρόκειτο νά πηδήσουν ένα μεγάλο χαντάκι, λαχά-
νιαζε από τήν κούρασι και τήν άγωνία...

Τή στιγμή εκείνη παρουσιάστηκε και ή “Αννα, με τά χέρια φορ-
τωμένα δεματα.

—Θεέ μου! είπε ή Φρανσουάζ γελώντας. Λησμόνησα νά σας πω
ότι έχω και τήν άδελφή μου μαζί μου... Κατεβήκαμε στην πόλι νά
ψωνίσουμε διάφορα πράγματα...

Ο Ιβάν βοήθησε τήν “Αννα νά τοποθετήση τά δέματα στο ά-
μάξι. Και ή συζήτηση μεταξύ των δεσποινίδων ντ’ Έγκλαντίν και
του κόμητος Δολκώφ συνεχίσθη σέ τόνο ευθυμίας και έγκαρδιότη-
τος. Τά τρία αυτά πρόσωπα συνωμιλούσανε στο κέντρο ενός έπαρ-
χιακού έμπορικού δρόμου σαν νά έρρισκόντουσαν σέ σάλονι. Ο Ι-
βάν δέν θυμότανε νά έκανε άλλη φορά στη ζωή του τέτοια επίδειξη
πνεύματος και εύφραδείας. Η δυό άδελφές τόν κύτταξαν καταγοη-
τευμένες.

Ξαφνικά, πέρασε από κοντά τους ένας νέος με άσπρο σκούφο
μαγείρου.

—Καλημέρα, Φλοράν! τόν χαιρέτησε ή “Αννα. Τί γίνεσαι;

—Πολύ καλά, δεσποινίς μου...

—Είσαι πάντοτε εύχαριστημένος από τό έλεεινό έπάγγελμά σου;

—Πάντοτε, δεσποινίς μου!

—Είδατε, κόμη, τί συμπαθητικός νέος που είναι; συνέχισε ή “Αν-
να, όταν απομακρύνθηκε ο Φλοράν. Η μακαρίτισσα ή μητέρα μου
τόν βοήθησε νά μάθη λίγα γράμματα για νά γίνη παπάς. Αυτός, ό-
μως, προτίμησε νά γίνη μάγειρας!... Φρίκη! Δέν μπορώ νά κατα-
λάβω πώς υπάρχουν άνθρωποι που άνέχονται ώρες ολόκληρες τις
μυρωδιές της κουζίνας!...

Ο Δολκώφ αναγκάστηκε ν’ άκουμπήση στο άμάξι, για νά μē
πέση κάτω. Είχε γίνει κατακίτρινος. Τά χείλη του έτρεμαν.

—Τί πάθατε; φώναξε τρομαγμένη ή Φρανσουάζ.

—Δέν είναι τίποτα, δέν είναι τίποτα! τραύλισε ο Ιβάν. Μιά ξαφνι-
κή άδιαθεσία... Θά μου περάση...

Η Φρανσουάζ άρχισε νά του χτυπά τά χέρια, για νά συνέρθη.

—Ω! μēν άνησυχείτε, εξακολούθησε ο Ιβάν. Μιά έλαφρά ζά-
λη... Μοῦ πέρασε τώρα...

Ήταν, όμως, φανερό ότι δέν μπορούσε νά σταθί στα πόδια του.
Τά λογία της “Αννας τόν είχαν έκμηδενίσει, του είχαν άποκαλύψει
όλη τήν έκτασι της άθλιότητός του. Με τήν ίδια περιφρόνησι θά μι-

λούσανε η δεσποινίδες ντ’ Έγκλαντίν και γι’ αυτόν, όταν θά μάθαι-
ναν πώς ήταν μάγειρος... Καί άσφαλώς θά τό μάθαιναν μιά μέρα. Η
κωμωδία αυτή δέν θά μπορούσε νά βαστάξη πολύ άκόμα...

Ο Ιβάν θέλησε νά βρεθί μόνος του, μακριά άπ’ τούς ανθρώ-
πους.

Ντρεπότανε νά σηκώση τά μάτια του νά κυττάξη τή Φρανσουάζ.
Είχε τήν έντύπωσι ότι εκείνη θά μάντευε άμέσως τό μυστικό του.

—Με συγχωρείτε, δεσποινίδες μου, είπε, αλλά πρέπει νά πηγαίνω.

—Ναί, πρέπει ν’ άναπαυθίτε λίγο, συμφώνησε και ή Φρανσουάζ
μαζί του. Καί, αν μου τό επιτρέπετε, θά παρακαλέσω τόν πατέρα
μου νά περάση τό άπόγευμα άπ’ τό Φοντεκρέζ νά μάθη πώς είστε...

—Όχι, όχι! Για τ’ όνομα του Θεού! φώναξε ο Ιβάν. Δέν υπάρχει
λόγος νά υποβληθί ο κύριος κατέρας σας σέ τέτοιο κόπο... Είμαι
τελείως καλά... Δέν έχω τίποτα...

Η Φρανσουάζ όμως επέμεινε. Καί όταν του άνεκοίνωσε ότι ίσως
νά συνάδευε κ’ εκείνη τόν πατέρα της, ο Ιβάν έννοιωσε τήν αντίστα-
σί του νά παραλύη. Η σκέψι ότι θά ξανάβλεπε τή Φρανσουάζ, στόν
«πύργο» του, τόν έκανε νά μē μπορή ν’ άναλογισθί τις συνέπειες
που ίσως νά είχε μιά τέτοια επίσκεψι. Καί ύπεχώρησε μπρός στην έ-
πίμονη άπαιτήσι της «λευκής όπτασίας» — άφήνοντας στην τύχη τή
φροντίδα νά τόν βοηθήση ως τό τέλος.

ΟΙ ΑΝΕΠΙΘΥΜΗΤΟΙ ΕΠΙΣΚΕΠΤΑΙ

ΜΟΛΙΣ γύρισε σπίτι, πρώτη του δουλειά ήταν νά φτιάξη μερι-
κά γλυκίσματα με συμβολικά σχήματα: καρδιές, μισοφέγγα-
ρα, θέλη και τόξα. Κατόπιν, στόλισε τό καπνιστήριο — τήν
κρεβάτοκάμαρά του, δηλαδή — με τριαντάφυλλα που τά έκοψε άπ’
τόν κήπο. Έβαλε λουλούδια και στα θάλα της εισόδου, του άντιθα-
τόν κήπο. Έβαλε λουλούδια και στα θάλα της εισόδου, του άντιθα-
λάμου, του μεγάλου σαλονιού. Η Πία τόν κύτταζε κατάπληκτη. Δο-
λαμιασε δύο-τρεις φορές νά τόν ρωτήση για ποιά λόγο έκανε τόσες
προετοιμασίες. Μά ο Ιβάν φαινότανε τόσο άπασχολημένος, ώστε δέν
τόλμησε νά τόν ενοχλήση.

Κατά τις τέσσαρες τό άπόγευμα, άκούστηκε ο θόρυβος ενός αυ-
τοκινήτου που σταμάτησε έξω άπ’ τόν πύργο. Η καρδιά του Δολκώφ
τόκινητο που σταμάτησε έξω άπ’ τόν πύργο. Η καρδιά του Δολκώφ
τόκινητο, δέν έχασε τήν ψυχραιμία του. Ά-
νταξε ένα τσιγάρο, ξαπλώθηκε σέ μιά πολυθρόνα του σαλονιού — και
περίμενε.

Σέ λίγο, παρουσιάστηκε, λαχανιασμένη, ή Πία.

—Ήρθε ένας άρχιεπίσκοπος, κύριε Ιβάν. Νά είδοποιήσω τήν
κυρία;

—Νά πās νά του άνοίξης τήν πόρτα του αυτοκινήτου του και ύ-
στερα νά γυρίσης στην κουζίνα σου! τής άποκριθηκε ο Δολκώφ.

Καί διευθύνθηκε προς τόν αντιθάλαμο, χωρίς νά διάζεται, με τό
ένα χέρι στην τσέπη, με τό τσιγάρο στο στόμα, σαν νά ήταν πράγμα-
τι ο πυργοδεσπότης.

Άκουσε, όμως, τήν Πία νά συζητά έξω και ν’ άναφέρει τ’ όνομα
του κ. Κορτές. Άνοιξε ζωηρά τήν πόρτα που έβγαζε στόν μικρό έξω-
στη και είδε, όρθιον στο αυτοκίνητο, ένα άνώτερο κληρικό, με ράσα
χρώματος βιολέτ και με μεταξωτό πιλό, στολισμένο με χρυσό
κορδόνι.

—Ο κ. Ιβάν θά σας πη που βρίσκεται τώρα ο κύριος, είπε ή
Πία και απομακρύνθηκε, κάνοντας τό σταυρό της.

Ο Δολκώφ κατέθηκε τά σκαλιά του έξώστου για νά προϋπαν-
τήση τόν Πορτογάλο έπίσκοπο Πίντο Σιλβάρε ντά Κόστα. Για πρώ-
τη φορά τόν έβλεπε.

Τή στιγμή, όμως, εκείνη φάνηκε στήν άκρη της δενδροστοιχίας

κ' ένα άμάξι, συρόμενο από ένα άλογο, τὸ ὁποῖο ἀφοῦ ἔκαμε μιὰ χαριτωμένη στροφή, πήγε καὶ στάθηκε πίσω ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητο τοῦ ἐπισκόπου. Καὶ ἀπὸ τὸ άμάξι αὐτὸ κατέβηκε ἡ κ. ντέ λά Βαλέ, πάντοτε γελατὴ καὶ λαχανιασμένη.

— Πῶς εἰστε, ἀγαπητέ μου φίλε; φώναξε ἀπο μακριὰ τοῦ Ἰβάν. Περνοῦσα ἀπὸ ἐδῶ καὶ εἶπα νὰ κατέβω μιὰ στιγμὴ νὰ σὰς δῶ. Ἐχετε ἐπισκέψεις; Θεέ μου! ἕνας ἐπίσκοπος!

Καὶ ἡ εὐσῶμη κυρία γονάτισε στὸ πρῶτο σκαλοπάτι γιὰ νὰ δεχθῇ τὴν εὐλογία τοῦ ἐπισκόπου ὁ ὁποῖος εἶχε κατεβῇ ἐν τῷ μεταξύ ἀπὸ τὸ αὐτοκίνητό του.

— Νόμιζα ὅτι θὰ εὕρισκα ἐδῶ τὸν κ. Κορτές, εἶπε ὁ κληρικός. Θὰ εἴσθε, θεέσσια, κανεὶς στενός του φίλος...

Ὁ Ἰβάν τάχασε καὶ δὲν ἤξερε τί ν' ἀπαντήσῃ. Ἡ κυρία ντέ λά Βαλέ ἀνέλαβε νὰ κἀνῃ τὶς συστάσεις:

Ὁ κόμης Δολκῶφ, ὁ πῶ ἀξιαγάπητος ἀπ' ὅλους τοὺς γείτονές μας. Κ' ἐγώ, ταπεινὴ σας δούλη, σεβασμιώτατε: κόμησσα Ἀρμάν ντέ λά Βαλέ.

Ὁ ἐπίσκοπος κύτταξε μὲ ὕφος ἱκανοποιήσεως τὰ διακεκριμένα αὐτὰ πρόσωπα καὶ συνεστήθη καὶ αὐτός, χωρὶς νὰ παραλείψῃ κανένα τίτλο του.

— Θὰ μ ᾶ ς κάνετε τὴν τιμὴ, σεβασμιώτατε, νὰ περᾶστε μέσα νὰ ξεκουρασθῇτε λίγο; τοῦ πρότεινε ἡ κ. ντέ λά Βαλέ, ἡ ὁποία θεώρησε ὑποχρέωσί της νὰ ἐκτελέσῃ καθήκοντα οἰκοδεσποίνης.

Ὁ Ἰβάν πρόσεξε ὅτι ἡ ἐνοχλητικὴ αὐτὴ κυρία μιλοῦσε δυνατὰ καὶ φοβήθηκε μήπως τὰ ξεφωνητὰ της ἀκουστοῦν ἀπὸ τὴν κ. Κορτές.

— Ἀ! τὸν ἀγαπημένο μου τὸν πύργο! φώναξε ἡ κ. ντέ λά Βαλέ, μπαινώντας στὸν ἀντιθάλαμο. Ἐχῶ πολλὰ χρόνια νὰ πατήσω ἐδῶ τὸ πόδι μου. Πόσες ἀκαμνήσεις μοῦ ξαναφέρνει στὸ νοῦ!... Εἶμαι πολὺ συγκινημένη, πολὺ συγκινημένη...

Καὶ, λέγοντας αὐτὸ, ἔρριχνε στὸν Ἰβάν φωνερά βλέμματα, σὰν νὰ ἠθελε νὰ τοῦ δώσῃ νὰ καταλάβῃ ὅτι ἡ συγκίνησί της δὲν ὠφείλετο μονάχα στὸ ὅτι ξανάβλεπε τὸν παλιὸ πύργο.

Ὁ Ἰβάν ὠδήγησε τοὺς ἐπισκέπτας του στὸ σαλόνι. Ἡ κ. ντέ λά Βαλέ ἔβαλε τὸν ἐπίσκοπο νὰ καθῇ ἀναπαυτικά σὲ μιὰ πολυθρόνα καὶ ἄρχισε νὰ τὸν ζαλίζῃ μὲ διάφορες ἐρωτήσεις γιὰ τὴν πολιτικὴ τοῦ Βατικανοῦ. Ὁ Πορτογάλος κληρικός, ὁ ὁποῖος δὲν ἐνδιέφερετο καὶ πολὺ γιὰ τὰ ζητήματα αὐτά, προσπαθοῦσε νὰ μεταφέρῃ τὴ συζήτησι σ' ἄλλο ἐπίπεδο, πῶς κοσμικό... Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Ἰβάν ἐημάτιζε νευρικά στὸ σαλόνι. Τὸν εἶχε πιάσει ἀπελπισία: Περίμενε τὴ φρανσουάζ καὶ ἡ τύχη τοῦ ἔοριξε μιὰ φλύαση κυρία κ' ἕνα κληρικό. Ἀπὸ τὴ στιγμὴ, μάλιστα, πὺ ἡ κ. ντέ λά Βαλέ ἄρχισε νὰ κἀνῃ ἐπιθέσεις καὶ κατὰ τῶν γλυκισμάτων, καταστρέφοντας τὶς καρδιές καὶ τὰ λουλούδια πὺ εἶχε σχεδιάσει ὁ Ἰβάν μὲ τόση στοργή, ἐκεῖνος κυριεύθηκε ἀπὸ τὴν ἐπιθυμία νὰ τὴν στραγγαλίσῃ...

Τέλος, ὁ ἐπίσκοπος σηκώθηκε νὰ φύγῃ. Ὁ Δολκῶφ εἶχε τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ κ. ντέ λά Βαλέ θὰ τὸν συνώδευε. Ἡ φλύαση κυρία συνώδευσε πράγματι τὸν κληρικό ὡς τὸν ἐξώστη καὶ ὕστερα ξαναγύρισε στὸ σαλόνι.

— Ὁ σεβασμιώτατος μᾶς κάλεσε στὴν ἐπαυλὶ του, εἶπε. Πρέπει νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦμε μαζὺ καμμιά μέρα. Μοῦ ἀρέσει πολὺ... Τὸ βλέπῃ χρῶμα τοῦ πάει περίφημα... Εἶδατε πόσο περιποιημένα εἶνε τὰ γένια του... Ἀ, ἀγαπητέ μου φίλε, τὰ γλυκά σας εἶνε θαυμάσια! Ἐγὼ γετῶ. βλέπω, πεοίφημο μάνειρα... Ἐλάτε, καθῆστε κοντά μου, ἐδῶ, στὸν καναπέ... Θέλω νὰ μοῦ μιλήσετε γιὰ σὰς, γιὰ τὸ παρελθόν σας...

Ὁ Ἰβάν ἔπεσε στὸν καναπέ μὲ ὕφος μάρτυρος. Γιατὶ ἀργοῦσανε

τόσο ὁ κ. ντ' Ἐγκλαντὶν καὶ ἡ φρανσουάζ; Γιατὶ δὲν ἐρχόντουσαν νὰ τὸν ἀπαλλάξουν ἀπὸ τὰ βασανιστήρια αὐτά; Ἡ κ. ντέ λά Βαλέ δὲν ἔπαυε ἐν τῷ μεταξύ νὰ τοῦ μιλά καὶ νὰ τὸν ρωτᾷ. Κ' ἐπειδὴ ἔκανε μόνῃ της τὶς ἐρωτήσεις καὶ τὶς ἀπαντήσεις, ὕστερ' ἀπὸ λίγη ὥρα ἤξερε ὅλη τὴ ζωὴ του, ἀδιάφορο ἀν ἐκεῖνος δὲν ἀνοίξε οὔτε μιὰ φορὰ τὸ στόμα του...

— Ἀγαπᾶτε λοιπὸν τ' ἄλογα, τὰ σπάνια λουλούδια, τὰ ἀρώματα... Καὶ εἶχατε τόσες πολλὰς ἐρωτικὰς ἐπιτυχίες στὴ ζωὴ σας;... Θεέ μου! θὰ ἔπρεπε νὰ γράψετε τ' ἀπομνημονεύματά σας... Φαντάζομαι, ὅμως, ὅτι δὲν θ' ἀποτελέσουν ἕνα ἀνάγνωσμα κατάλληλο γιὰ μικρὰ κορίτσια...

Η ΑΠΟΚΑΛΥΨΙΣ ΕΝΟΣ ΑΓΝΩΣΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ

Μ Α ὁ Ἰβάν δὲν τὴν πρόσεχε διόλου. Ὁ νοῦς του ἦταν ἔξω. Ἐμφανικὰ σηκώθηκε ἀπὸ τὸν καναπέ:

— Ἦρθαν! φώναξε χαρούμενος.

Κ' ἔτρεξε στὸ διάδρομο, ἀφήνοντας τὴν κ. ντέ λά Βαλέ ἀναυδῇ. Ἦσαν πράγματι ὁ κ. ντ' Ἐγκλαντὶν, συνοδευόμενος ὀχι μονάχα ἀπὸ τὴ φρανσουάζ, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ τὴν Ἀννα. Ἡ δύο ἀδελφές ἐρριχναν γύρω τοὺς ἐξεταστικὰ βλέμματα.

— Προσπαθοῦμε νὰ θυμηθοῦμε τὸν πύργο ὅπως ἦταν ὅταν ἐρχόμαστε ἐδῶ μικρὲς... Ἀλλάξαν ὅμως πολλὰ πράγματα...

Ὁ κ. ντ' Ἐγκλαντὶν ζήτησε πληροφορίες γιὰ τὴν ὑγεία τοῦ γείτονα του. Ἡ κόρης του τὸν ἔκαναν ν' ἀνησυχῇ. Ὁ Ἰβάν τὸν διαβεβαίωσε ὅτι ποτὲ δὲν ἐνοίωσε τὸν ἑαυτὸ του καλύτερα. Καὶ ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ἡ χαρὰ του ἐπειδὴ ξανάβλεπε τὴ φρανσουάζ, ἐπειδὴ παρουσιαζόταν ὡς πυργοδεσπότης πὺ μπορεῖ νὰ δεχθῇ μερικὸς ἐκλεκτοὺς φίλους του σ' ἕνα ἀντάξιο τοὺς περιβάλλον, τοῦ ἔδινε χρῶμα στὰ μάγουλα κ' ἔκανε τὰ μάτια του νὰ λάμπουν μὲ ἀσυνήθιστη ἐνταση. Ἀν ἐμφανίζονταν ἐκεῖνη τὴ στιγμὴ ὁ κ. Κορτές, ὁ Δολκῶφ θὰ τὸν ὑποδεχότανε κί αὐτὸν σὰν φίλο του!...

— Ἀνακάλυψα τὸ παλιὸ φοντεκρέζ! φώναξε ἡ φρανσουάζ, μπαίνοντας στὸ σαλόνι.

Κ' ἔδειξε, γελῶντας, τὴν κ. ντέ λά Βαλέ.

— Καλημέρα, θεία... Ξαναβρήκατε, βλέπω, τὸν παλιὸ καναπέ σας...

— Καλημέρα, παιδιά μου! εἶπε ἡ κ. ντέ λά Βαλέ, ἀνέμεσα στὰ δόντια της, γωὺς νὰ κρύψῃ τὴ δυσφορία πὺ τὴς προξένησε ἡ ἀπρόοπτη αὐτὴ ἐπίσκεψη.

Ὁ Ἰβάν ἔτρενε ἐδῶ κ' ἐκεῖ γιὰ νὰ περιποιηθῇ ὅλους μαζὺ τοὺς ἐπισκέπτας του. Ἐβαλε τὸν κ. ντ' Ἐγκλαντὶν νὰ καθῇ στὴν πῶ ἀναπαυτικὴ πολυθρόνα καὶ προσέφερε τσιγάρα στὶς δεσποινίδες.

— Τί προτιμᾶτε; Χόλλυγουντ ἢ Ἰνσάλλαχ; Μήπως σας ἐνθουσιάζουν αὐτὰ μὲ τὸ χρυσὸ ἐπιστόμιο;

Μὰ ἡ δεσποινίδες ντ' Ἐγκλαντὶν δὲν κἀννίζαν. Ἡ Ἀννα, μάλιστα, κοκκίνισε ἑλαφρὰ ἀπὸ τὴν ντροπὴ της. Ὅσο γιὰ τὴ φρανσουάζ, τὴν κολάκευσε τὸ γεγονός ὅτι ὁ κόμης Δολκῶφ εἶχε γι' αὐτὴν τὴν ἰδέα πὺς κἀννιζε. Ἀησιμόνησε πῶς τὸν παλιὸ πύργο γιὰ ν' ἀφιέρωσῃ ὅλη τὴν προσοχὴ της στὸ γοαυμόφωνο, στὴν ἡλεκτροκὴ σάμπα, στὸ ἡλεκτρικὸ ρολοῖ, στὰ τόσα θαυμάσια πράγματα πὺ τὰ βλεπε γιὰ πρῶτῃ φορὰ στὴ ζωὴ της.

— Δὲν βάζετε καμμιά πλάκα στὸ γοαυμόφωνο; εἶπε στὸν Ἰβάν.

— Ἐπιμένετε, δεσποινίδες μου; ρώτησε ὁ Ἰβάν, μὲ κάποιον δισταγμό.

Φωβήθηκε μήπως ἡ μουσικὴ, μαζὺ μὲ τὶς δυνατὲς φωνὲς τὴς κ.

ντέ λὰ Βαλέ, δημιουργήση ένα θόρυβο πού θάφτανε στ' αὐτιά της κ. Κορτές.

—Επιμένω ἀπολύτως! Δὲν ἀκούσαμε ποτὲ γραμμόφωνο. Βάλτε κάτι τὸ εὐθυμο, τὸ πεταχτό...

Ὁ Δολκῶφ ἔβαλε στὴν πλάκα ἕνα παθητικὸ μπλιούς, φροντίζοντας νὰ κλείσει καλὰ τὸ γραμμόφωνο. Οἱ λυγμοὶ τοῦ σαξοφώνου, οἱ σπασμοὶ τοῦ τρομπονιού ἔκαναν τὴ Φρανσουάζ νὰ θέλῃ πολὺ νὰ χορέψῃ, πάνω στὰ τραπέζια, ν' ἀρχίσῃ νὰ πηδᾷ γύρω ἀπὸ τίς πολυθρόνες.

—Ἐξοχο! ἀνεφάνησε, ὅταν τελείωσε ἡ πλάκα. Βάλτε ἄλλη μιά!

Ἡ κ. ντέ λὰ Βαλέ σηκώθηκε πειραγμένη.

—Δὲν μπορῶ νὰ καταλάβω, ἀγαπητέ μου φίλε, — εἶπε στὸν κ. ντ' Εγκλαντίν, — πῶς ἡ μικρὴς ἔρχονται νὰ ἐνοχλήσουν τὸν κ. Δολκῶφ, ὁ ὁποῖος θὰ ἔχῃ θέβαια καὶ ἄλλες σοβαρὲς ἀσχολίες... Χαίρετε...

Ἡ ἀναχώρησί της πέρασε ἀπαρατήρητη. Ὁ Ἰβάν τὴν συνώδευσε ὡς τὴν πόρτα, καμώθηκε πῶς δὲν τὴν ἀκούσε ὅταν ἐκείνη τοῦ εἶπε ὅτι θὰ τὸν περίμενε τὴν ἐπομένη σπίτι της, τὴν ξαπόστειλε γρήγορα καὶ ξαναγύρισε στὸ σαλόνι, πρὸ εὐθυμος κ' εὐδιάθετος.

Προσέφερε στοὺς καλεσμένους τοῦ οὔισκου. Ὁ κ. ντ' Εγκλαντίν ἀφοῦ τὸ δοκίμασε, δήλωσε σοβαρώτατα ὅτι προτιμοῦσε τὸ παλιὸ κρασί. (Ἦταν τόσο συγκινητικὸ τὸ θέαμα ἑνὸς ἀριστοκράτου μὲ μονόκλ καὶ ἄσπρες γκέτες, ὁ ὁποῖος δὲν ντρεπότανε νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι δὲν τοῦ ἄρεσε τὸ οὔισку καὶ ὅτι προτιμοῦσε τὰ γαλλικὰ κρασιά, ὡστε ὁ Ἰβάν ἐνοιώθη τὴν ἐπιθυμία ν' ἀγκαλιάσῃ τὸν κ. ντ' Εγκλαντίν καὶ νὰ τὸν φιλήσῃ). Ἡ Ἄννα, μόλις ἔβαλε στὸ στόμα της τὸ ποτήρι, ἔκανε μορφασμὸ ἀηδίας. Ὅσο γιὰ τὴ Φρανσουάζ, παίρνοντας παράδειγμα ἀπὸ τὸν Ἰβάν, ἀδειασε μονορροῦφι τὸ ποτήρι. Τὰ μάτια της δακρύσανε.

—Οὐ! φώναξε. Μοῦ φάνηκε πῶς ἦπια... τὴν κόλασι! Τὸ οὔισку αὐτὸ καίει!... Εἶνε, ὅμως, πολὺ καλὸ...

Ὁ Ἰβάν πετοῦσε στὰ σύννεφα ἀπ' τὸν ἐνθουσιασμό του. Ἄδειασε τρία ποτήρια οὔισку, τὸ ἕνα ὕστερ' ἀπ' τὸ ἄλλο... Οἱ ἀτμοὶ τῆς ἐλαφροῦς μέθης τὸν ἔκαναν νὰ τὰ βλέπῃ ὅλα ρόδινα.

Σ' ἀγαπῶ! Σ' ἀγαπῶ! ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ του, ρίχνοντας περιπαθῆ βλέμματα στὴ Φρανσουάζ. Σ' ἀγαπῶ, λευκὴ ὀπτασία! Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ μὲ χωρίσῃ ἀπὸ σένα!... Ἐλα, ἀγαπημένη μου, νὰ κάνουμε μαζὺ τὸ ταξίδι τῆς ζωῆς... Θὰ σὲ ὀδηγήσω σ' ἕνα κῆπο ὅπου ἀνθοῦν μονάχα σπάνια λουλούδια μὲ μεθυστικὲς μυρωδιές...

—Μὰ, δὲν ἀκούτε, κύριε Δολκῶφ; τοῦ εἶπε ἡ Ἄννα, διακόπτοντας τὸν ἐσωτερικὸ μόνολόγὸ του. Σὰς φωνάζουν.

Πράγματι, μιά ἀποκρουστικὴ φωνὴ ἀκουγόταν ἀπ' τὸ διαδρόμο.

Ὁ Ἰβάν συνήρθη ἀπότομα κ' ἔτρεξε ἔξω.

Ἦταν ἡ ἀδελφὴ Ἐνκαρνασιον.

—Τί θόρυβος εἶνε αὐτός, Ἰβάν; Δὲν ἀφήνεις τὴν κυρία νὰ ἡσυχάσῃ... Τὴν ἔπιασε πονοκέφαλος... Σὲ παρακαλῶ πολὺ ὅταν ἔρχονται νὰ σὲ δοῦν οἱ συνάδελφοί σου ἀπὸ τ' ἄλλα σπίτια νὰ τοὺς βάζεις στὴν κουζίνα!... Ἀκούς ἐκεῖ, νὰ δέχεται τοὺς διαφόρους φίλους τοῦ στοῦ σαλόνι!... Τί κατάστασι εἶνε αὕτη!...

Ὁ Δολκῶφ ξαναγύρισε στὸ σαλόνι, μὲ σκυμμένο κεφάλι. Εἶχε ξεμεθύσει τελείως. Καταλάβαινε ὅτι δὲν θὰ εἶχε τὴ δύναμι νὰ συνεχίσῃ τὴν κωμωδία αὐτὴν. Ἦταν ἔτοιμος νὰ γονατίσῃ στὴ μέση τοῦ σαλονιοῦ καὶ νὰ ἐξομολογηθῇ ὅλη τὴν ἀλήθεια... Τὴ στιγμὴ, ὅμως, ἐκείνη ὁ κ. ντ' Εγκλαντίν σηκώθηκε ἀπὸ τὴν πολυθρόνα του.

—Εἶνε καιρὸς νὰ πηγαίνουμε, εἶπε στὶς κόρες του.

Ἡ Φρανσουάζ ἔρριξε μιά ματιά στὰ διάφορα ἀντικείμενα πού τὴν περιστοιχίζαν καὶ στὸν κομποντυμένο κόμη Δολκῶφ, ἀρωματισμένο μὲ γιάσεμί. Γιὰ πρώτη φορὰ στὴ ζωὴ της ἐπληροφορεῖτο ὅτι ὑπῆρχαν στὸν κόσμὸ ἄνδρες πού δὲν φοροῦσαν πάντοτε σκυῶρα κοστούμια, πού δὲν κάπνιζαν πίπα, πού δὲν μελετοῦσαν τὴν ἱστορία τῆς Γαλλίας καὶ συγγράμματα περὶ βοτανικῆς, πού δὲν εἶχαν κανόνισαι τὴ ζωὴ τους σὰν ρολοῖ. Καὶ οἱ ἄνδρες αὐτοὶ φοροῦσαν κοστούμια φανταχτερὰ καὶ μεταξωτὰ πουκάμισα, ἔβαζαν ἄρωμα, κάπνιζαν τσιγάρα μὲ χρυσὰ ἐπιστόμια κ' ἔπιναν λικέρ πού ἔκαιαν τὰ στήθη, μὲ τοὺς ἤχους μίας μουσικῆς πού ἔδινε φτερά στὴ φαντασία...

—Τί περιεργὸ πράγμα! ἔλεγε μὲ τὸ νοῦ της. Ἐχομε τὰ ἴδια γαῦστα μὲ τὸν κόμη. Ἀγαποῦμε τὸ γραμμόφωνο, τὸ οὔισку, τ' ἔρωμα...

Καὶ τώρα, ἔφευγε ἀπ' τὸν φαντασμαγορικὸ αὐτὸν κόσμὸ μὲ τὴ βεβαιότητα ὅτι θὰ ξαναγυρνοῦσε ἐκεῖ, γιὰ νὰ γευθῇ μιά εὐτυχία πού δὲν μποροῦσε ἀκόμα οὔτε ἡ ἴδια νὰ τὴν προσδιορίσῃ.

Ὅταν βγήκανε στὸν ἐξώστη, ὁ ἥλιος πῆγαινε νὰ βασιλέψῃ.

Ἐνα ψυχρὸ ἀεράκι φυσοῦσε ἀνάμεσα στὰ δέντρα τοῦ πάρκου.

—Μηκῆκαμε στὸ φθινόπωρο, εἶπε ὁ κ. ντ' Εγκλαντίν.

Στὴν καιδιά, ὅμως, τῆς Φρανσουάζ τότε μόλις ἀρχίζε ν' ἀνθίσῃ τὸ καλοκαίρι...

Ὁ Ἰβάν ἀνυπομονοῦσε νὰ βρεθῇ μόνος του

Η ΑΓΩΝΙΑ ΤΟΥ IBAN

ΠΕΡΑΣΑΝ πέντε μέρες. Στὸ διάστημα αὐτό, ὁ Ἰβάν Δολκῶφ δὲν βγήκε διόλου ἀπ' τὴν κουζίνα του. Ἀπὸ τὸ πρωῒ ὡς τὸ βράδυ, κημάτιζε νευρικὰ πάνω-κάτω, καπνίζοντας τὸ ἕνα τσιγάρο πάνω στὸ ἄλλο, χωρὶς νὰ φροντίζῃ διόλου γιὰ τὸ τί θὰ φάῃ ἡ κ. Κορτές. Ἡ ἀδελφὴ Ἐνκαρνασιὸν δοκίμασε νὰ τοῦ κἀνῃ παρατηρήσεις. Ἐκείνος, ὅμως, τῆς ἔρριξε ἕνα βλέμμα τόσο ἄγριο καὶ βλοσυρὸ, ὡστε ἡ καλόγρια ἔφυγε τρομαγμένη. Καὶ ἂν δὲν ὑπῆρχε ἡ μικρὴ καὶ πρόθυμη Πία νὰ μαγειρέψῃ κάτι, ἡ πυργοδέσποινα θὰ πέθαινε ἀσφαλῶς τῆς πείνας στὴν πολυθρόνα της.

Ἀπὸ τὴ μέρα τῆς ἐπισκέψεως τοῦ κυρίου καὶ τῶν δεσποινίδων ντ' Εγκλαντίν, ὁ Ἰβάν δὲν ξαναπάτησε τὸ πόδι του στὸ καπνιστήρι, πού εἶχε ζητήσῃ νὰ τὸ μεταβάλλῃ σὲ δωμάτιό του. Τοῦ φαινότανε ὅτι δὲν θὰ μποροῦσε νὰ κοιμηθῇ ἐκεῖ, ὅτι θὰ τὸν ἐπνίγε ἡ ντροπὴ γιὰ τὴν ἀπάτη πού διέπραξε εἰς ὄφρος προσώπων ἀγαπημένων.

—Γιατί νὰ μὴν ἔχω τὴ δύναμι νὰ πῶ ἀπ' τὴν ἀρχὴ τὴν ἀλήθεια; —ἀναρωτιότανε. Γιατί νὰ ἐξαπατήσω ἀνθρώπους πού φάνηκαν τόσο ἀκαλοὶ, τόσο περιποιητικοὶ μαζὺ μου... Εἶμαι, ἔβαια, κόμης Δολκῶφ, μὰ τί σημάσια ἔχει ἡ κατάγωγί μου, ἀφοῦ σήμερὰ εἶμαι χειρότερος καὶ ἀπὸ ἕνα σκαφτιά, ἀφοῦ δέχθηκα νὰ κάνω τὸ μαγεῖρα γιὰ νὰ ζήσω;... Μὲ ποῖο δικαίωμα ἐμφανίζομαι διαφορετικὸς ἀπ' ὅτι εἶμαι;... Τὸ φοντεκρέζ δὲν εἶνε καὶ τόσο μακριὰ ἀπ' τὸ Μπωσέν.

Ἡ μιά σκέψι ἔφερνε τὴν ἄλλη.

—Καὶ τί θὰ πῇ, πρὸ παντός, ἡ Φρανσουάζ; Μὲ τί βλέμματα θὰ μὲ ἀντικρύσῃ τὴ μέρα πού θὰ ἐμφανιστῶ μπροστὰ της μὲ τὴν πραγματικὴ μου μορφή; Δὲν θὰ γελάσῃ μαζὺ μου, δὲν θὰ μὲ περιφρονήσῃ;... Καὶ αὕτη θὰ εἶνε ἡ μεγαλύτερη τιμωρία μου... Γιατί σ' ἀγαπῶ, Φρανσουάζ... σ' ἀγαπῶ τώρα περισσότερο καὶ ἀπὸ τὴ ζωὴ μου, τὴν ἄχαρη αὐτὴ ζωὴ μου... Πρόβαλες μπροστὰ μου, μέσα στὴ δυστυχία μου, σὰν ἥλιος πού σκορπίζει τὰ σκότη μιάς ἐφιαλτικῆς νύχτας... Ἀλλοίμονο, ὅμως! πότε δὲν θὰ μπορέσῃ νὰ πραγματοποιηθῇ ἡ ἐρ-

τική μου εὐτυχία... Εἶνε τόση μεγάλη ἡ ἀπόστασι πού σέ χωρίζει ἀπό μένα! Τί εἰμαι ἐγώ; εἷς διεφθαρμένος, εἷς ἀλήτης, εἷς ἀνθρώπος χωρίς κοινωνική θέσι, εἷς ναυαγιο τῆς ζωῆς... Πῶς τόλμησα, ὁ ἀνάξιός ἐγώ, νά ἔγω ἀπο τὴν κουζίνα καὶ νά μιλήσω μαζί σου;... Γιατί νὰ σ' ἀγαπήσω, λευκή μου ὀπτασία;... Καὶ πῶς θὰ ξεριζώσω τώρα ἀπ' τὴν καρδιά μου τὸ φλογερο αὐτὸ αἶσθημα;...

Καὶ ὁ Ἰβάν χτύπησε μὲ τίς γροθιές του τὰ στηθὲς του.

Ἡ Πία, πού καθάριζε πατάτες σὲ μιὰ γωνία τῆς κουζίνας, τὸν κούτταζε τρομαγμένη.

—Μιὰ τί ἔχετε, καλὲ κ. Ἰβάν; Γιατί κάνετε ἔτσι;...

—Τί ἔχω φώναζε ὁ Δολκῶφ. Γιατί κάνω ἔτσι; Κούτταξέ με καλά, Πία! Καὶ πέμου εὐλικρινῶς: εἶδες στὴ ζωὴ σου πιὸ ἐλλεινὸ, πιὸ ἀποκρουστικό, πιὸ διεφθαρμένο τύπο ἀπὸ μένα;

Ἡ Πία χαμήλωνε τὰ μάτια τῆς χαμογελῶντας:

—Τὰ παραλέτε, κ. Ἰβάν. Εἰς σὰς ὅρισκε, ἀπεναντίας πολὺ συμπαθητικό...

Η ΑΓΑΠΗ ΠΡΟΣΤΑΖΕΙ!

Ε ΝΩ ὁ Ἰβάν ὑπέφερε ἀφάνταστα μαρτύρια στὸ Φοντεκρέζ, παλαίοντας ἀνάμεσα σὲ δυὸ ἀληθυσυγκρουόμενες ἐπιθυμίες του: νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν ἐπαρχία ἐκείνη κρυφά, σάν κλέφτης, χωρίς ν' ἀποχαιρετήσῃ κανέναν ἢ νὰ πάῃ νὰ ζαναδῇ τὴν Φρανσουάζ, ἐνὺ λοιπὸν ὁ Ἰβάν παράδερνε στὴν κόλασι αὐτὴν, ἢ δνὶς ντ' Ἐγκλαντίν περνοῦσε καὶ αὐτὴ στὸν πύργο τοῦ Μπωσὲν μέρες ἀγωνίας καὶ νευρικής ἀδημονίας.

Γιατί ὁ κόμης Δολκῶφ δὲν ἔδινε σημεῖα ζωῆς; Γιατί χάθηκε ἀπὸ τὸν «κόσμο»; Γιατί δὲν τοὺς εἰδοποιοῦσε μ' ἕνα ὑπηρετὴ του ὅτι ἦταν ἀρρωστος ἢ ἀπασχολημένος.

Ἡ Ἄννα δὲν δυσκολεύτηκε νὰ καταλάβῃ τί συνέβαινε στὴν καρδιά τῆς ἀδελφῆς τῆς. Ἡ Φρανσουάζ, τόσο εὐθυμὴ καὶ ὀμιλητικὴ ἄλλοτε, εἶχε γίνῃ μελαγχολικὴ καὶ ἀμίλητη. Δὲν εἶχε ὄρεξι οὔτε γιὰ τένις, οὔτε γιὰ πιάνο, οὔτε γιὰ ἐκδρομὲς. Ὅταν ὅρισκότανε μπρῶς στὸν πατέρα τῆς ἢ σ' ἐπισκέπτας, προσπαθοῦσε νὰ δώσῃ στὸ πρόσωπό τῆς γελαστή ἐκφρασι, γιὰ νὰ μὴ μαντεύσουν ὅτι τὴν ἀπασχολοῦσε μιὰ τυραννικὴ ἔγνοια. Ἀλλ' ἅμα ἔμενε μόνῃ μὲ τὴν Ἄννα, ἀφῆγε τὴ λύπη τῆς νὰ ἐκδηλωθῇ μὲ ἀναστεναγμοὺς καὶ ἐρωτήσεις σάν αὐτές:

—Τί νάγινε ἄραγε ὁ κόμης Δολκῶφ;

Ἡ:

—Μήπως εἶνε ἀρρωστος;

Καὶ τὸ πικρότερο παράπονό τῆς ἦταν:

—Γιατί νὰ μᾶς ξεχάσῃ τόσο γρήγορα; Μήπως τὸν δυσαρρεστήσαμε χωρίς νὰ τὸ καταλάβουμε;...

Ἡ Ἄννα ἀπαντοῦσε στερεότυπα ὅτι δὲν μπορούσε οὔτε αὐτὴ νὰ ἐξηγήσῃ τὴν ἐξαφάνισι τοῦ Δολκῶφ. Μὰ δὲν ἔπαυε νὰ παρακολουθῇ προσεκτικὰ, στὴν ἀδελφὴ τῆς, τὴν ἀνάπτυξι ἐνὸς αἰσθήματος πού τὴν διασκέδαζε καὶ τὴν συγκινοῦσε συγχρόνως...

Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι, στὴν ἀρχή, ἡ Ἄννα ἐνοιώθη καὶ αὐτὴ κάποια ταραχὴ πρὸς τὸν Ἰβάν. Ἡ χάρις καὶ ἡ γοητεία τοῦ ὠραίου αὐτοῦ παλληκαριοῦ ἦταν ἐπόμενο νὰ μὴν ἀφήσουν ἀδιάφορη μιὰ νέα πού περνοῦσε σ' ἕνα ἐπαρχιακὸ περιβάλλον μιὰ ζωὴ τόσο περὶωρισμένη. Πρὶν ὅμως προφτάσῃ ἡ Ἄννα νὰ ἐξηγήσῃ τὴν πραγματικὴ ἀφορμὴ τῆς ταραχῆς τῆς, κατάλαβε, ἀπὸ μερικὰ ὁλέμματα, ὅτι ὁ Δολκῶφ ἀγαποῦσε τὴν Φρανσουάζ καὶ ὅτι τὸν ἀγαποῦσε κ' ἐκείνη.

Καὶ ἡ μικρότερη ἀδελφὴ ἀποφάσισε νὰ ὑποχωρήσῃ χάριν τῆς μεγαλύτερης.

Μιὰ νύχτα, ἡ Ἄννα ἄκουσε τὴ Φρανσουάζ, πού στριφογύριζε ἀνήσυχη στὸ κρεβάτι τῆς, νὰ προφέρῃ δυνατὰ ἕνα ὄνομα:

—Ἰβάν.

Ἄναψε, ἀμέσως, τὴ λάμπα καὶ πῆγε καὶ κάθησε στὸ κρεβάτι τῆς ἀδελφῆς τῆς.

—Τί ἔχεις; τὴν ρώτησε ἡ Φρανσουάζ, μὲ κομμένα μάτια.

—Εἰς δὲν ἔχω τίποτα, δεσποινὶς μου! Μπορεῖτε, ὅμως, νομίζω νὰ μοῦ πῆτε τί ἔχετε ἐσεῖς καὶ δὲν σὰς κολλάει ὕπνος τόσες νύχτες τώρα...

—Τί εἶνε αὐτὰ πού λές, Ἄννα. Κοιμώμουν καὶ μὲ ξύπνησες...

—Ἡ δεσποινὶς κοιμώτανε!... Καὶ θάβλεπε, βέβαια, ὥραια ὄνειρα...

—Δὲν θυμάμαι ἂν ἐβλεπα ὄνειρα...

Ἡ Ἄννα ἔσκυψε, ἀκούμπησε τὸ μάγουλό τῆς στὸ φλογισμένο μάγουλο τῆς Φρανσουάζ καὶ ψιθύρισε:

—Ἡ ἀδελφοῦλα μου ἔχει μυστικά ἀπὸ μένα... Ἡ ἀδελφοῦλα μου εἶνε ἐρωτευμένη... Ἀγαπᾷ τὸν κόμη Δολκῶφ!...

—Τρελλάθηκες, Ἄννα! φώναξε ἡ Φρανσουάζ! Τί εἶνε αὐτὰ πού λές;...

—Ξέρω πολὺ καλὰ τί λέω... Πρὸ ὀλίγου σ' ἄκουσα νὰ προφέρῃς τὸ ὄνομα τοῦ Ἰβάν.

—Εἰς; τραύλισε ἡ Φρανσουάζ.

—Ὅχι, ἐγώ!... Μὰ γιατί δὲν μοῦ τὰ λές ὅλα, Φρανσουάζ; Δὲν ἔχεις πειὰ ἐμπιστοσύνη στὴ μικρὴ σου Ἄννα;...

Ὁ τόνος τῆς φωνῆς τῆς ἦταν τόσο στοργικός, ὥστε ἡ Φρανσουάζ, ἡ ὁποία ἐνοιώθη ἐξάλλου τὴν ἀνάγκη ν' ἀνοίξῃ σὲ κάποιον τὴν καρδιά τῆς, ὠμολόγησε, χωρίς δισταγμὸ πειὰ, στὴν ἀδελφὴ τῆς ὅτι ἀγαποῦσε πράγματι τὸν Ἰβάν ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή πού τὸν εἶδε καὶ ὅτι τὴν βασάνιζε τὸ ἐρώτημα γιατί ἐκεῖνος εἶχε νὰ φανῇ τόσες μέρες...

Ἡ Ἄννα πῆρε τότε ὕφος πολὺπειρης γυναίκας. Καθησύχασε τὴν ἀδελφὴ τῆς, δίνοντάς τῆς τὴν κατηγορηματικὴ διαβεβαίωσι ὅτι τὴν ἀγαποῦσε καὶ ὁ Ἰβάν — «τὸ κατάλαβα ἀπὸ τὴν πρώτη ματιὰ πού σοῦ ἔρριξε ὅταν μᾶς τὸν παρουσίασε ὁ μπαμπᾶς!» — καὶ, σκόθοντας στὸ αὐτί τῆς τῆς ἔδωσε μιὰ ἐμπιστευτικὴ συμβουλή.

—Ὡ! αὐτὸ πάει πολὺ! φώναξε ἡ Φρανσουάζ, τρομαγμένη.

—Νὰ κάνῃς αὐτὸ πού σοῦ λέω ἐγώ, ἀφοῦ πρόκειται γιὰ τὴν εὐτυχία σου... Ἔτσι μονάχα θὰ μὴδρῆσῃς νὰ βεβαιωθῇς γιὰ τὰ αἰσθηματά τοῦ Ἰβάν... Ποιὸς ξέρει τί νὰ γίνεταί τῇ στιγμῇ αὐτῇ στὴν καρδιά του... Πρέπει νὰ τὸν βοηθήσῃς κ' ἐσὺ λιγάκι γιὰ νὰ φανῇ τολμηρός!...

Ἡ Φρανσουάζ ὑποχρεώθηκε νὰ θαυμάσῃ τίς γνώσεις τῆς μικρότερης ἀδελφῆς τῆς. Καὶ ἀποφάσισε ν' ἀκολουθήσῃ τὴν συμβουλή τῆς. Πῆδησε ἀπὸ τὸ κρεβάτι τῆς, κάθησε μπρὸς σ' ἕνα μικρὸ γραφεῖο κ' ἔγραψε λίγα λόγια σ' ἕνα μὲθ' ἐπιστολόχαρτο.

—Τὸ γράμμα αὐτὸ θὰ τὸ στείλω ἐγώ αὔριο τὸ πρωῒ, εἶπε ἡ Ἄννα.

...Ἡ αὐγὴ ἔρριξε τίς δύο ἀδελφές ἀγρυπνες, ἀγκαλιασμένες σ' ἕνα κρεβάτι.

Ἐπλάθαν ὄνειρα γιὰ τὸ μέλλον...

—Κύριε Ἰβάν, ἕνα γράμμα γιὰ σὰς!

Ο Δολκώφ άρπαξε τὸ μὲν φάκελλο ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Πίας, τὸν άνοιξε μὲ νευρικές χειρονομίες καί, ὅταν διάβασε τὴν ἐπιστολή, ἔπεσε σὲ μιὰ καρέκλα, κλαίοντας μὲ δυνατὰ ἀναφυλλήτᾳ.

—Τί σᾶς συμβαίνει πάλι, κύριε Ἰβάν; ρώτησε ἡ Πία μὲ μεγάλο ἐνδιαφέρον.

—Πήγαινε ἀπὸ δῶ! ὤρυχθήθηκε, ἔξαλλος, ὁ Δολκώφ.

Τὸ γράμμα αὐτό, ποῦ ἔφερε τὴν ὑπογραφή τῆς Φρανσουάζ, ἔλεγε τὰ ἑξῆς:

«Αὔριο τὸ πρωῒ σᾶς περιμένω στὸ τερραίν τοῦ τέννις. Θὰ ἤθελα πολὺ νὰ σᾶς δῶ. Προσπαθήστε νὰρθῆτε. Ἡ ζωὴ μου, ἡ εὐτυχία μου ἐξαρτῶνται ἀπὸ τὴ συνάντησιν αὐτῇ.»

«Ὡ! ἡ μικρούλα αὐτὴ τὸν ἀγαποῦσε! Τὸν καλοῦσε, τοῦ άνοιγε τὴν καρδιά της. Τοῦ ὡμολογοῦσε τὴν ἀγάπη της μὲ τὴν ἀφέλεια, τὴν εἰλικρινεία καί τὴν τόλμη ποῦ χαρακτηρίζουν ὅλες τὰς ἀγνὲς ὑπάρξεις!... Ἐνῶ ὁ Ἰβάν προσπαθοῦσε ν' ἀποφύγῃ τὴ Φρανσουάζ, ἐκείνη ἐρχότανε πρώτη σ' αὐτόν!... Καί τοῦ ἔλεγε τώρα μὲ συγκινητικὴ ἀπλότητα ὅτι ἡ ζωὴ της, ἡ εὐτυχία της ὀρισκόντουσαν στὰ χέρια του...»

—Καταραμένε! Καταραμένε! Δειλὲ καὶ ἀνανδρε! οὐρλιασε ὁ Ἰβάν. Εἶσαι τώρα εὐχαριστημένος ἀπὸ τὸ ἔργον σου; Θάμπωσες τὴν παιδοῦλα αὐτὴν μὲ τὰ μεγαλεία σου, τὴν μέθυσες μὲ τὰ λόγια σου, μὲ τὰ ψέματά σου — καί θὰ τὴν κάνης τώρα νὰ ὑποφέρῃ καί αὐτὴ ὅπως βασανίζεσαι κ' ἐσύ!...

«Ἐβλεπε τὴ δεσποινίδα ντ' Ἐγκλαντίν νὰ μπαίνει στὴν κουζίνα, ν' ἀνακαλύπτῃ τὸν πραγματικὸ Ἰβάν καί νὰ φεύγῃ μ' αἰσθημα φρίκης καί ἀηδίας.

—Ἐσὺ τὸ θέλησες, καταραμένε, ἐσὺ τὸ θέλησες! συνέχισε σφίγγοντας μὲ μανία τὰς γροθιές του. Γιατί ζήτησες νὰ τὴν ξαναδῆς; Γιατί τριγυροῦσες ἔξω ἀπ' τὸ πάρκο της;... Ἄν δὲν πήγαινες ἐκεῖ τὴ μέρα ποῦ σὲ ὄρῃκε ὁ πατέρας της, δὲν θὰ συνέβαινε τίποτα...»

Τὴ στιγμὴ ἐκείνη, άνοιξε ἡ πόρτα καί παρουσιάστηκε ἡ ἀδελφὴ Ἐνκαρνασιόν.

—Εἶνε ἔτοιμο τὸ φαγητό, κύριε Ἰβάν; ρώτησε.

—Ἄν ὑπάρχῃ πράγματι διάβολος, — φώναξε ὁ Δολκώφ, πέφτοντας στὰ πόδια τῆς καλόγρης, — ὁ διάβολος αὐτὸς θὰ ἔχῃ τὴν κατοικία του μέσα μου... Ἐξώρκισέ τον, ἀδελφὴ μου, ἐξώρκισέ τον!...

Καί ὁ Ἰβάν ἄρχισε νὰ φιλᾷ τὸ σταυρὸ ποῦ κρεμόταν ἀπ' τὸ λαίμω τῆς καλόγρης καί νὰ χτυπᾷ τὸ κεφάλι του στὸ πλακόστρωτο πάτωμα τῆς κουζίνας. Ἡ ἀδελφὴ Ἐνκαρνασιόν νόμισε ὅτι ὁ μάγειρας εἶχε πυρετό. Τοῦ συνέστησε νὰ κάνῃ ἓνα ποδόλουτρο μὲ μουστάρδα — καί πῆγε νὰ κυττάξῃ τὸ φαγητό, ποῦ ἄρχιζε νὰ καίεται στὴ φωτιά...

Η ΕΡΩΤΙΚΗ ΕΞΟΜΟΛΟΓΗΣΙΣ

Ο Ἰβάν ἔλαβε τὴν ἡρωικὴ ἀπόφασιν νὰ πάῃ στὸ Μπωσέν, προφασίζόμενος ὅτι ἦταν ἄρρωστος.

Ὡστόσο, τὴν ἄλλῃ μέρα, στίς 10 τὸ πρωῒ ἔμπαινε στὸ πάρκο, φορῶντας τὸ καλύτερο κοστούμι ποῦ ὄρῃκε στὴν γκαρνταρόμπα τοῦ κ. Κορτές.

Τὰ γόνατά του ἔτρεμαν καί ἡ καρδιά του χτυποῦσε δυνατὰ.

Ἡ Φρανσουάζ καί ἡ Ἄννα ἐπαιζάν τέννις. Μόλις τὸν εἶδαν, σταμάτησαν τὴν παρτίδα. Ἡ Ἄννα προσπαθοῦσε νὰ φανῇ ὅσο τὸ δυ-

νατὸν πὺ σοβαρὴ γιὰ νὰ μὴ καταλάβῃ ὁ Ἰβάν ὅτι ἦταν ἐν γνώσει τῆς συναντήσεως αὐτῆς. Προσποιεῖτο τὴν ἐκπληκτικὴν ὅταν εἶδε τὸν Δολκώφ, τὸν ρώτησε τί εἶχε γίνῃ, κ' ἐκεῖνος δικαιολογήθηκε λέγοντας ὅτι ἦταν ἄρρωστος τόσες μέρες...

—Βγῆκα σήμερα νὰ κάνω ἓνα περίπατο καί εἶπα νὰ περάσω νὰ σᾶς δῶ...

«Ὅσο γιὰ τὴ Φρανσουάζ, δὲν εἶχε τὴ δύναμι — ἢ δὲν εἶχε μάθει ἀκόμα τὴν τέχνη — νὰ ὑποκριθῇ. Κύτταζε τὸν Ἰβάν μὲ ἀνυπόκριτη χαρὰ, μὲ μάγουλα κατακόκκινα ἀπὸ τὴ συγκίνησι... Ἡ Ἄννα θὰ τὴν ἤθελε λίγο πὺ ἐπιφυλακτικῇ.

Ἐκάναν ἓνα μικρὸ γύρο στὸ πάρκο, συζητῶντας διάφορα θέματα. Ὁ Ἰβάν καί ἡ Φρανσουάζ ἦσαν λιγομίλητοι, ἀφηρημένοι. Ἡ Ἄννα ἦταν ἀναγκασμένη νὰ μιλᾷ γιὰ τοὺς τρεῖς καί ν' ἀπαντᾷ συχνὰ καί γιὰ τοὺς τρεῖς. Ἡ πρωτότυπη αὐτὴ συνομιλία τὴν διασκέδαζε ὑπερβολικὰ...

Σὲ μιὰ στιγμὴ, ἡ μικρότερη ἀδελφὴ προφασίστηκε μιὰ ἐργασία γιὰ ν' ἀπομακρυνθῇ καί ν' ἀφήσῃ μόνον τοὺς τὰς «περιστέρια» της, ὅπως ἀποκαλοῦσε νωρὰ τὴ Φρανσουάζ καί τὸν Ἰβάν.

Ὁ Δολκώφ φοβήθηκε νὰ μείνῃ μόνος μὲ τὴ Φρανσουάζ. Λίγο ἀκόμα καί θὰ παρακαλοῦσε τὴν Ἄννα νὰ μὴ φύγῃ — ἢ νὰ ἔφευγε καί αὐτός. Ἐνα ὀλέμμα, ὅμως, τῆς Φρανσουάζ τοῦ ἔκλεισε τὸ στόμα καί τὸν καθήλωσε στὴ θέσιν του.

Εἶχε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι γλυστοῦσε σ' ἓνα κατήφορο στρωμένο μὲ ροδόφυλλα.

Ὅταν ἔμειναν μόνοι ἡ δνὶς ντ' Ἐγκλαντίν τοῦ τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ ἀλλαγμένη:

—Δὲν θέλετε νὰ πάμε νὰ καθήσουμε κάτω ἀπὸ κανένα δέντρο;... Ὁ ἥλιος μὲ πειράζει σήμερα...

Μπήκανε σὲ μιὰ ἀπόμερη δειδροστοιχία καί κάθησαν σ' ἓνα πάγκο, κάτω ἀπὸ ἓνα δασύφυλλο πλατάνι.

Ἡ Φρανσουάζ φοροῦσε ὀλόασπρα ὅπως ὁ Ἰβάν τὴν εἶδε γιὰ πρώτη φορά, τὴ μέρα ποῦ πέταξε τὴν μπάλλα της ἔξω ἀπ' τὸ πάρκο.

—Ἀγαπημένη μου λευκὴ ὀπτασία!... εἶπε μὲ τὸ νοῦ του.

Ἐνοιῶσε τὴν καρδιά του ἀπέραντη χαρὰ καί γλυκεῖα μεγαλοχολία συγχρόνως.

—Τί ὠραίος καιρὸς σήμερα! εἶπε σὲ μιὰ στιγμὴ ἡ Φρανσουάζ.

Ὁ Ἰβάν μετέφρασε ἀμέσως τὰ λόγια της:

—Εἶμαι εἴκοσι χρονῶν καί σ' ἀγαπᾷ!...

Τὰ ὀλέμματά τοὺς συναντήθηκαν.

Μιὰ ἀστραπὴ πέρασε μπρὸς ἀπὸ τὰ μάτια τοὺς.

—Φρανσουάζ! ψιθύρισε ἀθέλητα ὁ Ἰβάν.

—Ἰβάν! φώναξε μὲ παραφορὰ ἡ Φρανσουάζ.

Ὁ ἄντρας αὐτός, ποῦ εἶχε ὑποφέρει τόσο στὴ ζωὴ του, ποῦ εἶχε γνωρίσει τόσες καὶ τόσες γυναῖκες, δοκίμαζε τώρα ἓνα αἰσθημα φόβου μπρὸς στὸ ὀρμητικὸ ξέσπασμα τῆς ἀγάπης μίας πρωτόπειρης νέας. Τὸν ἴδιο τρόπο θὰ ἐνοιῶσε καί ἡ πλάσι ὅταν θὰ εἶδε γιὰ πρώτη φορά νὰ προβάλλῃ στὸν ὀρίζοντα ὁ ἥλιος, φωτίζοντας τὰ πικρὰ ἐρέθῃ ποῦ ἐκάλυπταν ὡς τότε τὰ πάντα.

—Ἰβάν, ἐπανάλαβε ἡ Φρανσουάζ μὲ γλυκὸ παράπονο, γιατί δὲν φάνηκες τόσες μέρες;...

Μὲ πόση ἀπλότητα, μὲ τί θάρρος τοῦ μιλοῦσε. Ἡ ἀθῶα, ἀπονήρευτη καρδιά της ἔλεγε ἀφοῦα τὸ τραγοῦδι τῆς ἀγάπης της!

Ἡ Φρανσουάζ χαμογέλασε μὲ χαρὰ καί περηφάνεια.

Ὁ Ἰβάν ἐνοιῶσε τὰ μάτια του νὰ ὑγραίνωνται.

—'Αγαπημένη μου λευκή όπτασία! τραύλισε.

—Τί ώραις έπίθετο! είπε. «'Αγαπημένη μου λευκή όπτασία!...»

Γιά μένα τό λές αυτό;

—Ναί, Φρανσουάζ, για σένα... Έτσι σε άποκαλώ, στα βάθη

της καρδιάς μου, από την πρώτη στιγμή που σε είδα...

Κι' άρχισε να της χαϊδεύη τα χέρια, κυττάζοντάς την θαθεία στα μάτια.

—Κλαίς; τον ρώτησε ή Φρανσουάζ.

—Ναί, κλαίω από εύτυχία... Μά ίσως να μñ είμαι άξιος τέτοιας

εύτυχίας...

—Ω! 'Ιβάν!...

Πέρασαν κάμποσες στιγμές σιωπής.

Η συγκίνησι που κατείχε και τους δυό ήταν τόσο μεγάλη, ώστε δέν τους άφηνε να μιλήσουν.

—Ξέρεις τί σε ήθελα; είπε τέλος ή Φρανσουάζ.

—Όχι, όχι! Μή μου τό λές!... φώναξε ό Δολκώφ.

—Ιό μάντευσες, λοιπόν;

—Ναί, Φρανσουάζ!... ψιθύρισε ό νέος, σε τόνο άπελπισμένο.

Η Φρανσουάζ χαμήλωσε τό κεφάλι της, κοκκινίζοντας. Τό στήθος της άνεβοκατέβαινε απότομα.

—Ξέρεις, Φρανσουάζ,— συνέχισε ό 'Ιβάν,— γιατί άπέφευγα κ' έγώ να περάσω τόσες μέρες από εδώ;

—Γιατί;

—Γιατί σ' άγαπούσα και ήθελα να σε ξεχάσω!...

—Νά με ξεχάσης; παραπονέθηκε ή Φρανσουάζ.

—Ναί, άγαπημένη μου λευκή όπτασία... Είσαι μιά άγνή, όροσε. ρή ύπαρξι κ' έγώ, στα τριάντα μου χρόνια, είμαι κουρασμένος από τη ζωή... Έζησα πολύ, Φρανσουάζ, και ή καρδιά μου έχασε τη νεανική της όρμή...

—Δέν σε πιστεύω! του είπε άφελέστατα ή Φρανσουάζ.

—Πρέπει να τό πιστέψης. Δέν έκανες καλά να χαρίσης την καρδιά σου, την πρώτη σου άγάπη σ' έναν άνθρωπο σαν και μένα... Ω! αν ήξερες...

—Μ' άγαπάς; τον διέκοψε ή Φρανσουάζ...

—Σ' άγαπώ, μικρή μου Φρανσουάζ...

—Σ' άγαπώ κ' έγώ! Όλα τ' άλλα μου είνε άδιάφορα!...

Ο 'Ιβάν της έρριξε ένα βλέμμα άπελπισίας...

Σηκώθηκε απότομα όρθιος, έσφιξε με λύσσα τις γροθιές του και ήταν έτοιμος να κάνη την τρομερή έξομολόγησί του, ν' άποκαλύψη την πραγματική του ταυτότητα.

Τη στιγμή, όμως, εκείνη φάνηκε στην άκρη της δενδροστοιχίας ό κ. ντ' Έγκλαντίν.

—Ο μπαμπάς! ψιθύρισε τρομαγμένη ή Φρανσουάζ.

Ο 'Ιβάν έμεινε άκίνητος, μαρμαρωμένος.

Η Φρανσουάζ του έρριξε ένα στοργικό βλέμμα, του χαμογέλασε και του είπε με φωνή πιό χαμηλή ακόμα:

—Είμαι εύτυχισμένη!... Ο κόσμος είνε δικός μου — είνε δικός μας, 'Ιβάν!

—Γιατί να σ' άγαπήσω; έλεγε με τό νοϋ του ό Δολκώφ, ένω άπλωνε τό χέρι του στόν κ. ντ' Έγκλαντίν, ό όποιος είχε πλησιάσει έν τώ μεταξύ. Γιατί να μ' άγαπήσης κ' έσύ, έξαισία μου όπτασία;...

Ο ΙΛΙΓΓΟΣ

Η αϋθόρμητη έξομολόγησι της Φρανσουάζ, άντι να χαροποιήση τον 'Ιβάν, άντι να τον κάνη να εύλογήση τον Θεό για τη γλυκειά παρηγοριά που τον έστελνε, τον έρριξε άπεναντίας σε μαύρη άπελπισία. Όταν ό Δολκώφ επέστρεψε στο φοντεκρέζ, ζαλισμένος ακόμα από την πλησμονή των έντυπώσεων, γαι ξαναβρέθηκε στην κουζίνα του, ανάμεσα στην άντιπαθητική άδελφή Ενκαρισιόν και την ξυπόλυτη Πία, άναμέτρησε μ' ένα βλέμμα την απόστασι που τον χώριζε από τη Φρανσουάζ — κ' ένοιωσε ίλιγγο σαν να στεκότανε στα χείλη μιάς αβύσσου.

Στ' αϋτιά του άντηχούσανε άκρόη τα τελευταία λόγια της δνίδος ντ' Έγκλαντίν:

«—Είμαι εύχαριστημένη!... Ο κόσμος είνε δικός μου,— είνε δικός μας, 'Ιβάν!»

Μά τα λόγια αϋτά δέν του προξενούσανε καμμιά ψυχική άγαλλίασι. Άπεναντίας, τον έκαναν να αισθάνεται άνυπόφορο πόνο στην καρδιά. Άγαπούσε και αϋτός με έπελπισμένο πάθος τη Φρανσουάζ. Δέν μπορούσε, όμως, να δεχθ ή την προσφορά της. Με ποιό δικαίωμα θά έπαιρνε την κοπέλλα αϋτή από την άμέριμνη γαλήνη του πατρικού της σπιτιού για να την παρασύρη στο στρόβιλο της τυχοδιωκτικής ζωής του; Εκτός τούτου, εκείνη θά δεχότανε να τον ακολουθήση, όταν μάθαινε την πραγματική του κοινωνική κατάστασι;

—Γιατί να σ' άγαπήσω; άναρωτιόταν ό 'Ιβάν, βηματίζοντας νευρικό στή κουζίνα. "Υστερ' από μιά πολυτάραχη ζωή, γεμάτη κινδύνους και περιπέτειες, νόμιζα πώς θά εύρισκα έπί τέλους τη γαλήνη σ' αϋτήν εδώ την ήσυχη έπαρχία... Καί, ξαφνικά, παρουσιάστηκες μπροστά μου έσύ, λευκή μου όπτασία, για να με άναστατώσης, για να με κάνης να πονέσω όπως δέν πόνεσα ποτέ μέχρι σήμερα!...

Και ό 'Ιβάν άποφάσισε να σφίξη την καρδιά του και να μη ξαναδ ή τη Φρανσουάζ. Ήταν βέβαιος πώς ή καινούργια αϋτή σιωπή του, ύστερα μάλιστα από την αμοιβαία έρωτική έξομολόγησι, θά δυσαρεστούσε την περιήφανη άρχοντοπούλα και θά την έκανε να κατάλάβ η ότι ό άνθρωπος αϋτός ήταν άνάξιος της άγάπης της. Ίσως και να τον προτιμούσε. Μά ό 'Ιβάν τό προτιμούσε αϋτό, παρά να την κάνει δυστυχισμένη. Καλύτερα να είχε γι' αϋτόν τη γνώμη πώς ό κόμης 'Ιβάν Δολκώφ ήταν ένας χαριτωμένος άλλ' επιπόλαιος τύπος, παρά να αισθανθ ή αηδία για τό μάγεира...

Και από τη μέρα κεινη, ό Δολκώφ δέν ξαναπάτησε τό πόδι του στο Μπωσέν.

Η Πία δέν μπορούσε να εξηγήση τους απότομους τρόπους του, τη μεγάλη νευρικότητα που τον κατείχε.

Κάθε τόσο, ό 'Ιβάν έφευγε από την κουζίνα κ' έτρεχε, με την άσπρη ποδιά, να κλειδωθ ή στη θιβλιοθήκη. Έπεφτε στο ντιβάνι, έχωνε τό κεφάλι του μες στα μαξιλάρια και ψιθύριζε κλαίοντας τό άγαπημένο όνομα της Φρανσουάζ.

Η Πία άρχισε να σχηματίζ η γνώμη πώς ό μάγειρας ήταν έρωτευμένος. Με ποιάν, όμως; Μήπως με την καμαριέρα; Μά, αϋτήν ούτε γυρνούσε να την κυττάξη. Και αφοϋ εκεί κοντά δέν ύπ ηρχε άλλη ύπηρέτρια, ή Πία κατέληξε στο συμπέρασμα ότι ό 'Ιβάν θ' άγαπούσε καμμιά έμπόρισσα στο Άζαί, όπου πήγαινε τακτικά για ψώνια. Δέν τόλμησε καν να διανοηθ ή ότι ίσως ό Δολκώφ να ήταν έρωτευμένος μαζί της.

Γιὰ κάμποσες μέρες, ὁ Ἰθάν δὲν βγήκε διόλου ἀπ' τὸν πύργο, ἀπὸ φόβο μήπως κάνη καμμιά ἀνεπιθύμητη συνάντησι. Τίς διάφορες παραγγελίες του στὸ Ἀζαί τίς ἔκανε τηλεφωνικῶς. Κ' ἐβγαίνει ἀπὸ τὴν κουζίνα του μονάχα γιὰ νὰ κάνη μιὰ σύντομη ἐπίσκεψι στὸ καπνιστήριο ἢ στὸ σαλόνι ὅπου εἶχε ὑποδεχθῇ κάποτε τὴ Φρανσουάζ, ὑπὸ τὴν ιδιότητα τοῦ πυργοδοεσπότου.

Γιὰ νὰ σκοτώσῃ τὸν καιρὸ του, ἀφωσιώθηκε στὰ καθήκοντά του μὲ πρωτοφανὴ εὐσυνείδησι. Ἔφτιαχνε μεζέδες, φαγητά καὶ γλυκίσματα ποὺ ἐνθουσιάζανε τὴ λαίμαργη κυρία Κορτές. Μὰ ὁ Ἰθάν ἐνεργοῦσε σὰν αὐτόματο, μὲ μηχανικὲς κινήσεις. Ὁ νοῦς του ἔτρεχε ἀλλοῦ...

* * *

Ξαφνικά, ἓνα ἀπόγευμα, ἐτοίμασε τὸ ἀμάξι καὶ, γυρνώντας τις πλάτες του στὸ Μπωσέν, πήρε τὴν ἀντίθετη διεύθυνσι. Θυμήθηκε ὅτι ὁ Πορτογάλος ἐπίσκοπος τὸν εἶχε καλέσει κάποτε, παρουσίᾳ τῆς κυρίας ντὲ λὰ Βαλέ, νὰ τὸν ἐπισκεφθῇ στὴν ἐπαυλὶ του. Καὶ αποφάσισε νὰ πάῃ νὰ δῇ τὸν κληρικὸ αὐτόν, γιὰ νὰ βρεθῇ σὲ ἄλλο περιβάλλον καὶ νὰ λησμονήσῃ τις ἐγνοιες ποὺ τὸν βασάνιζαν.

Στὴν περιφέρεια ἐκείνῃ τῆς Τουραίνης, ποὺ ἦταν κατοικημένη ἀποκλειστικῶς ἀπὸ μέλη τῆς ξένης ἀριστοκρατίας, ἔκαναν λαμπρὰ ὑποδοχὴ στὸν κόμη Ἰθάν Δολκῶφ, ιδίως ὕστερ' ἀπὸ τίς θερμὲς συστάσεις τοῦ σεβ. Πίντο Σιλβάρης ντὰ Κόστα. Καὶ ἀπὸ τότε, ὁ Ἰθάν ἦταν τακτικὸς ἐπισκέπτης τοῦ Σουλτάν πασσά, τῆς λαίδης Μπριτζγουώτερ, τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Οὐίλσον. Κάθε μέρα περνοῦσε ἀπὸ τὴ γέφυρα τοῦ Αἰγνηρος ποταμοῦ γιὰ νὰ πάῃ νὰ δῇ τοὺς καινούργιους φίλους του. Τὸ ἄλογό του ἦταν πάντοτε ἀφρισμένο ἀπ' τὴν κούρασι καὶ ἡ κυρία Κορτές ἄρχισε καὶ πάλι νὰ παραπονῇται ὅτι ὁ μάγειράς τῆς παρσμελοῦσε τὴν κουζίνα του, ὅτι ἄφηνε τὰ φαγητὰ ὠμά, ὅτι δὲν τὰ εἶχε ἑτοιμία τὴν ὀρισμένη ὥρα κτλ.

Ὁ Ἰθάν προξενοῦσε παντοῦ εὐχάριστη ἐντύπωσι. Κατῶρθωσε νὰ γίνῃ ἀπαραίτητος στὴν ξένη παροικία. Κανεὶς δὲν εἶχε τὴν περιέργεια νὰ ρωτήσῃ νὰ μάθῃ τὴν καταγωγὴ τοῦ Ρώσσου αὐτοῦ. Ὁ κόμης Δολκῶφ ἔμπαινε σ' ὅλους τοὺς κύκλους χαμογελώντας, μὲ τὸ θάρρος καὶ τὴν τόλμη τῆς ὠραίας νεότητος. Ἡ πρωτότυπος ἐμπνεύσεις του γιὰ νέες διασκεδάσεις τὸν ἔκαναν περιζήτητο παντοῦ. Τὸ φθινόπωρο εἶχε ἀρχίσει νὰ γίνεται αἰσθητό, ἀλλ' ὁ Ἰθάν δημιουργοῦσε γιὰ τοὺς φίλους του τὴν ψευδαίσθησι ὅτι ἦσαν ἀκόμα στὸ καλοκαίρι, χάρις στίς ἐπινοήσεις του.

Ἐννοεῖται, ὅτι ἡ ἀλλεπάλληλος αὐτὲς γιορτὲς ἔδιναν τὴν εὐκαιρία ν' ἀναπτύχθουν πολλὰ αἰσθήματα, κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἥττον ἐφήμερα.

Μιὰ μέρα, κατὰ τὴν διάρκεια ἑνὸς ἀνθοπολέμου μὲ χρυσάνθεμα καὶ ἀστέρια, ἡ μὲς Γκρέϊς Οὐώλκερ, μιὰ πλουσιωτάτη Ἀμερικανὶς, ἀνεψιὰ τοῦ κ. καὶ τῆς κ. Οὐίλσον, πρόσφερε τὰ χεῖλη τῆς στὸν Ἰθάν, πῶς ἀπὸ ἓνα δέντρο.

—Φίλησέ με! τοῦ εἶπε μὲ γοητευτικὴ ἀφέλεια.

Καὶ ὁ Ἰθάν τὴν φίλησε — ἀπὸ περιφρόνησι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ του — ἐνῶ ζητοῦσε νοερὰ συγγνώμην ἀπὸ τὴ Φρανσουάζ...

Τὴν ἐπομένη, ἡ Γκρέϊς διαλαλοῦσε σ' ὅλον τὸν κοσμοὸν ὅτι ὁ νεαρὸς Ρώσος τῆς ἐνέπνευσε φλογερὸ ἐρωτικὸ πάθος. Τοῦ ἔδινε νὰ κρατᾷ τὸ παλτό τῆς, ἢ τὸ σκυλί τῆς, τοῦ σφύριζε ὅταν ἤθελε νὰ τὸν φω-

νάξῃ, τὸν διέταζε νὰ τῆς δέσῃ τὰ κορδόνια τῶν παπουτσιῶν τῆς... Μὲ δύο λόγια, τὸν ἀγαποῦσε τρελλά.

Ὁ κ. καὶ ἡ κ. Οὐίλσον διασκεδάσαν μὲ τὸ θέαμα αὐτό. Ὁ φίλος τῆς ἀνεψιάς τῶν τοὺς ἔκανε τὴν ἐντύπωσι ἑνὸς περιέργου ἀντικειμένου, ἀπὸ κεῖνα ποὺ συνήθιζε ν' ἀγοράζῃ ἡ Γκρέϊς ὅταν γυρνοῦσε στὰ διάφορα καταστήματα. Βρήκανε χαριτωμένη τὴν ιδιοτροπία τοῦ κόμητος Δολκῶφ νὰ κυκλοφορῇ μὲ μόνιμο, ἐνῶ τὰ οἰκονομικά του μέσος τοῦ ἐπέτρεπαν ν' ἀγοράσῃ μιὰ πολυτελὴ κούρσα. Καὶ ἡ συνήθειά του νὰ φιλᾷ τὸ χεῖρ τῶν κυριῶν εἶχε ἐνθουσιάζει τίς ἡλικιωμένες Ἀμερικανίδες ποὺ ἀποτελοῦσαν τὴν αὐλὴ τῆς κυρίας Οὐίλσον.

Ἄλλ' ὁ Ἰθάν ἄρχισε νὰ βρίσκῃ ὅτι ἡ ἀγάπη τῆς Γκρέϊς Οὐώλκερ ἦταν πολὺ κουραστική. Ἡ ἐκκεντρικὴ Ἀμερικανὶς τὸν ἤθελε ἀποκλειστικὰ δικό της. Κάθε μέρα, στίς τρεῖς ἀκριβῶς, ἔπρεπε ἐκεῖνος νὰ δίνῃ τὸ παρόν. Ὁ Ἰθάν ἀναγκαζόταν νὰ σηκώνεται ἀπ' τὸ τραπέζι πρὶν τελειώσῃ τὸ φαγητό του καὶ νὰ πηδᾷ στὸ ἀμάξι μὲ μπουκωμένον τὸ στόμα.

Ἡ Γκρέϊς τὸν δεχόταν πάντοτε στὸ δωμάτιό της. Χτένιζε μπροστά του τὰ μαλλιά της, ἐνῶ ἐκεῖνος τῆς κρατοῦσε τὸν καθρέφτη της. —Σοῦ ἀρέσει αὐτὴ ἡ κόμμωσις; τὸν ρωτοῦσε.

—Πολύ, ἀπαντοῦσε ἐκεῖνος.

Καὶ ἡ Γκρέϊς χαλοῦσε τότε τὰ μαλλιά της γιὰ νὰ τὸ χτενίσῃ διαφορετικὰ.

Ἄλλοτε πάλι, ξαπλωνότανε σὲ μιὰ σαίξ-λόγκ, τὸν ἐβαζε νὰ καθίσῃ σ' ἓνα μαξιλάρι, στὰ πόδια της, καὶ τὸν διέταζε νὰ τῆς διηγηθῇ ἐνδιαφέρουσες ἱστορίες. Ὁ Ἰθάν ἄρχιζε τότε νὰ τῆς ἐξιστορῇ, μὲ μεγάλες ὑπερβολές, τὴ ζωὴ ποὺ πέρασε σ' ἀριστοκρατικὰ ξενοδοχεῖα τῆς Βουδαπέστης, τῆς Γενεύης, τοῦ Λονδίνου.

Κάπου-κάπου, ὁ Ἰθάν ἔπεφτε σὲ ρεμβασμούς.

—Τί συλλογίζεσαι; τὸν ρωτοῦσε ἡ Γκρέϊς.

—Τίποτα.

—Πῶς, τίποτα; Νόμιζα ὅτι συλλογίζουσιν ἐμένα!

—Ναι, πράγματι, ἐσένα συλλογίζομαι.

Ἡ μὲς Οὐώλκερ τοῦ χαμογελοῦσε τότε καὶ τοῦ ἔλεγε:

—Κουτο παιδί! Ἐλα νὰ μοῦ δώσης τὰ χεῖλη σου!

Τὸ φλογερὸ αὐτὸ πάθος ἔασταξε παντε μέρους.

Τὴν ἕκτη μέρα, ὁ Ἰθάν, γνωρίστηκε στὴν ἐπαυλὶ τοῦ Πένα ὁ Σολάρ μὲ τὴ διάσημη Ἰσπανίδα γτίβα Λόλα Πασαδένα, ἡ ὁποία εἶχε πάει στὴν Τουραίν γιὰ νὰ ξεκουρασθῇ ὕστερ' ἀπὸ μιὰ θριαμβευτικὴ περιοδεία στὴν κεντρικὴ Εὐρώπῃ.

Ἡ Λόλα τὸν ἔκανε νὰ ξεχάσῃ τὴν Γκρέϊς. Ἀναγκάστηκε, ὅμως, νὰ ὑποστῇ τὰ νεῦρα, τίς ιδιοτροπίες, τίς παραφορὲς τῆς θερμόαιμης Ἰσπανίδος. Ἡ μεγάλη καλλιτέχνις εἶχε τὴ μανία νὰ θέλῃ πάντοτε νὰ τὴν σηκώνῃ ἓνας ἄντρας στὴν ἀγκαλιά του. Εἶχε τότε τὴν ἐντύπωσι ὅτι τὴν ἔκλεβαν, καὶ ἡ αἰσθησις αὐτὴ τὴν μεθοῦσε σὰν δυνατὸ κρασί.

Ὅταν ὁ Ἰθάν τὴν ἀποχαιρετοῦσε γιὰ νὰ ἐπιστρέψῃ στὸ Φοντεκρέζ, δὲν μποροῦσε νὰ σηκώσῃ τὰ μουδιασμένα χεῖρά του.

Τὰ ἐρωτικὰ αὐτὰ ἀγωνίσματα διήρκεσαν μιὰ ὁλόκληρη ἐβδομάδα.

Τοῦ κάκου, ὅμως, ὁ Ἰθάν ζητοῦσε νὰ λησμονήσῃ τὴ «λευκὴ ὀπτασία».

Ἡ εἰκὼν τῆς Φρανσουάζ παρουσιαζότανε πάντοτε μπροστά του

με μελαγχολικό χαμόγελο. Ο Δολκώφ έσφιγγε τότε τις γροθιές του, χτυπούσε τα στήθη του ή το κεφάλι του και μούγκριζε σάν πληγωμένο θηρίο:

—Είμαι ένας έλεεινός, ένας παληάνθρωπος! "Α! πώς μισώ τον εαυτό μου!

Θά ήθελε πολύ νά πεθάνη.

ΤΟ ΜΑΡΤΥΡΙΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

ΕΝ τῷ μεταξύ, στο Μπωσέν άνησυχούσανε για την άνεξήγητη σιωπή του κόμητος 'Ιβάν Δολκώφ. Η Φρανσουάζ άρχισε νά χάνη και πάλι το χρώμα της, το κέφι της, την όρεξί της.

Δέν μπορούσε νά εξηγήση την έξαφάνισι του 'Ιβάν, πρό παντός τώρα που ήξερε εκείνος ότι τον άγαπούσε, τώρα που της έξωμολογήθηκε, κι' αυτός την άγάπη του... 'Η δνίς ντ' Έγκλαντίν είχε τη γνώμη ότι όπως αυτή τον συλλογιζότανε μέρα και νύχτα, έτσι κ' εκείνος έπρεπε νά την έχη διαρκώς στο νου του... Γιατί, λοιπόν, δέν έρχότανε νά την δη; Δέν ένοιωθε μήπως την άναγκη αυτήν; Μά εκείνη έτρεμε ολόκληρη άπο τη λαχτάρα ν' άντικρύση τά βλέμματά του. ν' άκούση τη φωνή του...

Η άγωνία της Φρανσουάζ μετεβλήθη σέ άπερίγραπτο μαρτύριο άπό τη μέρα που πληροφορήθηκε, σ' ένα κατάστημα του 'Αζαί, τις έρωτικές περιπέτειες του 'Ιβάν με την Γκρέις Μούρ, με τη Λόλα...

—Θεέ μου, με έξεχασε λοιπόν τόσο γρήγορα; άναρωτήθηκε, προσπαθώντας νά συγκρατήσει μπρός στους ξένους, τά δάκρυα που άνέβαιναν στα μάτια της.

Και ή ζήλεια άρχισε νά δηλητηριάζη την άγνή αυτήν καρδιά.

—Πώς έξηγεις έξυ τη διαγωγή του; ρωτούσε την "Αννα, όταν έμεναν το θράδυ μόνες στο δωμάτιό τους.

—Δεν μπορώ νά την εξηγήσω. "Αν καί, για νά ειμαι ειλικρινής...

—Γί θέλεις νά πής;

—'Απόρῳ πώς ο κόμης Δολκώφ, ένας άνθρωπος τόσο εγγενής, διέπραξε την άπρέπεια αυτή άπέναντί σου καί, πρό παντός, άπέναντί του μπαμπά και τόνων φίλων μας. Με τη σιωπή του αυτή έινε σάν νά μάς δίνη νά καταλάβουμε ότι έινε θυμωμένος μαζί μας... Τί του κάναμε επί τέλους;...

Η Φρανσουάζ έπιασε το κεφάλι της με τά δύο της χέρια.

—Δέν μπορώ νά καταλάβω τίποτα! ψιθύριζε. Και όμως, τη μέρα

που μου είπε ότι μ' άγαπά, ή φωνή του φάνέρωνε τόσο ειλικρίνεια!... Μιά έξήγησι μόνο χωρεί: ή διάφορες ξένες που έκαναν έπιδρομή στον τόπο μας, τον ξελόγιασαν, τον ξεμυάλισαν... Πώς μπορώ έγώ, μια έπαρχιωτοπούλα, νά συναγωνισθώ τις πολύπειρες αυτές γυναίκες...

Τά μάτια της θούρκωναν άπό τά δάκρυα.

—Μήν κλαίς, άδελφούλα μου, της έλεγε ή "Αννα. 'Εσύ άξιζεις περισσότερο άπ' όλες αυτές τις άθλιες... Και αν ο 'Ιβάν σέ άγαπά πραγματικά, θά τις θареθθι πολύ σύντομα και θά ξαναγυρίση κοντά σου... Νά σου πώ την άλήθεια, τον δικαιολογώ μέχρι ένός σημείου. Έζησε τόσο καιρό στην έρημιά μας, μακριά άπ' τον κόσμο, και μόλις είδε μερικές άπό τις κοσμικές αυτές κυρίες, ήταν επόμενο νά θυμηθι την περασμένη του ζωή...

—Εν τῷ μεταξύ, έγώ υποφέρω άπό την άδιαφορία του... Είμαι

πολύ δυστυχισμένη, "Αννα! Ποτέ δέν φανταζόμουν ότι ή πρώτη μου άγάπη θά μ' έκανε νά πονέσω τόσο πολύ...

—Βασανίζομαι κ' έγώ μαζί σου, Φρανσουάζ μου...

—Και τώρα, τί θά κάνουμε;

—Δέν μπορούμε νά κάνουμε τίποτα... Πρέπει νά περιμένουμε...

Και ή "Αννα προσέθετε, ύστερ' άπό λιγόστιγμη παύσι:

—Και όμως, έξακολουθεί νά μου είνε συμπαθητικός ο άνθρωπος αυτός!... Είμαι θεαία ότι κατά θάθος δέν έχει κακή καρδιά...

Η Φρανσουάζ χαμογελούσε μέσα στα δάκρυά της:

—Ναί, "Αννα μου, το ίδιο πιστεύω κ' έγώ...

"Ενα πρωί, ο μαρκήσιος ντ' Έγκλαντίν, άποφάσισε, ύστερ' άπό τις έπίμονες παρακλήσεις της κυρίας ντε λά Βαλε και της κομήσης Λε Μπρέν νά πάη στο Φοντεκρεζ νά μάθη γιατί έξαφανίστηκε τόνον καιρό ο κόμης Δολκώφ.

Στον πύργο, τον ύπεδέχθη ο κηπουργός ο Πάολο, ο πατέρας της Πίας.

—'Εδῶ είνε ο κύριός σου; τον ρώτησε ο μαρκήσιος.

—Όχι, κύριε, λείπει.

—'Εχει πάει μήπως ταξίδι;

—'Ακριβώς, κύριε.

—Ξέρεις πότε θά έπιστρέψη;

—Όχι, κύριε. Μπορούμε, όμως, νά ρωτήσουμε την κόρη μου. Αυτή θά ξέρη καλύτερα άπό μένα.

Και φώναξε την Πία, ή όποία παρουσιάστηκε σέ μια μικρή πόρτα. "Ο μαρκήσιος άφησε τον κηπουρό νά συνεχίση τη δουλειά του και πλησίασε την Πία.

—Δέν μου λές, παιδί μου,— την ρώτησε, πότε θά γυρίση ο κ. Δολκώφ;

—Δέν έπιστρέφει ποτέ, κύριε, πριν άπό τις έξη το θράδυ, άποκρίθηκε ή μικρή, άναστενάζοντας θαθεία.

—Δέν έχει πάει, λοιπόν, ταξίδι; άνεφώνησε ο κ. ντ' Έγκλαντίν, κατάπληκτος.

—Ω! όχι, κύριε. Θά γυρνάη τώρα στα δάση... Που τον χάνεις, που τον βρίσκεις, εκεί είνε...

—Είνε τουλάχιστον καλά στην υγεία του;

—'Από υγεία, δόξα σοι ο Θεός, είνε καλά... Μά έχει γίνει μελαγχολικός τώρα τελευταία... Δέν μπορείς νά του πής κουβέντα... Θέλει νά είνε πάντοτε μόνος του... Και όταν τον βλέπω, δέν κάνει άλλη δουλειά παρά ν' άναστενάξη... Πρέπει νά διασκεδάση λίγο, νά ξεσκάση...

—Όταν θάρθῃ, νά του πής ότι με μεγάλη χαρά θά τον ξαναδούμε στο Μπωσέν, είπε ο μαρκήσιος, ο όποιος δέν είχε πληροφορηθι τους έρωτικούς άθλους του 'Ιβάν.

—'Α! είστε πολύ καλός, κύριε! άνεφώνησε ή Πία. Έγώ πάντα του το λέω: «Πρέπει νά το ρίξετε έξω, για νά σας φύγουν ή μαύρες έγνοιες άπ' το κεφάλι...»

Η άφέλεισι της Πίας διασκεδάζε υπερβολικά τον κ. ντ' Έγκλαντίν.

—Βλέπω, της είπε χαμογελώντας, ότι άγαπάς πολύ τον κ. Δολκώφ...

—'Ε! κύριε, πώς νά μη τον άγαπήση κανείς ένα τέτοιο λεβέντη! άποκρίθηκε ή Πία.

Κ' έγινε κόκκινη σαν παπαρούνα.

* * *

“Όταν ο Δολκώφ γύρισε στον πύργο, περίλυπος και μελαγχολικός, όπως πάντοτε, ή Πία τον υποδέχθηκε χτυπώντας τα χέρια της από χαρά.

—Σινιόρε, σινιόρε! του φώναξε. Ήρθαν σήμερα να σάς καλέσουν σε διασκέδασι!

Και του άφηγήθηκε ότι ένας ηλικιωμένος και καλοντυμένος κύριος πέρασε από το Φοντεκρέζ για να μάθω πως είναι ο κ. Ίβάν και ότι ο κύριος αυτός τον παρακαλεί να πάη να τον βρει στο σπίτι του, στο Μπωσέν, για να παίξουν χαρτιά...

—Μονάχα,— πρόσθεσε, κουνώντας απειλητικά το δάχτυλό της,— πρέπει να μου υποσχεθείτε ότι θα καθίσετε φρόνιμα με τις δεσποινίδες!

—Ποιές δεσποινίδες; ρώτησε κατάπληκτος ο Ίβάν.

—Μά, ο κύριος αυτός θα έχη ασφαλώς υπηρέτρια στο σπίτι του...

* * *

Ο Ίβάν δεν πήγε στο Μπωσέν.

Δεν είχε το θάρρος ν' αντικρύσει τη Φρανσουάζ, ύστερα μάλιστα από την τελευταία έξαφάνισή του, την οποία δεν μπορούσε πια να δικαιολογήσει με μια άρρώστεια του, αφού ο μαρκήσιος είχε μάθει ότι ήταν καλά και ότι έκανε μακρινούς περιπάτους στα δάση.

Και όπως ένας τοξικομανής αισθάνεται την αγάπη των ενέσεων, έτσι και ο Ίβάν ήθελε να πηγαίνει καθημέρα να βλέπει τους νέους φίλους του για να λησμονήσει το Μπωσέν. Μά ο καιρός άρχισε να γίνεται ψυχρός και οι ξένοι έφευγαν ένας-ένας. Οι Πένα υ Σολάρ είχαν αναχωρήσει ήδη για το Παρίσι, παίρνοντας μαζί τους και τη Λόλα. Ο κ. και η κ. Ούιλσον δεν άργησαν να τους ακολουθήσουν. “Υστερ- από λίγες μέρες, η λαίδη Μπριτζγουίτερ έδωσε την τελευταία γιορτή στην έπαυλή της, προκειμένου να φύγει και αυτή για το Λονδίνο.

Τη μέρα εκείνη, ο Ίβάν Δολκώφ διασκεδάσε με πραγματική φρενίτιδα.

“Όπως ένας άνθρωπος που βαδίζει προς την καταστροφή του σπαταλά σε γλεντία, με άφρονη μανία, τα τελευταία υπολείμματα της περιουσίας του, έτσι και ο Ίβάν εξήντησε μέσα σε λίγες ώρες τ' απομεινάρια του επίπلاστου κεφιοῦ του. Φάνηκε πιο εύθυμος και πιο ζωηρός από κάθε άλλη φορά.

Στην άρχή, οι καλεσμένοι της λαίδης πήγανε και γευματίσαν σ' ένα μικρό νησάκι, πάνω στο Λίγηρα ποταμό,— για νάχουν την ψευδαίσθηση ότι ήταν ναυαγοί που τους έρριξε το κύμα σ' ένα άκατοίκητο νησί του Ειρηνικού. “Όταν μεθύσανε, αποφάσισαν να ιδρύσουν δικό τους βασίλειο στην ειδυλλιακή αυτή έρημιά. Το σχέδιο, όμως, αυτό δεν μπόρεσε να πραγματοποιηθεί, γιατί όλες η γυναικες ήθελαν η καθεμιά για λογαριασμό της να γίνει βασίλισσα, αφού βασιλεύς του νησιού άνηγορεύει παμψηφεί ο κόμης Δολκώφ.

Κατά το απόγευμα, επέστρεψαν στην έπαυλη της λαίδης. Και άρχισαν να παίζουν διάφορα παιχνίδια — μια πρόφασι δηλαδή γι' ανταλλαγή φιλημάτων, υπό τη μορφή προστίμου. Ο Δολκώφ δεν πρόφτανε να δρέπη φιλήα από δροσερά χείλη, που προσπαθούσαν να του χαρίσουν τη λήθη.

Βράδυασε.

Ήρθε ή ώρα του χωρισμού.

Ο Ίβάν αποχαιρέτησε την οικοδέσποινα και τους φίλους του με μάτια δακρυσμένα από εύλικρινή συγκίνησι.

Γώρα που έφευγαν και αυτοί, ποιός θα τον παρηγορούσε, ποιός θα τον βοηθούσε να ξεχάσει τη λευκή όπτασία;...

“Εκείνο το βράδυ, ο Δολκώφ άργησε να επιστρέψει στον πύργο. “Ωρες ολόκληρες τριγυρνούσε μόνος του στα δάση, παραμιλώντας σαν μεθυσμένος.

«ΕΙΜΑΙ ΠΟΛΥ ΔΥΣΤΥΧΙΣΜΕΝΗ...»

ΑΠΟ το πρωί της επομένης, ο Ίβάν άρχισε και πάλι να πηγαίνει έρχεται από την κουζίνα στο καπνιστήριο και από το καπνιστήριο στην κουζίνα, καπνίζοντας το ένα τσιγάρο πάνω στο άλλο και ψιθυρίζοντας διαρκώς τη φράσι:

—Δυστυχισμένη μικρούλα!... Δυστυχισμένη μικρούλα!...

Ο “Οκτώβριος πλησίαζε στα τέλη του.

Ο Πάολο μάζεψε τα πεσμένα κίτρινα φύλλα με το καρροτσάκι. “Η μπεγκόνιες είχαν σαπίσει στα κλωνάρια τους και η ντάλιες έγερναν περίλυπα το κεφάλι τους προς το χῶμα. Ο Ίβάν περιέφερε με παράξενη εύχαριστησι σ' αυτόν τον μελαγχολικό διάκοσμο τη μελαγχολία της ψυχής του. Το θέαμα τώσων θανάτων έρέθιζε γλυκά την πληγή της καρδιάς του.

Και το βράδυ, ή Πία πήγε και τον έρριξε σε μια γωνιά του πάρκου, όπου είχε αποτραβηχθεί για να μπορεί να κλάψει μακριά από κάθε αδιάκριτο βλέμμα.

—“Εχω δυο γράμματα για σάς, κύριε Ίβάν, του είπε.

—“Αφού με ήσυχο! ήταν ή άπάντησι που έλαβε.

—Μά, δεν ξέρετε τί μπορούν να σάς γράφουν.

Ο Ίβάν πρόσεξε τότε ότι ο ένας από τους δυο φακέλλους ήταν μωβ... “Αρπαξε απότομα τις δυο επιστολές κ' έδωσε το μωβ φάκελλο στην τσέπη του. “Υστερα άνοιξε το άλλο γράμμα.

“Η επιστολή αυτή ήταν από τον κ. Κορτές:

«Είμαι καλά. Τρώω εδώ περίφημα στρείδια του Μαρέν. Τηλεγράφησε να σου στείλω σιδηροδρομικώς δέκα δωδεκάδες για την κυρία. Την έρχομένη έβδομάδα επιστρέφω στο Φοντεκρέζ.

ΚΟΡΤΕΣ»

Ο Ίβάν χαμογέλασε.

—Καλύτερα! είπε με το νοῦ του. “Ας έρθη μια ώρα αρχύτερα, να πάρη ένα τέλος ή ιστορία αυτή...

Και το άλλο γράμμα;... Ο Δολκώφ ήξερε καλά ποιός του το έστειλε, γιατί είχε λάβει και άλλοτε ένα τέτοιο μωβ φάκελλο. Με τη διαφορά ότι δεν τολμούσε τώρα ν' ανοίξη την επιστολή αυτήν...

“Εσυρε με κόπο τα βήματά του ως το καπνιστήριο. Πήρε ένα μπουκάλι ούισκυ κ' ένα ποτήρι και ξαπλώθηκε στο ντιβάνι. Και άδειασε πολλά ποτήρια το ένα πάνω στο άλλο...

Σε λίγο, έβγαλε από την τσέπη του το γράμμα και άρχισε να το χαϊδεύη στοργικά με τα χείλη του... Ξαφνικά, το πέταξε μακριά του, σαν να του έκαιγε τα δάχτυλα. Μά την ίδια στιγμή, σηκώθηκε από το ντιβάνι, πήρε το γράμμα από καταγής κ' έσχισε το φάκελλο με απότομες χειρονομίες.

“Η επιστολή αυτή ήταν ολιγόλογη:

«Είμαι πολύ δυστυχισμένη.

ΦΡΑΝΣΟΥΑΖ»

—'Ελεεινέ! "Ανανδρε! Παληάνθρωπε! ούρλιασε ο 'Ιβάν.

"Ετρεξε σάν τρελλός στην κουζίνα, φόρεσε την άσπρη μπλούζα του και τόν ψηλό μαγειρικό σκούφο, ξαναγύρισε στο καπνιστήριο και άρχισε να κυττάζεται σ' ένα μικρό καθρέφτη, γελώντας σαρκαστικά.

—Καμάρωσε τόν έαυτό σου, κόμη Δολκώφ! έλεγε μόνος του. Κυττάξε καλά τὰ χάλια σου...Καταλαβαίνεις ότι έχεις τὸ δικαίωμα νὰ θασανίζης περισσότερο μια εξαιρετική ύπαρξι σάν τὴ Φρανσουάζ;...

Καὶ άρχισε νὰ θηματίζει στο μεγάλο δωμάτιο σάν πληγωμένο θηρίο.

Τέλος στάθηκε ακίνητος, με άλλαγμένα τὰ χαρακτηριστικά.

"Εσφίξε με μανία τὶς γροθιές του καὶ εἶπε ανάμεσα στὰ δόντια του:

—Τελειώσε πειά! "Η απόφασί μου εἶνε ὀριστική αὐτὴ τὴ φορά. Αὔριο θὰ τοὺς φανερῶσω ὅλη τὴν ἀλήθεια!

ΘΑ ΗΘΕΛΑ ΝΑ ΣΑΣ ΠΩ ΚΑΤΙ...

ΤΗΝ έπομένη, κατὰ τὸ μεσημέρι, ξεκίνησε γιὰ τὸ Μπωσέν. Εἶχε φορέσει τὸ μόνο κοστούμι πὺ ἦταν πράγματι δικό του, ἓνα μαῦρο κοστούμι πὺ τοῦ τὸ εἶχε δανείσει κάποτε στὴ Γενεύη ὁ διευθυντὴς τῆς ὀρχήστρας τοῦ «'Οτέλ Μετροπόλ». Αὐτὸς πὺ φοροῦσε ἄλλοτε τὶς καλύτερες γραβάτες σ' ὅλη τὴν Τουραίνη — τὶς γραβάτες τοῦ κ. Κορτές γιὰ τὴν ἀκρίβεια, — εἶχε δέσει τῶρα στὸ γιακά του ἓνα φτηνὸ ροζ λαιμοδέτη, πὺ τὸν εἶχε κλέψει ἓνας γκρουμ τοῦ ἰδίου ξενοδοχείου ἀπὸ τὸ Λιθουανὸ ἀντιπρόσωπο τῆς Κοινωνίας τῶν Ἑθνῶν. Αὐτὸς, ὁ ὁποῖος ἀπὸ δύο μηνῶν φοροῦσε παπούτσια φτιαγμένα στὸ Λονδίνον, τολμοῦσε τῶρα νὰ ἐμφανισθῇ στὸν πύργο τοῦ μαρκησίου ντ' Ἐγκλαντίν με κάτι παληὰ παπούτσια πὺ τὰ εἶχε ἀπὸ τὸν καιρὸ πὺ ἦταν χορευτῆς σ' ἓνα λαϊκὸ καμπαρέ τῆς Βουδαπέστης.

'Ὡστόσο, ἡ καρδιά του ἦταν γαλήνια.

Χαμογελοῦσε στὰ δέντρα πὺ ἄπλωναν γυμνὰ τὰ κλαδιὰ τους. Κουβέντιαζε με τὰ λιγοστά πουλιὰ πὺ πετούσανε τρομαγμένα στὸ διάβα του, πίσω ἀπὸ τοὺς θάμνους. Ἀπὸ τὴ στιγμή πὺ ἀποφάσισε νὰ ταπεινωθῇ, ἔνοιωσε νὰ τοῦ φεύγῃ ἓνα βάρος ἀπὸ τὰ στήθη... Ναι, θὰ ἐξευτέλιζε τὸν ἑαυτό του ὅσο περισσότερο μπορούσε, θὰ τὸν ἔκανε σκουπίδι μπρὸς στὸ μαρκήσιο ντ' Ἐγκλαντίν, τὶς κόρες του καὶ σ' ὅποιον θὰ ἔρριχνε τότε στὸν πύργο.

'Επὶ τέλους, ἦρθατε! φώναξε ἡ κυρία ντὲ λά Βαλέ, ὅταν ὁ Δολκώφ παρουσιάστηκε στὸ «λεωφορεῖο».

Κατὰ σύμπτωσι, τὴ μερὰ κείνη εἶχαν συγκεντρωθῇ στὸν πύργο ὅλοι οἱ γνωστοί, σάν νὰ εἶχαν προαισθανθῇ τὸν ἐρχομὸ του.

—Κυττάτε τον, ὅμως, καλά, συνέχισε ἡ κυρία ντὲ λά Βαλέ. Δὲν σὰς δίνει τὴν ἐντύπωσι ἀγριανθρώπου!

—'Εγὼ ἀγριάνθρωπος; ρώτησε παραξενεμένος ὁ 'Ιβάν.

—Μάλιστα, κύριε λημονιάρη! Οἱ ὑπηρετές σας εἶπαν στὸν ἀγαπημένο μας ντ' Ἐγκλαντίν ὅτι ἔχετε γίνεῖ μελαγχολικός, ὅτι ἀποφεύγετε τὴ συντροφιά τῶν ἀνθρώπων καὶ ὅτι περνάτε τὸν περισσότερον καιρὸ σας στὰ δάση, ἐντελῶς μόνος...

Καὶ περιέβαλε τὸν Δολκώφ μ' ἓνα βλέμμα παθητικὸ.

—Πάντοτε κομψός! ἐξακολούθησε. Τί ὠραῖο κοστούμι! Τί ὠραία

γραφάτα! "Α, ἡ γραβάτα αὐτὴ εἶνε πραγματικὸ ἀριστούργημα.

Γύρισε πρὸς τὸν σύζυγό της:

—'Αρμάνδε, πρέπει νὰ ζητήσης τὴν διεύθυνσι τοῦ ράφτη τοῦ κόμματος Δολκώφ.

Μὰ ὁ 'Ιβάν ἔφαχνε νὰ ἔρῃ τὰ μάτια τῆς Φρανσουάζ. Δὲν δυσκολεύτηκε νὰ τ' ἀνακαλύψῃ στὸ βάθος ἑνὸς καναπέ. Τὰ δύο αὐτὰ μικρὰ κομμάτια οὐρανοῦ, ἀντὶ νὰ εἶνε σκεπασμένα ἀπὸ σύννεφα, ἔλαμπα ἀπεναντίας ἀπὸ χαρούμενο φῶς.

—'Εχω, ἀγαπητέ μου γείτονα, νὰ σὰς ἀνακοινῶσω μιὰ εὐχάριστη εἰδησι, εἶπε ὁ μαρκήσιος ντ' Ἐγκλαντίν. Τὸ κοινοτικὸ συμβούλιο ἀπεφάσισε νὰ κατασκευάσῃ μιὰ ἀμαξιτὴ ὁδὸ, πὺ θὰ συνδέῃ ἀπ' εὐθείας τὸ Φοντεκρέζ με τὸ Μπωσέν, διὰ μέσου τοῦ δάσους.

Πόσο χαρούμενος ἦταν ὁ μαρκήσιος. Εἶχε σφίξει με δίαχυσι καὶ τὰ δύο χέρια τοῦ 'Ιβάν, σάν νὰ ἦσαν παιδικοὶ φίλοι πὺ ἀντάμωναν καὶ πάλι ὕστερ' ἀπὸ πολλὰ χρόνια χωρισμοῦ.

—Εἶμαι πολὺ εὐτυχής, πολὺ εὐτυχής! τραύλισε ὁ Δολκώφ.

"Ολοι εἶχαν νὰ τοῦ ἀνακοινώσουν καὶ ἀπὸ ἓνα καλὸ νέο: ἡ κόμισσα Λὲ Μπρέν τοῦ ἔρριξε μιὰ ἡλικιωμένη οἰκονόμο πὺ θὰ φρόντιζε γι' αὐτὸν σάν μητέρα. 'Ο μαρκήσιος ντὲ Σερβάν τοῦ εἶχε ἀγοράσῃ ἓνα περίφημο ἀγγλικὸ τουφέκι κυνηγιοῦ. 'Ο κ. ντὲ λά Βαλέ ἔγραψε στὸν προσωπικὸ του φίλο Σάρλ Μωρράς, στὸ Παρίσι, ὅτι ὁ κόμης Δολκώφ ἔπρεπε ἀπαραιτητῶς νὰ γίνῃ μέλος τῆς μεγάλης μοναρχικῆς ὁργανώσεως «Γαλλικὴ Δράσις».

—'Αρκεῖ, ἀρκεῖ! φώναξε ὁ 'Ιβάν. "Ολοι σας μ' ἔχετε σκλαδῶσει. Πρέπει, ὅμως, νὰ σὰς πῶ κάτι πολὺ σοβαρό...

—Καλὰ πὺ τὸ θυμήθηκα! τὸν διέκοψε ἀπότομα ἡ κυρία ντὲ λά Βαλέ. Στὰς 3 Νοεμβρίου, σας περιμένουμε ἐδῶ στὶς ἐξῆς τὸ πρωί...

—Στὶς ἐξῆς τὸ πρωί;

—Ναι, ναι... Τὴν ἡμέρα αὐτὴ θὰ γίνῃ ἡ ἐναρξὶ τῆς κυνηγετικῆς σαιζόν. Δὲν εἶνε, βέβαια, δυνατόν νὰ λείψετε...

—Θὰ ἠθελα νὰ σὰς πῶ κάτι...— ἐπανελάβε ὁ 'Ιβάν, χαμηλώνοντας τὰ μάτια του.

—Τί, λοιπόν, ἀγαπητέ...

—Θὰ ἠθελα νὰ σὰς πῶ...

Δὲν εἶχε ὅμως τὴ δύναμι νὰ συνεχίσῃ.

Σήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ ἀντίκρουσε γύρω του πρόσωπα χαρούμενα. Οὔτε ἡ ἐπιφυλακτικὴ στάσι του, οὔτε ἡ ταπεινὴ περιβολὴ του οὔτε καὶ ἡ ἀγωνία του δὲν μπορούσαν νὰ διαλύσουν τὴν εὐτυχία πὺ προξενοῦσε ὁ ἐμφάνισί του, τὸ πέρασμά του. Μόλις μπῆκε στὰ σαλόνι αὐτό, οἱ παρισταμένοι τὸν ὑπεδέχθησαν σάν μιὰ σπάνια εὖνοια τῆς τύχης... Πῶς θὰ μπορούσε ὁ 'Ιβάν νὰ καταστρέψῃ τὴν εὐδαιμονία τους;...

Ποτὲ μιὰ φιλικὴ συγκέντρωσι δὲν ὑπῆρξε πῶς εὐθυμῇ. Ποτὲ ἓνα κορίτσι δὲν μεταμορφώθηκε τόσο ἀπὸ χαρὰ, ὅσο ἡ Φρανσουάζ. Τὸ πρόσωπό της ἔλαμπε. Κάθε τόσο, ἔρριχνε θριαμβευτικὰ βλέμματα στὴν Ἄννα κ' ἐκείνη τῆς ἀπαντοῦσε με μειδιάματα συνεννοήσεως.

Τοῦ κάκου ὁ Δολκώφ προσπαθοῦσε νὰ τὴν ἀποφύγῃ. Ἐκείνη τὸν κύτταξε διαρκῶς στὰ μάτια, ἔτοιμη νὰ προκαταλάβῃ κάθε ἐπιθυμία του. Εἶχε καθίσει σ' ἓνα χαμηλὸ σκαμνί, μπροστὰ του καὶ δὲν ἄφηνε κανένα ἄλλον νὰ τοῦ μιλήσῃ.

—"Αν ξέρετε πόσο ἐπλήξαμε ἐδῶ τὸν καιρὸ πὺ μὰς λείπατε! τοῦ ἔλεγε. Θὰ πάρετε, ἀλήθεια, ἓνα οὐίσκυ; Φροντίσαμε ν' ἀγοράσωμε ἀπὸ τὸ Ἀζαί, ἀφοῦ σὰς ἀρέσει τόσο πολὺ...

«—Με συγχώρεσε κιολας! μονολογούσε ο 'Ιβάν. Δεν είναι διόλου θυμωμένη μαζί μου, έπειδή χάθηκα τόσο καιρό! "Ω! μεγάλη καρδιά, αγνή ύπαρξη! Σε λατρεύω και άς είμαι ανάξιος σου!..»

—Δέν θέλετε, λοιπόν, ούϊσκυ; έπανελάμβανε η Φρανσουάζ.

—"Ω! θα έπαιρνα εύχαρίστως ένα...

—Θά σάς βλάψη, αγαπητέ μου, τó δηλητήριο αυτό! τού φώναξε από μακριά η κόμησσα Λέ Μπρέν, η όποία εξέδηλωνε πάντοτε μητρικό ένδιαφέρον για τόν Δολκώφ.

—Γι σημασία έχει αυτό! ψιθύρισε ο 'Ιβάν, άνασηκώνοντας με άδιαφορία τούς ώμους του.

—Άδειασε τó ποτήρι και ζήτησε και δεύτερο ούϊσκυ, παρά τις διαμαρτυρίες της κομήσης.

«—'Ισως, άν μεθύσω, νά μπορέσω νά τούς πώ την άλήθεια!»! έλεγε με τó νοú του.

...Μετά τó τέταρτο, όμως, ποτήρι, άρχισε νά βρίσκη και πάλι ώραιά τη ζωή... Γιατί νά μη χαρή μερικές άκόμα τέτοιες στιγμές;... Ούτως ή άλλως, η καταστροφή δέν θ' άργούσε νά συντελεσθή. Γιατί νά την έπιταχύνη αυτός;

Σηκώθηκε νά φύγη, άφου έδωσε σ' όλους την κατηγορηματική υπόσχεση ότι δέν θα εξαφανιζότανε πειά όπως τις άλλες φορές. Η Φρανσουάζ άνέλαθε νά τόν συνοδεύση ως την καγκελόπορτα τού πάρκου.

—'Ιβάν, 'Ιβάν! φώναξε, μόλις βρέθηκαν μόνοι κάτω από μια δεντροστοιχία, σφίγγοντας τó χέρι τού αγαπημένου της. Γιατί με ξεχάσες;

—Δέν σε ξεχάσα, μικρή μου Φρανσουάζ! άποκρίθηκε ο 'Ιβάν, χαμογελώντας μελαγχολικά. Για νά είμαι είλικρινής, προσπάθησα νά σε ξεχάσω — μά δέν μπόρεσα...

—Γι' αυτό διασκέδαζες με διάφορες γυναίκες; τού παραπονέθηκε εκείνη. "Έννοια σου, και τά έμαθα όλα τά κατορθώματά σου...

"Α! 'Ιβάν, δέν έκανες καλά... Δέν μπορώ, όμως, νά καταλάβω γιατί με απέφευγες τόσο καιρό...

«—Πώς νά της πώ την άλήθεια! άναρωτήθηκε ο 'Ιβάν. Είναι τόσο ώραιά, τόσο καλή. Και την άγαπώ τόσο πολύ!...»

Δέν της άπεκρίθηκε άμέσως. Τρομερή πάλη γινότανε μέσα του.

—Σ' άγαπώ, 'Ιβάν, έξακολουθούσε η Φρανσουάζ, άκουμπώντας τó κεφάλι της στόν ώμο του. Μοú φαίνεται, όμως, ότι έσύ δέν μ' άγαπάς τόσο πολύ...

—"Ω! Φρανσουάζ, αγαπημένη μου, άν ήξερες, άν ήξερες...

—Τί άν ήξερα;

—Πόσο σ' άγαπώ κ' έγώ! ψιθύρισε ο Δολκώφ, ύστερ' από κάποιο δισταγμό.

Η Φρανσουάζ χαμογέλασε από εύτυχία.

—Ναί, τó ξέρω, 'Ιβάν μου! είπε. Γι' αυτό και δέν έπαψα νά πιστεύω στην άγάπη σου... Μά είναι καιρός νά έπιστρέψω, για νά μη ύποπτευσθούν τίποτα... Θάρθής αύριο, 'Ιβάν;

—Ναί, Φρανσουάζ.

—Μήπως θα χαθής και πάλι;

—"Οχι...

Τά χείλη του βρέθηκαν ένωμένα σ' ένα φιλή που τούς μετέφερε ξαφνικά σ' ένα ούράνιο κόσμο... Θα ήθελαν πολύ τó φίλημα αυτό νά διαρκέση όσο και η ζωή τους, νά ζήσουν όλα τά ύπόλοιπα χρόνια τους μες στο μεθυστικό αυτό όνειρο...

ΤΟ ΞΥΠΝΗΜΑ ΣΤΗΝ ΠΡΑΓΜΑΤΙΚΟΤΗΤΑ

Ο 'Ιβάν βρισκουν πάντοτε πικρή ήδονή στην αυτοκαταστροφή τους. Τίποτα δέν τούς μεθά τόσο όσο ο 'Ιλιγγος. Η συναισθήσι ότι βαδίζουν μόνοι τους προς την άβυσσο της άπώλειας τους, τούς προξενεί μια εύχαρίστησι που άγγίζει τά όρια της φρενιτιδος.

Έτσι και ο κόμης 'Ιβάν Δολκώφ, τώρα που βεβαιώθηκε ότι η Φρανσουάζ τόν άγαπούσε περισσότερο και από τη ζωή της, λησμόνησε τούς παληούς φόβους και δισταγμούς του και άφησε τó αίσθημά του νά τόν πλημμυρίση όλόκληρο, αδιάφορο άν καταλάβαινε καλά και ο ίδιος ότι τó τέλος της ιστορίας αυτής θα ήταν πολύ θλιβερό...

Για την ώρα, δέν ήθελε νά συλλογίζεται τίποτα.

Δέν περνούσε μέρα που νά μη έπισκεφθή την οικογένεια ντ' Έγκλαντίν στο Μπωσέν. Η άλήθεια είναι ότι απέφευγε νά βρεθί μόνοις με τη Φρανσουάζ. Τά βλέμματά του, όμως, μαρτυρούσανε τά πραγματικά του αίσθηματά τόσο εύγλωττα, ώστε η έρωτευμένη νέα τά προτιμούσε από τά θερμότερα έρωτικά λόγια. Και συνωμιλούσε μαζί του με την ίδια γλώσσα. "Όταν οι διάφοροι γνωστοί έξεφράζοντο εύνοϊκά μπροστά της για τόν 'Ιβάν, γινότανε κατακόκκινη από την περιφάνειά της.

Ο κόμης Δολκώφ άρχισε νά έπισκέπτεται και τούς Λέ Μπρέν, στόν πύργο Ιουάρ, τούς ντε λά Βαλέ, τó μαρκήσιο ντε Σερβάν. Και τούς γοήτευε όλους με τούς τρόπους του, με την εύθυμία του. Κάτω όμως από τó φαινομενικό αυτό κέφι του, η καρδιά του δέν έπαυε νά χτυπά ανήσυχα. Θλιβερά προαισθήματα τόν κατείχαν...

"Ένα πρωί έλαβε από τόν κ. Κορτές, άπ' τó Μπιάρριτς, τó άκόλουθο τηλεγράφημα:

«"Έρχομαι αύριο τó άπόγευμα».

Ο 'Ιβάν διάβασε τó τηλεγράφημα αυτό άπαθέςτατος.

—'Όσο τó καλύτερο! ψιθύρισε. Ήταν καιρός πειά νά τελειώση η ιστορία αυτή.

"Έξεψε τó άλογο στο άμάξι και πήγε στο Μπωσέν.

Τη μέρα κείνη, φάνηκε πιο εύθυμος από κάθε άλλη φορά.

"Έκανε σαν μεθυσμένος, σαν νά τόν πλημμυρούσε όλόκληρο μια άπέραντη χαρά.

Τó κέφι του μετεδόθη σ' όλους τούς παρισταμένους. Δέν ήξεραν πώς νά τόν περιποιηθούν, πώς νά τού έκδηλώσουν την άγάπη τους. Η κόμησσα Λέ Μπρέν τού ύποσχέθηκε ότι θα τού έδινε μια συνταγή για νά περιορίση τó κάπνισμα «Δέν πρέπει νά καπνίζετε τόσο πολύ, έπειδή φαίνεσθε λεπτής κράσεως». Και ο μαρκήσιος ντε Σερβάν τού άνεκοίνωσε ότι θα περνούσε την έπομένη τó άπόγευμα από τόν πύργο του, νά τού κρατήσει συντροφιά...

Ο 'Ιβάν άρχισε νά γελά σαν τρελλός.

—Θά περάσετε αύριο τó άπόγευμα από τόν πύργο μου; φώναξε. Λαμπρά! "Έξοχα! Σκόπευα νά βγώ, αλλά άφου πρόκειται νάρθητε, θα σάς περιμένω!... Θα περάσουμε πολύ καλά!...

Αύριο τó άπόγευμα θα έρχόταν ο κ. Κορτές!... Τί ώραιά συνάντησι!

Ξαφνικά, ο 'Ιβάν ένιωσε άπέραντη άηδία για τόν ξαυτό του. "Έρριξε ένα βλέμμα γύρω του, είδε τόσα πρόσωπα νά τόν κυττάζουν

μέ στοργή και δοκίμασε την όδυνηρή έντύπωσι ότι ήταν ένοχος απέναντί τους. Καταλάβαινε ότι αν έμενε εκεί πέντε ακόμη λεπτά της ώρας θα τον έπαιρναν τὰ κλάματα. Και σηκώθηκε νά φύγη. Αποχαιρέτησε τούς φίλους του με παγερή ευγένεια, αποφεύγοντας νά κυττάξη τη Φρανσουάζ στὰ μάτια. Όσοτόσο, εκείνη κατώρθωσε νά του βάλη με τρόπο στο χέρι ένα μεταξωτό μαντηλάκι, διπλωμένο με προσοχή...

* * *

Είην άλλη μέρα τὸ απόγευμα, έφτασε ὁ κ. Κορτές.

Στην πόρτα τοῦ πύργου τὸν περίμενε τὸ υπηρετικό προσωπικό του, ἐκτὸς ἀπ' τὸν Ίβάν.

Ὁ κόμης Δολκῶφ θρискότανε στὸ καπνιστήριο. Φοροῦσε τὴν καλύτερη ρομπι ντὲ σάμπρ τοῦ κυρίου του καὶ κάπνιζε ἕνα ἐκλεκτὸ ποῦρο, ξαπλωμένος ἀναπαυτικά σὲ μιὰ πολυθρόνα. Δίπλα του, σ' ἕνα τραπέζι, ἦταν τοποθετημένο ἕνα μπουκάλι οὐίσκυ, σχεδὸν ἄδειο.

Σ' αὐτὴ τὴ στάσι τὸν βρῆκε ὁ Βολιβιανός.

—Γί σημαίνει αὐτό; φώναξε θυμωμένος. Εἰσαι μὲ τὰ καλά σου, παιδί μου;

—Αὐτὸ σημαίνει, τοῦ ἀπήντησε σοβαρώτατα ὁ Ίβάν, ὅτι δὲν σὰς ἐπιτρέπω νά μοῦ μιλάτε σ' αὐτὸν τὸν τόνο. Εἰμαι ὁ κόμης Ίβάν Δολκῶφ...

—Γί ἔκανε λέει; θρυχήθηκε ὁ κ. Κορτές. Εἰσαι ὁ κόμης Δολκῶφ; Εὐκολώτατα μπορῶ νά πιστέψω ὅτι εἰσαι τύφλα μεθυσμένος...

—Δικαιωμά μου!

—Κ' ἐγὼ ἔχω τὸ δικαίωμα νά σέ διώξω!... Χάσου ἀπὸ μπροστά μου ἁμέσως, ἔλεεινέ!... Σὲ διώχνω ἀπὸ τὴν ὑπηρεσία μου!...

Ὁ Ίβάν σηκώθηκε ἀξιοπρεπέστατα. Βγῆκε ἀπὸ τὸ καπνιστήριο, παραπατώντας, καὶ τράβηξε γιὰ τὴν ἀποθήκη τῶν ἀχρήστων. Ἐπῆσε σ' ἕνα καναπέ — καὶ ξέσπασε σ' ἕνα δυνατὸ κλάμα...

—Ὅλα τελείωσαν! ψιθύρισε ἀνάμεσα στ' ἀναφυλλητά του.

Εἶχε λησμονήσει ὅτι σὲ λίγη ὥρα ἐπρόκειτο νά τὸν ἐπισκεφθῇ ὁ μαρκήσιος ντὲ Σερβάν...

«ΕΙΣΑΙ Ο ΑΝΔΡΑΣ ΠΟΥ ΩΝΕΙΡΕΥΟΜΟΥΝ...»

Ὁ ἥλιος ἔλαμπε στὸ γαλανό, ἀνέφελο οὐρανό! Ἦταν ἕνα γλυκύτατα πρωινό, πλημμυρισμένο ἀπὸ τὴν μυρωδιά τῶν δέντρων καὶ τῆς γόνιμης γῆς. Μέρα χαρὰ Θεοῦ.

Ὁ κόμης Ίβάν Δολκῶφ ἔφυγε ἀπ' τὸν πύργο, χωρὶς νά ξαναδῇ τὸν κ. ἢ τὴν κ. Κορτές, χωρὶς ν' ἀποχαιρετήσῃ κανένα. Τὸ θεώρησε περιττόν.

Κρατοῦσε στὸ χέρι μιὰ θαλίτσα, μιὰ μικρὴ θαλίτσα ἀπὸ χρωματιστὸ χαρτόνι, μίμησι δέρματος κροκοδείλου. Ἡ ἀποσκευὲς του δὲν τὸν βάραιναν καὶ πολὺ. Ὁ Ίβάν ἔπαιρνε μαζί του μονάχα ὅ,τι τοῦ ἀνῆκε: τίς φωτογραφίες τοῦ Ντενίκιν καὶ τοῦ Τσάρεβιτς, λίγα ἀσπρόρρουχα κ' ἕνα φιαλίδιο μὲ ἄρωμα γιασεμί.

Τὸ μεγαλύτερο, ὅμως, θησαυρό του τὸν εἶχε στὴν τσέπη του: μεταξωτὸ μαντηλάκι, κεντημένο μὲ μιὰ μυσσωτίδα: Μ ἢ μ ε λ η σ μ ὁ ν ε λ...

Ὅταν βγῆκε ἀπὸ τὸ δάσος, ξεδίπλωσε τὸ κεντημένο μαντηλάκι, πῆρε ἀπὸ μέσα τὸ τελευταῖο γράμμα τῆς Φρανσουάζ καὶ τὸ ξαναδιάβασε:

«Θὰ σὲ περιμένω αὔριο τὸ βράδυ στὶς ἔξη καὶ μισὴ στὴν πόρτα τοῦ τερραίν τοῦ τέννις».

ΦΡΑΝΣΟΥΑΖ

Ὁ Ίβάν χαμογέλασε μελαγχολικά, πλησίασε τὸ γράμμα καὶ τὸ μαντηλάκι στὰ χεῖλῃ του — καὶ συνέχισε τὸ δρόμο του.

Περπατοῦσε ὥρες ὁλόκληρες, ἀποφεύγοντας τούς γνωστοὺς δρόμους καὶ τὰ μονοπάτια, γιὰ νά μὴ κἀνὴ καμμιὰ ἀνεπιθύμητη συνάντησι. Περπατοῦσε γιὰ νά περπατᾷ, χωρὶς ἀντικειμενικὸ σκοπὸ, σὰν τοὺς φυλακισμένους ποὺ δραπετεύσαν ἀπ' τὰ κάτεργα, σὰν τοὺς ἐργάτες ποὺ τοὺς διώχνουν ἀπὸ τὴ δουλειά τους...

Καὶ ἀπέφευγε νά γυρίσῃ τὸ κεφάλι του καὶ νά κυττάξῃ πίσω. Θὰ ἔλεγε κανεὶς ὅτι φοβότανε ν' ἀντιμετωπίσῃ τὰ περασμένα.

Όσοτόσο, φρόντιζε νά μὴν ἀπομακρυνθῇ ἀπ' τὸν τοῖχο τοῦ πάρκου τοῦ Μπωσέν.

Κατὰ τὸ μεσημέρι, ἐξαντλημένος ἀπὸ τὴν κούρασι καὶ τὴν πεινά, ξαπλώθηκε κάτω ἀπὸ ἕνα δέντρο, τοποθέτησε τὸ ρολοῖ του ὀρθίον σὲ μιὰ μικρὴ πέτρα κι' ἄνοιξε τὸ τελευταῖο πακέτο τσιγάρα ποὺ εἶχε.

Σὲ λίγο, ἀκούμπησε τὸ κεφάλι του στὴ θαλίτσα τοῦ κ' ἔπεσε σὲ βαθὺ ὕπνο, χωρὶς ὄνειρα, σ' ἕνα ὕπνο ποὺ δὲν διέφερε ἀπ' τὸ θάνατο.

Ὅταν ἄνοιξε τὰ μάτια του, εἶδε ὅτι εἶχε θραδυσάσει.

Ἀπέραντος φόβος, πραγματικὸς πανικὸς κυρίευσε τὴν ψυχὴ του.

—Θεέ μου, ἄς ἦταν νά μὴ ξυπνήσω! ψιθύρισε.

Σηκώθηκε, ἀναψῆ ἕνα τσιγάρο, πῆρε τὴ θαλίτσα τοῦ καὶ τράβηξε γιὰ τὸν πύργο.

* * *

Στὶς ἔξη καὶ μισὴ ἀκριβῶς, ἄνοιξε ἡ μικρὴ πόρτα τῆς αὐλῆς καὶ μιὰ λευκὴ ὀπτασία παρουσιάστηκε μὲς στὸ σκοτάδι.

—Ἐδῶ εἰσαι; ἀκούστηκε μιὰ δειλὴ φωνή, ποὺ ἔτρεμε ἀπὸ συγκίνησι.

—Ναί, ἀποκρίθηκε ὁ Δολκῶφ, ὁ ὁποῖος περίμενε κρυμμένος πίσω ἀπὸ ἕνα δέντρο.

Ἄφησε τὴ θαλίτσα τοῦ καὶ προχώρησε.

Ἡ Φρανσουάζ, μόλις τὸν εἶδε, ἔτρεξε κοντὰ του μὲ λαχτάρα.

—Ἥρθες, Ἥρθες! τοῦ εἶπε. Θεέ μου! πόσον εἰμαι εὐτυχισμένη!... Δὸς μου τὸ χέρι σου, Ίβάν... Σ' εὐχαριστῶ πολὺ ποὺ ἤρθες... Ἦθελα τόσο πολὺ νά ξαναβρεθοῦμε μόνοι!

—Ἀγαπημένη μου! φώναξε ὁ Ίβάν, νοιώθοντας τὰ μάτια του νά ὑγραίνωνται.

—Σιγά, σιγά, μὴ μὰς ἀκούσουν... Δὲν ξέρω πῶς νά σοῦ περιγράψω τὴν εὐτυχία μου... Πρώτη φορὰ αἰσθάνομαι τὴν καρδιά μου νά χτυπᾷ τόσο δυνατά!

Κ' ἐσφίγγε μὲ νευρικὴ δύναμι τὸ χέρι τοῦ Δολκῶφ μέσα στὸ δικό της.

—Ἄς μὴ μείνουμε ἐδῶ, συνέχισε. Πάμε καλύτερα στὸν κήπο...

Καὶ παρέσυρε τὸν Ίβάν στὸ μικρὸ σπιτάκι τοῦ τέννις, ποὺ ἀπετελεῖτο ἀπὸ ἕνα καὶ μοναδικὸ δωμάτιο, ἐπιπλωμένο μὲ λεπτὸ γούστο. Κάθισαν σ' ἕνα πάγκο.

Ἡ Φρανσουάζ ἐξακολουθοῦσε νά σφίγγῃ τὸ χέρι τοῦ Ίβάν.

—Δὲν ἔπρεπε νά θρискωμαι τέτοια ὥρα ἐδῶ, εἶπε ξαφνικά μὲ ὁ-

πόκωφη φωνή. "Ήθελα, όμως, τόσο πολύ νά σ' άκούσω και πάλι νά μου λες ότι μ' αγαπάς...

—Σ' αγαπώ, Φρανσουάζ! ψιθύρισε ο Ίβάν, μισοκλείνοντας τά μάτια του. Σ' αγαπήσα πριν ακόμα σέ δω, από τη στιγμή που άκουσα τη φωνή σου πίσω από τόν τοίχο του πάρκου...

—Ίβάν.

—...Και όταν έμφανίστηκες, γελαστή και λαχανιασμένη, με μάγουλα ροδοκόκκινα, μέσα στο κάτασπρο φουστάνι σου, νόμισα ότι ήσουν η πρώτη γυναίκα που έβλεπα στη ζωή μου!...

—Χωρίς, θεόδια, νά είμαι ή πρώτη! τόν διέκοψε γελώντας ή Φρανσουάζ. Έσύ, όμως, ήσουν πραγματικά ο πρώτος άντρας που έβλεπα, σ' αυτή την έρημιά... "Ω! ποτέ δέν θα ξεχάσω τó βλέμμα που μου έριζες ενώ μου έδινες την μπάλλα του τένις... Την μπάλλα αυτήν την έχω φυλαγμένη σ' ένα μικρό κουτάκι, σάν πολύτιμο κειμήλιο...

Και ή Φρανσουάζ άκούμπησε τó κεφάλι της στón ώμο του Ίβάν. Η κίνησι αυτή ή αθόρμητη φανέρωνε τέτοια έμπιστοσύνη, ώστε ο Δολκώφ αναμέτρησε τίς εθύνες που ανέλάμβανε, και τρόμαξε και ο ίδιος.

Η θερμότης, όμως, του αγαπημένου αυτού κεφαλιού έμπαινε στο σώμα του, ζεστανε τó παγωμένο αίμα του, του άφαιρούσε τη δύναμι νά φανή δυνατός, σκληρός.

Ήταν τόσο δυστυχισμένος, ώστε ένοιωθε την ανάγκη νά χαρή μερικές τέτοιες στιγμές έκστατικής εúτυχίας.

—Αύριο θα της τά πώ όλα! έλεγε με τó νοú του, θέλοντας νά δικαιολογήσει τη δειλία του. Αύριο θα μάθω από τó στόμα μου ποιός είμαι... Άποψε, όμως, δέν μπορώ νά την ζυγνήσω άποτομα στην πραγματικότητα!...

Άποδιωγμένος άπ' όλους, νηστικός, άστεγος, χωρίς χρήματα, ζητούσε μιά μικρή προθεσμία άπ' τη ζωή, σάν τούς θανατοποινίτες που παρακαλούν τó δήμιο ν' ανάσάλη για λίγη ώρα την έκτέλεσι του καθήκοντος του.

Ωστόσο, δέν μπόρεσε νά συγκρατήσει μιά όμολογία, μιά προειδοποίησι που ανέβηκε αθόρμητα στά χείλη του:

—"Ω! αν ήξερες ποιός είμαι!...

Η Φρανσουάζ άνασήκωσε λίγο τó κεφάλι της, τόν κύτταξε στά μάτια και τού είπε:

—Ξερω πολύ καλά ποιός είσαι;

—Ιο ξέρεις; φώναξε τρομαγμένος ο Δολκώφ.

—Ναι! Είσαι εκείνος που περιμένα...

Η Φρανσουάζ μαζεύτηκε στην άγκαλιά του Ίβάν.

—Είσαι εκείνος που ώνειροπολούσα,— έξακολούθησε.— Και τώρα σ' έχω κοντά μου, άκούω τη φωνή σου, βλέπω τά μάτια σου, σφιγγω τó χέρι σου... Είναι αλήθεια, λοιπόν, ότι τά ωραιά όνειρα πραγματοποιούνται στón κόσμο αυτόν!...

Ο φθινοπωρινός άνεμος έκανε τά μαραμένα φύλλα τών δέντρων νά πεφτούν άπ' τά κλαδιά τους και νά στροβιλιζώνται κάτω, στο ύγρό χωμα. Άνάμεσα στά γυμνά κλαδιά, τ' άστρα παρουσιάζονταν και χαλόντουσαν σάν λαμπιόνια μιάς γιορτής που γινότανε μακριά, πολύ μακριά...

—Αύριο θα της τά πώ όλα! επανέλαθε με τó νοú του ο Ίβάν. Αύριο θα της ματώσω την καρδιά!... Γιατί, όμως, νά σ' αγαπήσω, λευκή μου όπτασία; Γιατί έσύ, ή μεγαλύτερη εúτυχία μου, νά γίνης

άφορμή της μεγαλύτερης δυστυχίας μου;...

Έν τώ μεταξύ, ή Φρανσουάζ ξαναζούσε την ιστορία του πρώτου έρωτικού της αίσθηματος, από τη στιγμή της άναπτύξεώς του:

—Σέ συλλογιζόμουν, σ' έβλεπα με τη φαντασία μου πριν ακόμα σέ γνωρίσω... Τό ήξερα ότι θα είχες γαλανά μάτια και μαύρα μαλλιά, με λίγες άσπρες τρίχες στους κροτάφους... Πρò παντός, όμως, ήξερα ότι θα ήσουν ευγενής, χαριτωμένος, ότι όποιος σέ γνώριζε θα σέ αγαπούσε, ότι θα ήσουν παντού πρώτος και καλύτερος... Και μόλις σέ είδα, είπα από μέσα μου: «Να, αυτός είναι!...»

—Μήπως έκανες λάθος, αγαπημένη μου Φρανσουάζ; Μήπως δέν είμαι αυτός που περιμένες;

—Όχι, όχι! Έσύ είσαι! Δέν είναι δυνατόν νά κάνω λάθος! Έσύ είσαι — ή προσωποποίησι της εúτυχίας που περιμένα...

Πέρασαν κάμποσες στιγμές σιωπής.

Ο Ίβάν άνέπνεε τó άρωμα που σκορπίζόταν άπο τά μαλλιά της Φρανσουάζ και άναρωτιόταν αν θα είχε ποτέ τη δύναμι νά της όμολογήσει την αλήθεια.

—Δέν είναι καλύτερα,— έλεγε με τó νοú του,— νά φύγω χωρίς νά την ξαναδω; Δέν θα ήταν προτιμότερο νά της τά γράψω όλα;... Έτσι, θ' άποφεύγαμε τη σικνή του χωρισμού... Μά, Θεέ μου! πώς θα μπορέσω νά φύγω χωρίς νά την ξαναδω;...

Τη στιγμή εκείνη, ή Φρανσουάζ είπε με φωνή διστακτική, που μόλις άκουγότανε:

—Πρέπει νά ξέρης ότι και ο μπαμπάς σ' αγαπεί πολύ... Σήμερα τó πρωί μοί μιλούσε για σένα με μεγάλο ενδιαφέρον.

Τά λόγια αυτά έκαναν τó ποτήρι νά ξεχειλίσει.

Ο Δολκώφ δέν μπόρεσε νά κρατηθί άλλο.

Τά μάτια του πλημμύρισαν δάκρυα κ' ένας λυγμός έσφίγγε τó λαιμό του.

Έναυοτέναξε θαθεία.

—Γιατί άναστενάζεις; τόν ρώτησε ή Φρανσουάζ. Είσαι μήπως λυπημένος;

—"Ω! όχι! Πώς μπορεί νά είνε κανείς λυπημένος όταν κρατά στην άγκαλιά του την εúτυχία του;

—Ίβάν!... αγαπημένη μου Ίβάν!

Και ή μικρούλα σήκωσε τó κεφάλι της, κύτταξε τόν Δολκώφ κατάματα και τού είπε με φωνή αλλαγμένη:

—Φίλησέ με!

Ο Ίβάν την έπιασε ελαφρά από τούς λεπτούς της ώμους, την έσφίξε στην άγκαλιά του και άκούμπησε τó μάγουλό του πάνω στο δικό της.

Η καρδιά της χτυπούσε πάνω στο στήθος του.

—"Αντίο, αγαπημένη μου λευκή όπτασία! έλεγε με τó νοú του ο Ίβάν.

—Ίβάν! ψιθύρισε ή Φρανσουάζ, με θαυό άναστεναγμό.

Μαζεύότανε στην άγκαλιά του, τόν έσφίγγε με τά μπράτσα της σάν νά είχε τó προαίσθημα ότι έπρόκειτο νά τόν χάσει και δέν ήθελε νά τόν αφήσει από κοντά της.

Έμειναν πολλή ώρα άκίνητοι, χωρίς νά θγάζουν λέξι άπ' τó στόμα τους.

Η Φρανσουάζ ένοιωθε για πρώτη φορά στη ζωή της την έρωτική φλόγα νά κατατρώγη ολοκληρη την ύπαρξί της.

Κολυμπούσε σ' ένα πέλαγος ήδονικής γκαταλείψεως.

—Καί αν φύγω από τη Γαλλία; ρώτησε ξαφνικά ο Δολκώφ, με τραχεία φωνή. Αν υποχρεωθώ ν' απομακρυνθώ από τὰ μέρη αυτά; Η Φρανσουάζ άρπαξε και τὰ δύο χέρια του και κάρφωσε τὰ βλεμματά της βαθειά στα δικά του.

—Θα σέ ακολουθήσω και στην άλληνη άκρη του κόσμου! αποκρίθηκε με σταθερή φωνή.

—Και στην άλληνη άκρη του κόσμου;

—Ναι... — και μακρύτερα ακόμα!...

—Πιο μακριά ακόμα;... Μά ίσως εκεί να είνε ή κόλασι, αγαπημένο μου παιδί!

—Η κόλασι θα μου φανή παράδεισος, όταν θα σ' έχω κοντά μου!

—Θα με ακολουθήσης, λοιπόν; τραύλισε ο Ιβάν. Τό λές αλήθεια ότι θα με ακολουθήσης;

Η Φρανσουάζ χαμογέλασε.

Πόμισε ότι ο αγαπημένος της ήθελε να την πειράξη. Δεν μπορούσε να φαντασθή ότι ήταν δυνατόν ν' άμφισβάλλη ο Ιβάν για την άγάπη της.

—...Θα ήσουν έτοιμη ν' αφήσης τον πατέρα σου, το σπίτι σου, την άδελφή σου για νάρθης μαζί μου, στο άγνωστο;... έξακολουούθησε ο Ιβάν.

—Ναι...

—Σ' εύχαριστώ, σ' εύχαριστώ! φώναξε ο Δολκώφ, φιλώντας τὰ χέρια της Φρανσουάζ! Δεν θα ξεχάσω ποτέ αυτά τὰ λόγια σου... Δεν θα σ' αφήσω, όμως, να κάνης τή θυσία αυτή για μένα!

Η Φρανσουάζ έδωσε άλλη έρμηνεία στα λόγια του. Φαντάστηκε ότι ο Ιβάν θα την ζητούσε από τον πατέρα της και ότι δεν υπήρχε λόγος να έγκαταλείψη κρυφά το σπίτι της για να τον ακολουθήση...

Και κοκκίνησε από την εύχαριστήσί της.

Τη στιγμή εκείνη σήμανε στον πύργο το κουδούνι του δείπνου.

Ο Ιβάν τινάχτηκε όρθιος.

—Τί κρίμα! πρέπει να πηγαίνω! ψιθύρισε ή Φρανσουάζ.

—Μείνε, σέ παρακαλώ, ακόμα λίγο! την παρακάλεσε ο Δολκώφ.

—Δεν μπορώ, Ιβάν. Πρέπει να γυρίσω άμέσως σπίτι... Δεν είμαστε ακόμα...

Κοντοστάθηκε λίγο — και ύστερα συνεπλήρωσε με δειλό χαμόγελο:

—...έπισήμως άρραβωνιασμένοι!

Βγήκαν έξω από το σπίτι.

Ο Δολκώφ προσπαθούσε, με δακρυσμένα μάτια, να δη κάτω από τ' άστρα το πρόσωπο της αγαπημένης του.

Είχε περάσει τὸ δάχτυλά του ανάμεσα στα ξανθά μαλλια της, χάιδευε τὸ μέτωπό της, τὸ πηγούνι της, τὰ μάτια της, ένοιωθε τη γλυκειά θερμότητά της να κυκλοφορή σ' όλο του το σώμα...

—Φρανσουάζ, Φρανσουάζ!... ψιθύριζε.

Δεν μπορούσε να πη τίποτα περισσότερο...

Σε μία στιγμή, έσκυψε και την φίλησε στα χείλη...

Τὸ φίλημα αυτό έκανε και τὸς δύο ν' άναστενάξουν βαθειά, σαν να πόνεσαν...

—Πρέπει να πηγαίνω, Ιβάν μου! επανέλαβε ή Φρανσουάζ. Θα σε ξαναδω αύριο...

—Αύριο! αύριο!... είπε με τὸ νοῦ του ο κόμης Δολκώφ. Αύριο

θα τής τὰ πῶ όλα... Αύριο θα πάψη ίσως να μ' αγαπά...

—Πού θα συναντηθούμε; συνέχισε ή Φρανσουάζ.

—Πού;

Ξαναομήθηκε τὰ λόγια που τὸυ είπε πριν από λίγο:

«—Είμαι έτοιμη να σε ακολουθήσω και στην άλληνη άκρη του κόσμου... και πιο μακριά ακόμα... Η κόλασι θα μου φανή παράδεισος, όταν θα σ' έχω κοντά μου...»

Ο Ιβάν άρχισε και πάλι να έλπίζει...

Πιὸς ξέρει! ίσως να γινότανε κανένα θαῦμα ως αύριο!

—Αύριο θα σε περιμένω στον «Κρεμασμένο Λύκο», ειπε. Προσπάθησε νάρθης όσο τὸ δυνατό νωρίτερα... Θα σε περιμένω στις τρεις τὸ άπογευμα...

—Στον «Κρεμασμένο Λύκο»! φώναξε ή Φρανσουάζ, γελώντας. Όραιο μέρος διάλεξες για ραντεβού... Μία μισογκρεμισμένη καλύβα! Άς είνε, όμως: εκεί δεν θα μάς ένοχλήση κανείς... Σύμφωνα, λοιπόν. Αύριο, στις τρεις, στον «Κρεμασμένο Λύκο». Θάρθω με τὸ ποδήλατό μου...

Προχώρησαν λίγο.

Στην καμψή μιάς δενδροστοιχίας, διέκριναν τὰ φωτισμένα παράθυρα του πύργου.

Η Φρανσουάζ άγκάλιασε και πάλι τὸν Ιβάν με άπελπισμένη παραφορά.

—Πέμου, Ιβάν, πὼς μ' αγαπάς...

—Σ' αγαπῶ, Φρανσουάζ!

—Θα μ' αγαπάς πάντοτε;

—Πάντοτε! Σου τ' όρκίζομαι μπρὸς στο Θεὸ που μάς βλέπει τῶρα με τ' άμέτρητα μάτια του, τ' άστέρια τ' ούρανοῦ...

Ξαφνικά, μία σιλουέττα φάνηκε στο πάρκο, στο μεγάλο φωτισμένο τετράγωνο που σχηματιζότανε μπρὸς σ' ένα παραθυρο.

Και μία φωνή άκούστηκε:

—Φρανσουάζ!

—Είνε ή Άννα! είπε χαμηλόφωνα ή Φρανσουάζ. Μά γιατί με φωνάζει;...

Βρισκόντουσαν τότε πίσω από ένα δέντρο. Δεν υπήρχε κίνδυνος να τὸς διη κανείς απ' τὸν πύργο.

Και ή Φρανσουάζ έπιασε τὸ πρόσωπο του Ιβάν με τὰ δύο της χέρια, που έτρεμαν ελαφρά.

—Θα σου πῶ κάτι, Ιβάν! ψιθύρισε. Είμαι πολὺ μικρὴ ακόμα, δεν έχω πείρα τής ζωής, μά καταλαβαίνω πολλὰ πράγματα... Η καρδιά μου δεν με γελά ποτέ...

—Τί θέλεις να πης, Φρανσουάζ; ρώτησε ο Δολκώφ με άγωνία.

—Δεν ξερω γιατί, μά ώρισμένα λόγια, που μου ειπες πριν από λίγο, με φόβισαν... Τὰ μάτια σου λάμπουν και τώρα ακόμα τόσο παραξένα!...

—Ω! Φρανσουάζ!...

—Άκουσε με, Ιβάν! Σ' αγαπῶ! Είσαι ο πρώτος άντρας που αγαπήσα. Και θα είσαι και ο τελευταίος... Σε παρακαλώ, λοιπόν, να έχης υπ' όψει σου πὼς ότι και αν συμβή, δεν θα πάψω ποτέ να σ' αγαπῶ... Είμαι δική σου! Είμαι πρόθυμη να σ' ακολουθήσω και στην άλληνη άκρη του κόσμου... Καμιά δύναμι δεν θα μπορέση να σε χωρίση από μένα... Μου υπόσχεςαι ότι δεν θα τὰ ξεχάσης τὰ λόγια μου αυτά;...

—Ναι, Φρανσουάζ! τραύλισε ο Ιβάν.

ντέ λὰ Βαλέ. Ἡ Φρανσουάζ ἔνοιωσε ἐνα δυνατό πονο στήν καρδιά. Τὴν περασμένη νύχτα δὲν μπόρεσε νὰ κλείσῃ μάτι. Ἐκεῖνο, ὅμως, ποὺ τὴν πείραζε περισσότερο ἦταν ἡ σκέψις ὅτι, ὅστερ' ἀπὸ αὐτὰ ποὺ συνέβησαν, ἴσως ὁ Ἰβάν ν' ἀμφέβαλλε γιὰ τὴν ἀγάπῃ της. Καὶ ἀνυπομονοῦσε τώρα νὰ τον ξαναδῇ, γιὰ νὰ τοῦ ἐπαναλάβῃ ἐκεῖνο ποῦ τοῦ εἶπε καὶ χθές:

—“Ὅ,τι καὶ νὰ συμβῇ, ἐγὼ θὰ εἶμαι πάντοτε δική σου, πρόθυμη νὰ σέ ἀκολουθήσω παντοῦ!”

Τὴ σημασία εἶχε ἂν ὁ Δολκῶφ ἦταν ἐνας ἀπλὸς μάγειρας;

Ἡ Φρανσουάζ κατὰλαβε ὅτι ἐνας ἄνθρωπος μὲ τόσο λεπτὰ κ' εὐγενικά αἰσθήματα δὲν μπορούσε παρὰ ν' ἀνήκῃ σὲ μιὰ ξεχωριστὴ κατηγορία, καὶ ὅτι ἡ περιστάσεις μονάχα τὸν ἀνάγκασαν νὰ κ'ῆνῃ ἐνα ἐπάγγελμα τόσο ταπεινόν.

Τὸ πλῆθος τῶν ἐντυπώσεων καὶ τῶν συναισθημάτων ποὺ δοκίμαζε ἀπὸ τὸ περασμένο βράδυ, δὲν τὴν ἄφηναν νὰ σκεφθῇ ψυχραῖμα, ν' ἀντιμετωπίσῃ τὴν κατάστασι μὲ τὴν ἀπαιτούμενη πνευματικὴ διαύγεια.

Ἄφηνε μονάχα τὴν καρδιά της νὰ μιλήσῃ.

Καὶ ἡ καρδιά της τῆς ἔλεγε:

—“Ἀφοῦ ἀγαπᾷς τὸν Ἰβάν, πρέπει ν' ἀδιαφορήσῃς γιὰ ὅλα — καὶ νὰ τὸν ἀκολουθήσῃς! Δὲν ἔχεις τὸ δικαίωμα νὰ τὸν ἀπαρνηθῇς στήν δυστυχία του, τώρα ποὺ τὸν ἐγκατέλειψαν ὅλοι, τώρα ποὺ τὸν σαρκαζοῦν αὐτοὶ ποὺ ὡς χθές ἀκόμα τὸν ἐξυμνοῦσαν... Ἀπὸ σένα περιμένει λίγη παρηγοριά... Ἐσὺ μονάχα μπορεῖς νὰ γλυκάνῃς τὸν πόνο του!”

Δὲν ἀνεκοίνωσε τὸ παραμικρὸ στήν ἀδελφὴ της γιὰ τὴν ἀποφασὶς ποὺ ἔλαβε ξαφνικά νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ σπίτι της καὶ ν' ἀκολουθήσῃ τὸν ἀγαπημένο της. Φαίνεται, ὅμως, ὅτι τὴν περασμένη νύχτα, ἐνῶ στριφογύριζε ἀπὸ τὴν ἀγωνία στὸ κρεβάτι της, θὰ τῆς ξέφυγαν ὠρισμένα λόγια, ποὺ βοήθησαν τὴν Ἄννα νὰ μαντεύσῃ τὴν τρομερὴ ἀλήθεια. Ἰατὶ τὸ πρωὶ τῆς ἡμέρας ἐκείνης, ἡ μικρότερη ἀδελφὴ της τῆς εἶπε σὲ μιὰ στιγμή, μὲ ἄπειρο πόνο:

—Δὲν θέλω, Φρανσουάζ, νὰ σέ χάσω!

Ἡ Φρανσουάζ τὴν ἀγκάλιασε καὶ τὴν ἐσφίξε παράφορα στήν ἀγκάλια της, χωρὶς νὰ τῆς πῇ τίποτα. Ἡ δύο ἀδελφές ἐσιμῶν τὰ δάκρυα καὶ τὰ χτυποκάρδια τους, χωρὶς ν' ἀναφέρουν διόλου τ' ὄνομα τοῦ Ἰβάν. Ὡστόσο, τὸ παράπονο τῆς Ἄννας δὲν ἔκανε τὴ Φρανσουάζ ν' ἀλλάξῃ γνώμη.

ΚΥΝΗΓΩΝΤΑΣ ΤΟΝ ΕΡΩΤΑ...

Τὸ ρολοὶ τοῦ σαλονιοῦ χτύπησε ξαφνικά δυὸ καὶ μισή. Ἡ Φρανσουάζ σηκώθηκε ἀπότομα ἀπὸ τὴ θέσι της καὶ τράβηξε πρὸς τὴν πόρτα.

—Ποῦ πᾶς; τὴν ρώτησε ὁ κ. ντέ λὰ Βαλέ. Μείνε μιὰ στιγμή. Ἐχω κάτι νὰ σοῦ πῶ.

Ἡ ὄνις ντ' Ἐγκλαντὶν κοντοστάθηκε ἀκίνητη.

—Κατὰ τὴ γνώμη μου,— ἐξακολούθησε ἡ κ. ντέ λὰ Βαλέ, ὁ ἀπα-

τεὼν αὐτὸς θὰ εἶνε κατὰσκοπος, πράκτωρ μιᾶς ξένης δυνάμεως. Ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμή ποὺ τὸν εἶδα, τὸ πονηρὸ του ὕφος δὲν μοῦ ἄρεσε διόλου...

Ὁ κ. ντ' Ἐγκλαντὶν δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ ἄλλο.

—Μοῦ φαίνεται, ἀγαπητὴ μου φίλη, φώναξε θυμωμένος, ὅτι δὲν ἔχετε καλὸ μνημονικό. Ἐσεῖς πρώτη μείνατε κατενθουσιασμένη ἀπ' τὸ Ρῶσο αὐτόν... Ἐξάλλου, ἀρχίζω νὰ ἔχω τὴν ὑπόνοιαν ὅτι εἶμαστέ ὅλοι ἄδικοι ἀπέναντί του...

—Ἀναλαμβάνετε, λοιπόν, τὴν υπεράσπισί του; τραύλισε κατὰπληκτος ὁ μαρκήσιος ντέ Σερβάν.

—Ὅχι, ὄχι! Ζητῶ ἀπλῶς νὰ θάλω τὰ πράγματα στὴ θέσι τους. Γιὰ ποῖο λόγο δὲν θέλετε νὰ παραδεχθῆτε ὅτι ὁ Ἰβάν Δολκῶφ μπορεῖ νὰ εἶνε ὄντως ἐνα πραγματικὸς κόμης Δολκῶφ καὶ νὰ τὸν ἀνάγκασαν ἡ περιστάσεις νὰ κάνῃ ἐνα εὐτελὲς ἐπάγγελμα; Ἄς μὴ ξεχνᾶμε ὅτι πολλοὶ Ρῶσοι μὲ μεγάλη καταγωγὴ ξέπεσαν πρὸ χαμηλὰ καὶ ἀπὸ τὸν Δολκῶφ... Ποιὸς ἀπὸ ἐσᾶς θ' ἀμφισβητήσῃ ὅτι ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς ἔδειξε μὲ τὴ συμπεριφορὰ του, μὲ τὴν ὁμιλία του ὅτι ἀνήκει σὲ κοινωνικὸ ἐπίπεδο πολὺ ἀνώτερο ἐκείνου στὸ ὁποῖο θρίσκεται σήμερα;...

Ἡ Φρανσουάζ ἔρριξε στὸν πατέρα της ἐνα βλέμμα εὐγνωμοσύνης.

Μὰ ἡ κ. ντέ λὰ Βαλέ δὲν ἤθελε ν' ἀκούσῃ τίποτα:

—Εἶχα πάντοτε τὴ γνώμη,— ἐπέμεινε,— ὅτι ὁ τύπος αὐτὸς εἶνε ὑποποτος...

Ἐν τῷ μεταξύ, ἡ Φρανσουάζ ἀρχισε νὰ προχωρῇ ἀθόρυβα πρὸς τὴν πόρτα.

—Ποῦ πᾶς; τὴν ρώτησε ἡ Ἄννα.

—Πᾶω νὰ κάνω ἐνα περίπατο στὸ πάρκο...

—Μ' αὐτὸν τὸν ἄερα;...

Ἡ Φρανσουάζ ἀνασήκωσε τοὺς ὤμους της μὲ ὕφος ἀδιαφορίας.

Ὁ κ. ντέ λὰ Βαλέ θυμῆθηκε τότε ὅτι εἶχε νὰ τῆς πῇ κάτι.

—Δὲν μοῦ λές, μικρούλα μου, τὴν ρώτησε, μήπως τὸ ὑποκείμενο αὐτὸ σοῦ ἔκανε ποτὲ λόγο γιὰ γάμο;

—Ὅχι.

—Δὲν σοῦ ζήτησε ποτὲ πληροφορίες γιὰ τὴν προίκα σου;

—Ποῖός; ὁ κόμης Δολκῶφ; φώναξε ἡ Φρανσουάζ, κοκκινίζοντας ξαφνικά, Ὅχι, ποτέ!...

Τὴ στιγμή ἐκείνη, τὸ ρολοὶ σημανε τρεῖς φορές.

Ἡ Φρανσουάζ ἀνοίξε ἀπότομα τὴν πόρτα — κ' ἔφυγε.

Ἀνέβηκε σιγά-σιγά τὴ σκάλα καὶ πῆγε στὸ δωμάτιό της. Ἐβγαλε ἀπὸ ἐνα ἐρμάρι ἐνα μικρὸ ταξιδιωτικὸ σάκκο καὶ τὸν γέμισε μὲ ἐσώρρουχα καὶ μὲ εἶδη τουαλέτας. Εἶχε τὴν ἐντύπωσιν ὅτι ἐβλεπε ὄνειρο. Ἐνεργοῦσε μηχανικά, γυρίζοντας ἐδῶ κ' ἐκεῖ στὴν κάμαρα, πιανοντας κάτι γιὰ νὰ τὸ ἀφήσῃ ἁμέσως, παραμυλώντας, ἀναστενάζοντας, χαμογελώντας. Εἶχε ξεχάσει νὰ πάρῃ μαντήλια κ' ἐνα καθαρό φρέφτη, μὰ φρόντισε νὰ βάλλῃ στὸ σάκκο τὸ ἀγαλματάκι ἐνὸς μικροῦ

— άγγελου.— ή ώραιότερη ανάμνησι της παιδικής της ηλικίας,— κ' ένα κουτάκι με μιιά μπάλλα του τένις...

—Γρήγορα, γρήγορα! Έλεγε με τὸ νοῦ της.

Όταν έκρινε ὅτι ή άποσκευές της ήσαν άρκετές για τὸ μεγάλο ταξίδι της ζωής, έκλεισε τὸ σάκκο της, έβαλε τὸ καπέλλο της καί φόρεσε ένα έλαφοῦ πανωφόρι...

Υστερα έροιξε ένα βλέμμα στὸ παρθενικὸ κρεββάτι της καί στὸ κρεββάτι της άδελφής της.

Δέν μπορεσε νά κρατήσῃ τὰ δάκρυά της...

Θάφηνε τῇ ζεστῇ φωλιᾷ στήν ὁποία γεννηθηκε καί μεγάλωσε, τὸν καυμένο πατόνα της, τὴν άγασπιμένη τὴν έδελοῦλα της καί θά τραβοῦσε πρὸς τὸ άγνωστο... Όσοόσο, δέν δείλιασε. Ή σκέψι ὅτι στήν ὁδοιπορία αὐτὴ θά εἶχε σύντροφο τὸν άντρα πού άγασποῦσε, τῆς έδινε θάρρος καί δύναμι για ν' άψηφήσῃ κάθε κίνδυνο.

—Πρέπει νά κάνω γρήγορα! Ὁ Ίβάν με περιμένει...

Τῇ στιγμῇ εκείνη άνοιξε ή πόρτα καί παρουσιάστηκε ή "Αννα, κάτωνα, ταραγμένη.

Ή Φρανσουάζ ὥπισθοχώρησε τσομαγμένη.

Νόμισε πῶς ή άδελφή της θά έβαζε τίς φωνές για νά ματαιώσῃ τὴν άναχώρησί της.

Μά ή "Αννα πλησίασε τῇ Φρανσουάζ, τὴν άγκάλιασε καί τῆς εἶπε με σταθερὴ σωνή:

—Μὴ φοβᾶσαι, Φρανσουάζ! Δέν θά σέ μαυρῶσω... Κατάλαβα ἀπὸ χτές τὴ νύχτα τί άποφάσισες νά κάνης... Πήγαινε νά τὸν θρῆς, άδελφοῦλα μου!... Εἶνε άξιος τῆς άγάπης σου! Κ' ἐγὼ αν ήμουν στή θέσι σου τὸ ἴδιο θά έκανα...

Ή Φρανσουάζ δέν μπορεσε ν' άρθρώσῃ λέξι ἀπ' τὴ συγκίνησι. "Αρπαξε τὸ χέρι τῆς "Αννας καί τὸ φίλησε με λατρεία καί εὐγνωμοσύνη.

—Πήγαινε, Φρανσουάζ! συνέχισε ή "Αννα, προσπαθώντας νά συγκρατήσῃ τὰ δάκρυά της. "Ας εἶνε, έχω ένα παράπονο ἀπὸ σένα... Γιατί δέν μοῦ εἶχες έμπιστοσύνη; Γιατί δέν εἶπες στήν άδερφή σου τί άποφάσισες νά κάνης; Μά, δέν πειράζει... Πήγαινε τώρα — με τρόπο, νά μὴ σέ άντιληφθῇ κανείς... Θά προσπαθῶ νά παρηγορήσω τὸν μπαμπά... Εξάλου, έχω τὸ προαίσθημα ὅτι ή ἱστορία αὐτὴ θά τελειώσῃ εὐχάριστα καί ὅτι πολὺ σύντομα θά ξαναρθῇτε ἐδῶ, ο άντρας σου κ' ἐσύ, για νά μὴ φύγετε ποτέ πειᾶ ἀπὸ κοντά μας... Καλὴν άντάμωσι, Φρανσουάζ μου!... Ὁ Θεός μαζί σου!... Θά παρκαλῶ πάντοτε για τὴν εὐτυχία σου — για τὴν εὐτυχία σας!...

Ή δυὸ άδελφές φιλήθηκαν κλαίγοντας καί χωρίστηκαν, χωρίς νά ποῦν τίποτ' ἄλλο.

Ή Φρανσουάζ κατέβηκε κάτω, με μεγάλη προφύλαξι για νά μὴ τὴν δῇ κανείς, κ' έτρεξε στή μικρὴ άποθήκη ὅπου άφηνε τὸ ποδήλατό της. Έδεσε πίσω του μ' ένα σχοινάκι τὸν ταξιδιωτικὸ της σάκκο,

πήδησε στή σέλλα του καί πέρασε σαν άστραπὴ ἀπ' τὸ πάρκο.

Ή σπόστει ἀπ' τὸ Μπωσέν στήν καλύβα τοῦ «Κρεμασμένου Λύκου» ήταν άρκετὰ μεγάλη, καί ὁ δρόμος τραχὺς καί άνώμαλος. Ἐπὶ πλέον, φυσοῦσε κείνη τὴ μέρα δυνατὸς άνεμος πού έρριχνε τὰ φύλλα τῶν δέντρων στοὺς τροχοὺς τῶν ποδηλάτων καί στὸ πρόσωπο τῆς Φρανσουάζ. Μά ή κοπελλα προχωροῦσε με σφιγμένα τὰ δόντια, με τεντωμένο τὸ λαιμό, έχοντας τὸ νοῦ της νά μὴ πέσῃ σέ κανένα χαντάκι.

Ποτέ ὡς τότε δέν θρέθηκε μόνη σέ δάσος. Μά ὁ φόβος, ή κούρασι, ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς φύσεως δέν εἶχαν τὴ δύναμι νά φράξουν τὸ δρόμο της.

—«Δυστυχισμένε Ίβάν! Έλεγε με τὸ νοῦ της. Θά με περιμένη τώρα με άγωνία... Θά φαντάζεσαι ἴσως ὅτι θά τὸν έγκατέλειψα κ' ἐγώ! Πρέπει νά διασθῶ...

Έτρεχε νά πάῃ νά θρῇ τὸν άγαπημένο της, νά τοῦ σφίξῃ τὸ χέρι καί νά τοῦ πῇ:

—Μὴν ντρέπεσαι! Σ' άγαπῶ!

Τὸν έβλεπε ὁλομόναχο κάτω ἀπ' «ὁ μελαγχολικὸ οὐρανὸ, μέσα στὰ θρηνητικὰ οὐρλιασματα τοῦ άνέμου. Καί τὴν περιέμενε — ἴσως χωρίς έλπίδα νά τὴν ξαναδῇ...

—Δέν πρέπει, ὅμως, ν' άμφισβάλλῃ για τὴν άγάπη μου, ἀφοῦ ξέρει πῶς τὸν άγαπῶ...

Καί ή Φρανσουάζ θυμήθηκε τὰ θλιβερά προαισθήματα πού τὴν εἶχαν καταλάβει τὴν προηγούμενη μέρα, έντελῶς άπρόοπτα, ἐνῶ θρισκότανε στὰ σπιτάκι τοῦ τένις μαζί με τὸν Ίβάν.

Γιατί νά τὸν άφήσῃ;

«Έπρεπε νά τὸν άκολουθήσῃ χτές...

Καί προχωροῦσε, άνεβαίνοντας με κόπο τίς άνηφοριές καί κατακυλῶντας στίς κατηφοριές. Τὰ δάχτυλά της έσφιγγαν νευρικά τὸ γκιντὸν τοῦ ποδηλάτου.

Θά ήθελε πολὺ νά φωνάξῃ:

—"Ερχομαι!... Έρχομαι!...

Ξαφνικά, τὴν έπιασε δυνατὴ ζάλη. Ή άναπνοή της έβγαине θαρειά, λαχανιασμένη ἀπ' τὰ χεῖλη της. Τὸ αἷμα θούϊζε στ' αὐτιά της. "Αναγκάστηκε νά κατέβῃ ἀπ' τὸ ποδήλατο καί νά καθῇ σέ μιᾶ πέτρα...

Κύτταξε τὸ μπρασελέ της:

—Θεέ μου! πῆγε ή ὥρα τέσσαρες! Πρέπει νά κάνω γρήγορα!

Μά ὅταν δοκίμασε νά συνεχίσῃ τὸ δρόμο της, εἶχε τὴν έντύπωσι ὅτι τὸ ποδήλατό της έγινε άσήκωτο. Τὰ πόδια της εἶχαν μουδιάσει καί δέν μποροῦσε νὰ τὰ κινήσῃ... Ξανακατέβηκε ἀπ' τὸ ποδήλατο... Μετὰ βίας στεκόταν ὀρθια. Τῆς φαινόταν ὅτι τὰ πόδια της εἶχαν παγώσει, ὅτι θά σωριαζότανε χάμω. Όσοόσο προχωροῦσε, σπρώχνοντας τὸ ποδήλατό της. Κάθε δέκα λεπτά τῆς ὥρας σταματοῦσε. Δέν μπορεσε πειᾶ νά σκεφθῇ. Τὴν εἶχε πιάσει άπελπισία. Έχασε τὸ θάρρος της. Θά ήθελε νά ξαπλωθῇ στὸ γρασίδι, νά κλάψῃ, νά πάψῃ

νά ζή.

Σε λίγο έφτασε με μεγάλες προσπάθειες στον κάμπο του Ρυσάρ. Από εκεί, ο δρόμος ήταν στρωτός, λίγο κατηφορικός. Η Φρανσουάζ ζαναπήρε θάρρος. Ανέβηκε στο ποδήλατό της, συγκέντρωσε τις υπόλοιπες δυνάμεις της και ώρμησε μπρός.

Ο άνεμος σφύριζε με μανία στ' αψιτιά της, της πάγωνε το πρόσωπο και τὰ χέρια, χυμούσε με λύσσα άπάνω της, σήν νάθελε νά την ανατρέψη.

Η Φρανσουάζ προχωρούσε...

Σε μιὰ στιγμή, όμως, ο άνεμος την άναποδογύρισε και την έρριξε σ' ένα χαντάκι. Η Φρανσουάζ σηκώθηκε με πληγωμένους τούς άγκωνες και τὰ χέρια. Συνέχισε, όμως, το δρόμο της με μεγαλύτερο πείσμα.

Γκριζά σύννεφα έτρεχαν στο θολό ούρανό, σαν νά τὰ είχε πιάσει πανικός. Τά ψηλά, ξερά χορτάρια έμοιαζαν σαν νά τρέμουν από φόβο.

—Δέν πειράζει! δέν πειράζει! έλεγε ή Φρανσουάζ. Θα ξεκουραστώ στην άγκαλιά του.

Η ΑΔΕΙΑΝΗ ΦΩΛΗΑ

Τ ΕΛΟΣ, διέκρινε από μακριά τη μισογκρεμισμένη καλύβα του «Κρεμασμένου Λύκου». Κύτταξε την ώρα: τέσσαρες και μισή.

—Έφτασα! Έφτασα! άρχισε νά φωνάζει.

Μά ο άνεμος έπαιρνε τη φωνή της προς την αντίθετη διεύθυνση.

Κατέβηκε από το ποδήλατο για νά πάρη το πιο σύντομο δρόμο. Οι ξεροί θάμνοι και τ' άγκάθια της τρυπούσανε τὰ πόδια. Μά δέν νοιούθε πόνο.

Από μακριά, είδε μπρός στην καλύβα το άμάξι του 'Ιβάν.

Απέραντη χαρά την πλημμύρισε τότε:

—Δόξα σοι ο Θεός! Δέν έφυγε!

Σε λίγο, βρισκόταν έξω από το χάλασμα.

—'Ιβάν... 'Ιβάν... φώναξε, για νά ειδοποιήση τον άγαπημένο της.

Κανείς δέν της άποκρίθηκε.

—'Ιβάν! ξαναφώναξε.

Μπήκε ύστερα στη χορταριασμένη αύλή. Κανείς θόρυβος δέν άκουγότανε.

Και τότε την κυρίευσε ένας παιδιάστικός φόβος.

—'Ιβάν!... 'Ιβάν...

Μά και πάλι δέν έλαβε καμμιά άπάντηση.

Ωρμησε στη μισάνοιχτη πόρτα και μπήκε στο μοναδικό δωμάτιο της καλύβας. Ήταν άδειανό.

Μερικά χάμόκλαδα έκαιαν άκόμα στο καπνισμένο τζάκι.

Μπρός στη φωτιά, δυο μαξιλάρια του άμαξιού, τοποθετημένα μέσα στο πλακόστρωτο πάτωμα, διατηρούσαν τὰ ίχνη ένός άνθρωπίνου σώματος που ξαπλώθηκε πάνω σ' αυτά. Μυρωδιά γιασεμιού και καπνού ήταν χυμένη στον άέρα.

Η Φρανσουάζ ένιωσε το μυαλό της νά σαλεύη από άπελπισία. —Πολύ άργά! τραύλισε. Πολύ άργά!... Ο 'Ιβάν βαρέθηκε νά με περιμένη κ' έφυγε.

Ωστόσο, της φαινόταν ότι το δωμάτιο ήταν άκόμα ζεστό από την παρουσία του.

Γνώριζε πολύ καλά το άρωμα αυτό. Και τὰ χρυσά έπιστόμια πών σιγαρέτταν... Μονάχα ο 'Ιβάν κάπιζε τέτοια σιγάρα...

Και ή Φρανσουάζ έπεσε στα μαξιλάρια, εφαρμόζοντας το τσακισμένο από την κούρασι κορμί της στο κοίλωμα που σχημάτιζε το σώμα του 'Ιβάν.

Ξαφνικά, βρέθηκε όρθια μ' ένα πήδημα.

Τὰ μάτια της έλαμπαν με άγρια άποφασιστικότητα.

—Δέν θέλω νά σε χάσω! φώναξε. Πρέπει νά σε ξαναβρώ!...

Βγήκε από την καλύβα και άρχισε νά τρέχη κατ' ευθείαν μπροστά της, χωρίς νά ξέρη ούτε ή ίδια πού πηγαίνει, παραπατώντας σαν μεθυσμένη.

ΕΝΑΣ ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΣ ΠΕΖΟΠΟΡΟΣ

Τ ΗΝ ίδια περίπου ώρα, ένας κουρασμένος, σκονισμένος πεζοπόρος έμπαινε στο μικρό σιδηροδρομικό σταθμό του Πουαί, κρατώντας μιὰ μικρή βαλίτσα στο χέρι. Και πήγε και κάθησε σ' ένα ξύλινο πάγκο, στην αίθουσα της άναμονής.

Τὰ μάτια του ήσαν κομμένα και στα ευγενικά χαρακτηριστικά του ήταν ζωγραφισμένη έκφρασι μελαγχολίας. Κάθε τόσο, άναστέναζε βαθεία.

Όταν άνοιξε ή θυρίς, ο υπάλληλος του φώναξε από μακριά τί ήθελε.

—'Εγώ; ρώτησε εκείνος.

—'Εσείς, θέβαια. Πού θέλετε νά πάτε;

—Πού θέλω νά πάω;

Σήκωσε το κεφάλι του, έτριψε τὰ μάτια του κ' έρριξε ένα βλέμμα γύρω του. Οι τοίχοι ήσαν στολισμένοι με ώρατες, είκονογραφημένες διαφημίσεις διαφόρων πόλεων.

—Πού πηγαίνω; επανέλαβε.

Ο υπάλληλος, άπαθής και άτάραχος πίσω από τη θυρίδα του, περίμενε νά πάρη ο παράξενος αυτός ταξιδιώτης μιὰ άπόφασι.

—Δέν μου λέτε, ρώτησε τέλος εκείνος, πού πάει το έπόμενο τραίνο;

—'Αζαί, Μπαλάν, Σαιν Πιερ ντε Κόρ, Νάντη, Μπορντώ, Παρίσι. Παρίσι!...

Ο ταξιδιώτης δέν δίστασε πειά.

Έβγαλε από την τσέπη του ένα παληό πορτοφόλι και άρχισε νά μετρά τὰ χρήματά του.

—Πόσο είναι το εισιτήριο για το Παρίσι;

—Παρίσι—'Αουστερλιτς, έβδομήντα δύο φράγκα.

—Τρίτη θέσι;

—Τρίτη θέσι.

Ο ταξιδιώτης ξαναμέτρησε τὰ χαρτονομίσματά του και μερικά ψιλά πού είχε σε μιὰ άλλη τσέπη.

—Λοιπόν; ρώτησε ο υπάλληλος.

—Αφήστε... θά σκεφθώ...

Πήρε τη θαλίτσα του, βγήκε από το σταθμό και άρχισε να προχωρή, μέσα σ' ένα σύννεφο σκόνης που σήκωνε ο δυνατός άνεμος.

Περπατούσε σαν ύπνοβάτης.

Τα χείλη του έτρεμαν νευρικά, επαναλαμβάνοντας την ίδια πάντοτε φράση:

—Γιατί να σ' αγαπήσω;... Γιατί να σ' αγαπήσω;...

Τα βήματά του τον ώδηγησαν και πάλι μηχανικά προς την καλύβα του «Κρεμασμένου Λύκου».

Προχωρούσε αρκετή ώρα στην έρημιά, πέφτοντας πάνω στα δέντρα και σκοντάφτοντας στους θάμνους, χωρίς να ξέρη ούτε ο ίδιος πού πηγαίνει.

Όταν, όμως, αναγνώρισε το δρομο, φάνηκε σαν να τον κατέλαβε τρελλός φόβος.

Έκανε απότομα μεταβολή και άρχισε να τρέχει προς την αντίθετη διεύθυνση.

Ξαφνικά, μέσα στη θαθεία γαλήνη του δάσους, αντήχησε μία σπαρακτική επίκληση:

—'Ιβάν!... 'Ιβάν!...

Ο πεζοπόρος στάθηκε ακίνητος, μαρμαρωμένος. Η θαλίτσα έπεσε απ' τα χέρια του.

Θά ήθελε να συνεχίση το δρόμο του, να τρέξη κάπου να κρυφτεί. Μά τα πόδια του ήταν βαρεία, μολυβένια, καρφωμένα στη γη. Τα γόνατά του έτρεμαν.

—Θες μου! λυπήσου με! τραύλισε!

Η απελπισμένη φωνή ακούστηκε και πάλι πιο δυνατά, πιο κοντά:

—'Ιβάν!...

Σε λίγο, φάνηκε ανάμεσα στα δέντρα μία γυναικεία σιλουέττα πού προχωρούσε παραπατώντας έδω κ' εκεί, τάν ζαλισμένο πουλί.

Ο ταξιδιώτης εξακολουθούσε να στέκεται ακίνητος στη θέση του, χωρίς νόχη τη δύναμι να κάνει την παραμικρή κίνηση. Είχε πάρει τη στάση ανθρώπου πού υποτάσσεται καρτερικά στο πεπρωμένο του, πού καταλαβαίνει ότι κανείς στον κόσμο αυτόν οέν μπορεί να παλσιψη με τη μοίρα του.

Αν ή γυναίκα δέν τον έβλεπε, θά την άφηνε να προχωρήση, χωρίς να της πη τίποτα, χωρίς να την σταματήσει.

Έκείνη, όμως, τον είδε.

Και από τα στήθη της βγήκε μία εξαλλη κραυγή:

—'Ιβάν!...

Μά ο τόνος της φωνής της μαρτυρούσε τώρα απέραντη χαρά.

Ωρμησε κοντά στον 'Ιβάν, γιατί αυτός ήταν ο πεζοπόρος, τον άγκάλιασε με παραφορά και άρχισε να τον φιλά στα μάτια, στα μάγουλα, στο στόμα...

Έκλαιε και γελούσε συγχρόνως από τη χαρά της.

—Σε ξαναβρίσκω, αγαπημένε μου 'Ιβάν! έλεγε ανάμεσα στα δάκρυά της. Το ήξερα πώς δέν ήταν δυνατόν να σε χάσω!...

Και τον έσφιγγε άπάνω της με νευρική δύναμι, σαν να ήθελε να

τον κρατήσει κοντά της, να μη τον αφήση να φύγη.

Ο 'Ιβάν στεκότανε πάντοτε ακίνητος, με μισόκλειστα μάτια.

Δέν έκανε καμιά κίνηση για ν' ανταποδώση τις φλογερές περιπτύξεις και τὰ παθητικά φιλιὰ της Φρανσουάζ.

Γα δάκρυα έτρεχαν άφθονα στα ώχρα μάγουλά του.

Η συγκίνησι τον έπνιγε, του έκοβε τη φωνή.

—Γιατί δέν με περίμενες, 'Ιβάν; εξακολούθησε η Φρανσουάζ.

—Σε περίμενα, Φρανσουάζ! ψιθύρισε τέλος ο 'Ιβάν. Πέρασα όλη τη νύχτα στην καλύβα, γιατί δέν είχα πού άλλου να πάω να κοιμηθώ. Και όταν είδα πώς πέρασε η ώρα...

—Μα δέν σου είχα πη ότι θάρθώ;...

—...Όταν είδα πώς πέρασε η ώρα, κατάλαβα ότι θά τα είχες μάθει όλα, ότι θά θύμωσες και σύ μαζί μου, ότι δέν θά έπρεπε να σε περιμένω...

—Ω! 'Ιβάν! Πώς μπόρεσες ν' άμφιβάλης για την άγάπη μου;...

Ο Δολκώφ άγκάλιασε τότε κι' αυτός τη Φρανσουάζ.

—Συγχώρεσέ με, αγαπημένη μου! τραύλισε. Ήμουν τόσο δυστυχισμένος, τόσο πικραμένος, τόσο άπογοητευμένος από τη ζωή... Εξάλλου, και αν άκόμα έρχόσουν...

—Συνέχισε...

—Και αν άκόμα έρχόσουν, θά προσπαθούσα να φανώ δυνατός, για να σου πω ότι είναι προτιμότερο και για τους δυό μας να χωρίσουμε, να μη ξαναβρεθούμε... Δέν πρέπει να καταστρέψης τη ζωή σου, Φρανσουάζ... Τί είμαι σήμερα εγώ; Ένας άνεργος, ένας άνεστιος—ένας αλήτης...

—Είσαι ο αγαπημένος μου 'Ιβάν...

—Αρκετά υποφέρω, Φρανσουάζ. Μη με βασανίζεις και σύ περισσότερο με τα λόγια σου... Αποφάσισα, λοιπόν, να φύγω... Μά δέν μου έφτασαν τα χρήματά μου για να βγάλω ένα εισιτήριο ως το Παρίσι... Και ξαναβρέθηκα έδω χωρίς να το καταλάβω ούτε ο ίδιος...

—Υπάρχει μεγαλύτερη άποδειξι ότι η μοίρα μας δέν θέλει να χωριστούμε; Ανήκουμε ο ένας στον άλλον! Αν δέν μεινουμε ενωμένοι, θά δυστυχήσουμε και οι δυο σ' όλη μας τη ζωή...

Ο 'Ιβάν άρχισε να πιστεύη και αυτός ότι η Φρανσουάζ είχε δικιο. Δέν ήθελε να τη χάση. Καταλάβαινε ότι η γυναίκα αυτή ήταν η μοναδική χαρά και παρηγόριά του. Ωστόσο, προσάθησε για μία άκόμη φορά να την μεταπείση. Δέν ήθελε να την παρσύρη μαζί του σε μια ζωή στερήσεων:

—Συλλογίσου, Φρανσουάζ, τί άφήνεις και τί πας να βρής...

—Πηγαίνω να βρω την ευτυχία μου μαζί σου... Καμιά δύναμι δέν θά μπορέση να με χωρίση από σενα... Αν προκειται να υποφέρω, θά υποφέρω κ' εγώ μαζί σου... Θά σου είμαι πιστή συντρόφισσα στη χαρά και στον πόνο...

—Αγαπημένη μου Φρανσουάζ!

—...Εξάλλου, πιστεύω ότι η ιστορία αυτή θά τελειώση εύχάριστα...

Ο μπαμπάς είχε καλός και λογικός άνθρωπος... Όταν δη πόσο άγαπιόμαστε, θά μάς συγχώρηση γι' αυτό πού του κάναμε και θά μάς ξανακαλέση κοντά του... Η ώρα, όμως, ήταν ακατάλληλη για να του πω όλη την αλήθεια... Καταλαβαίνεις, βέβαια, ότι όλοι οι γνω-

στοί του είνε θυμωμένοι μαζί σου και σε κακολογούν... Πρέπει να περάση λίγος καιρός, να λησμονηθούν όλα και τότε ο μπαμπάς θα σκεφθή καλύτερα... Έν τώ μεταξύ, είμαι έτοιμη να σε ακολουθήσω παντού...

Ο Ίβάν έκλαιε τώρα και αυτός από τη χαρά του, σφίγγοντας τη Φρανσουάζ στην άγκαλιά του.

—Είσαι ο μοναδικός μου θησαυρός. Ψιθύρισε με λαχτάρα. Δεν σ' αφήνω πειά από κοντά μου!... Μ' έκανες να ξαναβρω την έμπιστοσύνη μου στον έαυτό μου... Σου όρκίζομαι να σε κάνω εύτυχισμένη...

—Τώρα αναγνωρίζω τον Ίβάν μου!...

—Πού θέλεις να πάμε;

—Όπου θέλεις εσύ...

—Στο Παρίσι...

—Μά, δεν έχω χρήματα...

—Έχω εγώ. Φρόντισα να πάρω μαζί μου τις οικονομίες μου...

Μας φτάνουν να περάσουμε λίγο καιρό. Και ύστερα... ο Θεός βοηθός! Μά όλα θα τελειώσουν καλά — θα δής!...

—Ναί, Φρανσουάζ, όλα θα τελειώσουν καλά! Τό πιστεύω τώρα κ' εγώ μ' όλη τη δύναμη της ψυχής μου!...

Τά χείλη της ένώθηκαν σ' ένα θερμό ατέλειωτο φιλί...

Και ύστερα, άρχισαν να προχωρούν, άγκαλιασμένοι πάντοτε, προς τό σιδηροδρομικό σταθμό... Θα έκαναν μαζί τό μεγάλο ταξίδι της ζωής.

Τ Ε Λ Ο Σ

ΣΤΟΝ ΤΟΜΟ ΤΗΣ “ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ”, ΤΗΣ ΠΡΟΣΕΧΟΥΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΟ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑ ΤΗΣ ΝΤΕΛΛΥ

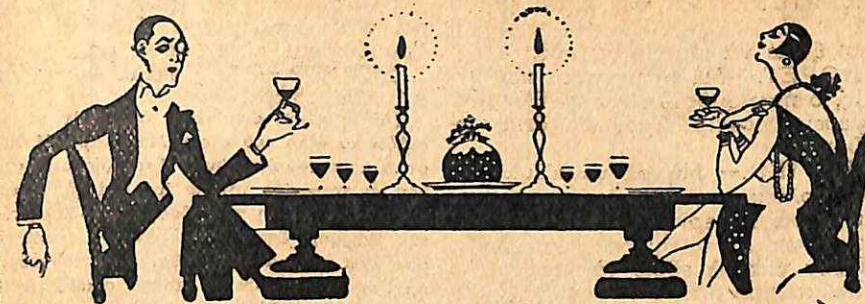
“ΤΟ ΜΥΣΤΗΡΙΟ ΜΙΑΣ ΓΥΝΑΙΚΑΣ”,

Επίσης στον τόμο της προσεχούς εβδομάδος τό άριστούργημα

ΤΟΥ ΜΠΡΑΜ ΣΤΟΥΚΕΡ

συγγραφέως του άλησμονήτου «ΚΑΠΕΤΑΝ ΒΡΥΚΟΛΑΚΑ»

“ΤΟ ΣΠΙΤΙ ΤΟΥ ΜΥΣΤΗΡΙΟΥ”, ΚΑΙ ΑΛΛΗ ΠΟΙΚΙΛΗ ΥΛΗ

ΤΟ ΘΕΑΤΡΟ ΤΗΣ “ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ”,

ΤΟΥ ΜΙΣΕΛ ΠΡΟΒΕΝΣ

ΤΟ ΕΞΥΠΝΟ ΠΟΥΛΙ ΠΙΑΝΕΤΑΙ ΑΠ' ΙΙΤΗ ΜΥΤΗ

(Σ' ένα μεγάλο ρεστώραν του βουλεβάρτου, την ώρα του πούρου. Δυό φίλοι: ο ΣΕΡΙΕΡ και ο ΒΩΡΕΤ, που είχαν δέκα χρόνια να ιδωθούν. Ο ΣΕΡΙΕΡ, 35 έτών, έπέστρεψε στη Γαλλία, αφού έκαμε σπουδαίας έξερευνήσεις εις τά όρροπέδια της Άσίας. Διάσημος, παρασημοφορημένος, θέλει τώρα ν' άπολαύση τη ζωή. Ο ΒΩΡΕΤ, πέρασε τά ίδια χρόνια, γλεντώντας στο Παρίσι. Αυτός έχει έξερευνήσει κατά βάθος την παριζιάνα, και είνε παντού εδπρόσδεκτος).

ος, ώμορφάνθρωπος, διάσημος, τό πράγμα θα έρθη μόνο του.

ΣΕΡΙΕΡ.— “Όχι, γιατί δεν γνωρίζω πειά κανένα στο Παρίσι, και μου είνε άγνωστη ή πολιτισμένη γυναίκα. Σ' όπου την έχεις μελετήσει κατά βάθος και είσαι τό χαϊδεμένο παιδί όλων των κοσμικών κύκλων, πρέπει να μου εύρης εκείνη που μου ταιριάζει.

ΒΩΡΕΤ.— Δεν λέω όχι. Τι θέλεις: Πλούτη, ευγένεια, έπρροή;...

ΣΕΡΙΕΡ.— Άπλούστατα, μιá γυναίκα πολύ νόστιμη και μάλιστα ώραιά, αν είνε δυνατόν. Πάντα την ώνειροπολούσα.

ΒΩΡΕΤ.— Τι ιδέα!

ΣΕΡΙΕΡ.— “Ετσι είνε. Έζησα τόσον καιρό με τις ξένες, θέλω τώρα ν' άποκτήσω δική μου, για πάντα, μιá Γαλλίδα, έναν τύπο παριζιάνης, που να είνε από τους καλύτερους.

ΒΩΡΕΤ.— Διάβολε! (Με είρωνεία): Να τον έχεις δικό σου και για πάντα αυτό τον τύπο... σαν πολλά ζητάς!

ΣΕΡΙΕΡ.— Άφού έχω τά προσόντα να μπορώ να τον άποκτήσω;

ΒΩΡΕΤ.— Να τον άποκτήσης δεν είνε τίποτε... Τό δύσκολο είνε να τον διατηρήσης, και μάλιστα εσύ, που όμολογείς ότι σου είνε άγνωστη ή πολιτισμένη γυναίκα. Είνε σαν να θέλεις να περάσης τον Άτλαντικό με μιá βαρκούλα.

ΒΩΡΕΤ (γεμίζοντας τό ποτηράκι του φίλου του).— “Υστερα από δέκα χρόνια, που τά πέρασες με κονσέρβες, με σαρδέλλες και κρέατα του κουτιού, αξίζει λίγη έκλεκτή σαμπάνια, έ;

ΣΕΡΙΕΡ.— Γι' αυτό την πίνω μ' εδχαρίστησι. Άλλά δεν με συγκινεί και τόσο ή ζωή των διασκεδάσεων. Νά ήξερες πόσο, από μακριά, στις άγριες έρημιές που έζησα, φαίνεται μικρά τά άνθη σας, οι έρωτές σας, ή πολιτική σας... Σε βεβαιώ, τίς θαρέθηκα όλες τίς ματαιότητες του κόσμου!

ΒΩΡΕΤ (χαμογελώντας).— “Ετσι νομίζει κανείς πολλές φορές. Ωστε τί λογαριάζεις να κάμης; να διασκεδάσης ή να παντρευτής;

ΣΕΡΙΕΡ.— “Ό! να διασκεδάσω, όχι. Δοκίμασα νυναικες όλων των χρωμάτων, αυτό με άρκει. Να παντρευτώ θα μου ταιρίαζε καλύτερα.

ΒΩΡΕΤ.— Όραία! είσαι πλούσι-

ΣΕΡΙΕΡ.— Μὰ δὲν εἶμαι μικρὸ παιδί· οἱ κίνδυνοι εἶνε τὸ στοιχεῖο μου· ξέρω νὰ εἶμαι ἡρωϊκός.

ΒΩΡΕΤ.— Μὲ τὴ γυναῖκα πού θέλεις, ὁ ἡρωϊσμός εἰς τίποτε δὲν χρησιμεύει... προτιμότερον νὰ εἶσαι πανούργος.

ΣΕΡΙΕΡ.— Μὴ σὲ νοιάζει... Ἐνὰς πολυτίμιος σὰν ἐμένα, εἶνε ἱκανὸς νὰ κυβερνήσῃ μιὰ κουκλα μοντέρνα. Λίγες ἡμέρες θὰ μοῦ ἀρκέσουν γιὰ νὰ εὗρω τὸν τρόπο. Ἡ γυναῖκα πού θὰ με τυλίξῃ, δὲν γεννήθηκε ἀκόμη, φιλαράκο μου.

ΒΩΡΕΤ.— Ἀφοῦ εἶν' ἐτσι, ἐμπρός. Ἐγὼ ἐκεῖνο πού ζητᾶς: Μιά νέα ἐξόχου ὠμορφιάς. Ὅλοι γυρίζουν νὰ τὴν ἰδοῦν ὅταν διάβαίνῃ...

ΣΕΡΙΕΡ.— Τέλεια!

ΒΩΡΕΤ.— Εἰκοσιτριῶν ἐτῶν, ἐπάνω σπὴν ἀκμῆς της, μαλλιά ἀφθονά, μάτια πού σαΐτεύουν, πλάσμα ὑπέροχο... καὶ ὄνομα ὠμορφο: Χριστίνα.

ΣΕΡΙΕΡ.— (κατὰ νηυσιασμένως).— Μοναχοκόρη;

ΒΩΡΕΤ.— Ὁχι, ἔχει μιὰ ἀδελφή, μιὰ ἀσκημούλα.

ΣΕΡΙΕΡ.— Ἀς μὴ γίνεται λόγος γι' αὐτήν. Ἡ οἰκογένεια;

ΒΩΡΕΤ.— Καλὴ, εὐγενής, χωρὶς περιουσία.

ΣΕΡΙΕΡ.— Ἐγὼ ἐγὼ περιουσία γιὰ δύο. Πότε μποροῦμε νὰ τὴν ἰδοῦμε;

ΒΩΡΕΤ.— Δὲν μοῦ ζητᾶς πληροφορίες ψυχολογικές;

ΣΕΡΙΕΡ.— Τί νὰ τίς κάνω;

ΒΩΡΕΤ.— Τότε, συμφωνοί, θὰ σε ἀμυστήσω μὲ πρώτη εὐκαιρία. Θὰ ὀργανώσω ἐνα πρόγευμα σ' αὐτὲς τίς κυρίες πού θρῖσκονται τώρα στὴν ἐξοχή.

ΣΕΡΙΕΡ.— Δὲν θὰ με παρουσιάσῃς βέβαια ὡς ὑποψήφιο...

ΒΩΡΕΤ.— Ὁχι, μένε ἡσυχας. Ξέρω ἀπὸ διπλωματία. Πῶς θ' ἀποτελειώσουμε τὴ θραυὰ μῆς;

ΣΕΡΙΕΡ.— Ἀς πᾶμε ἐνα γύρο στὸ βουλευθᾶτο.

(Λίγες μέρες ἀργότερα, ὁ Βωρέτ παρουσιάζει τὸ φίλο του τοὺς Μπαλλάρ. Ἡ Χριστίνα τόσο τὸν θαμπώνει, ὥστε λησμονεῖ σχεδὸν νὰ χαιρετίσῃ τὸν πατέρα καὶ τὴ μητέρα της καὶ τὴν ἄλλη τὴν ἀδελφή, τὴν Ζορζέτ, τὴν ἀσχημὴ, ὅπως τοῦ εἶπαν.— ἡ ὁποία ὁμῶς ἔχει κάποια νοστιμόδα. Στὸ πρόγευμα, ἀρχίζουν νὰ μιλοῦν μὲ κάποια οἰκειότητα. Ἡ τύχη (!) ἐποπθέτησε τὸν Σεριέρ σὺν πλευρὸ τῆς Χριστίνας, πού ποζάρει σὰν ἀγάλμα, ἀδιάφορη καὶ μετρημένη στὶς κινήσεις της σὰν βασίλισσα).

ΣΕΡΙΕΡ
(σκοτισμένος).—
Θέλετε κρασί, δεσποινίς;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ
(ξηρά).— Ποτέ, κύριε.

ΣΕΡΙΕΡ.—
Νερό;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ.—
Πίνω μόνον μετὰ τὸ γεῦμα.

ΣΕΡΙΕΡ.—
Ὑποφέρετε ἀπὸ τὸ στομάχι;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ
(πειραγμένη).—
Ἐγώ, νὰ ὑποφέρω; Εἶμαι πάν-

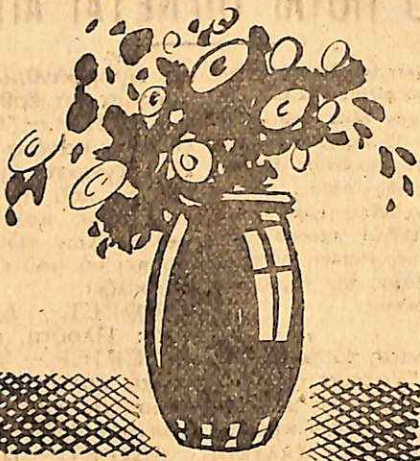
Εγώ, ἔχω τὴν

τα πολὺ καλὰ... ἰδέα... (Τοποθετῇ τὸ ἔγγραφο στὴν κάθε φράσι). Ἐγώ, ἔχω τὴν ἰδέα ὅτι πρέπει νὰ περιποιούμεθα τὸ σῶμα μας, ὅπως ἔκαναν οἱ ἀρχαῖοι. Ἐτσι, ἔγώ, κάθε πρωτὶ ζυγίζομαι καὶ σύμφωνα μὲ τὸ βάρος μου κανονίζω τὴν τροφή μου!

ΣΕΡΙΕΡ (ἀφοῦ ἔμεινε ἀναυδὸς λίγες στιγμές).— Διαβάχετε πολὺ, δεσποινίς;

ΧΡΙΣΤΙΝΑ.— Ἐγώ; Ποτέ... Γιὰ ποιὸ λόγο;... Ἐν πρώτοις δὲν ἔχω καιρό...

(Ὁ Σεριέρ μὲ ἀπορία τὴν κυττάζει σὰν θλέπῃ ἐνα ὠραῖο ἀγάλμα, ἀδυνατῶν, χωρὶς ψυχὴ. Στὴν ἄλλη ἀκρὴ τοῦ τραπέζιου, ἡ

Ζορζέτ συνδιαλέγεται μὲ τὸν Βωρέτ).

ΖΟΡΖΕΤ.— Εἶνε ἀλήθεια πλούσιος ὁ φίλος σας, Σεριέρ;

ΒΩΡΕΤ.— Ἐχει τρία ἑκατομμύρια περιουσία.

ΖΟΡΖΕΤ.— Ἀρκετά. Γιὰ τὴν ἀδελφή μου ἦλθε;

ΒΩΡΕΤ.— Πῶς «ἦλθε»;

ΖΟΡΖΕΤ.— Φαίνεται καθαρά πῶς ἔρχεται γιὰ γαμπρὸς αὐτὸς ὁ κύριος, ἀλλὰ ἡ ἀδελφή μου εἶνε τόσο κουτὴ. (Λίγο ὑστερότερα). Τί εἶνε αὐτὰ τὰ μεγάλα ταξίδια του;

ΒΩΡΕΤ.— Μεγάλες ἐξερευνησεῖς μεταξὺ τῆς Ἰνδίας καὶ τοῦ Θιβέτ, στὰ ἱμαλάια. Εἶδε ἀπὸ κοντὰ τὸν περίφημο Γκοριζανκάρ.

ΖΟΡΖΕΤ.— Εἶνε κανένα θηρίο;

ΒΩΡΕΤ.— Ὁχι, εἶνε ἡ πιὸ ψηλὴ χιονισμένη κορυφὴ τοῦ κόσμου. Ἀν θέλετε νὰ μάθετε περισσότερα, διαβάσατε τὸν Λαρούς, καθὼς καὶ τὴ μελέτη πού ἐδημοσίευσεν ὁ φίλος μου στὴ «Γεωγραφικὴ Ἐπιθεώρησι».

(Ἡ λέξις Λαρούς διεφώτισεν τὴν Ζορζέτ, καὶ, μόλις τὸ πρόγευμα ἐτελείωσε, πηγαίνει νὰ μελετήσῃ τὸ σχετικὸ μέρος στὸ λεξικὸ τοῦ Λαρούς. Μισὴ ὥρα ὑστερότερα κατεβαίνει στὸν κήπο καὶ πηγαίνει κοντὰ στὸν Σεριέρ, κρατῶντας στὸ χέρι της ἕνα λεύκωμα).

ΖΟΡΖΕΤ (ὕποκρινεται δειλὸν θαυμασμόν).— Κύριε!... Ἀν δὲν εἶνε μεγάλη μου ἀδιακρισία; Λίγες γραμμὲς δικές σας στὸ βιβλίον τῶν αὐτογράφων μου... (Τὸ φυλλοιετρῇ). Βλέπετε, πόσες ἐξοχότητες μοῦ ἔχουν γραμμένα...

ΣΕΡΙΕΡ (κολακεύεται πολὺ καὶ χαμογελά).— Ἀλλὰ, δεσποινίς, δὲν εἶμαι ἄξιος...

ΖΟΡΖΕΤ.— Θὰ εἶνε γιὰ μένα μεγάλη χάρις... (Τοῦ παρουσιάζει τὸ μολύβι). Μὴ μοῦ ἀρνηθῇτε νὰ στολίσετε τὴ συλλογὴ μου. (Κόκκινος ἀπὸ εὐχαρίστησιν, ὁ Σεριέρ παίρνει τὸ μολύβι καὶ, συλλογίζεται τί νὰ γράψῃ). Κάτι τι ἀπὸ τὰς ἐντυπώσεις σας στὸ Γκοριζανκάρ.

ΣΕΡΙΕΡ (ἐν πλήκτος καὶ ποιῶν)

ρὴς).— Πῶς, ξέρετε;

ΖΟΡΖΕΤ.— Ἀν ξέρω!... Ἀλλ' εἶμαι ἀπὸ τοὺς θαυμαστάς τῶν ἐξερευνησέων σας. Διάβασα ὅλας τὰς μελέτας σας στὴ «Γεωγραφικὴ Ἐπιθεώρησι».

ΣΕΡΙΕΡ.— Εἶνε δυνατόν;

ΖΟΡΖΕΤ.— Εἶδα ὅτι, ἀντιθέτως πρὸς τοὺς ἄλλους ἐξερευνητάς, ἀκολουθήσατε τὴν ὁδόν...

ΣΕΡΙΕΡ.— Τὴν ὁδὸν τοῦ Τουρκεστάν καὶ τοῦ Κασμίρ.

ΖΟΡΖΕΤ.— Θυμᾶμαι κάτι σελίδες πού ἐγράψατε...

ΣΕΡΙΕΡ.— Μετὰ τὴν ἀνάθασίν μου στὸ Βονδερπούντς;

ΖΟΡΖΕΤ.— Ἀκριβῶς!... Ὡ, τί ὠραία περιγραφή! Τὴν διάβασα περισσότερο ἀπὸ δέκα φορές... Καὶ ὁ χειμῶνας πού περάσατε... στό...

ΣΕΡΙΕΡ.— Στὸ Σικκίμ;

ΖΟΡΖΕΤ.— Ναί, ἐκεῖ. Τί μεγάλες ἰδέες θὰ συλλαμβάνῃ κανεὶς μέσα σ' ἐκείνες τίς ἀπέραντες ἐκτάσεις τῶν πάγων! Ὅσο συλλογίζομαι ὅτι μιλῶ τόσο ἡσυχάζω μαζί σας καὶ ὅτι ζητᾶτε σ' ἐκείνες τίς τρομερὲς μοναξιές... Αἰσθάνομαι μιὰ συγκίνησι! Ὅταν μοῦ εἶπαν ὅτι ἐπρόκειτο νὰ ἔρθετε νὰ προγευματίσετε μαζί μας τὸ πρωτὶ, τόσο ζαλιώθηκα!

ΣΕΡΙΕΡ (ὅλος χαρὰ).— Ὡ, δεσποινίς... ἡ ἐπιεικεὶά σας μεγαλοποιεῖ τὴν ἀξίαν μου...

(Ἡ Ζορζέτ, πού βλέπει ὅτι τὰ λόγια της πιάνουν τόπο, ἐξακολουθεῖ ἐπὶ μιὰ ὥρα ἀκόμη νὰ μιλᾷ γιὰ τὰ ἱμαλάια καὶ νὰ ἐκθειάζῃ τὸν ἡρωϊσμό τοῦ ἐξερευνητοῦ...)

(Στὸ γυρισμὸ τους στὸ Παρίσι, μέσα στὸ τραῖνο):

ΣΕΡΙΕΡ (πού τὸν τυλίξαν χωρὶς νὰ τὸ νοιώσῃ, σὺν Βωρέτ):— Ἀ, φίλε μου, εἶνε θεσπεσία!

ΒΩΡΕΤ (πού εἶδε τὸ κόλπο).— Ἡ Χριστίνα;

ΣΕΡΙΕΡ.— Ἀ! ὄχι, αὐτὴ εἶνε ἐνα ξάδελον! Ἡ ἀδελφή της!... Τὴν ἔγινε ἀσχημίδα! καθ' ὅσον, εἶνε πό-

ΤΗΣ ΚΑΡΔΙΑΣ ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ ΕΡΩΤΟΤΡΑΓΟΥΔΑ

ΑΠΕΛΠΙΣΙΑ

"Αν έχασα τη σταθερότητά μου και το κουράγιο μου, το λάθος μου είνε ελαφρό, αφού με γέλασε η σκληρή και με πρόδωσε άπονα.

"Ελευθερώστε με, καλοί μου φίλοι, από τον πόνο μου, από τον πόνο της αγάπης που μ' έκανε να χάσω τη δύναμή μου και την εθυσία μου!

Δέτε, πώς η καρδιά μου χάθηκε στον ώκεανό της αγάπης, χάθηκε και έλωσε. Χάθηκε και καταστράφηκε, και δεν ξέρω πειά σε ποιόν ν' απευθύνω την κραυγή της απελπισίας μου.

ΟΙ ΘΗΣΑΥΡΟΙ ΤΗΣ

Βαριοί οί γοφοί, όλοστρόγγυλοι και πάλλουν κι' αναπάλλουν. Κορμάκι ευστροφο σαν το άδράχτι! Στήθεια άπαλά, λεία και ροδό-

λύ πιδ χαριτωμένη από μιά όμορφη νέα, έχει χάρι που προέρχεται από τόν πνεύμα της, από τόν φώς των ματιών της. Και τί μόρφωσις, τί γνώσεις!... Όσο ή Χριστίνα είνε κρύα σαν ένα άγαλμα, τόσο ή άλλη είνε έξυπνη!

ΒΩΡΕΤ.— Διάβολε! Τί πανηγυρισμός!

ΣΕΡΙΕΡ.— Έκείνο τόν ξόανο ή Χριστίνα, μου μιλούσε μόνο για τόν έγω της σ' όλο τόν πρόγευμα...

ΒΩΡΕΤ.— Ένώ ή άλλη σου μιλούσε μόνο για τόν έγω σου.

ΣΕΡΙΕΡ.— Ένδιαφέρεται για τόν έργον μου, τόν νοιάζει.

ΒΩΡΕΤ.— Βλέπω ότι δεν θαρέθηκες ακόμη όλες τις ματαιότητες

χρυσά.

Κλείνεις μέσα μου, ω ώραία, όλους τούς θησαυρούς σου! Μά έχω μάτια διαπεραστικά που βλέπουν μέσα από κάθε πυκνόν πέπλο, από κάθε πυκνόν ίσκιό...

ΟΙ ΣΚΛΑΒΟΙ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ ΣΟΥ

Ω λατρεμένη μου σκληρή, τάχα να ξέρης πόσα είνε ως τώρα τά θύματα των ματιών σου;

"Εχεις λογαριάζει τις σαΐτες που πετιούνται απ' τις ματιές σου και που κάνουν να χύνεται όλο τόν αίμα της καρδιάς;

Μά ευτυχισμένες και τρισευτυχισμένες ή καρδιές που υποφέρουν έξ αιτίας των ματιών σου! Και χίλιες φορές ευτυχισμένοι οί σκλάβοι της αγάπης σου!

του κόσμου.

ΣΕΡΙΕΡ.— Διάβολε, ναί! Έκτιμώ στη γυναίκα πρώτα την αξία κ' ύστερα την όμορφη.

ΒΩΡΕΤ.— Όστε τη Ζορζέτ θα ζητήσης να πάρης γυναίκα;

ΣΕΡΙΕΡ.— Μόλις ή διατυπώσεις μου τόν επιτρέπουν.

ΒΩΡΕΤ.— Έχεις δίκιο.

ΣΕΡΙΕΡ.— Βεβαιότατα! Βλέπεις, ένας εξερευνητής ξέρει να κρίνι σύντομα τις παρισινές. (Τόν χτυπά, γελώντας, στον ώμο). Έ, φίλάράκο μου, ή μοντέρνα κούκλα που θα με τυλίξη έμένα δεν γεννήθηκε ακόμα...

ΜΙΣΕΛ ΠΡΟΒΕΝΣ

ΕΠΙΚΑΙΡΕΣ ΣΕΛΙΔΕΣ

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Ο δλεβρος του πολέμου άπειλεί την κακορίζικη ανθρωπότητα. Διαβάστε την με προσχή. Είνε άριστουργηματική.

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ. — Στάσου! Δεν θά περάσης, καταραμένη πόλεμε! Παράτηρησε γύρω τούς δρόμους που έπέρασες; Παντού νύχτα, δυστυχία, έρήμωσις! Τά σπαρτά κατεστράφησαν, αί πόλεις άπετεφρώθησαν, επί των έρημωθέντων άγρών και δασών σαπίζουν οί σωροί των πτωμάτων. Σε κάθε θήμα σου άνοιγεται και ένας λάκκος, όπου κοιμούνται νεκροί διά παντός οί νεαροί θλαστοί των οικογενειών. Τά θύματά σου είνε πολυάριθμα. Δεν θά περάσης!

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ.—Θά περάσω, φλύαρη γρηά! Τίποτε δεν μπορεί να μ' έμποδιση. Πρέπει όλη ή γή να γεμίση αίμα και δάκρυα! Ένόσω ύπάρχουν όχι μόνον δυό λαοί, αλλά και δυό ανθρωποι, θά σείω την ρομφαία μου, θά φυσώ τις σάλπιγγές μου και θ' άλληλοσπαράσσονται! Οί κόρακες θά παχύνωνται στα πεδία των μαχών!...

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ.— Δεν άπόκαμες, λοιπόν; Δεν άπόκαμες να σκοτώνης και να χύνης αίμα; Δεν μπορείς λοιπόν ν' άναπαυθής και σ' και να μειδιάσης; Κύτταξε γύρω σου την λαμπρότητα της φύσεως! Ο ανθρωπος άπέκαμε πλέον. Ο ανθρωπος ποθεί έργασία και ειρήνη. Ονειρεύεται τόν έρωτα, ξυπνά για

την προσευχή. Το πόν προσεύχεται, αγαπά, εργάζεται γύρω. Ρίξε και σ' τη ρομφαία σου και σύρε τόν άροτρο. Η γή ποθεί ειρήνη. Νέες ήμέρες γαλήνης και ευτυχίας θά άνατείνουν...

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ.— Λιγότερη ρητορεία, λιγότερα λόγια, παρακαλώ, γρηά άνόητη! Γνωρίζω τούς ανθρώπους και οί ανθρωποι με γνωρίζουν. Άνέτρεψα θρόνους, κατέστρεψα θωμούς, απ' όλους δέ τούς εκθρονισμένους βασιλείς και τούς ψεύτικους θεούς, μόνος έγω έθριάμβευσα. Γεννήθηκα μαζί με τόν κόσμο και ό κόσμος θά πεθάνη μαζί μου!...

Η ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ.— Ψεύδεται! Ο ΠΟΛΕΜΟΣ.— Ψεύδομαι! Κύτταξε λοιπόν γύρω σου και άκροάσου. Βλέπεις όλους αυτούς τούς ανθρώπους σκυφτούς, κουρασμένους, στενάζοντας; Άνυπομονούν. Ποθούν μάχες. Όλα αυτά τά έργοστάσια, τά μεταλλουργεία, ό σίδηρος, δεν χρησιμεύουν λοιπόν για τά πυροβόλα μου, τά όπλα μου και τις βόμβες μου; Τά δένδρα αυτά δεν χρησιμεύουν για να κατασκευάζονται τ' άμάξια των πυροβόλων μου και των φορητών νοσοκομείων; Γιατί δίνουν χρυσό στους ύπουργούς και θαμνούς στους στρατηγούς; Γιατί

άρπάζουν από τις οικογένειές των τούς στίβαρους θραχιόνες και τις γενναίες καρδιές; Κύτταξε τούς σοφούς αυτούς γέροντας προσηλωμένους στους αριθμούς και τούς χάρτες. Ψάχνουν να θρουν κάποιο τελειότερο φονικό όπλο! Περισσότερους

ναούς αφιερώνουν σέ μένα παρά στο Θεό. Ἀρίθμησε τέλος τὰ φρούρια, τὰ ὀχυρώματα, τὰ στρατόπεδα, τὰ ναυπηγεία. Σ' ὅλα αὐτὰ τὰ φρικώδη ἐργοστάσια, κατασκευάζουν τὸ θάνατο! Πρὸς χάριν μου ἐξαντλείται ἡ ζωὴ, ἡ σοφία, ἡ ἐπιστήμη, ἡ τέχνη. Τὰ τρόπαιά μου στολίζουν τὶς μητροπόλεις, ὅλοι οἱ λαοὶ γονατίζουν μπρὸς στὴν εἰκόνα μου.

Ἡ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ.— Τὸ ξέρω. Ὑπῆρξες ἄλλοτε καλός. Σὺ ἔκαμες τὴν πατρίδα, σὺ ἐλευθέρωσες τοὺς λαούς. Ἀλλὰ σήμερα πεία; Ποὺ πηγαίνει; Πηγαίνει νὰ θείσῃς τοὺς ἀνθρώπους καὶ νὰ σκορπίσῃς τὸ πένθος ἐπὶ τῆς γῆς! Πηγαίνει νὰ ὑποδουλώσῃς! Ἡ ἄτιμη διπλωματία σὲ ὀδηγεῖ νὰ μεταβάλῃς σὲ σφαγεῖα τὶς πεδιάδες καὶ τὶς πόλεις σ' ἐρείπια! Εἶσαι σκληρὸς κί' ἀπάνθρωπος. Δὲν ἀξίζει τὴν εὐλογία τῶν ἀνθρώπων, τὴν εὐλογία τὴν ἰδική μου...

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ.— Ἡ εὐλογία σου μ' ἐνδιαφέρει ὅσο καὶ ἡ κατάρρα σου. Γελῶ καὶ γιὰ τὴν μιά καὶ γιὰ τὴν ἄλλη. Ποθῶ θρονεῖς τηλεθόλων καὶ μάχες καὶ αἷμα. Ἀρκετὸς καιρὸς ἡσυχίας ἐπέρασε... Πρέπει νὰ σφαγοῦν οἱ ἄνθρωποι! Γρηῃ φλύαρη, ἀπομακρύνσου κί' ἀφήσέ με νὰ περάσω. Τὸ ἄλογό μου ἀνυπομονεῖ...

Ἡ ΦΙΛΑΝΘΡΩΠΙΑ.— Δὲν θὰ περάσῃς, τυφλὲ, κακοῦργε, δὲν θλῆπεις, δὲν ἀκούς; Ὁ κόσμος σὲ κατ'αριέται καὶ δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος ποὺ νὰ σὲ ποθῇ.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ.— Μὲ κάνεις νὰ γελῶ, μὰ τὴν ἀλήθεια! Ἐντούτοις θέλω νὰ γὲ πείσω. Ἄκουσε λοιπὸν τί λένε σὰ μένα οἱ ἄνθρωποι...

Ο ΧΩΡΙΚΟΣ.— Χαίρε, Πόλεμε! Εἶσαι γλυκὸς καὶ σ' ἀγαπῶ. Ἡ ἀποθήκη μου εἶνε γεμάτη σιτάρι καὶ θὰ τὸ πουλήσω πολὺ ἀκριβὰ ἐξ αἰτίας σου. Εἶσαι ἡ τύχη μου!

Ο ΤΡΑΠΕΖΙΤΗΣ.— Θὰ κάμω δάνεια καὶ θὰ κερδοσκοπήσω ἐπὶ τῶν κακῶν εἰδήσεων, ἀλλὰ καὶ ἐπὶ τῶν καλῶν. Πόλεμε, σὲ χαιρετῶ!

Ἡ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑ.— Σ' εὐλογῶ, καλὲ Πόλεμε! Οἱ ἀδελφοί μου καὶ οἱ ἐξάδελφοί μου εἶνε στρατιῶτες. Δὲν θὰ γυρίσουν, καὶ τὸ μεριδίον τῆς κληρονομίας μου θὰνε παχύτερον.

Ο ΕΜΠΟΡΟΣ.— Ἐπρόκειτο νὰ πτωχεύσω. Εὐτυχῶς ὅμως ἦρθες ἐσὺ! Τὰ καταστήματά μου ἐγέμισαν ἀπὸ ὑφάσματα σάπια, δέρματα κακῆς ποιότητος, τρόφιμα ἐλεεινά. Θὰ τὰ πουλήσω στὸ στρατὸ καὶ θὰ πλουτίσω. Πόλεμε, μ' ἔσωσε!

Ο ΕΡΓΟΣΤΑΣΙΑΡΧΗΣ.— Ἐπρεπε λοιπὸν νὰ σθῶς τις μηχανές μου καὶ ν' ἀφήσω νὰ σκουριάσουν τὰ ἐργαλεῖά μου. Σὺ ὅμως μὲ σώζεις ἀπὸ τὸν ὄλεθρο, προστάτα μου Πόλεμε! Θὰ παντρέψω πλέον τις θυγατέρες μου καὶ θὰ τις καταστήσω συζύγους μαρκησίων!...

Ο ΖΩΓΡΑΦΟΣ.— Θὰ χαράξω πάνω στὸ χαλκὸ τοὺς ἥρωες τῶν μαχῶν!

Ο ΠΟΙΗΤΗΣ.— Θ' ἀπαθανάτισω στὰ ποιήματά μου τις ἐκατόμβες σου!

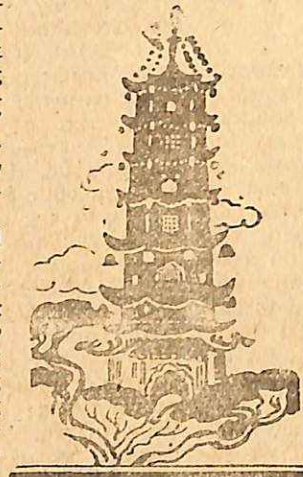
Ο ΣΥΝΤΑΓΜΑΤΑΡΧΗΣ.— Θὰ γυρίσω ἀσφαλῶς στρατηγὸς ἀπὸ τὰ πεδία τῶν μαχῶν καὶ ἐνδοξος. Πόλεμε, σοὺ χρωστῶ πολλά!

Ο ΚΑΤΩΤΕΡΟΣ ΑΞΙΩΜΑΤΙΚΟΣ.— Θὰ προσθέσω ἓνα ἀκόμη σειρήτι στὸ πληκτικίό μου!

Ο ΣΤΡΑΤΙΩΤΗΣ.— Κάτι θὰ θρῶ ν' ἀρπάξω στὶς ἐχθρικές πόλεις ποὺ θὰ μποῦμε νικηταί. Θὰ εὐφρανθῶ μὲ τις γυναῖκες τοῦ ἐχθροῦ. Χαίρε, Πόλεμε!

Ο ΔΙΑΦΘΟΡΕΥΣ.— Θὰ μείνουν πίσω στὶς πόλεις ὠραίες γυναῖκες ἐφένδρων! Ἴδου ἐπιχειρήσεις!

Ο ΚΛΕΦΤΗΣ.— Ὑπάρχουν ὠραία ἀνάκτορα καὶ θὰ τὰ διασπάσω ὅσο

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΚΟΙΜΙΚΟΥΣ

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΑΠΡΕΠΕΣ

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ ἔρχεσαι ἀργὰ στὸ γεῦμα ὅταν εἶσαι καλεσμένος.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ κρεμάς τὴν ἄκρη τοῦ τραπεζομάντηλου στὴν κομβιόδοχό σου ἢ στὸ στήθος σου.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ τριῖς τὸ ψωμί μέσα στὸ ζουμί.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ σφουγγίζῃς μὲ τὴν πετσέτα τὴν γενειάδα σου, τὸ πρόσωπό ἢ τὰ μoustáκια... ἂν ἔχῃς.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ παίρνης μὲ τὸ μαχαίρι τὸ ἀλατοπίπερο ἢ τὸ βούτυρο ἀπὸ τὸ ὅποιο θὰ πάρουν καὶ οἱ ἄλλοι.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ παίξῃς στὸ τραπέζι μὲ τὸ πηροῦνι σου ἢ τὸ μαχαίρι. Ἀπόφευγε κάθε θρόμβο.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ μιλάς μὲ γεμάτο τὸ στόμα.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ διπλώνῃς τὴν πετσέτα μετὰ τὸ φαγητό. Ἀφήσέ τὴν ὅπως ἔχει στὸ τραπέζι.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ θέλῃς πρῶτος νὰ σηκωθῇς ἀπὸ τὸ τραπέζι. Τὸ σύνθημα θὰ τὸ δώσῃ ἡ οἰκοδέσποινα.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ προσφέρῃς τὸν ἄριστερό σου βραχίονα σὲ κυρία.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ καθαρίζῃς δημῶς τ' αὐτιά, τὰ νύχια ἢ τὴν μύτην σου.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ τοποθετῇς τὰ χέ-

θ' ἀπουσιάζῃ ἡ φρουρά!

Ο ΑΠΕΛΠΙΣΜΕΝΟΣ.— Πόλεμε! Θὰ μοῦ στείλῃς τὸ θάνατο καὶ θὰ σ' εὐγνωμονῶ γι' αὐτό!...

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ.— Λοιπὸν, ἄκουσε, γρηῃ στρίγγλα; Γρηῃ Φιλανθρωπία; Τόπο λοιπὸν νὰ περάσω!

(Ἡ Φιλανθρωπία κρῖνει τὸ πρόσωπό της στὰ χέρια της καὶ κλαίει.)

ρια σου πρὸς ἀνάπαυσιν στὶς τσέπες στὸ πανταλονιὸ ἢ τοὺς ἀντίχειρες στὸ γιλέκο σου.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ παίξῃς μὲ τὴν ὀδοντογλυφίδα σου.

Ἀπρεπὲς εἶνε ὅταν μπαίνῃς σὲ γραφεῖο, ἢ ὅπουδήποτε ἄλλο, νὰ κρατᾷς σιγάρο ἀναμμένο.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ δίνῃς τὸ χέρι σου σ' ὅλους τοὺς ἐπισκεπτάς ἐκτὸς τῆς οἰκοδεσποίνης. Γιὰ τοὺς ἄλλους ἀρκεῖ μία υπόκλισις.

Ἀπρεπὲς εἶνε δεσποινὶς ἢ κυρία νὰ κάθεται σὲ πολυθρόνα ἐφόσον πρεσβύτερα κύρια κάθεται σὲ καρέκλα.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ βάχῃς τὸ ξίφος σου πῶς πάνω στὸ ἄλλο.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ μιλῇς γιὰ τὸν ἑαυτὸ σου ἢ γιὰ ἰδιωτικὲς σου υποθέσεις σὲ συναναστροφή ὅπου ὑπάρχουν καὶ ἀγνωστοί σου.

Ἀπρεπὲς εἶνε ν' ἀπαντᾷς μὲ μονοσύλλαβα, πράγμα τὸ ὅποιον φανερώνει ψυχρότητα.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ θυμῶνῃς ὅταν τὸ παιγνίδι δὲν εἶνε τυχερὸ γιὰ σένα.

Ἀπρεπὲς εἶνε σὲ μιά συναναστροφή ν' ἀνοίγῃς βιβλίον γιὰ νὰ διαβάσῃς.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ παραμερίζῃς στὸ δρόμο ἀπὸ τὰ δεξιά.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ μαλλῶνῃς παιδιὰ ἢ ὑπηρετὲς μπρὸς σὲ ἄλλους.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ παίρνης μαζί σου σὲ συναναστροφή μικρὰ παιδιὰ.

Ἀπρεπὲς εἶνε νὰ στέλνῃς δια τοῦ ταχυδρομείου ἐπισκεπτήρια. Τοῦτο μόνον κατὰ τὸ νέον ἔτος ἐπιτρέπεται.

ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΣΚΕΔΑΖΕΤΕ ΤΑ ΕΞΥΠΝΑ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΥΤΑ

Η ΚΥΡΙΑ.— "Ωστε ξέρεις νά σι- νά μὴ φροντίζουμε διὰ τὴν αὔριον;...
δερώνης;

Η ΝΕΑ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ. — Μάλι-
στα, κυρία.

Η ΚΥΡΙΑ.— Καὶ πῶς θὰ καταλά-
θῃς ἂν τὸ σίδερο εἶνε πολὺ ζεστό;

Η ΝΕΑ ΥΠΗΡΕΤΡΙΑ.— Ἀπὸ τῆ
μυρωδιά τῶν ρούχων ποὺ θὰ καί-
γωνται!

Μεταξὺ φίλων:

— "Ἄν κλέψῃς τίποτε, ὅ,τι καὶ ἂν
εἶνε, θὰ μετανοήσῃς μιὰ ἡμέρα.

— Μπᾶ! ἔκλεψες ποτὲ τίποτε;

— Ναί, ἓνα φιλὶ καὶ ἐνυμφεύθην
γιὰ τιμωρία μου τῇ γυναίκα ποὺ
φίλησα!...

Σύζυγος τσιγγούνης:

Η ΣΥΖΥΓΟΣ.— Ν' ἀφήσῃς λεπτὰ
γιὰ τὰ κάρβουνα.

Ο ΣΥΖΥΓΟΣ.— Πάλι κάρβουνα;
Χθὲς δὲν ἐπῆραμε;

— Ἐπῆραμε, μὰ τᾶκαψα.

— "Α, μὰ ἐσὺ θάλῃθες νὰ μὲ
καταστρέψῃς! Ἀκοῦς ἐκεῖ ν' ἀγο-
ράζω ἐγὼ κάρβουνα καὶ σὺ νὰ τὰ
καῖς!...

Σ' ἓνα σαλόνι:

— Δὲν μᾶς τρα-
γουδοῦτε τίποτε, δε-
σποινίς;

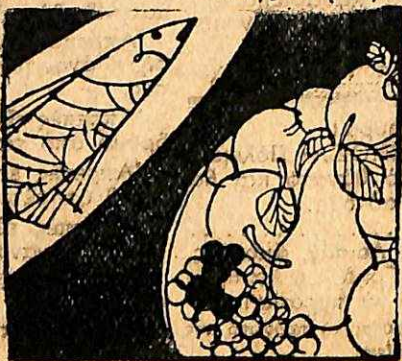
— Μὰ εἶνε τόσοι
ἀγνωστοὶ ἐδῶ...

— Μὴ σᾶς μέλει,
ἅμα ἀρχίσετε, θὰ
φύγουν ὅλοι...

Η ΜΗΤΕΡΑ. —

Γιατί, παιδί μου
Γιῶργα, δὲν μελε-
τᾷς γιὰ αὔριο;

Ο ΓΙΩΡΓΟΣ. —
Δὲν εἶπε ὁ Χριστὸς

— Μπαμπά, οἱ βουλευταὶ δὲν ἔ-
χουν λόγο;

— Γιατί ρωτᾷς;

— Γιατί βλέπω πῶς τὸν ζητᾶνε
διαρκῶς ἀπὸ τὸν πρόεδρο.

— Λοιπὸν, τί λέτε, κ. Ψωράκη, θὰ
μοῦ δώσετε τὴν κόρη σας;

— Βρὲ παιδί μου, δὲν σοῦ εἶπα
ὅτι εἶσαι πολὺ νέος; Ἀργότερα νὰ
δοῦμε...

— "Ε! τότε νὰ ξαναπεράσω μετὰ
μετὰ μιὰ ἐβδομάδα;...

ΕΚΕΙΝΗ.— Θὰ εἶμαι εὐτυχὴς ποῦ
θὰ μπορῶ νὰ μοιράζωμαι τίς χαρὲς
καὶ τίς λύπες μαζί σου.

ΕΚΕΙΝΟΣ.— Εὐτυχῶς λύπες δὲν
ἔχω.

ΕΚΕΙΝΗ.— "Εννοια σου, φίλε μου,
μόλις θὰ μὲ πάρῃς θὰ ἔχῃς ἀρκε-
τές...

Παχύτατος κύριος, ἐπειδὴ τὸν ἐ-
κτύταζε κατὰμματα ἓνας Ἑβραῖος,
τοῦ λέγει:

— Τί μὲ κυττάξεις ἔτσι, σὺ νὰ
θέλῃς νὰ μὲ φᾶς;

— Ἡ θρησκεία
μου, κύριε, ἀπάντη-
σε ὁ Ἑβραῖος, ἀπα-
γορεύει νὰ τρώμε
γούρουνίσιο.

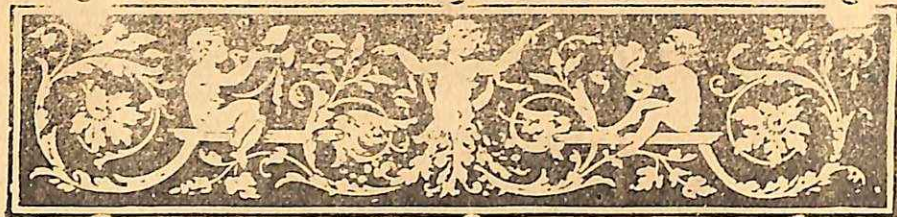
— Γιατί, θεῖε, τὸ
φεγγάρι εἶνε ἔτσι
κίτρινο;

— Γιατί, παιδί
μου, γυρίζει ὅλη τὴ
νύχτα ἔξω καὶ χά-
νει τὸν ὕπνὸ τοῦ...

ΟΙ ΑΣΤΕΡΕΣ

Ἡ Ζακελίνα Πακώ, μιὰ νέα «στάρ» τοῦ γαλλικοῦ κινηματογράφου,
ἡ ὁποία πρωταγωνιστεῖ στὰ φιλμ «ὁ ἄνθρωπος τῆς ἡμέρας» καὶ ὁ
«Πύργος τοῦ Νέσλ». Δὲν θρῖσκετε ὅτι μοιάζει καταπληκτικὰ μὲ τὴν
περίφημη Ντανιέλ Νταρριέ;

ΑΜΕΡΙΚΑΝΙΚΑ ΔΙΗΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ Ο. ΧΕΝΡΥ

ΤΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟ ΔΩΡΟ

— "Ένα δολλάριο! "Όχι, δέν φτάνει... Χρειάζονται περισσότερα..."

Η Ντέλλα λογάριαζε ότι δέν μπορούσε νά κάνει τίποτε πράγματι μέ ένα δολλάριο.

— Καί αύριο έχουμε Χριστούγεννα, ψιθύρισε μελαγχολικά.

"Έπεσε τέλος στό κρεβάτι καί άρχισε νά κλαίη.

Η κάμαρα ήταν φτωχικά επιπλωμένη, αλλά καθαρή. Η Ντέλλα ήταν νοικοκυρά πρώτης τάξεως καί ελάτρευε τόν άντρα της τόν κύριο Τζάιμς Ντίλιγκαμ, τόν οποίο άνόμαζε χαϊδευτικά Τζίμ. Ο Τζίμ έκέρδιζε 20 δολλάρια τήν εβδομάδα καί τό νεαρό ζευγαράκι θρίσκοταν πάντα στενοχωρημένο οικονομικά.

Όταν σταμάτησαν τά δάκρυά της ή Ντέλλα σηκώθηκε καί έβαλε λίγη πούδρα στή μύτη της καί στά μάγουλά της γιά νά φρεσκαρισθή. "Έπειτα άκούμπησε στό παράθυρο καί κύτταξε μελαγχολικά ένα σταχτιγατάκι πού περπατούσε στόν άπέναντι τοίχο.

Αύριο ήταν πού ήταν ή μέρα τών Χριστουγέννων! "Έπρεπε νά αγοράση ένα δώρο τού Τζίμ καί είχε μονάχα ένα δολλάριο!... "Ένώ είχε κάνει οικονομίες άπό τόσες εβδομάδες, δέν είχε κατορθώσει νά μαζέψη περισσότερα χρήματα! Τί νά πάρη μέ ένα δολλάριο; Γιά τόν Τζίμ της ήθελε ένα δώρο σπάνιο, άμορφο καί πολύτιμο... Η Ντέλλα άφησε τό παράθυρο καί έτρεξε στόν καθρέπτη. Τά μάτια της έλαμψαν σάν διαμάντια. "Έξαφνα έλυσσε τά μαλλιά της

καί τά άφησε νά πέσουν στους ώμους της. Τί ώραία μαλλιά! Ο κ. καί ή κ. Ντίλιγκαμ, παρ' όλη τή φτώχεια τους, είχαν δυό θησαυρούς, γιά τούς όποιους ήσαν υπερήφανοι. Ο Τζίμ είχε ένα άραιο ρολόι δώρο τού πατέρα του. Ο άλλος θησαυρός: τά πλούσια καί μακρυά μαλλιά της Ντέλλας.

Τά μαλλιά αυτά έπεφταν καί σκέπαζαν τή μέση της ώμορφης Αμερικάνας σάν μαύρος μανδύας. "Έφθαναν ως τά γόνατα. Τά έσήκωσε πάλι μέ μία γοργή καί νευρική κίνηση. "Εστάθηκε μία στιγμή σέ άμνηχανία. Δύο δάκρυα έλαμψαν στά μάτια της καί κύλισαν στό παληοχαλί.

Η Ντέλλα έφόρεσε τή ζακέττα της, καί κάρφωσε τό καπέλλο της στό κεφάλι της. Κατέθηκε βιαστική τήν άτέλειωτη σκάλα καί θρέθηκε στό δρόμο. Στάθηκε σ' ένα μαγαζί πού είχε μία μεγάλη έπιγραφή: «Κυρία Σωφρονία. Αγοράζονται μαλλιά». Ανεθήκε μία σκάλα. Η κ. Σωφρονία τήν υποδέχτηκε ψυχρώς.

— Τί ζητάτε;

— "Εδιάβασα τήν έπιγραφή. Θέλετε ν' αγοράσετε τά μαλλιά μου;

— Πρέπει νά τά δώ γιά νά τ' αγοράσω... άπάντησε έκείνη.

Τά μαύρα μαλλιά της έκαναν μεγάλη έντύπωση.

— Είκοσι δολλάρια, είπε ή κ. Σωφρονία, άφού τά έξήτασε καλά.

— Καλά! Κόψετε τα καί δώστε μου τά χρήματα.

Η Ντέλλα έγύρισε κατόπιν όλα

τά μαγαζιά γιά νά διαλέξη τό δώρο τού Τζίμ. Τό θρήκε έπιτέλους:

"Ήταν μία κομψή άλυσίδα άπό πλατίνα, μέ άπλό καί άμορφο σχέδιο. Θά πήγαινε θαυμάσια γιά τό χρυσό του ρολόι.

Η άλυσίδα αυτή θά επέτρεπε εις τόν Τζίμ νά θγάλη τό ρολόι άπό τήν τσέπη του καί νά κυττάξη τήν ώρα. "Επί τέλους!

Όταν έφθασε στό σπίτι της, ή Ντέλλα έβαλε στή φωτιά ένα ξύλο καί παρατήρησε τά κοντά μαλλιά της. "Εμοιάζε σάν άγόρι. Αυτή τήν παρατήρησι έκανε μέ κάποια ειρωνεία, όταν έκύτταξε κατόπιν τό νέο κτένισμά της.

— "Αν ό Τζίμ δέν μέ σκοτώσει θά πη πώς μοιάζω μέ κάου-γκέρλ. "Ήταν ή μόνη λύσις, άφού είχα μόνο ένα δολλάριο!

Εις τās έπτά άκουσε τό θήμα τού Τζίμ καί ωχρίασε.

— Θεέ μου, είπε, νά μή μέ θρή πολύ άσχημη!

Η πόρτα άνοιξε καί φάνηκε ό Τζίμ. Φαινόταν στενοχωρημένος καί σκεπτικός. Τό καυμένο τό παιδί ήταν είκοσιδύο χρόνων καί άρχηγός οίκογενείας... Τό πανωφόρι του ήταν ξεθαμμένο καί δέν είχε καν γάντια!...

Τά μάτια του καρφώθηκαν στό κεφάλι της γυναίκας του μέ μία παράξενη έκφρασι. Δέν έδειχναν θυμό, ούτε φρίκη, ούτε έκπληξι. "Απλώς είχαν μία παράξενη έκφρασι.

Η Ντέλλα έπήγε κοντά του.

— Τζίμ, Τζίμ, μή μέ κυττάξης έτσι, άγόρι μου! "Εκοψα τά μαλλιά μου καί τά πούλησα! Δέν μπούσα νά σ' αφήσω χωρίς δώρο τά Χριστούγεννα. Μή σέ μέλει, θά φτρώσουν γρήγορα. Χρόνια πολλά, Τζίμ! Μή λυπάσαι. Νά ίδης ένα άραιο δώρο πού σου διάλεξα.

— "Εκοψες τά μαλλιά σου! είπε

ό Τζίμ ύστερα άπό μικρή σιωπή.

Τά έκοψα καί τά πούλησα, είπε ή Ντέλλα άνήσυχη. "Αφού είχε Χριστούγεννα... "Εκανα αυτή τή θυσία γιά σένα, άγάπη μου. Σ' άγαπώ τόσο πολύ, γλυκό μου παιδί... Θέλεις νά φάμε; Νά θάλω τίς κοτολέτες στή φωτιά;

Ο Τζίμ τήν έκύτταξε σάν νά ξυπνούσε άπό όνειρο... "Εσφισε τήν Ντέλλα στήν άγκαλιά του. "Επειτα έβγαλε άπό τήν τσέπη του ένα πακέτο καί τό έρριξε άπάνω στό τραπέζι.

— Μή μέ παρεξηγής, Ντέλλα. Κι' αν έκοψες τά μαλλιά σου, είσαι ή ίδια ώμόρφη καί καλή γυναικούλα μου. "Αν δής τί έχει μέσα τό πακέτο αυτό, θά καταλάβεις...

Η Ντέλλα άνοιξε τό πακέτο μέ τά άσπρα χεράκια της.

— "Αχ, Τζίμ!

"Αρχισε νά γελά καί νά κλαίη συγχρόνως. "Ήταν μία κτένα, πού έθαύμαζε πρό πολλού εις τήν βιτρίνα ενός μαγαζιού. Μία θαυμάσια κτένα, γαρνιρισμένη μέ μικρά μαργαριτάρια... Η κτένα ήταν πολύ άκριβή βέβαια. Άλ-

λά μέ τά κοντά μαλλιά δέν μπορούσε νά τήν μεταχειρισθή.

Χαμογέλασε μέσα στά δάκρυά της καί είπε:

— Τί κρίμα...

"Επειτα έπήδησε πάνω του σάν γατίτσα καί είπε χαρούμενη:

— Νά ίδης τό δικό μου δώρο: Μία άλυσίδα γιά τό ρολόι σου! Κύτταξε ώραία πού θά σου πηγαίνει...

"Αντί νά ύπακούση ό Τζίμ, έπεσε σέ μία καρέκλα καί γέλασε μέ τήν καρδιά του.

— Ντέλλα, είπε, άς ρίξουμε σ' έ-

να συρτάρι τά δώρα μας. Είναι πε-

ΓΙΑ ΤΙΣ ΚΥΡΙΕΣ ΚΑΙ ΔΕΣΠΟΙΝΙΔΕΣ

ΤΟ ΚΟΜΨΟ ΣΩΜΑ

Ἡ γυναίκα ὀφείλει νὰ ἐπιμελῇται τὴν ὡμορφιά της, νὰ φροντίζει νὰ τὴν διατηρῇ καὶ ἀκόμη νὰ γνωρίζῃ τὸν τρόπο ν' ἀποκτᾷ ὡμορφιά καὶ κομψότητα.

Ἡ διάσημος τραγωδὸς Ραχὴλ ἔλεγε ὅτι ἀρκεῖ νὰ θέλῃς νὰ εἶσαι ὠραία γιὰ νὰ γίνῃς. Κι' αὐτὴ, μολονότι ἡ φύσις τὴν εἶχε ἀδικήσῃ, κατ' ὥρμησιν ν' ἀποχτήσῃ ὠραιότητα διὰ τῆς θελήσεώς της.

Τὴ μεταμόρφωσι αὐτὴ μπορεῖτε νὰ τὴν ἐπιτύχετε μὲ διάφορα μεθοδικὰ μέσα, τὰ ὁποῖα θὰ ὑποδείξουμε σ' αὐτὴ τὴ στήλῃ καὶ τὰ ὁποῖα ἔχουν ὡς ἀποτέλεσμα ν' ἀναπτύσσουν τὴν πλαστικότητα τοῦ σώματος καὶ νὰ περιορίζουν τὶς ἑλλείψεις τῶν.

Εἷς ἀπὸ τοὺς κυριωτέρους παράγοντας γιὰ ν' ἀποκτήσετε σῶμα εὐπλαστον, εἶνε, χωρὶς ἀμφιβολία, ἡ σωματοκίνη ἀσκήσις. Διὰ τοῦ συνδυασμοῦ τῶν γυμναστικῶν ἀσκήσεων καὶ τοῦ ρυθμοῦ, τὸ σῶμα ἀποκτᾷ κομψότητα καὶ δύναμι.

Ἡ ἀσκήσις αὐτὴς δὲν συνίσταται στὸ νὰ λαμβάνουμε ὠρισμένες στάσεις, ἀλλὰ στὸ ν' ἀποφεύγουμε πᾶν ὅ,τι δίνει στὸ σῶμα κακὴ ὄψιν. Ἰδοὺ στίς παρισινὲς ἀπὸ γνωστὴ ἐπιστήμονα τοῦ γυναικείου κάλλους:

μερικὲς συμβουλὲς, παρεχόμενες α) Μὴ σταματᾶτε ὄρθαι μὲ τὸ

ριττά. Ἐπούλησα τὸ ρολόι μου γιὰ ν' ἀγοράσω τὴ χτένα. Βάλε τὶς κοτολέτες στὴ φωτιά. Ἡ ἀγάπη μας εἶνε τὸ ὠραιότερο χριστουγεννιάτικο δῶρο. Καὶ τὴν φίλησε στὰ μάτια.

Ο. ΧΕΝΡΥ

σῶμα ἰσορροπημένο στίς δυὸ κνήμες.

β') Μὴ χτυπᾶτε τοὺς ἀγκῶνες καὶ τὰ γόνατα ἔτσι, ὥστε νὰ τὰ διαστρέψετε ἢ ἀπλῶς ν' ἀλλοιώνετε ἢ γραμμὴ τοὺς.

γ') Μὴ κάθεστε σὲ πολὺ χαμηλὰ ἢ μὴ ἀναπαυτικὰ καθίσματα καὶ στάσεις.

δ') Μὴ φέρνετε τοὺς ὤμους ἐμπρός. Οἱ ὤμοι πρέπει νὰ θρίσκωνται πρὸς τὰ πίσω καὶ τὸ σῶμα ν' ἀποτελῇ τόξο ἀπὸ τοῦ αὐχένος μέχρι τῶν πτερνῶν.

Τὰ ὠραῖα καὶ εὐπλαστα σώματα ὅμως ἀπαιτοῦν καὶ κομψὸ ποδαράκι. Τὸ κομψὸ πόδι εἶνε τὸ πᾶν γιὰ τὴ γυναῖκα, ἐκ τῶν σπουδαιωτέρων. Μὴ πῆτε ὅτι τὸ πόδι σκεπάζεται καὶ δὲν φαίνεται. Ἡ ὡμορφιά τοῦ ποδιοῦ φαίνεται, ὅπως διακρίνεται καὶ ἡ ὡμορφιά μιᾶς χανούμισσας ὅταν φορῇ γιασμάκι. Τὸ ὠραῖο πόδι λοιπὸν σχηματίζεται ἀπὸ μικρό. Πρέπει λοιπὸν νὰ φορῇτε παπούτσι τελείας ἐφαρμογῆς, ἀδιάφορο ἂν εἶνε καὶ ἀπὸ τὸ χειρότερο δέρμα. Δὲν πρέπει νὰ εἶνε οὔτε πολὺ μικρὰ, οὔτε πολὺ μεγάλα. Τὰ τακούνια πρέπει νὰ εἶνε χαμηλὰ καὶ πλατεῖα καὶ νὰ διορθώνωνται μόνον στραβοπατηθῶν, γιὰτὶ, ὡς γνωστὸν, ὅλα τὰ παιδιὰ, μικρὰ καὶ μικρὲς, στραβοπατοῦν.

Ἄν τὰ δάχτυλα τοῦ ποδιοῦ κάθονται τὸ ἓνα πᾶν στὸ ἄλλο καὶ στρεβλώνονται πρέπει νὰ τὰ τρίβετε μὲ τὸ χέρι δυὸ φορές τὴν ἡμέρα. Ἄμα γίνῃ τακτικὰ ἡ ἐντριβὴ αὐτὴ, προλαμβάνεται ἡ παραμόρφωσις τοῦ

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΤΟΥ ΟΚΤΑΒΙΟΥ ΜΙΡΜΠΟ

ΣΚΟΤΩΣΕ ΤΟΝ!...

- Κατηγοροῦμενε, σὴκω ἐπάνω, εἶπεν ὁ πρόεδρος τοῦ δικαστηρίου. Πῶς ὀνομάζεσαι;
- Ἰωάννης Ραμπουρδέν.
- Πόσων ἐτῶν εἶσαι;
- Εἴκοσι ὀκτώ.
- Τί δουλεῖς κάνεις;
- Ἐργατικός.
- Ποῦ ἐγεννήθης;
- Στὸ Φράνς-Κοντέ.
- Κατηγορεῖσαι ὅτι ἐφόνευσες

ποδιοῦ. Ἄν κανένα νύχι εἶνε λοξὸ πρὸς τὸ ἓνα μέρος, κόβετε τὸ ἐλαφρὰ μόνον ἀπὸ τὴν ἀντίθετη γωνία. Ἄν καὶ ἡ δύο γωνίαι μπαίνουν βαθεῖα στὸ κρέας, κόψτε τὶς ἐλαφρὰ καὶ μὲ προσοχὴ καὶ ἔπειτα εὐστε τὸ μέσον τοῦ νυχιῦ ἀπὸ τὴν κορυφὴ ὡς τὴ ρίζα ὡς ὅτου τὸ κάνετε λεπτό καὶ εὐκαμπτο. Τί συμβαίνει τότε; Τρέφεται ἀναγκαστικῶς τὸ μέσον τοῦ νυχιῦ καὶ μένουν ἀτροφικὲς ἡ γωνίαι τοῦ καὶ ὅταν δὲν εἶνε ἀτροφικὲς γίνονται καὶ λεπτὲς καὶ τότε μ' ἓνα κατάλληλο ἐπίδεσμο θὰ λάβουν τὴν κανονικὴν τους διεύθυνσιν.

Ἐπίσης ἄλλος τρόπος νὰ διορθωθῇ τὸ νύχι ποῦ ἔχει μὴ βαθεῖα στὸ κρέας, εἶνε νὰ κάψετε ἓνα ψαλιδάκι ἢ σουγιαδάκι καὶ ἀφοῦ μὲ προσοχὴ ἢ σκουρᾶτε λίγο κατ' ὀλίγον τὸ νύχι, θάζετε μ' ἓνα σπέρτο ἀπὸ κάτω ἐπὶ τὸ δαχτύλου. Αὐτὸ πρέπει νὰ γίνῃται κάθε μέρα μέχρις ὅτου θρέψῃ λίγο τὸ νύχι καὶ τότε τὸ κόβετε τετράγωνο.

Ἔτσι διορθώνονται τὰ πόδια καὶ τὰ νύχια, ἀλλ' ἡ φροντίδα πρέπει νὰ λαμβάνεται ἀμέσως.

τὸν οἰκοδεσπότη σου Ζαχαρία Γκούτμαν, εὐρισκόμενος εἰς κατάστασιν μέθης. Τί ἀπολογεῖσαι;

— Εἰν' ἀλήθεια, κύριε πρόεδρε, ἐψιθύρισα ὁ κατηγορούμενος σιγαίγᾳ, σὰν νὰ ντρεπόταν γιὰ τὴν ὁμολογίαν του.

— Ἐσὺ ἦσουν καλὸς ἄνθρωπος, τίμιος καὶ ἐργατικός, συνέχισε ὁ πρόεδρος, κατὰ τὰς πληροφορίας τὰς ὁποίας ἔχομεν. Πῶς ἔκαμες αὐτὸ τὸ φόνον; Εἶχες καμμιὰ αἰτία νὰ μισῇς τὸν σπιτονοικοκύρη σου;

— Νὰ τὸν μισῶ!... φώναξε ὁ κατηγορούμενος μὲ χοντρὴ φωνή. Βέβαια εἶχα λόγους...

— Γιὰ πὲς μας λοιπὸν τί λόγους εἶχες;

— Ὁ κατηγορούμενος, ἓνας ὑψηλὸς χωριάτης, ὅχι μὲ κακὴ φυσιογνωμία, ἐσήκωσε τὸ κεφάλι του καὶ μὲ φωνὴ βαθεῖας λύπης, εἶπε τὰ ἑξῆς:

— Τὸ πιό, κύρ δικαστά, μ' ἔκανε νὰ γίνω κακὸς ἄνθρωπος, τὸ πιό, ποῦ μ' ἀνάγκαιζε αὐτὸς νὰ πίνω, γιὰτὶ ἐγὼ δὲν ἦμαυνα μαθημένος. Ἡμουναι παιδί, καλὸν ἄνθρωπον. Σὰν ἀφυπνέθησα ἀπὸ τὸ στρατό, ἔμεινα ἓνα χρόνο στὸ χωριό, ἀλλὰ δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ θρῇ δουλειὰ καὶ νὰ ζήσῃ στὸ φτωχὸ χωριό μου καὶ ἡ φαμίλια μου ἦτανε μεγάλη, τ' ἀδέρφια μου καὶ ἡ ἀδερφοῦδες μου φοφοῦσαν ἀπὸ τὴν πείνα. Ἐφυγα τὸ λοιπὸν καὶ πῆγα νὰ θρῷ δουλειὰ στὸ Παρίσι. Πῆρα κατὰ χρηματάκια μαζί μου, καὶ κατεβαίνω στὸ σταθμὸ τῆς Λυὼν, — εἶνε τώρα κάπου τέσσερα χρόνια. Ἐμεῖνα ἴσως ἓνα μῆνα δίχως νὰ εὕρισκω δουλειὰ. Τὰ

λεπτά μου τὰ ξώδεψα. Μοῦρθε νὰ γυρίσω πίσω στοῦ χωριό. Ἀλλά με τί λεπτά; Τέλος πάντων, ἕνας πατριώτης μου μὲ θρῆκε μιά δουλειά. Ἀλλά λεφτά ἄργησα νὰ πάρω, γιατί ὁ μάστορής μου ἐπλήρωνε κάθε δέκα πέντε. Ὡστόσο λοιπὸν ἐπῆγαινα κι' ἔτρωγα στὰ δωρεάν συσσίτια.

»Μιά μέρα ὁ πατριώτης μου μοῦ λέει: «Νὰ σὲ συστήσω στοῦ Ζαχαρία, τὸν Γκούτμαν, ποὺ δίνει δωμάτια ἐπὶ πιστώσει». Μὲ πῆγε λοιπὸν στοῦ «Λαϊκοῦ Ξενοδοχείου» τοῦ Ζαχαρία, ἕνα παληόπιτο ἐκεῖ, ἕνα χαμένο πρᾶγμα. Στὸ κάτω πάτωμα ὁ σπιτονοικοκύρης ἐκρατοῦσε μιά ταβέρνα. Δεξιά στὴν ταβέρνα ἦταν μιά μικρὴ πορτοῦλα, ἡ εἴσοδος τοῦ ξενοδοχείου. Αὐτὴ τὴν πορτοῦλα τὴν εἶχε πάντα κλειστή ἐπίτηδες γιὰ ν' ἀναγκάζει τοὺς νοικατόρους νὰ μπαίνουν ἀπὸ τὴν ταβέρνα στὰ δωμάτια τους καὶ νὰ τοὺς ποτίζει κρασί. Ἐκεῖ μέσα τὸ λοιπὸν θρῆκα φαί καὶ σπῖτι, μιά παληότρυπα δηλαδή ἀπὸ κάτου ἀπὸ τὸ ταβάνι. Κάθε βράδυ, πρὶν ν' ἀνέβω στὴν κάμαρα, ἔπρεπε νὰ περάσω ἀπὸ τὴν ταβέρνα γιὰ νὰ πάρω τὸ κλειδί. Ἦτανε κι' αὐτὸ μιά πονηριά του. Τάχατες, γιὰ νὰ εἶνε ἀσφαλισμένες ἡ κάμαρες, ἔπαιρνε αὐτὸς τὰ κλειδιά, κι' ὅταν ἐπερνοῦσε ἀπὸ τὴν μπάγκα του νὰ πάρῃς τὸ κλειδί σου, σὲ κρατοῦσε διὰ τῆς βίας καὶ σὲ προσκαλοῦσε νὰ πῆς.

— «Εἰ κύρ Ραμπουρδὲν, μούλεγε, δὲν παίρνεις τίποτε προτοῦ ν' ἀνέθης; Πάρε ἕνα ποτηράκι νὰ ζεσταθῇς καὶ νὰ κοιμηθῇς καλύτερα...

»Ποῦ μπορούσες ν' ἀρνηθῇς σ' ἕναν ἄνθρωπο ποὺ σὲ κρατοῦσε ἐκεῖ ἐπὶ πιστώσει; Τὸ πρωὶ πάλι, προτοῦ νὰ φύγῃς, ἔπρεπε νὰ πάρῃς πάλι ἕνα ποτηράκι. Ὁ διάβολος δὲν τὸ κουνούσε ἀπὸ κεῖ. Τὸ βράδυ ἄλλο ποτηρί... Μιά μέρα δὲν μπόρεσα πειὰ νὰ κρατηθῶ καὶ τοῦ λέω πὼς

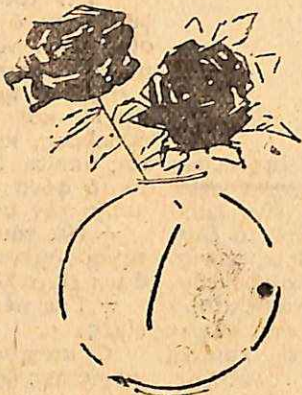
ἔχω πονοκέφαλο καὶ δὲν θὰ πῶ κρασί. Ἐρχεται κι' ἀνάθει, κι' ἀγριεύει καὶ τρέχοντας ἀπὸ πίσω μου μετὰ τὸ ποτηρί στο χέρι, μοῦ τὸ δίνει διὰ τῆς βίας.

»Εἶδα πειὰ πὼς ἂν τοῦ ξαναρνιόμουν κι' ἄλλη μιά φορά, μπορούσε καὶ νὰ με διώξῃ. Καὶ ποῦ νὰ πῆγαινα;...

»...Τέλος πάντων περάσανε ἡ δέκα πέντε μέρες καὶ πληρώθηκα. Μπαίνω τραγουδώντας στὴν ταβέρνα τοῦ Ζαχαρία καὶ τοῦ γυρεύω τὸ λογαριασμὸ. Εἶχα πάρει 36 φράγκα μὰ τοῦ χρωστοῦσα 40. Τοῦ τᾶδωσα ὄλα καὶ τοῦ ἔμεινα ὀφειλέτης γιὰ 4 φράγκα. Ἀπὸ κείνη τὴν ἡμέρα τὸ «Λαϊκὸ Ξενοδοχεῖο» μοῦ ἔγινε φυλακή, ποὺ δὲν μπορούσα πειὰ νὰ ξεκολλήσω. Ἐδούλευα, ἀλλὰ τὸ κρασί, ποὺ τὸ εἶχα συνηθίσει, δὲ μ' ἄφηνε νὰ πιάσω λεφτὰ στὰ χέρια μου. Ὅλα μοῦ τὰ ρούφαγε αὐτὸς ὁ δῆμιός μου. Ὅταν ἔπαιρναμὲ λιγώτερο ἀπὸ τέσσερα κρασιά, ἔξω ἀπὸ τὸ φαγητό μας, μᾶς ἐφοβέριζε πὼς θὰ μᾶς διώξῃ.

»Θὰ μοῦ πῆτε, γιατί δὲν ἔφευγες; Τόκανα κι' αὐτὸ πολλὲς φορές, ἀλλὰ ὁ θεοκατάρατος κατῶρθωνε καὶ μετὰ ξητρώπωνε, ἔλεγε στοῦ νέου μου σπιτονοικοκύρη πὼς εἶμαι κακοπληρωτῆς, πὼς τρώω τὰ νοίκια καὶ τὴν ἄλλη μέρα ὁ ἄνθρωπος μ' ἔβγαζε ἀπὸ τὸ σπῖτι του. Ὅλοι αὐτοὶ οἱ μπερμπάντηδες οἱ ταβερνιάρεοι κρατοῦνται, βλέπετε, ἀπὸ τὸ χέρι. Κι' ἔπειτα ποῦ νὰ πάω δίχως λεφτά; Ἐπαιρνα τὰ βρεμένα μου καὶ ξαναγύριζα στοῦ «Λαϊκοῦ Ξενοδοχείου».

»Λίγο κατ' ὀλίγο τὸ κρασί τὸ συνηθισα καὶ δὲν μπορούσα πειὰ νὰ κάνω δίχως αὐτό. Ἐτοῦτο γύρευε καὶ ὁ Ζαχαρίας. Ὅλα μοῦ τὰ λεφτά στοῦ κρασί τὰ ξώδευα. Κατήνησα πειὰ ἕνας χαμένος, ἕνας μεθύστακας. Ἐνα καρὸ λαβαίνω ἕνα γράμμα ἀπὸ τὴ φαμίλλια μου καὶ

μαθαίνω πὼς παντρεύεται ἡ ξαδέλφη μου. Αὐτὴ ἦταν ἡ ἀρραβωνιαστικιά μου, ἕνα ὡμορφο κορίτσι, ποὺ εἶχαμε δώσει λόγο νὰ παρθοῦμε στο γυρισμό μου. Ἀλλά, σὰν εἶδε πειὰ πὼς τὴν ἐξέχασα, κάπου δυὸ χρόνια, ἔπαιρνε ἄλλον.

»Αὐτὸ μοῦ κακοφάνηκε. Ἄρχισα κι' ἐκλαίγα σὰν μικρὸ παιδί. Ἔτσι πειὰ νὰ καταντήσω ἐγώ, δεμένος σὰ σκυλὶ στὰ κατῆλιό ἐνὸς παληοῦ ἀνθρώπου! Ὅλες μοῦ τὶς συμφορὲς σ' αὐτὸν τὶς χρεωστοῦσα. Καμμιὰ ἐλπίδα πειὰ δὲν εἶχα νὰ ξαναγυρίσω πίσω στο χωριό. Ὅλο μοῦ τὸ βιὸς τὸ δυστυχισμένο, ἔπρεπε νὰ τὸ θυσιάζω γιὰ νὰ πλουτίξῃ ὁ Ζαχαρίας, αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος ποὺ τὸν ἔβλεπα πιὸ χοντρὸ, πιὸ φουσκωμένο κάθε μέρα. Μοῦ φαινότανε σὰν τὴ βδέλλα ποὺ κολλάει ἀπάνου σου καὶ σοῦ ρουφάει τὸ αἷμα. Τὸν ἐσυχάθηκα

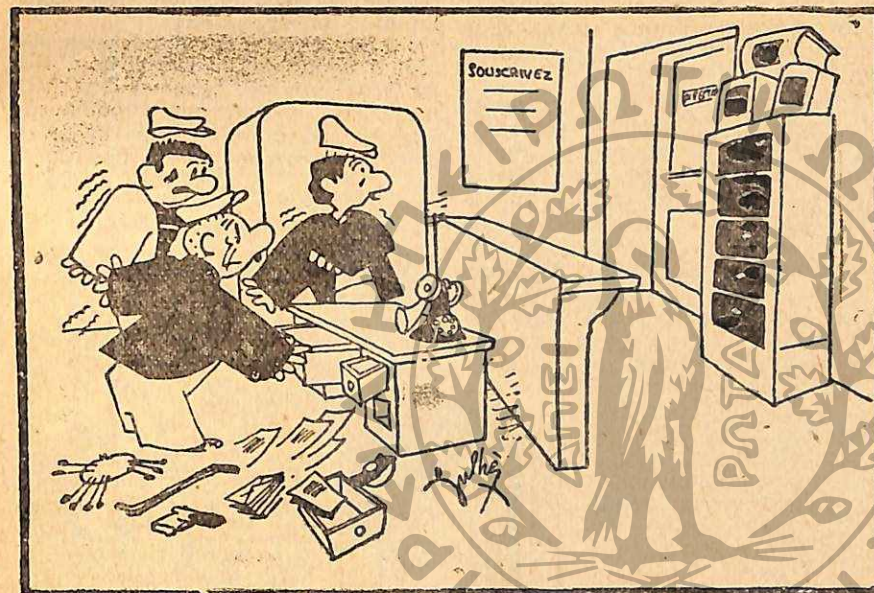
σὰν τὸ διάολο. Καὶ τόσο περισσότερο ἔπινα γιὰ νὰ παρηγοριέμαι. Καὶ τόσο μεγάλωνε μέσα μου τὸ μῖσος μου γι' αὐτὸν τὸν ἄνθρωπο...

»...Ἐνα βράδυ, ἤμουν πιὸ πολὺ μεθυσμένος ἀπὸ τὶς ἄλλες μέρες, πιὸ ἐρεθισμένος μετὰ τὸ Ζαχαρία. Μοῦ φάνηκε σὰν νὰ μοῦ φώναζε μιά φωνὴ μέσα μου: «Ἀν βγῇ ἀπὸ τὴ μέση αὐτὸς ὁ δῆμιος, θὰ ἐλευθερωθῇς καὶ θὰ ξαναγυρίσῃς στο χωριό, θὰ εἶσαι εὐτυχισμένος... Σκότωσέ τον! Σκότωσέ τον!...» Βγῆκα ἔξω στο δρόμο γιὰ νὰ μὴν ἀκούω αὐτὴ τὴ φωνή. Ἀλλά κείνη δὲν μ' ἄφησε! «Σκότωσέ τον!» μοῦ φώναζε, «σκότωσέ τον!...»

Μοῦρθε νὰ τρελλαθῶ. Δὲν ἤξερα πειὰ τί ἔκανα! Ἐτρεξα στὴν ταβέρνα, πῆρα ἕνα μαχαίρι καὶ τὸν ἐσκότωσα!...

ΟΚΤΑΒΙΟΣ ΜΙΡΜΠΩ

Η ΓΕΛΟΙΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ ΕΒΔΟΜΑΔΟΣ

ΤΡΕΙΣ ΓΕΝΝΑΙΟΙ ΔΙΑΡΡΗΚΤΕΣ

— Ἀκούσατε ἕναν κρότο; Ἄς τὸ βάλουμε στὰ πόδια... Θὰ εἶνε ἴσως... κλέφτες!...

ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΟΥΣ ΧΑΡΑΚΤΗΡΕΣ

ΤΟΥ ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΥ

«Η Ζηλειάρισσα, έχτος εξαίρεσεων, δέν ἡμπορεῖ νά τυραννήσῃ τόν ἄνδρα της, ὡς ἐκεῖνος ζηλειάρης ὄντας, ἡμπορεῖ νά τυραννήσῃ αὐτήν. Ἔτσι, ἡ ζήλεια της εἶνε ὀλωσδιόλου ἄλλου ἐνδιαφέροντος ἀπὸ ἐκείνης τοῦ ἄνδρός.

Ἡ ζήλεια τῆς γυναικὸς περιορίζεται καὶ συνίσταται σὲ μίαν ὑπέρμετρη μέριμνα διὰ τὸν ἄνδρα της. Αἰωνίως καὶ ἀδιακόπως ἔχει αὐτὸν εἰς τὸν νοῦν της· δι' αὐτόνε μεριμνᾷ· δι' αὐτόνε φοβεῖται μήπως ἄλλη κερδίσῃ τὴν ἀγάπην του καὶ τίς χάρες του.

Ὁμολογουμένως. Ἡ ζηλειάρισσα θὰ στενοχωρηθῇ καὶ θὰ ἀπελπίζῃ καὶ αὐτὸν τὸν ἄνδρα της, μὲ τὴν ἀδιάκοπη αὐστηρή της ἐπαγρύπνησι μέσα κι' ἔξω ἀπὸ τοῦ σπιτί. Τοῦ κάμνει ἔγκλημα κάθε του ἄθῶαν εὐγένειαν πρὸς ἄλλην οἰανδήποτε κυρίαν ἢ δεσποινίδα· τοῦ σηκώνει τὴν ἡσυχία του· τοῦ γίνεται καὶ αὐτὴ κλητήρας καὶ τύραννος· καὶ πολὺ συχνὰ θὰ τὸν κἀνὴ νά χάνῃ τὴν ὑπομονὴ καὶ ν' ἀδημονῇ.

Ἀλλὰ ἡ μομφὴς ἐκεῖνες, ἡ ἐπιπληξες, ἡ ἀγανάκτησες... δέν ἔχουν τίποτε σοβαρὸν εἰς τὸν ἑαυτὸν τους. Ἡ ἐπιτήρησες τῆς ζηλειάρισσας συμβίβας δέν δεσμεύουν τὸν ἄνδρα της, ἡ ἐπιπληξές της δέν τὸν πιέζουν, ἡ τυραννίες της δέν τὸν τυραννοῦν· ὡς εἰς ἀντίθετον περίστασιν, ἡ ἐπιτήρησες, ἡ ἐπιπληξες, ἡ τυραννίες τοῦ ἄνδρός ἤθελεν δε-

σμεύουν, πιέζουν καὶ τυραννοῦν αὐτήν.

Ἐξεναντίας θὰ εἶνε κάπως κολακευτικὸ νὰ βλέπεται κανεὶς τὸ μόνον ἀντικείμενο τῶν μερίμων ὅλων τῆς συντροφισσάς του. Ἡ καὶ μὲν! Αὐτὴ μόνη εἶνε ὁ τύραννος καὶ ἐν ταύτῳ καὶ ἡ τυραννομένη.

Ὁ ἄνδρας της εἶνε ὁ θησαυρὸς της, τὸν ὅποιον αὐτὴ φοβεῖται μὴ χάσῃ. Ὁ ἄνδρας της εἶνε τὸ ἀντικείμενο τῶν καρδιοχτύπων μιᾶς ἀγαπημένης συντροφισσας.

Ὡ, μιά τέτοια συντροφισσα, θὰ εἶνε ὁ θησαυρὸς δι' ἕνα ἄνδρα. Καὶ ἂν ὁ ἄνδρας της ξέρῃ νὰ ὠφεληθῇ ἀπὸ τὴν ἀγάπην της, ἀποδίδοντάς της, ἄλλην τὴν ἀγάπην, θέλει εἶνε ὁ εὐτυχέστερος τῶν ἀνδρῶν.

A. ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΑ

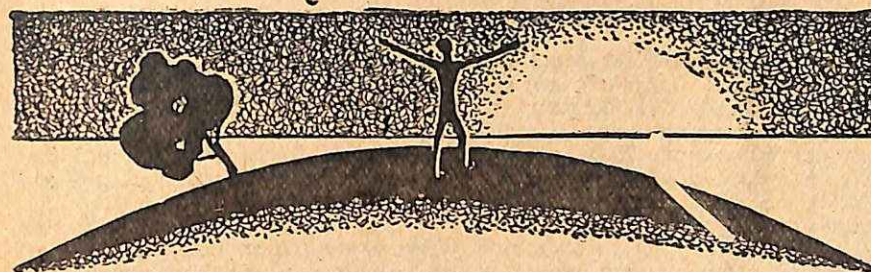
Ο ΚΗΠΟΣ ΤΟΥ ΜΠΑΜΠΟΥ

Ζῶ ὀλομόναχη κ' εἶμαι νέα κόρη. Γράφω κόλλες γράμματα καὶ δέν ἔξρω κανένα γιὰ νὰ τοῦ τὰ στείλω.

Στὴν καρδιά μου ἀκούω μιά γλῶσσα νὰ μοῦ μιλῇ πράγματα τρυφερά, ὅλο γλύκα... Τὰ ξαναλέω, μὰ μόνον τοῦ κήπου τὰ μπαμποῦ τ' ἀκοῦνε.

Κι' ὀρθή, προσεκτικὴ, πίσω ἀπ' τὴν πόρτα, σηκώνοντας τὸ μπερντέ, κυττάζω, ὅλες τίς μέρες, τὸν ἱσκίον τῶν παλληκαριῶν, ποὺ περνοῦν ἀπ' ἔξω.

ΕΥΘΥΜΕΣ ΙΣΤΟΡΙΕΣ

ΕΡΩΣ ΑΝΙΚΑΤΕ...

Ὁ Ρουζὲ ἦταν ἕνας καλὸς ποδηλάτης, μὰ ἄγνωστος, ἐντελῶς ἀσημνος. Μιά μέρα θγαίνοντας ἀπὸ τὸ καμαρίνι του, εἶδε νὰ τὸν πλησιάσῃ ἕνας κοντὸς ἄνθρωπος, ζωηρὸς καὶ ὀλοστρόγγυλος, καὶ νὰ τοῦ λέῃ:

— Παιδί μου, ἔχω κάτι νὰ σοῦ δώσω νὰ ὑπογράφετε... ἕνα μικρὸ συμβόλαιο... Εἶμαι ὁ κύριος Λεπούτρ, ξέρετε, ὁ Λεπούτρ... τῶν ποδηλάτων «Ἀστραπή». Δέν γνωρίζετε; Ἀκριβῶς, ἐδῶ εἶνε ὁ κόμπος! Τὰ ποδήλατα «Ἀστραπή» δέν εἶνε γνωστά, τόσο εἶνε ἄγνωστα ὡς ποδήλατα, ὅσο εἰσθε ἄγνωστος καὶ σεῖς ὡς ποδηλάτης. Καὶ μ' ὅλα ταῦτα, εἶνε τὰ πιὸ ὑπέρροκα μικρὰ ποδήλατα ποὺ μπορεῖ κανεὶς νὰ φαντασθῇ! Τὸ ἴδιο καὶ σεῖς εἰσθε πρωρισμένος νὰ γίνετε ἕνας ποδηλάτης πρώτης γραμμῆς. Ἀλλὰ δέν ἔχετε διευθυντὴ νὰ σᾶς λανσάρῃ, καὶ ἐγὼ δέν ἔχω πεντάρια τσακιστῇ. Πῶς νὰ ξελασπώσουμε ἀπ' αὐτὴ τὴν κατάσταση;

» Συνεταιρίζοντας τίς φτώχειας μας, μικρέ μου. Δυὸ φτώχειες ἐνωμένες εἶνε πιὸ δυνατές ἀπὸ ἕναν πλοῦτον ξεμοναχισμένο. Φαντασθῆτε ὅτι ἕνας μεγάλος κεφαλαιουχὸς ἀναλαμβάνει νὰ μοῦ μετρήσῃ τὰ κεφάλαια ποὺ ἀπαιτοῦνται γιὰ νὰ μεγαλώσω τὴν ἐπιχείρησίν μου, ἂν τὸ ποδήλατο «Ἀστραπή» κερδίσῃ μιά μεγάλη ἀπόδειξι τῆς ὑπεροχῆς του. Αὐτὴ τὴ μεγάλη ἀπόδειξι μποροῦμε νὰ τὴν κερδίσουμε στὸν «ἀγῶνα πο-

δηλάτων Παρισίων — Τουλούζης» ποὺ θὰ γίνῃ ὕστερα ἀπὸ δυὸ μῆνες. Ἐκεῖνοι ποὺ λαμβάνουν μέρος σ' αὐτὸ τὸ διαγωνισμὸ, ἔχουν ὅλοι δοσοληψίες μὲ μεγάλα καταστήματα ποδηλάτων καὶ θὰ σποῦσαν στὰ γέλια ἂν πῆγαινα νὰ τοὺς προτείνω νὰ προτιμήσουν τὸ ποδήλατό μου. Λοιπὸν, σᾶς εἶδα ποὺ κάνατε ἀσκήσεις μὲ τὸ ποδήλατο, εἶδα τὰ πλατεῖα σαγόνια σας, ποὺ εἶνε σαγόνια κτήνους, σαγόνια ἀνθρώπου μὲ ἐπιμονή... καὶ τὰ πόδια σας, ποὺ εἶνε πράγματι ἀτσαλένια... Καὶ εἶπα: «Νὰ τὸν ὁ ἀνθρώπος μου!» Τοίμασα τὸ μικρὸ συμβόλαιο... Θὰ φάμε μιά μικρὴ χυλότητα ἂν ἀποτύχουμε καὶ θάχουμε μεγάλα κέρδη ἂν νικήσουμε: ὁ κεφαλαιουχὸς πληρώνει. Θὰ εἶνε πράγμα πολὺ κοπιαστικὸ, ἀφοῦ δέν ἔχουμε οὔτε βοηθοὺς οὔτε ἐπιμελητὰς καὶ τὰ ρέστα, τίποτε, τίποτε, παρεκτός μόνον ἀπὸ ἕνα ποδήλατο «Ἀστραπή» καὶ μιά κουλούρα λάστιχο, γύρω στὸ λαμὸ γιὰ τὰ σκασιματα. Ἀλλὰ μᾶς ἀπομένει ἕνας μεγάλος βοηθὸς καὶ ἐπιμελητῆς: ἡ θέλησις. Ξέρετε τί ἔκαμε ὁ Βοναπάρτης; Ὅχι. Λοιπὸν, μὴ ζητᾶτε νὰ τὸ μάθετε καὶ χάνετε ὥρες. Ἀλλὰ ἐλάτε νὰ ὑπογράφετε τὸ συμβόλαιο, καὶ ἔπειτα, ἀπὸ αὔριο, ἀρχίστε νὰ γυμνάζεσθε μὲ περισσότερο ζήλο, καὶ ὁ δρόμος Παρισίου — Τουλούζης εἶνε δικὸς μας.

Ὁ Ρουζὲ ὑπέγραψε τὸ συμβόλαιο καὶ ἐπέδωκε εἰς τὴν ἐξάσκησιν μὲ

ζήλον εύσυνείδητον. Λίγες μέρες ύστερωτερα, ο κ. Λεπούτρ μουρμούρισε:

— Δέν γίνεται δουλειά έτσι! δέν γίνεται δουλειά! Έκτελείς τὸ καθήκον σου, ἀλλὰ δέν δείχνεις τὸ θάρρος τοῦ ἀνθρώπου ποὺ εἶνε βέβαιος ὅτι θὰ νικήσῃ. Σοῦ λείπει ἡ πίστις, ὁ ἐνθουσιασμός.

Ἀλλὰ, σὲ κεῖνο τὸ ἀναμεταξύ, ὁ ἐνθουσιασμός ἐγεννήθη ὑπὸ ἀλλοκότους περιστάσεις: Ὁ Ρουζέ ποὺ γύμναζε τὰ πόδια του στὸ στίβο τοῦ ποδηλατοδρομίου καὶ τοὺς πνεύμονάς του στὸ μεγάλο δρόμο, παρατηροῦσε καθημερινῶς στὸ πεζοδρόμιο τὴν παρουσία μιᾶς ὁμορφογυναίκας ξανθῆς, ψηλῆς, λιγερῆς, χαριτωμένης, ποὺ παρακολουθοῦσε τὴν ἐξάσκησί του μὲ ζωηρὸν ἐνδιαφέρον.

Ἐφίλοτημὴ θ ἡ νὰ ἱκανοποίησιν τὴν προσοχήν της, καὶ λίγο ὑστερῶτερα, ἀποροῦσε κι' ὁ ἴδιος μὲ τὴν ταχύτητα ποὺ ἀνέπτυξαν τὰ πόδια του. Λοιπὸν, ἓνα πρωτὶ ἡ ὥραία ἀγνωστος τοῦ ἐνεχείρισεν ἓνα γραμματάκι, ποὺ ἔγραφε μέσα αὐτὰ τὰ λόγια:

«Κερδίσατε τὸ βραβεῖον Παρισιῶν — Τουλούζης. Ἐκείνη ποὺ ἀγαπᾶτε θὰ γίνῃ δική σας».

Ὁ Ρουζέ ἦταν ἓνας ἄνθρωπος ἀπλοῖκος.

Οἱ ἀπλοῖκοι δέν αἰσθάνονται ἐκπληξιν οὔτε εἰς τὰς πλέον ἰδιωτικούς περιπλοκάς τοῦ θίου τῶν. Πρὸς τοῖτοις, δέν ἔχουν τὴν φρόνησιν νὰ τὰς θέτουν ὑπὸ ἀμφισβήτησιν.

Ὁ Ρουζέ ἡσθάνθη τὴν καρδιά του νὰ χτυπᾷ πολὺ δυνατὰ, καὶ κάποιον συναίσθημα ἐκτάκτου ἐνεργητικότητος νὰ ζωογονῇ τίς φλέβες του.

Τοῦ ἐφάνη ὅτι ἐγένετο ἐλαφρὸς σὰν φτερό, ἐπάνω στὸ ποδήλατό του. Τὴ στιγμὴ ποὺ περνοῦσε μπροστὰ ἀπὸ τὴν μυστηριώδη φίλην του, ποὺ τὸν κυττοῦσε μὲ μάτια φλογερά, ἐ-

σκέφθη:

— Θεέ μου, Θεέ μου! τί ὁμορφὴ ποὺ εἶνε! Ἀσφαλῶς εἶνε κάποια πριγκίπισσα!...

Γιατὶ κάθε ἄνθρωπος εἶνε φτιαγμένος γιὰ νὰ φτιάχνῃ παραμύθια μὲ τὸ νοῦ του.

Ὁ Ρουζέ ἐγινε τρυφερός καὶ θηριώδης. Ἐμαθε νὰ τρέχῃ μὲ μιὰ ταχύτητα φανταστικὴ.

Ὅκτώ μέρες πρὸ τοῦ περιφήμου διαγωνισμοῦ, ὁ κ. Λεπούτρ τὸν παρεκολούθησε μὲ τὸ αὐτοκίνητο ἀπὸ τὸ Παρίσι ὡς στὴ Σάρτη.

Στὸ γυρισμό, χτύπησε τὸν ὄμο του δρομέως, φωνάζοντας μ' ἐνθουσιασμό:

— Μπράβο!... Τοὺς φάγαμε!...

— Κι' ἐστὶ πρέπει νὰ γίνῃ!... ἀπάντησε ἀπλοῦστα ὁ Ρουζέ! Τὸ ἀπεφάσισα!...

Τέλος, ἔφτασε ἡ μέρα τῶν ἀγώνων.

Ὅταν ὁ Ρουζέ ἐκίνησε μαζὺ μὲ τοὺς συναγωνιστάς του, ἡ πρώτη ποὺ διέκρινε ἦταν ἡ ἀγνωστὴ γυναῖκα, πῶς ὁμορφὴ, πῶς ἐπιθλητικὴ ἀπὸ κάθε ἄλλῃ φορὰ. Πῆγε κατ' εὐθείαν πρὸς τὸ μέρος της:

— Βλέπετε, εἶμαι τρελλὸς γιὰ σᾶς... Εἶνε ὅπως σᾶς τὸ λέγω Τρελλός! Λοιπὸν, ἀλήθεια, ἂν φθάσω πρῶτος στὴν Τουλούζη!...

Ἐκείνη τοῦ ἐνευσε σοβαρά: «ναὶ» μὲ μιὰ κίνησι τῆς κεφαλῆς καὶ ἐπρόσθεσε σιγανὰ:

— Θὰ εἶμαι ἐκεῖ στὴν ἀφίξι σου.

Στὸ Δαρτάν, ἡ πρωτοπορία τῶν ποδηλατῶν διεσπάσθη. Ἦσαν ἔξη. Ἀπέμειναν τέσσερες μετὰ τὴν Ἀρζαντόν. Τρεῖς στὴ Λιμόζη, οἱ ὁποῖοι ἔπεφταν κι' ἐσηκώοντο: ὁ Παρέξ, ὁ Ρικάρ, οἱ πρωταθληταί, καὶ ὁ Ρουζέ. Εἰς ἀπόστασιν δύο χιλιομέτρων, ὁ Ρουζέ ἐκυλίσθη κατὰ γῆς. Οἱ δύο ἄλλοι τράβηξαν ἐμπρός. Στὸ ὕψωμα Μπουασέγι, ὁ Ρουζέ προσπέρασε τὸν Ρικάρ, ποὺ κολλοῦσε ἐπὰ-

νω στὸ ποδήλατό του, κι' ἐφώναζε θραχνὰ μὲ κοιμένη ἀναπνοή:

— Ρουζέ... Ἀκούσε Ρουζέ... Μὴ μ' ἀφήνεις πίσω!... Δέν μπορεῖς νὰ κερδίσῃς, Ρουζέ... Δέν περιποιήθηκες τὸν ἑαυτό σου... Χθές τὸ θράδυ σὲ σερβίρισαν μόνο ἓνα αὐγὸ καὶ δυὸ ποτήρια νερό... Θὰ σκάσης!... Μὴ τρέχῃς λοιπὸν ἔτσι, θλάκα, ἀκουσέ με!... Ἄν δέν μ' ἀφήσῃς πίσω, παντοῦ θὰ φροντίζω γιὰ σένα... Δέν θὰ χωρίσθω ὡς τὴν Τουλούζη, καὶ ἐκεῖ, ἂν μ' ἀφήσῃς καὶ τραβήξω ἐγὼ ἐμπρός, ἀκούς, θὰ μοιρασθῶ τὰ κέρδη μου μαζὺ σου... Τί σὲ νοιάζῃ ἔσένα νάρθῃς πρῶτος;... Τὸ ποδήλατό σου δέν εἶνε πρῶτης μάρκας!... Ρουζέ!...

Ἀλλ' ὁ Ρουζέ τοῦ ἀπαντοῦσε μ' ἓνα γέλιο σαρκαστικόν, ἔστρεψε τὸν ἀντίπαλό του μάτια θριάμβου, καὶ χωρὶς νὰ θυγᾷ μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα του, μὲ κόπο τρομερό.

Τὴ στιγμὴ ποὺ ἐπρόκειτο νὰ πάρῃ τὸν κατὸ κεφάλι του νὰ δηγήσῃ, γύρισε πίσω ὡς ἦταν μόνος. Τότε, ἡ σιλουέττα τοῦ ἐχαράχθη στὸ πρωῒνὸ φῶς σὰν ὀβίδα.

Ὅταν ἐπληρίσασεν ὁ Καὶρ, ἔπεσε πᾶν ὁ στὰ μωτερά χαλίκια. Τὰ χέρια του καὶ τὰ γόνατά του μάτωσαν. Ἀνέβηκε πάλι στὸ ποδήλατό του θογγώντας: «Τ' ἀπεφάσισα! Τ' ἀπεφάσισα!» καὶ ξανάρχισε πάλι τὴν πορεία.

Στὴν ἐξοδὸ τοῦ ἀπὸ τὸ Μουτουβάν, ἔπεσε πάλι. Αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπέμεινε κατὰ γῆς θραπλωμένος, μὲ σπασμούς σ' ὅλο του τὸ κορμί:

— Σίγουρα πεθαίνω! μουρμούρισε. Κρίμα... Κρίμα! τ' ἀποφάσισα!...

Ἐπέφερε τρομερά. Μιὰ εἰκόνα τοῦ παρουσιάσθη στὸ νοῦ του. Ἐχαμογέλασε, ἀνεσηκώθη καὶ ἔπιασε τὸ ποδήλατό του...

Τέλος ξεφανερώθηκε ἡ Τουλούζη, τὸ τέρας τῆς πορείας: Μέσα ἀπὸ μιὰ κόκκινη θαμπάδα, ποὺ ἐκυμάτι-

ζε μπροστὰ στὰ βλέφαρά του, εἶδε μιὰ ἀπέραντη ἀνθρωπομαζὰ ποὺ ἐρχόταν πρὸς αὐτόν. Μὲ μιὰ βοή θριαμβοῦ, τὸν ὑποδέχθηκε ὅλη ἡ πόλις. Ξαναβρῆκε λίγη δύναμι γιὰ ν' ἀγωνισθῇ, νὰ κουδουνίσῃ, νὰ παραμερίσῃ τὰ πλήθη. Ἐκείνη εὐρίσκετο ἐκεῖ. Ὁ Ρουζέ ἐλιποθύμησε.

Ὅταν συνήλθε ἀπὸ τῆ λιποθυμίας του, ἡ ἀγνωστὴ εὐρίσκετο κοντὰ στὸ προσκέφαλό του.

— Ἀ! εἶπε ὁ Ρουζέ μ' ἓνα ρόγχο ἀγωνίας, ὑπέμεινα χίλια μαρτύρια! Ἀλλὰ δέν εἶνε τίποτε!... Σᾶς ἀγαπᾶ, σᾶς ἀγαπᾶ!...

Ἐκείνη τὸν ἐκύτταξε μ' ἓνα βλέμμα συμπαθείας καὶ τοῦ εἶπε μὲ φωνὴ σιγανή:

— Φτωχέ μου φίλε... εἶμαι ἡ κυρία Λεπούτρ... Ὅλο αὐτὸ τὸ μικρὸ στρατήγημα ἦταν γιὰ νὰ σὲ κάμουμε νὰ κερδίσῃς τὴν κούρσα. Ἀπ' αὐτὸ ἐξηρτάτο τὸ πᾶν γιὰ μᾶς. Ἐχετε τὰ πόδια... Ἐπρόκειτο νὰ σᾶς δώσουμε καὶ καρδιά, ἐννοήσατε... Ἀλλὰ εἶμαι τιμὴ γυναῖκα, Ρουζέ... Τίποτε δέν πρέπει νὰ ἐλπίσης.

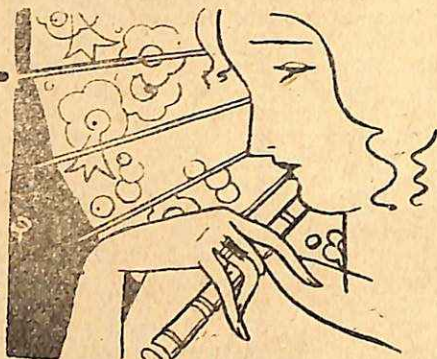
Ἐκεῖνος δέν ἔδωκε καμμία ἀπάντησι. Ἐρρίξε μόνο ἐπάνω της μιὰ ματιὰ ζώου, θαραλιὰ πληγωμένου. Ἐπειτα χοντρά δάκρυα ἀρχίσαν νὰ τρέχουν ἀπὸ τὰ ὀλοκόκκινα μάτια του.

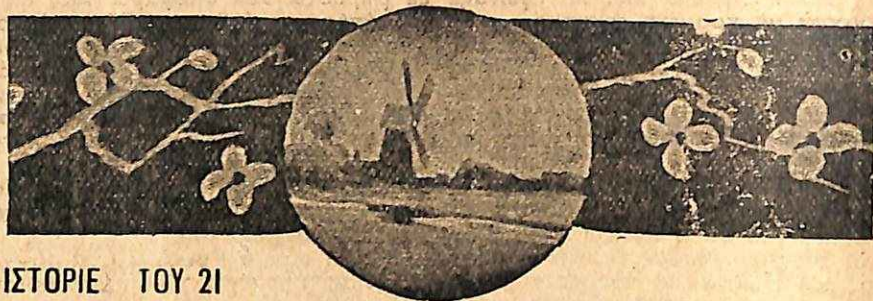
Τότε, ἐκείνη ἔβλεπε πολὺ χλωμὴ, γιὰτὶ ἐνόησε ἔξαφνα ὅτι δέν πρέπει νὰ παίζουμε μὲ τὴν ἀπλοΐκῃ καρδιά ἐκείνων ποὺ τὰ πόδια τους εἶνε πῶς γερὰ ἀπὸ τὸ μυαλό τους...

ΑΝΡΙ ΚΙΣΤΕΜΑΚΕΡ

ΓΑΛΛΙΚΗ ΠΑΡΟΙΜΙΑ

Θέλεις νὰ εἶσαι εὐτυχὴς μιὰ μέρα; Φόρεσε καινούργιο φόρεμα. Ἐπὶ μίαν ἐβδομάδα; Σφάξε χοῖρον καὶ τρώγε. Ἐπὶ ἓνα μῆνα; Κερδίσε μίαν δίκην. Ἐπὶ τρεῖς μῆνας; Παντρέψου. Σ' ὅλη σου τὴ ζωὴ; Μὴ παντρεύεσαι!...

ΙΣΤΟΡΙΕ ΤΟΥ 21

Η ΠΑΝΕΜΟΡΦΗ ΑΝΤΩΝΙΑ

Μέσα στη ζάλη της Έλληνικής Έπανάστασής, όταν ο Ίβραημ πασάς είχε μεταβάλει την Πελοπόννησο σε έρείπια, πεντακόσια γυναικόπαιδα υπό την προστασίαν διακοσίων πενήντα μαχίμων ανδρών, κατέφυγαν στο μοναστήρι του "Αϊ-Γιάννη των Τσετσεβών στην Πάτρα, σ' ένα ύψωμα που ποτέ δεν πάτησαν το πόδι τους οι Τούρκοι.

Εκεί, με τάλλα γυναικόπαιδα, κατέφυγε κ' η ωραία Αντωνία, από τη Ζαχλωρού, νεωτάτη χωριατοπούλα και περιφημη για την όμορφη της.

Δυό χρόνια πρό του περιστατικού αυτού, είχαν αποπειραθῆ νά απαγάγῃ τὴν Αντωνία ὁ ἐκ Ζουμπάτης ὁπλαρχηγὸς Δ. Νενέκος.

Απέτυχεν ὅμως καὶ ἀπὸ τότε ἡ ἐρωτικὴ φλόγα δὲν εἶχε σβύσει μέσῃ στην καρδιά του.

Εξάφνα ὁ Νενέκος ἔμαθε τὴν καταφυγὴ τῆς Αντωνίας μετὰ τάλλα γυναικόπαιδα στὸ μοναστήρι τοῦ "Αἰ-Γιάννη καὶ χωρὶς νὰ χάσῃ καιρὸ, πῆγε μετὰ τὰ παλληκάρια του καὶ τὴν ζήτησε ἀπὸ τὸν ἡγούμενον, πάτερ Ανάνιαν. Ὁ ἡγούμενος, φυσικά, τὸν ἔδωξε, ἀφοῦ τὸν συμβούλεψε νὰ εἶναι πιὸ φρόνιμος καὶ νὰ μὴ ἀσχολῇται μετὰ ἐρωτικὰς ὑποθέσεις τῆς στιγμῆς πού κινδυνεύει ἡ πατρίς.

Ἡ ἀρνήσις ὅμως τοῦ ἡγουμένου ἐξώργισε τὸν Νενέκο. Θέλησε τότε ν' ἀρπάξῃ τὴν Αντωνία διὰ τῆς βίας, μὰ ἐπενέβη ὁ ὁπλαρχηγὸς Ροδόπουλος καὶ τὸν διώξετε ἀπ' τὸ μοναστήρι.

Ὁ Νενέκος ἔφυγε, θρίζοντας καὶ ἀπειλώντας ὅτι θὰ τοὺς κάψῃ...

Πραγματικὰ δὲ ἐκράτησε, ὁ ἀθλιός, τὸ λόγο του.

Ξημέρωνε ἡ 17ῃ Ἰουνίου 1827 δυνάστες ἀραίοι πυροβολισμοί, πυκνοί, πυκνότεροι, σὲ λίγο, ἀκούστηκαν γύρω ἀπὸ τὸ μοναστήρι τ' "Αἰ-Γιάννη τῶν Τσετσεβών. Ἦταν ὁ Νενέκος, ὁ ὁποῖος μὴ δυνάμενος ν' ἀρπάξῃ τὴν ωραία Αντωνία, ἔκανε "ράϊ" στὸν Τούρκο πασά, πέτυχε νὰ τοῦ δοθῇ ἀμνηστία καὶ ἐξεστράτευσε μετὰ τὰ παλληκάρια του καὶ Τούρκους καὶ "Αραβὰς στρατιώτας κατὰ τοῦ μοναστηρίου.

Στὸν πασά, ὁ Νενέκος εἶπε ψευδώς, πὼς ἐκστρατεύει γιὰ νὰ υποτάξῃ τοὺς ἐνόπλους Ἕλληνας ποὺ εἶχαν καταφύγει στὸ μοναστήρι, μετὰ γυναικόπαιδα. Ὁ σκοπὸς τοῦ ὅμως ἦταν νὰ κάψῃ τὸ μοναστήρι, πράγματι, καὶ νὰ πατήσῃ πάνω σὲ ἑλληνικά αἵματοκυλισμένα κορμιά γιὰ ν' ἀποχτήσῃ τὴν ωραία Αντωνία, θυσιαζοντας ἑτοίμοι γιὰ τὸν ἔρωτά του πατρίδα καὶ τιμὴ!

Ἡ πρώτη ἔφοδος τῶν Τούρκων κατὰ τοῦ μοναστηρίου ἀπεκρούσθη ἀπὸ τοὺς Ἕλληνας. Πολεμοῦσαν οἱ ἄνδρες καὶ ἡ γυναίκες τοὺς τοὺς γέμιζαν τὰ ὅπλα. Πολεμοῦσε καὶ ἡ ἑλπίς ὡς ἡ ωραία Αντωνία! Ἐγίνε δευτέρα ἔφοδος, τρίτη καὶ τέλος οἱ Ἕλληνες ὑπέκυψαν πρὸ τοῦ μεγάλου ἀριθμοῦ τοῦ ἐχθροῦ, τὰ ταμποῦρια τοὺς ἐπατήθηκαν καὶ 180 γενναῖοι ἐσφάγησαν ἐντὸς αὐτῶν!...

Ἡ ωραία Αντωνία, πληροφορη-

ΑΠΟ ΤΑ ΚΡΑΤΙΚΑ ΑΡΧΕΙΑ

Η ΣΕΛΙΣ ΤΟΥ ΓΛΕΝΤΙΟΥ

Στὴ σελίδα αὐτὴ δημοσιεύουμε τὴν σήμερὰ μιὰ σειρά ἐπισήμων ἀναφορῶν, ἡ ὁποῖα ἐστάλησαν κατὰ καιροὺς ὑπὸ ἀστυνομικῶν σταθμαρχῶν, χωροφυλάκων καὶ δασοφυλάκων πρὸς τὶς προϊστάμενές των ἀρχές. Ἡ ἀναφορὴ αὐτὴ εἶναι γνησιώτα-

Οἱ ἀμφιβάλλοντες ἂς ἐρευνήσουν τὰ ἀρχεῖα τοῦ Κράτους καὶ θ' ἀνακαλύψουν θησαυροὺς ἐξ αὐτῶν. Διαβάστε λοιπὸν καὶ εὐθυμήσατε:

Ἀναφορὰ

τοῦ Ἀστυνομ. Σταθμάρχου Ἀθανασίου Α. Πρὸς τὸν Ἀστυνόμενον Καλαμπάκας

Ὁδὸς καρποφόρου τῆς γαιὸς κἀκωθεν τοῦ γραφείου μου καὶ γονίμου ὄντος τοῦ ἐδάφους, ἐφύτρωσεν ἐνθάδε κολοκυνθῆς, φυσικῶς καὶ χωρὶς κανεὶς νὰ τὴν φυτεύσῃ, προξενήσασα τὴν ἔριν τῶν ἀποκάτω μου χωροφυλάκων Τσουρπάνη καὶ Σκαρπαλέζου, λεγόντων τοῦ μὲν νὰ τὴν ἐκφυτρώσῃ ἥτις ἐτεκνοποίησε μετὰ τὸν καιρὸν, τοῦ δὲ ὅπως τὴν ἀφήσῃ καὶ πλυθύνῃ τὸ γένος τῆς ὡς τὸ εἶδος τοῦτο εἶναι σπάνιον ἐν τῇ δικαιοδοσίᾳ μου. Τότενες ἐπῆλθεν ἐπέμβασις μετὰ τῶν τότενες ἡνοιξὲς ἔρις καὶ μάλωμα, τότενες δὲ ὁ Σκαρπαλέζος θυμωθεὶς ἐξάγει τὸ ἐπὶ τοῦ τοιχομάτος κρεμάμενον ὅπλον γκράϊ ὑποδείγματος 74 καὶ χρήσεως κοινῆς, καὶ ἀνασπασάμενος εὐτυχῶς μάχαιραν μετὰ τοῦ μαχαίροφύλακος τοῦ εἰς κοινὴν γλῶσσαν φιλέει καλούμενον, κατέφερε διὰ τοῦ πέλματος τῶν ποδῶν ὅσων νὰ ἦτο ὄλογον ἀφοῦ ἐπῆλθεν ἀκράτητος καὶ ραγδαία αἵματοχυσία κρουνοῦ δὲν, παραβλάψασα τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος καὶ ἀνεπαισθήτως ἐξήγαγε τρεῖς δόσαντας, οὓς ἐπισυναπτῶ δι' ἱατρικὴν ἐξέτασιν καὶ διὰ τὸ ἀκριβὲς τῆς ἀναφορᾶς, ὁ δυστυχὴς Τσουρπάνης πρὸ ὀλίγου δεῖν νὰ μὴ σιγήσῃ σιωπητήριον καὶ νὰ μείνῃ κατὰ νῆπι κόκαλο. Μετὰ τῆς ἀνωτέρω σκηρῆς σὺς καταγγέλλω εὐπειθῶς καὶ τοὺς δύο μετὰ τῆς κολοκυνθῆς ὡς ὑπαιτίου ἀποπειρας καὶ ἀδίκου ἐπιθέσεως ἐπὶ φόνῳ, ξερίζωσις ἥδη

Τοῦ κατὰφερε δὲ συγχρόνως στὸ κεφάλι δυνατόν σπαθισμὸν, τὸν ὁποῖον ἐκεῖνος ἀπέφυγε, χάσας μόνον μέρος ἀπὸ τὸ δεξιὸν αὐτοῦ... Συγχρόνως οἱ Τούρκοι ἐπίασαν τὴν ὡραία ἡρωίδα, ἐνῶ ἡ ὑπόλοιπη φρουρὰ τῶν Ἑλλήνων ἐσφάζετο ἀγρίως!...

Μὲ τὴν καταστροφὴν αὐτὴν τῶν Ἑλλήνων ὁ Νενέκος κέρδισε τὴν ωραία Αντωνία καὶ τ' ἀναθέματα τῆς πατρίδος του, τῆς ὁποίας πρῶτος αὐτὸς εἶχε γίνῃ προδότης! Ἀμέσως κατόπιν, ἡ ωραία Αντωνία, προτιμήσασα ἀπὸ τὴν ἀγάπην τοῦ προδότη τοῦ θάνατο, ἐκρημνίσθηκε ἀπὸ ἑνα ψηλὸ θράχο.

Ὁ Νενέκος εἰδοποιήθηκε ἀμέσως, ἔτρεξε νὰ τὴν σώσῃ, ἀλλὰ ἦταν πλέον ἀργά. Ἡ ωραία Αντωνία εἶχε μεταβληθῇ σ' ἑνα σωρὸ αἱματωμένων σαρκῶν!...

καὶ ἐξαφανισθέντος τοῦ πληθυσμοῦ τῶν εἰδῶν
τῆς διὰ τὰ ὑποστῶσι τὰς παρὰ τοῦ νόμου
καταγγελομένης ποινὰς καὶ ἔχω δύο ἐτοιμοὺς
μάρτυρας οὓς θὰ ἀποστείλω τηλεγραφικῶς
τάχιστα καὶ ὀνομαστὶ τὸν Μοῦτρον καὶ Κα-
ραμοῦτρον διὰ τὰ ἐνεργήσουν ὅλα τὰ πα-
ράνονα πρὸς διδοχὴν καὶ συμμόρφωσιν ὅλων
τῶν ἄλλων.

Ὁ εὐπειθὴς ἀστυνομ. σταθμάρχης
Α. ΘΑΝΑΣΑΚΟΣ

Ἀναφορά τοῦ λοχίου Τιμπουριδάκη
Πρὸς τὸ ἐπὶ τῶν Στρατιωτικῶν Ὑπουργείον
τῆς Ἑλλάδος

Κύριε ὑπουργέ, λαμβεζούσης οὐσης τῆς
αἰλῆνης καὶ τοῦ φωτός ἀντανακλῶντος ἐπὶ
τοῦ νεροῦ τῶν ὑδάτων, ὑπάγας εἰς τὴν πα-
ληάν θρυσούλαν ἴτες μίττε σταλιά νερὸ δὲν ἔ-
χει, ἵνα συλλήψω τὸν ληστοφυγῶδικον Μῆτρον
Γεώργιον ὅστις με ἠπέιλησε πόσο μᾶλλον ἐγ-
γὺς, βοῶντος ἐγὼ καὶ κραόντος καὶ λέγον-
τος (στάσου κερατᾷ), τῷ δὲ γενέοντι ληστάρ-
χῳ ἀντιβῶντος, ἀντικραγόντος καὶ λέγοντος
(νὰ μὰς τά...) κ. ὑπουργέ, ἐν παρενθέσει,
διὰ τοῦτο παρακαλῶ, ἐπεὶ δὴ ἀγαπᾷς τοὺς
καλοὺς στρατιώτας, νὰ μοὶ ἀποπέμψῃς ἀρκε-
τὴν δύναμιν ὅπως συλλήψω καὶ αὐξήσω ταῦτα
τὰ γαλόνια καὶ ὁμῶς τρέμουν ὅλοι εἰς τὴν

διαταγὴν μου καὶ μένω.

Εὐπειθέστατος ἀποσπασματάρχης
ΙΩΑΝ. ΤΣΙΜΠΟΥΡΙΔΑΚΗΣ

Λοχίας τοῦ 1ου Εὐζών. Συν)τος

Τηλεγράφημα

τοῦ Ἀστυνομ. Σταθμάρχου Κ. Μ.

Πρὸς τὴν Μοιραρχίαν Μεσολογίου

Περὶ λιστὸν ὧν ἐστάλιν περὶ καταδίοξις
ἐνισσάμην αὐτοὺς καὶ δριμύως τρεζάντων ἐ-
γὼ ἐκινιγησάμην αὐτοὺς ἐπὶ τῆς ράχεις τοῦ
βουνόν, ὅπερ εὐρὸν χάνδακα οὐ δινηθῆνε σι-
λίψε αὐτῶν.

Ἀστ. Σταθμάρχης Κ. Μ.

ΤΗΛΕΓΡΑΦΗΜΑ

Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν

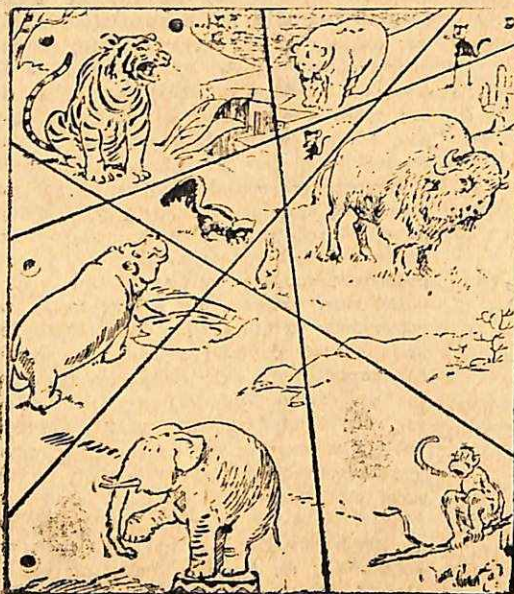
Ἀ θ ῆ ν α ς,

Σκοῦνα φουῖντο Λιούς, ψωμί τσοῦρμιο γιόκ.
Διατάξατε δέοντα.

Τελώνης Κυθήρων
ΠΑΠΑΒ...

ΣΗΜ. «ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ». — Σ κ ο ὀ
ν α : ἱστιοφόρον πλοῖον. Φ ο ὀ ν τ ο :
ἐναυάγησε. Λ ι ο ὀ ς : Ἀντικύθηρα.
Τ σ ο ὀ ρ μ ο : πληρωμα τοῦ πλοῖου.
Ψ ω μ ι γ ι ὀ κ δὲν ἔχει νὰ φάη ψωμί.

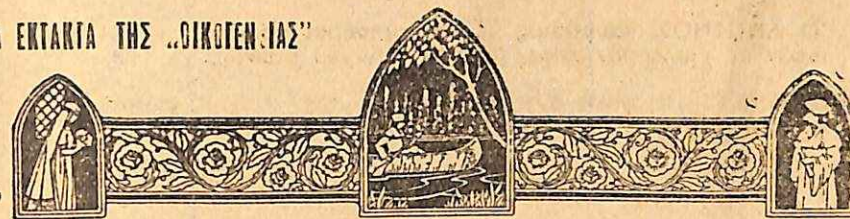
ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΑΚΙ ΣΑΣ

Ἡ λύσις τοῦ παιχνιδιου
τῶν ζώων τοῦ δημοσιευ-
θέντος στὸν Β' τόμον τῆς
«Οἰκογενείας», σελ. 89.

Ὅπως βλέπετε με τέσσε-
ρες γραμμὲς τὸ χωρίσμα
τῶν ζώων εἰς εἰκόνας ἐ-
πιτυχᾶνεται ἀπολύτως.

ΤΑ ΕΝΤΑΚΤΑ ΤΗΣ „ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ“

Ο ΣΟΥΡΗΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΙΟΥΣ ΜΑΣ

(Ἀπὸ τὸ Δεύκωμα τῆς ἀειμνήστου Μαρῆς Γ. Σουρῆ)

ΔΡΟΣΙΝΗΣ γλαφυρώτατος με πνεῦμα δροσερό,
ἀλλὰ προφέρει κάποτε πολὺ ψευδᾶ τὸ ρῶ.

ΠΟΛΕΜΗΣ λιγυρώτατος καὶ πολυχαϊδεμένος
ἀλλὰ πολὺ πειράζεται γιὰ κρίσεις ὁ καυμένος.

Ο ΠΡΟΒΕΛΕΓΓΙΟΣ λαμπρὸς στὰ δράματα κ' εἰς ὅλα,
μὰ δυὸ γλώσσες παίζουνε στὸ νοῦ τοῦ καραμπόλα.

Ο ΠΑΛΑΜΑΣ θαθύτατος, με ποιῆσι ζοφώδη,
ἀλλὰ φρενιάζει σὰν τοῦ πῆς κακὸ γιὰ τὴν δημῶδη.

Ἄν ρωτᾷς καὶ γιὰ τὸ ΜΑΝΟ,
ρώτησε τὸν ΚΑΚΛΑΜΑΝΟ.

ΠΑΡΑΣΧΟΣ μέγας ποιητὴς συνάδελφος ἐν Μοῦσῃ,
ποὺ τὰ μαλλιά του ἔκοψε, ἀλλ' ὄχι καὶ τὸ μοῦσι.

ΛΑΣΚΑΡΑΤΟΣ
γέρο γάτος!

Ο ΜΑΡΚΟΡΑΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ
κι' ἐπίσημος καὶ ἄσημος.

Βλέπω πῦρ εἰς τὸν ΣΤΡΑΤΗΓΗΝ τοῦ ΑΒΕΡΩΦ τὸν κολλήγα,
ποὺ στὴν Αἴγυπτον ἐπῆγε σαβουρώσας οὐκ ὀλίγα.

Κι' ὁ ΣΤΕΦΑΝΑΚΟΣ ποιητὴς με ὁίστρο καὶ μεράκι,
ἀλλὰ τοῦ κάπνισε νὰ βγῇ τοῦ ΜΩΡΕΑΣ τσιράκι.

Σὲ δάφνες κι' ὁ ΣΥΝΑΔΙΝΟΣ τεντώνει τὶς ἀρίδες του,
ἀλλ' ὑποφέρει κάποτε ἀπ' τὶς αἰμορροῖδες του.

Ὁ ΒΛΑΧΟΣ, πρῶτος κριτικὸς, τὸν ἔχω καὶ κουμπάρο,
ἀλλὰ ποτὲ μου δὲν μπορῶ στὸ σκάκι νὰ τὸν πάρω.

Ὁ ΡΟΪΔΗΣ ἢ ΤΣΟΥΡΙΔΗΣ, φιλόλογος ξεβαμμένος,
ἀγελαῖος κατὰ ΚΟΝΤΟΝ καὶ πολὺ γεγανωμένος.

Ὁ ΑΝΝΙΝΟΣ θαυμάσιος με καλαμπούρια πρώτης,
ὥσάν κι' ἑμένα πλούσιος, μά τοῦ σταυροῦ ἱππότης.

ΔΑΜΒΕΡΙΨΗΣ, φίνος συγγραφεὺς κι' αὐτὸς γεμάτος φῶτα,
καὶ ΚΡΗΠΙΚΟΣ τρικουβερτος με ἦτα καὶ με γιῶτα.

ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ, πολὺ κομψὸς, μά χωρατὰ δὲν δέχεται,
εἰς δὲ τὸ μάους πάντοτε ἀπ' ὅλους κατατρέχεται.

ΒΙΚΕΛΑΣ, ΛΑΡΑΣ δηλαδὴ με μάθησι καὶ κρίσι,
κι' ἀπ' τὸ Παρίσι ἔρχεται καὶ πάει στὸ Παρίσι.

Πολὺ τιμᾶται παρ' ἑμοῦ καὶ ὁ ΠΑΠΑΔΙΑΜΑΝΤΗΣ,
ποὺ εἶνε πάντα à quatre epingles καὶ φαίνεται γαλάντης.

Ὁ ΠΑΓΑΝΕΛΗΣ λείψανον τῆς σμίλης τοῦ Φειδίου
εὐρίσκεται στὰ σύννεφα καὶ στὴν ὁδὸν Σταδίου.

Ὁ ΠΟΛΥΛΑΣ
σοφὸς μελᾶς.

ΜΗΤΣΑΚΗΣ λογογράφος καὶ συγγραφεὺς κλεινός,
ἀλλὰ Λυγκεὺς πρὸ πάντων καὶ σκοπευτὴς δεινός.

Ἐγὼ μεγάλως ἐκτιμῶ κι' αὐτὸν τὸν ΚΑΡΚΑΒΙΤΣΑ,
ποῦνε γιατρὸς στ' ἀτμόπλοια με λιάρα καὶ με γκλίτσα.

Τί σοῦ λέει ὁ ΨΥΧΑΡΗΣ,
κάβο δὲν μπορεῖς νὰ πάρης.

ΚΟΥΡΤΙΔΗΣ ἐμβριθέστατος, με γράμματα περίσσια,
μά κάμνει τὸν ρωμαντικὸ καὶ μένει στὰ Πατήσια.

Ὁ ΚΑΛΟΣΓΟΥΡΟΣ κριτικὸς, ἀλλ' ὅμως δὲν τὸν ξέρω,
γι' αὐτὰ ποὺ δὲν ἐδιάβασα ἐκ μέσης τὸν συγκαίρω.

ΓΑΒΡΙΗΛΙΔΗΣ ὁ πολὺς με κύρος κι' αὐθεντιάν,
ποὺ θγάζει πότε «Χαλιμᾶν» καὶ πότε «Λαυρεντιάν».

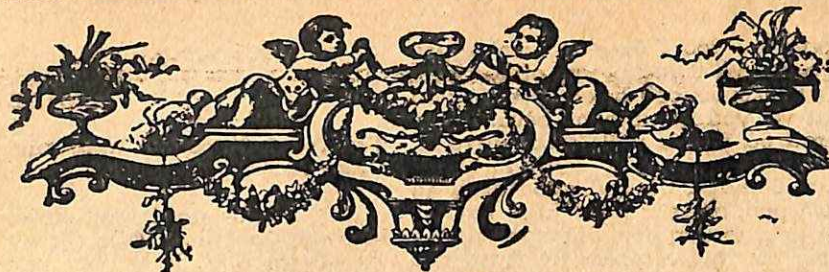
Ὅποιος χάσει δὲν τὸν χάνει
τὸν ΚΑΜΠΟΥΡΟΓΛΟΥ τὸ ΓΙΑΝΝΗ
τ' ἄντερά του στὸ τηγάνι
νὰ τὰ τρῶν οἱ ἀτσιγγάνοι!

Ὁ ΒΕΛΛΙΑΝΙΤΗΣ συγγραφεὺς με χάριν καὶ με δρόσον,
τοῦ Τσάρου δ' εὐνοούμενος καὶ γνώστης καὶ τῶν Ρώσων.

Ὁ ΚΑΚΛΑΜΑΝΟΣ κου-ιλ φῶ καὶ πέννα σὰν θελόνη,
χαθῶς, Βιτσιῆ, σεβντᾶς, ζοῦρ-φιῆ, Κοζάκης καὶ σαλόνη.

ΚΟΡΟΜΗΛΑΣ δραματουργὸς με πνεῦμα καὶ με γράμματα,
ἀλλ' ἔχει γιὰ τίς γούνες μας πολλὰ καινούρια ράμματα.

ΠΕΤΣΑΛΗΣ, κτένια, κοσμετικ, θεντουζες ΜΙΣΤΡΙΩΤΗΣ,
Θυμιούλα, Χάιδω, κούρεμα, ἴδου κι' ὁ ΜΕΛΙΣΣΙΩΤΗΣ.

Η ΣΕΛΙΣ ΤΗΣ ΝΕΟΤΗΤΟΣ Η ΠΑΘΗΤΙΚΩΤΕΡΕΣ ΕΡΩΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΟΛΕΣ

Τοῦ Ἑρρίκου ΙΥ πρὸς τὴν Γαβριέλλαν ντ' Ἑστρέ (*)

Τοῦ ἰδίου πρὸς τὴν Γαβριέλλαν ντ' Ἑστρέ

«Μόλις αὐτὴ τῇ στιγμῇ ἔρχομαι ἀπὸ τὸ κυνήγι, Γαβριέλλα,
Ὁ καιρὸς εἶνε ὥραϊος καὶ σκέπτομαι διαρκῶς τὸ γλυκὸ πρόσωπό σου. Μὲ παρακαλεῖς, ἀγάπη, νὰ εἶμαι καλὸς μαζί σου. Τί νὰ σοῦ πῶ; Ὁ θπὸς εἶνε γιὰ μένα ἡ μόνη παρηγοριά ὅταν δὲν εἶσαι κοντά μου. Στὰ ὄνειρά μου ἐσένα βλέπω. Καληνύχτα! Φιλῶ τὰ μάτια σου τὰ ὥραϊα χίλιες φορές.

ΕΡΡΙΚΟΣ ΙΥ»

Τοῦ ἰδίου πρὸς τὴν Γαβριέλλαν ντ' Ἑστρέ

«Θησαυρέ μου,
Ὁ Βαρὼν μοῦ ἔφερε τὰ γράμματά σου... Μοῦ λὲς πὼς μ' ἀγαπᾶς πῶς πολὺ ἀπὸ τὸν ἑαυτό σου... Ἀποφάσισα νὰ φύγω καὶ νὰ ἔλθω κοντά σου. Ἡ ζωὴ μοῦ εἶνε ἀνυπόφορη... Δὲν σοῦ περιγράφω τί ὑποφέρω γιὰ σένα.

Πρέπει νὰ εἶσαι πολὺ ὑπερήφανη, κυρά μου! Ποτὲ δὲν σ' ἀγάπησα περισσότερο. Ἡ ζωὴ μου εἶνε σκοτεινὴ καὶ κρύα χωρὶς ἐσένα.

Εἶσαι ὁ ἀγγελὸς μου!
Ὁ βασιλεὺς σὲ λατρεύει!

ΕΡΡΙΚΟΣ ΙΥ»

(*) Ἡ Γαβριέλλα ντ' Ἑστρέ εἶνε ἡ περὶ τῆς ὁποίας ἔχει γραφῇ τὸ ἑλληνιστὶ μεταφρασμένον ἀνώνυμον μυθιστόρημα τοῦ Λόυ. Μασέ.

«...Σὰς γράφω, ἀγαπητὴ μου Γαβριέλλα, καὶ ἔχω μπροστά μου τὴν ὥραία σὰς εἰκόνα, αὐτὴν τὴν εἰκόνα ποὺ λατρεύω, ὅχι γιὰτὶ σὰς μοιάζει, ἀλλὰ γιὰτὶ ἔγινε γιὰ σὰς. Μπορῶ νὰ κρίνω πολὺ καλὰ γιὰ τὴν ὁμοιότητα. Ἐγὼ ἔχω τὴν εἰκόνα σὰς μέσα στὴν ψυχὴ μου, στὴν καρδιά μου καὶ στὰ μάτια μου!»

ΕΡΡΙΚΟΣ ΙΥ»

* * *

Ὁ Μπαλζάκ πρὸς τὴν κυρίαν Χάνσκα

«Ἐχομεν ἐδῶ χειμῶνα, ψυχὴ μου. Σοῦ γράφω με κλεισμένα παράθυρα καὶ θυμοῦμαι τὴν ἡμέρα ποὺ ἔλαβα τὰ πρῶτα γράμματά σου. Σ' αὐτὴ τῇ γωνίτῃ τοῦ γραφείου τὰ ἐδιάβασα με συγκίνησι. Γι' αὐτὸ ἐπῆρα τὴν πέννᾶ νὰ μιλήσω μερικὲς στιγμὲς μαζί σου, ἀγαπημένη μου, μόνη μου σκέψις! Πῶς νὰ μὴ σ' ἀγαπῶ; Ἐσὺ πρώτη ἤλθες καὶ ζέστανες μὴ καρδιά ἀπελπισμένη, ποὺ δὲν ἐπίστευε πειὰ στὴν ἀγάπη! Ἡ δόξα δὲν ἦταν παρὰ ἓνα τίποτε γιὰ μένα... Ἐσὺ ἐμάντεψες τί γινόνταν μέσα στὴν ἔρημν καρδιά μου. Διάβασες στὴν ψυχὴ μου. Μόνο ἐσὺ γνωρίζεις τὴ ζωὴ μου...

Μὲ ρωτᾶς ποῦ βρίσκω καιρὸ γιὰ νὰ σοῦ γράφω. Λοιπὸν, ἀγαπημένη μου, ἐσὺ εἶσαι τὸ πᾶν γιὰ μένα, ἡ μόνη γυναῖκα στὸν κόσμον. Μὲ ρωτᾶς πὼς ἓνας φτωχὸς συγγραφεὺς ποὺ εἶνε διαρκῶς σκυμμένος στὰ

γραφείο του, θρίσκει πολύτιμες στιγμές να θυσιάσει για σένα. Έγω θά ήθελα να σου δώσω τη ζωή μου και να γράφω μόνο σε σένα. Με τί χαρά θά άφηνα κάθε άλλη άσχολία και θά έθυσίαζα κι' αυτή τη δόξα; Σάν θυμίαμα θά σου προσέφερα τη ζωή μου, άγγελε μου! Εύα, και ψυχή μου, άγάπη μου, θέλω την εικόνα σου, να την λατρεύω τις ώρες που είμαι μακριά σου. Σήμερα σου στέλνω μια μπουκλα από τα μαλλιά μου. Είναι ακόμη μαύρα και γι' αυτό προλαμβάνω... Συγχώρησέ με, άνθος μου, αν σ' αγαπώ σαν μικρό

παιδί, με όλες τις χαρές, τις προλήψεις και τις έλπίδες του πρώτου έρωτος. Πόσες φορές είπα: «Ήθελα να αγαπήσω μια γυναίκα είκοσιπέντε έτών! Θά την αγαπούσα όλη τη ζωή μου, χωρίς να τρέμω τους χωρισμούς που επιβάλλει ή ηλικία». Και το όνειρό μου έπραγματοποιήθηκε.

Άγάπη μου, φεύγω για το Μπεζαντόν. Είναι άρρωστη ή μητέρα μου. Πάρε τη «Φιλολογική Εύρώπη» για να διαβάσης ένα νέο διήγημά του.

Εργάζομαι πο-

λύ για να τελειώσω την «Ευγένια Γκραντέ» θά την δημοσιεύσω το ίδιο περιοδικό εν όσω θά λείπω. Πρέπει να σε αποχαιρετήσω. Μη λυπάσαι. Αφού ζής μέσα στην καρδιά μου και έχεις όλες τις σκέψεις μου. Σου στέλνω ένα κουτάκι για τα γράμματά σου. Θά σου στείλω και τα ποιήματα του Σενιέ, τού μεγαλυτέρου ποιητού της Γαλλίας... Θά ήθελα να σου διαβάσω γονατιστός όλους τους θεϊους στίχους του!

Χαίρε, θησαυρέ μου. Γιατί αφήνεις κενά εις τα γράμματά σου; Έγω φιλώ το χαρτί που ακούμπησε

το λευκό σου χεράκι.

Χαίρε
ΜΠΑΛΖΑΚ»

Του Λουδοβίκου Α' προς την Λόλαν Μοντές

«Ω Λολίτα μου! Άχτίδα του ήλιου της ζωής μου! Φώς της σκοτεινής νύχτας μου. Η έλπίδα της άγάπης σου δυναμώνει την πεθαμένη μου καρδιά. Είναι τόσο μεγάλη ή εύτυχία, που σκορπίζει ή παρουσία σου! Το πνεύμα σου και ή άμορφία σου μ' έκαναν να ποθήσω και

πάλι την παλιά ζωή μαζί σου. Είμαι και τώρα όλος δικός σου. Πάντα δικός σου...

Μου γράφεις, φώς μου, πώς έχασες και συ το θάρρος σου και την ύγεια σου. Είσαι άρρωστη και δυστυχισμένη, άγάπη μου; Ποτέ όμως δεν θά σε ξεχάσω έγώ.

Κανένας δεν θά μās χωρίσει και θα σε ξαναϊδω... έσένα που τόσο ύποφεις γιατί μ' αγαπάς.

Θά σε ξαναϊδω, άνθος μου, Λολίτα!»

ΛΟΥΔΟΒΙΚΟΣ Α'»

Η κυρία Στάελ προς τον ίππότην ντέ Μενίλ

«...Όχι, δεν μπορώ να ζήσω χωρίς να σās βλέπω. Ενόμιζα πως ή έλπίδα για τού μέλλον θά με παρηγορούσε, αλλά ύποφέρω φρικτά. Είμαι άπελπισμένη.

Προσπαθώ με κάθε τρόπο να διασκεδάσω τη λύπη μου, αλλά εις μάτην. Μόνη μου παρηγοριά είναι να σās γράφω... Η ζωή είναι άνυποφορη... Σās τού ξαναάλε. Υπόφερα πολύ. Θά επιθυμούσα να μ' ύποφέρετε και σās όσον έγώ... Θά ήθελα για σās την γαλήνη.

Δεν ξέρω αν λέγω την αλήθεια. Μια ψυχή έρωτευμένη δεν ξέρει καλά τί ζητεί και τί θέλει. Θέλω την εύτυχία σας... αλλά να προέρχεται από μένα!

Πόσο με βασανίζετε! Χωρίς να φταίτε, βέβαια... Θέλω την άγάπη σας, θέλω να σās βλέπω διαρκώς... Δεν μπορώ να ζήσω πειά μόνη. Σās περιμένω... Κανένας άνθρωπος στον κόσμο δεν αγαπήθηκε όσο σείς, τού ξέρετε;

Κα ΣΤΑΕΛ»

Ο πρίγκιψ τού Κοντέ προς την κυρίαν ντ' Όλν

«Άγαπημένη μου, ...Αισθάνομαι ότι σās αγαπώ πολύ περισσότερο από ό,τι μπορώ να σās εκφράσω και ότι τά λόγια μου είναι πενιχρά και δεν μπορούν να σās πείσουν. Συλλογισθήτε όμως ότι τά πραγματικά αισθηματά δεν έχουν πολλές φράσεις και πιστεύσατε εις την άπεριόριστη άφοσίωσί μου...

Αν δεν μ' αγαπήσετε, δεν θά παύσω να είμαι σκλάβος σας και ή εύγνωμοσύνη μου θά είναι αιώνια για την τιμή που μου έκάματε προχθές να μ' έρωτήσετε τί έχω...

Σās αγαπώ!

ΠΡΙΓΚΗΨ τού ΚΟΝΤΕ»

Απάντησις της κυρίας ντ' Όλν

«Μόνο για ένα λόγο δεν σās πιστεύω. Γιατί μιλάτε πολύ ώραία. Συνήθως τά μεγάλα πάθη δεν έχουν τόση εύφράδεια. Γράφετε σαν άνθρωπος που έχει πολύ πνεύμα και που θέλει να με κάνη να πιστέψω πως είναι έρωτευμένος... Μακάρι να ήταν αλήθεια! Θά τού επιθυμούσα με όλη τη καρδιά μου! Αν έδειχνα τά γράμματά σας σε έναν διάφορο, έσ' έβλεπε πως με κοροϊδεύετε... Έγώ

τέλους δέχομαι την λύσι που μου προτείνετε. Θά κρίνω έγώ αν μ' αγαπάτε αναλόγως της στάσεώς σας... Και σās δηλώνω πως είμαι έτοιμη να σās πιστέψω... αφού μου άρέσετε τόσο!...

ΥΒΟΝΝΗ»

Ο Βερανζέρος προς την κυρίαν Μαρέτ

«Μου είπατε πως τού ποιήματά μου «Η σοφίτα», δεν σās άρέσει, γιατί είναι πολύ τρυφερό... Άχ, φίλη μου, τόν έρωτα τόν νοιώθουμε έντελώς διαφορετικά! Όταν ήμουν είκοσι έτών, δεν με γνωρίζατε... Η Λιζέτα που αναφέρω στο ποίημα αυτό ήταν χαριτωμένο πλάσμα. Ωμορφη και τρελλούτσικη... Και τόσο τρυφερή! Ευμώνετε μαζί μου γιατί την αγαπήσα; Εάν την έβλεπατε! Ήταν κομψή σαν άριστοκράτισσα με τού φτωχικό μπατιστένιο φόρεμά της...

Είμαστε κ' οι δύο τόσο φτωχοί!... Έγώ ενήστευα όλη την εβδομάδα για να της πάρω ένα καπέλλο.

Α, σείς δεν ξέρετε τίποτε από αυτή την εποχή, όπου επέβαινα στη δουλειά για την μέλνουςαν δόξαν... Χωρίς χρήματα, χωρίς προστασία, χωρίς μόρφωσι, ώνειρευόμουν ένα ρόδινο μέλλον... Όταν σκέπτομαι τά παλιά, τά ματιά μου γεμίζουν δάκρυα χωρίς να τού θέλω... Τί ώραία που είναι τά νειάτα! Ρίχνουν βάλαμο στην κουρασμένη μας ψυχή, όταν γενούμε. Μη χάνετε τόν πολύτιμο καιρό σας, άγαπητή μου φίλη. Αγαπάτε και μη μετανοήτε... Εγνώρισα αυτή την εύτυχία και ήταν ή μεγαλύτερη της ζωής μου.

Και σε μια σοφίτα μπορεί κανείς να είναι εύτυχής...

ΒΕΡΑΝΖΕΡΟΣ»

ΟΥΓΓΡΙΚΗ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑ

ΤΟΥ Ι. ΓΙΟΚΚΑΤ

Η ΑΔΙΚΟΣΚΟΤΩΜΕΝΗ

Ένώ ο Ιατρός Ραμέλ εργαζόταν τον ειδοποίησαν ότι ένας νεαρός κύριος ζητάει να τον δει.

— Άς έλθω, είπεν ο γιατρός.

Σε λίγα λεπτά πήκε στο έργοστηρίο του ένας νέος καλού έξωτερικού, ώραιος την όψη, αλλά τρομερά χλωμός. Έφαιναν πολύ ταραγμένος κι' ανυπόμονος.

— Γιατρέ, είπε, ήρθα να μου κάμετε μιά μικρή, άλλ' απαραίτητη έγχείρησι. Πονεί φριχτά το χέρι μου και πρέπει να μου άφαιρέσετε ένα κομμάτι σάρκας. Είνε αδύνατον να φαντασθήτε πόσο ύποφέρω. Κοντεύω να τρελλαθώ.

Του άπλωσε το χέρι του και του έδειξε ένα μέρος του καρπού. Ο γιατρός κύτταζε στο σημείο αυτό με προσοχή κι' έμεινε έμβρόντητος. Δέν διέκρινε καμμιά πληγή, κανένα μώλωπα, καμμιά φλόγωσι, απολύτως τίποτε. Ήταν έτοιμος να ζητήση περισσότερες πληροφορίες από τον πελάτη του, όταν αυτός τον έπρόλαβε και τόν είπε:

— Έννοώ την έκπληξι σας, γιατρέ. Δέν βλέπετε απολύτως τίποτε στο μέρος αυτό που πονώ και άμφιβάλλετε ίσως άν είμαι με τα σωστά μου. Κι' όμως σας όρκίζομαι στο Θεό πως ύποφέρω. Ω, ύποφέρω φρικτά. Αιτηθήτε με. Κόψτε μου το μέρος αυτό της σάρκας!...

— Κύριε, είπεν ο γιατρός, δέν μπορώ να σας κάμω μιά τέτοια έγχείρησι χωρίς να ύπάρχη λόγος. Το χέρι σας είνε έντελώς γερό, το μέρος δε που μου δείχνετε, σας βεβαιώ πως δέν έχει απολύτως τίποτε. Άπορώ πως μου λέτε πως πονείτε...

Ο άγνωστος κύριος εξαράχθηκε. Έγινε περισσότερο χλωμός. Φαινόταν πως πονούσε φριχτά.

— Γιατρέ, είπε, δέν θά φύγω άπό δω άν δέν μου κάνετε αυτή την έγχείρησι. Πρέπει να μη μου άρνηθήτε. Δέν μπορώ να σας πώ τίποτε περισσότερο, βεβαιωθήτε όμως πως ύποφέρω σαν κολασμένος.

Ο γιατρός Ραμέλ έσήκωσε με άπορία τούς ώμους.

Ο άγνωστος έφρύαζε.

— Άρνεϊσθε λοιπόν ν' άνακουφίσετε έναν άνθρωπο που πάσχει; είπε. Τότε θα κάμω την έγχείρησι μόνος μου. Δέν έχετε κατόπιν αυτού να κάμετε τίποτε άλλο παρά να μου δέσετε το τραύμα.

Συγχρόνως άρπαξε μιά κοφτερή λεπίδα από ένα τραπέζι και την έβουθισε αποφασιστικά στο χέρι του.

Ο γιατρός έσπυεσε και τόν συνεκράτησε.

— Σταθήτε! Άφού είνε έτσι, σταθήτε να σας έγχειρήσω μόνος μου. Ψελέτε να σας χλωροφορμίσω;

— Όχι! Άντιθέτως, επιθυμώ να τα δώ όλα.

Η έγχείρησις ήρχισεν άμέσως και δέν άργησε να τελειώση. Ο γιατρός αφήρεσε ένα κομμάτι σάρκας από τον καρπών της χειρός του πελάτου του. Το αίμα έτρεχεν άφθονο.

Ο άγνωστος άντι να ταράσσεται συνείρητο. Το χρώμα, ξανάρθε στο πρόσωπό του, μειδιούσε και φαινόταν πως δέν ύποφέρει πλέον.

Η ροή του αίματος τόν εύχαριστούσε μάλλον.

Ο γιατρός ήταν κατάπληκτος. Έδεσε την πληγή και ρώτησε τόν πε-

ράδοξον αυτόν πελάτη του πως είνε.

— Πολύ καλά, γιατρέ μου, άπνη-τησεν αυτός. Δέν πονώ καθόλου πειά. Με άνακουφίσατε. Σας είμαι εύγνώμων...

Συγχρόνως έβγαλε και άφησε στο τραπέζι ένα χαρτονόμισμα και άπλήθε ήσυχος πειά και χαρούμενος...

* * *

Ένας μήνας είχε περάσει. Ο γιατρός είχε λησμονήσει σχεδόν το παράδοξο αυτό περιστατικό, όταν έξαφνα, δέχτηκε πάλιν ένα πρωί τόν άγνωστο επισκέπτη του.

Ο δυστυχής αυτός έφαινετο και την φοράν αυτή ότι έπασχε φρικτά.

Έτριζε τα δόντια του και δάγκωνε τα χείλη του άπό τόν πόνο.

Ήταν χλωμός και ταραγμένος!

Ο γιατρός εξέτασε το σημάδι της έγχειρήσεως, αλλά δέν είδε τίποτε το ύποπτο και σοβαρό. Η πληγή είχε κλείσει έντελώς. Δέν ήμπορούσε πλέον να έξηγήση από που προέρχονταν οί άπαίσιτοι αυτοί πόνοι, που έκαμαν τόν άγνωστο να σφαδάξη και να κλαίη σαν μωρό... Έν τούτοις, προέβη και σε δεύτερη έγχείρησι.

Κατά την ώρα της έγχειρήσεως ο άγνωστος τόν παρακαλούσε να κόψη περισσότερες σάρκες. Έφαιναν εύχαριστούμενος από το κόψιμο των σαρκών του, το αίμα που έρρεε τόν εύχαριστούσε!...

Τέλος έπερατώθη και ή δεύτερη αυτή έγχείρησι. Ο ξένος συνήλθε. Έπαυσε να πονή. Δέν έγινε όμως και πάλιν χαρούμενος όπως κατά την πρώτη έπίσκεψι. Κάτι το τρομερό και άπαίσιτο τόν έβασάνιζε.

— Γιατρέ, είπε τέλος, σας εύγνωμονώ για τις ύπηρεσιες σας. Την πρώτη φορά που σας έπεσκέφθην έ-

νόμιζα πως ή πρώτη εκείνη έγχείρησις θ' άρκούσε για να λυτρωθώ του μαρτυρίου αυτού. Δυστυχώς, καθώς βλέπετε και σεις, ο τρομερός πόνος ξαναήλθε. Αυτό είνε φριχτό... Κατεδικάσθην ν' άποθάνω και θ' άποθάνω, τό γνωρίζω... Τίποτε δέν ήμπορεί να με σώση... Χωρίς δέ να προσθήση τίποτε περισσότερο, έφυγε με δακρυσμένα τα μάτια!...

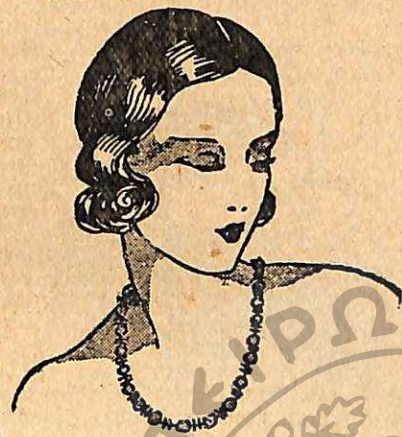
Ο γιατρός Ραμέλ είχε μείνει κατάπληκτος από το περιστατικό αυτό. Δέν εύρισκε πλέον καμμιάν έξηγήσιν του μυστηριώδους εκείνου πόνου. Μήπως έπρόκειτο περί παράφρονος τινός; Άλλ' όχι. Ο άγνωστος δέν έφαινετο τέτοιος...

Τέλος επέρασεν ένας ακόμη μήνας. Ο γιατρός ήτο βέβαιος ότι ο άγνωστος θα τόν έπισκέπτετο και πάλιν. Κι' έν τούτοις δέν τόν είδε να φανή καθόλου. Άπορούσε γι' αυτό, όταν ένα πρωί έλαβε το ακόλουθο γράμμα:

«Γιατρέ μου, Δυό φορές σε ήνόχλησα και με έλύτρωσες από τόν πιδό φρικώδη πόνο που ένοιωσε άνθρωπος. Αυτή τη στιγμή ο πόνος ξαναήλ-

θε πάνω στο μήνα του, πιδό τρομερός. Για να κατορθώσω να σας γράψω, έβαλα πάνω στην ούλη της έγχειρήσεως ένα κομμάτι άναμμένης ίσας.

Πρό έξι μηνών ήμουν εύτυχισμένος άνθρωπος, ζούσα από τα εισοδήματά μου. Άπελάμβανα ότι μπορεί να επιθυμήση άνδρας τριανταπέντε έτών. Ημουν παντρεμένος πρό ενός έτους από άγάπη με μίαν ώμορφη και άνεπτυγμένην παιδαγωγόν, ή οποία έμεινε στο σπίτι μιάς κομής σης γετόνισσας μου. Όσον ήμουν ύποχρεωμένος να πηγαίνω στα περίχωρα για ύποθέσεις και ν' αφήνω τό κτήμα μου για μιά ήμέρα, ή σύζυγός μου δέν ήσύχαζε. Ήρχετο

δύο λεῶνες πεζή για να μ' ανταμώση. "Αν δὲν ἐγύριζα ὅλη τὴ νύκτα δὲν ἐκοιμάτο. Μὲ περίμενε ἡ πῆγαινε για λίγη ὥρα στὴν πρώτη τῆς κυρία καὶ ἐπέστρεφε πάλι. Ἡ ἀγάπη τῆς για μένα εἶχε φθάσει σὲ τέτοιον βαθμὸ, ὥστε ἐγκατέλειψε καὶ τὸ χορὸ για νὰ μὴ δίνη τὸ χέρι τῆς σὲ ξένους. Εἶχα δηλαδὴ ὡς σύζυγον ἓνα ἀθῶο κορίτσι, τὸ ὁποῖο μ' ἐλάτρευε κυριολεκτικῶς. Δὲν ξέρω ὅμως ποῖος δαίμονας μοῦ ψιθύρισε μιά μέρα στ' αὐτὴ:

— "Αν ὅλα αὐτὰ εἶνε ἀπλὴ προποίησης;

Αὐτὴ ἡ ξαφνικὴ σκέψι πού μοῦ μῆκε στὸ μυαλὸ, μ' ἐτρέλαινε. "Ἡμουν πειὰ ἀνω-κάτω. "Αρχισα νὰ υποψιάζωμαι...

Ἡ γυναίκα μου εἶχε ἓνα τραπέζι τῆς δουλειᾶς, τὸ ὁποῖο ἐκλείδανε πάντοτε. Τὸ εἶχα προσέξει αὐτὸ πολλές φορές. Ποτὲ αὐτὴ δὲν εἶχε λησμονήσει τὸ κλειδὶ καὶ ποτὲ δὲν εἶχεν ἀφήσει ἀνοικτὸ τὸ συρτάρι τοῦ τραπέζιου.

"Ὅλ' αὐτὰ ἐκινούσαν τὴν ζηλοτυπία μου. Τί μπορεῖ νὰ κρύβῃ ἐκεῖ μέσα; ἔλεγα μόνος μου. "Ἡμουν τρελλός! Δὲν ἐπίστευα πειὰ οὔτε στὴν ἀθωότητα τοῦ προσώπου τῆς, οὔτε στὰ χὰδια τῆς, οὔτε στὰ φιλήματά τῆς. «Καὶ ἂν ὅλ' αὐτὰ εἶνε ἀπλὴ ὑποκρισία;» μοῦ ψιθύριζε πάντα ὁ διάβολος στ' αὐτί!...

"Ἐνα πρωὶ ἦλθεν ἡ κόμησση νὰ τὴν ζητήσῃ καὶ ὕστερ' ἀπὸ πολλές παρακλήσεις, κατάρθωσε νὰ τὴν πείσῃ νὰ περάσῃ ὅλη τὴν ἡμέρα κοντὰ τῆς. Τὰ κτήματα εὐρίσκοντο σὲ ἀρκετὴ ἀπόστασι τὸ ἓνα ἀπὸ τ' ἄλλο καὶ ὑποσχέθηκα στὴ γυναίκα μου ὅτι θὰ πῆγαινα νὰ τὴν πάρω.

Μόλις τὸ ἀμάξι ἔφυγε, ἐμάζεψα ὅλα τὰ κλειδιά τοῦ σπιτιοῦ καὶ τὰ δοκίμασα στὸ συρτάρι τῆς γυναικός μου. "Ἐνα ἀπ' αὐτὰ τὸ ἀνοίξε. Μοῦ φαινότανε ὅτι ἐκείνῃ τῇ στιγμῇ ἔκανα ἓνα ἔγκλημα. "Ἡμουν ἔνας κλέφτης, ὁ ὁποῖος τοιμάζονταν ν' ἀρπάξῃ τὸ μυστικὸ μὲς δυστυχ-

σμένης γυναίκας. Τὰ χέρια μου ἔτρεμαν ὅταν ἐβγαζα μὲ φόβο ἓνα πρὸς ἓνα τὰ διάφορα ἀντικείμενα τοῦ συρταριοῦ.

Πνιγόμουν!... "Ἐξαφνα μέσα σ' ἓνα σωρὸ ἀπὸ δαντέλλες, ἀνεκάλυψα μιά δέσμη ἐπιστολῶν. «"Ὀ! ἐφώναξα κατὰπληκτος, ἐρωτικὲς ἐπιστολὲς εἶνε!...»

"Ἦσαν δεμένες μὲ μιά κορδέλλα κόκκινη. "Ἐνῶ ἔλυνα τὴν κορδέλλα ἐσκεφτόμουν ἂν ἦταν σωστὸ αὐτὸ πού ἔκανα. "Ἐπρεπε, ἀρά γε, νὰ κλέψω τὰ μυστικά τῆς γυναικός μου, μυστικά τὰ ὁποῖα χρονολογοῦνται ὠρισμένως πρὸ τοῦ γάμου μας; Εἶχα δικαίωμα νὰ τῆς ζητήσω λόγον για τίς ἰδέες πού εἶχε πρὶν γίνῃ δική μου; "Αλλὰ ἂν αἱ ἐπιστολαὶ χρονολογοῦντο μετὰ τὸ γάμο;

"Αμέσως ἔλυσα τὴν κορδέλλα.

Κανείς δὲν μὲ εἶδε.

Οὔτε ἓνας καθρέφτης δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ κοντὰ για νὰ δῶ τὸ πρόσωπό μου, νὰ ντραπῶ καὶ νὰ κοκκινίσω. "Ανοίξα τὰ γράμματα, τὸ ἓνα κατόπιν τοῦ ἄλλου, ὡς ὅτου τὰ ἐδιάβασα ὅλα.

"Ὀ ἡ ὥρα ἐκείνῃ ἦταν για μένα φρικτὴ! Τί ἔγραφαν; Τῇ χειρότερῃ προδοσίᾳ, τῆς ὁποίας σύζυγος εἶχε γίνῃ θυμὰ. Αὐτὸς πού τῆς τὰ εἶχε γράψῃ ἦταν στενός μου φίλος! Καὶ τί ἔκφρασις! Τί πάθος! Μιλοῦσε περὶ ἔρωτος, περὶ ἔχθρας! Κατέστρωνε διάφορα τεχνάσματα για ν' ἀπατήσῃ τὸν σύζυγο! Καὶ ὅλ' αὐτὰ ἔφεραν τὴν ἡμερομηνία τῆς περιόδου πού ἐγὼ παντρεμένος, ἦμουν ὁ πιὸ εὐτυχισμένος ἄνθρωπος!...

Τὶς ἐδιάβασα ὅλες, ἔδεσα πάλι τὴν κορδέλλα, τὶς ἐτοποθέτησα ἀνάμεσα στὸ σωρὸ στὶς δαντέλλες καὶ ἐκλείδωσα τὸ συρτάρι.

Τὸ βράδυ, ἡ γυναίκα μου, ἡ ἀπιστὴ αὐτὴ, ὅπως πίστευα, γύρισε ἀπὸ τῆς κομῆσης. Κατέβηκε ἀπὸ τὸ ἀμάξι για νὰ τρέξῃ σὲ μένα πού τὴν περίμενα στὴν αὐλὴ. Μ' ἀγκάλιασε σφιχτὰ καὶ ἔχειρόταν γιατί ἦμουν κοντὰ τῆς. "Εκουβεντιάσαμε, ἐφάγα-

με μαζὺ καὶ καθένας ἐχώρισε για νὰ πάῃ στὴν κρεββατοκάμαρά του.

Δὲν ἔκλεισα μάτι. Μετροῦσα τὶς ὥρες. "Ὅταν χτύπησε μιά μετὰ τὰ μεσάνυχτα, σηκώθηκα καὶ πῆγα στὴν κρεββατοκάμαρά τῆς. Τὸ μικρὸ τῆς ξανθὸ κεφάλι ἦταν θυθισμένο μέσα στὰ προσκέφαλα, ὠραῖο καὶ ἀγγελικό...

"Ἐθαλα σιγὰ τὸ δεξὶ μου χέρι στὸ λαϊμὸ τῆς καὶ τὸν ἔσφιξα γρήγορα καὶ δυνατὰ. Αὐτὴ ἀνοίξε μιά στιγμὴ τὰ μεγάλα γαλανὰ τῆς μάτια, μὲ εἶδε θαμπωμένη, ἔπειτα τὰ ἔκλεισε καὶ ξεψύχησεν ἀμέσως!!

"Απέθανε, χωρὶς νὰ μὲ ἐκδικηθῇ. Ποτὲ δὲν μοῦ εἶχε θυμώσει καὶ τότε ἀκόμα πού τὴν ἐσκότωνα, εἶχε ὄψι γλυκεῖα...

Μιά μόνον σταγόνα αἵματος φάνηκε στὰ χεῖλῃ τῆς καὶ ἔπεσε πάνω — στὸ χέρι μου, γνωρίζετε καλὰ πού. Δὲν τὴν ἐπρόσεξα παρ' ὅσον μόνον τὴν ἄλλῃ μέρα. Τὴν ἐθάψαμε χωρὶς κανεὶς νὰ ὑποπτευθῇ τὴν ἀλήθεια. Ποῖος ἄλλωστε θὰ μοῦ ἔκανε ἔλεγχο; Αὐτὴ δὲν εἶχε οὔτε συγγενεῖς, οὔτε προστάτας.

Γι' αὐτὸ καὶ τὰ ἀγγελτῆρια τοῦ θανάτου τῆς ἄργησα νὰ τὰ στείλω για νὰ μὴν ἔλθουν ἐνωρίς οἱ φίλοι μου.

"Ὅταν γύρισα ἀπὸ τὸ νεκροταφεῖο, ἡ συνειδήσίς μου δὲν μὲ ἐτυπτε καθόλου. Εἶχα φερθῇ σκληρὰ, ἀλλὰ τῆς ἄξιζε. Δὲν τὴν μισοῦσα. Μοῦ ἦταν εὐκόλο νὰ τὴν λησμονήσω. "Ἐταί ἐφανταζόμουν.

Ἡ κ. κόμησση, τὴν ὁποῖαν ἀνέφερα τότες φορές, ὅταν ἐπέστρεψα, πρίσκειτο στὸν πύργο. Εἶχα λάβει καλὰ τὰ μέτρα μου, ὥστε κ' ἐκείνῃ νὰ ἔφθανε ἀργὰ στὴν κηδεῖα τῆς προστατευομένης τῆς, ὅπως κ' ἐγίνε. "Ὁ τρόμος, ἡ συμπάθεια, ἡ λύπη, δὲν ξέρω τί ἄλλο, ἔκαναν τὰ λόγια τῆς καθὼς μὲ παρηγοροῦσε καὶ μοῦ φάνηκαν παράξενα καὶ ὑποπτα.

Στὸ τέλος πήρε τὸ χέρι μου καὶ μοῦ εἶπε μὲ φωνὴ σιγανὴ καὶ διακο-

πομένην, ὅτι ἦταν ὑποχρεωμένη νὰ μοῦ ἐμπιστευθῇ ἓνα μυστικό. "Ἐβασίζετο δὲ στὴν τιμὴ μου ὅτι δὲν θὰ ἔλεγα ποτὲ μοῦ τίποτε σ' ὅλη μου τὴ ζωὴ. Τῆς ἔδωσα τὸ λόγο μου καὶ μοῦ ἐξεμυστηρεύθῃ πὼς εἶχε δώσει στὴ γυναίκα μου νὰ τῆς φυλάξῃ ἓνα δεματάκι ἐπιστολῶν, τὶς ὁποῖες δὲν μπορούσε νὰ κρατᾷ μαζὺ τῆς καὶ μοῦ ζήτησε νὰ τὶς τῆς ἐπιστρέψω.

"Ἐνῶ μιλοῦσε, δυο-τρεῖς φορές ἐπάγωσα.

Τὴν ἐρώτησα νὰ μοῦ πῇ περίπου τὸ περιεχόμενον τῶν ἐπιστολῶν. Αὐτὴ ὅμως θύμωσε καὶ μοῦ ἀπῆντησε:

— Κύριε, ἡ σύζυγός σας ἦταν πιὸ γενναία ἀπὸ σᾶς. "Ὅταν τῆς ἐμπιστεύθηκα τὶς ἐπιστολὲς, ἐκείνῃ, δὲν

μ' ἐρώτησε τὸ περιεχόμενό τους. Μοῦ ὑποσχέθηκε ὅτι ποτὲ δὲν θὰ τὶς ἔδωπε καὶ γι' αὐτὸ εἶμαι βεβαία ὅτι δὲν τὶς ἀγγίξε καθόλου. "Ἦταν εὐγενικὴ καρδιά καὶ ντρεπότανε βέβαια νὰ παραβῇ τὴν ὑπόσχεσί τῆς.

— Καλὰ, εἶπα, πὼς θὰ καταλάβω τὸ δεματάκι τῶν ἐπιστολῶν σας;

"Ἦσαν τυλιγμένες μὲ κόκκινῃ κορδέλλα, μοῦ ἀπῆντησε.

— Πηγαίνω νὰ τὶς βρῶ, ψιθύρισα. Πῆρα τὰ κλειδιά τῆς συζύγου μου καὶ ἀρχισα νὰ προσποιοῦμαι πὼς ψάχνω, ἐνῶ ἐγνώριζα πολὺ καλὰ πού ἦσαν ἡ ἐπιστολὲς καὶ ποιὲς ἦσαν.

— Εἶνε αὐτές; ρώτησα τέλος τὴν κόμησση.

— Μάλιστα, μάλιστα, μοῦ εἶπε. "Ἡ κόμησση μ' ἐχαρίστησε πῆδῃς στὸ ἀμάξι τῆς καὶ ἔφυγε.

Δὲν ξέρω πειὰ τί ἔκανα μετὰ τὴν ἀναχώρησί τῆς.

"Ἐζητοῦσα νὰ ξαναφέρω τὴ γυναίκα μου ζωντανὴ πίσω; τῆς μιλοῦσα καὶ νόμιζα ὅτι μ' ἄκουγε.

— "Αν εἶνε ἀλήθεια, φώναξα ὅτι μ' ἀγαποῦσε ζωντανὴ καὶ μ' ἀγαπᾷ καὶ μετὰ θάνατον, ἐλέησέ με, λυπήσου με καὶ ἐκδικήσου με στὸν

κόσμο αυτό. Μην αναβάλεις την τιμωρία μου για την άλλη ζωή. "Ας υποφέρω από τώρα. Βασάνισέ με! Σκότωσέ με! Μην περιμένεις το θάνατό μου για να με έκδικηθής!

"Η θραυιά ήταν πέθιμη έξω, έβρεχε.

"Έξαφνα κοιμήθηκα ή μάλλον έλιποθύμησα. "Αρχισα νά όνειρεύωμαι. Είδα νά παρουσιάζεται ή γυναίκα μου. Τά χείλη της ήσαν ώχρά και ή σταγόνα του αίματος έμενεν άκόμα εκεί. "Αξαφνα, αυτή έσκυψε κοντά μου, άνοιξε τά μάτια της, όπως την ώρα που την έσκοτώνω, και φίλησε τό χέρι μου. "Η σταγόνα του αίματος ποϋταν στό χέλι της, έπεσε και κόλλησε επάνω στό χέρι μου. "Εκλεισε έπειτα πάλι τά μάτια της, έκανε μιá άλλόκοτη χειρονομία και χάθηκε...

Σέ λίγο ξύπνησα, ή σταγόνα στό χέρι μου είχε εξαφανισθή, αλλά έννας πόνος φοβερός μου έκαιγε τό χέρι. Σείς είσθε μάρτυς, γιατρέ, πόσο δυνατοί ήσαν οί πόνοι μου αυτοί και πόσο ή έγχειρήσεις σας μ' άνεκούφιζαν. Μόλις ή πληγή γιατρευτή, ό πόνος έρχεται έκ νέου. Τώρα για τρίτη φορά με προσέβαλε και δέν έχω τη δύναμη νά τους νικήσω. Σέ μιá ώρα θά είμαι νεκρός. Μιá ιδέα με παρηγορεί. Μήπως εκείνη έκδικείται έδω κάτω και με συγχωρήση ίσως εκεί επάνω. Σας εύχαριστώ για τίς καλές σας φροντίδες. Σέ μιá ώρα δέν θά ύπάρχω...»

Ι. ΓΙΟΚΑΪ

ΕΥΘΥΜΑ

ΣΤΗ ΓΥΝΑΙΚΑ ΜΟΥ

Τά γενέθλιά σου πάλι στό κουφά τ'α (πήγες ψές, και ποιός ξέρει σάν και πέροι πόσα (χρόνια κλέβεις πάλι! Μά καυμένη, δέν ήξεύρεις τών έτών (σου τίς κλεψιές πώς τίς ξέρουνε οί άλλοι;

ΜΙΛΕΙ Η ΕΠΙΣΤΗΜΗ

ΤΑ ΑΓΑΘΑ ΤΟΥ ΓΕΛΙΟΥ

"Ο Πίνδαρος διηγείται ότι ό "Ασκληπιός έθεράπευε μερικούς άρρώστους με τό γέλιο και τά άσματα. "Ο μέγας Γάλλος γιατρός Γουσταύος Περé έγραψε ότι οί χαρούμενοι άνθρωποι θεραπεύονται εύκολότερα από τους άλλους.

Μεταξύ τών άγνώστων δυνάμεων, ή όποιες έχουν θεραπευτικές ιδιότητες, είναι άσφαλώς και τό γέλιο. "Επιδρά σέ πολλές άρρώστειες, γιατί έλαφρώνει τά έσωτερικά όργανα και διευκολύνει στην άνάκτησι τών δυνάμεων.

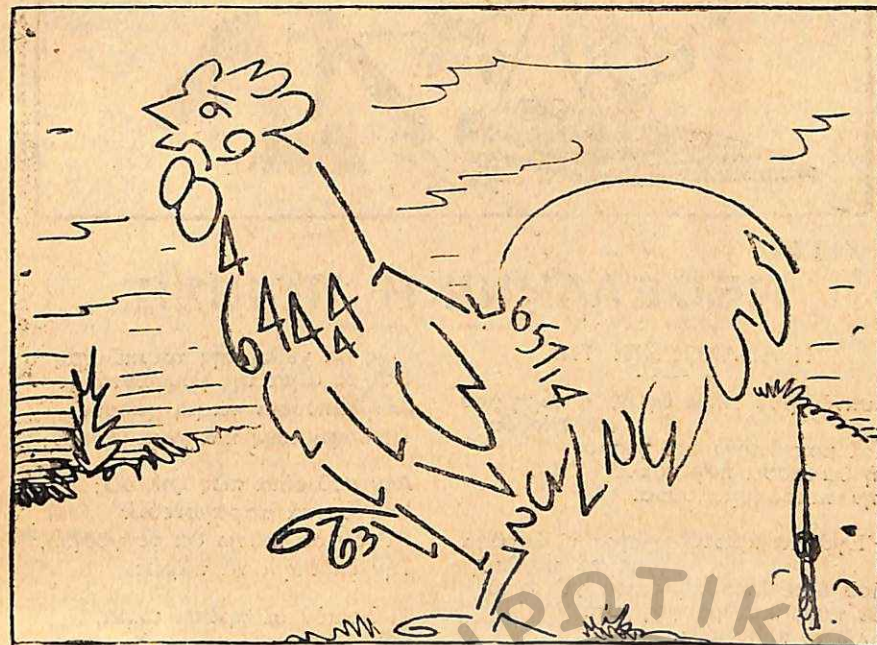
Οί γιατροί θεωρούν τη χαρά και την εύθυμία ως τά καλύτερα φάρμακα για τό ήθικό του άρρώστου. "Ανθρωποι πάσχοντες από ίκτερο ή άσθeneίας του ήπατος, έθεραπεύθησαν ταχέως και εύκόλως χάρις στό εύθυμο του χαρακτήρος των!

"Η χαρά μπορεί νά επιδράση εύεργετικώς επί ανθρώπων έξαντλημένων. Τό γέλιο έχει για τά παιδιά θαυμαστά άποτελέσματα. Δέκα ήμερών γελωτοθεραπεία είναι για ένα αδύνατο παιδάκι τό καλύτερο δυνάμωτικό.

Τό γέλιο έρχεται μερικές φορές χωρίς καμμιá άφορμή! Είναι κι' αυτό ζήτημα ύγείας. Μεγάλη δέ είναι ή έπιρροή του, γιατί έξυπηρετεί την ψυχή, τόν νοϋ και τό αίσθημα άκόμη.

Τό βεβιασμένο και νευρικό γέλιο παρατηρείται στός νευρασθενικούς, τους πάσχοντες από ήμιπληγία (και τους παράφρονas. Οί μελαγχολικοί, όχι μόνο ύποφέρουν φρικτά, αλλά και θεραπεύονται με δυσκολία. Εόπυχεις λοιπόν εκείνοι που γελούν συχνά. Οί χαρούμενοι δέχονται τά πλήγματα της τύχης με φιλοσοφία. Κι' αυτό είναι άσφαλώς τό μεγαλύτερο δώρο της φύσεως!

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΑΚΙ ΣΑΣ

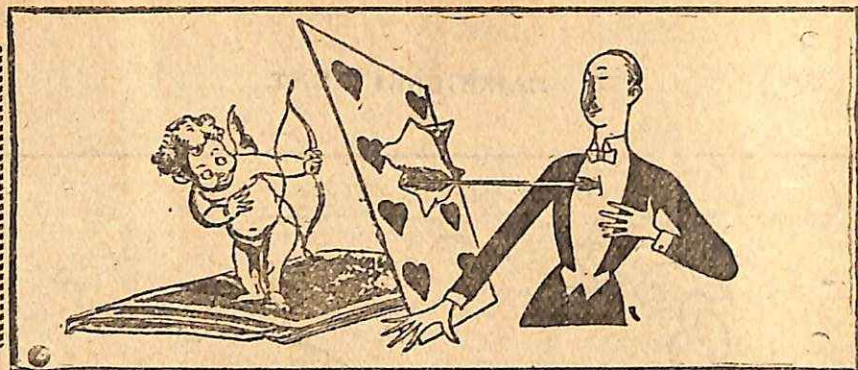
"Ενας χωρικός είχε άρκετές κόττες κι' έναν κόκκορα, τόν όποιο βλέπετε στην εικόνα μας.

"Όταν ρωτούσαν τόν χωρικό αυτόν, πόσες κόττες είχε, άρνιόταν δύστροπα νά άπαντήση.

Μπορείτε έσείς νά εξακριβώσετε τόν αριθμό τους μόνοι σας;

Θά τό κατορθώσετε ως εξής. Προσέξτε τόν κόκκορα της εικόνας μας. Θά δήτε, ότι άποτελείται όλόκληρος από διάφορους αριθμούς. Προσθέστε τους, και θά βρήτε άκριβώς πόσες κόττες είχε ό δύστροπος χωρικός!!

Σημειώστε μονάχα, ότι οί αριθμοί που χρησιμοποιούνται, για νά άποτελέσουν τόν κόκκορα είναι τό 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7 και 8. Τό 0 και τό 9 δέν χρησιμοποιούνται. "Όστε, όπου βλέπετε αριθμό που νά μοιάζει με 9 είναι τό 6 άνάποδο, κι' επομένως θά τόν ύπολογίζετε για 6.

Ο ΣΤΙΧΟΣ

ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

Η ΑΝΑΧΩΡΗΣΙ ΤΗΣ

Ξυπνώ, μου είπαν έφυγε ή κόρη που
(άγαπούσα
Και κατεβαίνω στο γιαλό,
Τή θάλασσα παρακαλώ
Τήν πικροκυματούσα.

— Έγώ τὰ πρωτοδέχθηκα τ' άφράτα
(της τὰ κάλλη
Μου είπε ένα κύμα και γι' αυτό
Με πόθο και με γογγυτό
Φιλώ τὸ περιγιάλι.

— Τὰ μάτια της έρώτησα μήν ήσαν
(δακρυσμένα;
“Ένα άλλο κύμα μου μιλεί:
— Σάν τὸ χαρούμενο πουλί
Έπήγαινε στὰ ξένα.

Τὸ τρίτο κύμα έρώτησα: έμε γιατί
(ν' άφήση
Νά κλαίγω και νά λαχταρώ;
Περνάει τὸ κύμα τὸ σκληρό
Χωρίς νά μου μιλήση.

ΓΕΩΡΓ. ΖΑΛΟΚΩΣΤΑΣ

ΚΩΝΩΠΑΣ

Κλέφτη κώνωπα κι' αὐθάδη
Πῶς τολμοῦσες κάθε θράδυ
Και τσιμποῦσες μέσ' στὸ στρώμα
Τήν άγάπη μου στὸ στόμα;

Πῶς τὰ χεῖλη της τσιμπῶντας
Και τὸ αἷμα της ρουφῶντας,
Δέν λυπόσουν νά μὴ χάσουν
Τὴ βαφή τους και χλωμιάσουν;

Δέν σοῦ είπα πῶς ζηλεύω;
Και συχνά παραμονεύω.
Κι' αν σε πιάσω θά σε γδάρω,
Τὴν έκδίκησι νά πάρω;

Τί λοιπόν σε πρέπει τώρα,
“Όπου ήρθ' εκείνη ή ώρα,
Και πιασμένον στήν παγίδα
Μέσ' στὰ χέρια μου σε είδα;

Δίκηο ήταν νά σε σφίξω,
Νά σε πνίξω, νά σε δείξω,
Πῶς κρυφά κρυφά τολμοῦσες
Και τὴν νύχτα τὴν τσιμποῦσες.

Πάλ' έγώ όμως, πάλι κλίνω,
Και σάν εὐσπλαχνος σ' άφήνω.
Πλὴν φυλάξου μὴ τολμήσης
Στὸ έξῆς νά τὴν τσιμπήσης.

Έπειδὴ σε βεβαιώνω,
Και φρικτότατα σ' άμόνω,
Μά τὰ χεῖλη που δαγκάνεις,
“Αν σε πιάσω θ' άποθάνης.

ΑΘ. ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ

ΞΕΝΑ ΑΡΙΣΤΟΥΡΓΗΜΑΤΑ

ΒΕΝΤΕΤΤΑ

ΤΟΥ ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΟΠΑΣΣΑΝ

“Ο δρόμος ήταν έλαφρά άνηφορι-
κός στή μέση του δάσους “Αϊτόνε.
Τὰ μεγάλα έλατα άπλωναν έπάνω
άπό τὰ κεφάλια μας τὸ θόλο τῶν
φουνωτῶν τους κλαδιῶν που σα-
λεύανε στὸν άνεμο με μιά μονότο-
λη μουσική.

“Υστερα από τριῶν ὥρων πορεία,
έκείνο τὸ πυκνὸ πλῆθος τῶν δένδρων
άραιώσε. “Εδῶ κι' εκεί, ένα γιγάν-
τιο πεῦκο, χωρισμένο από τ' άλλα,
άπλωνε, σά μιά τεράστια ὀμπρέλλα
τὸ θαυτοπράσινο φυλλῶμά του. “Υ-
στερα έξαφνα έφθάσαμε εἰς τὸ τέρ-
μα τοῦ δάσους, ὡς έκατὸ μέτρα κά-
τω από τὸ στενὸ που ὀδηγεῖ στήν
άγρια κοιλάδα τοῦ Νιόλο.

Στὶς δυὸ ψηλές κορφές που ὑψώ-
νονται έπάνω ἀπ' αὐτὸ τὸ πέραςμα,
λίγα παλιὰ δένδρα, στρεβλωμένα,
λές και άνέθηκαν με κόπο σάν πρό-
σκοποι που έφυγαν από τὸ πυκνὸ
πλῆθος τῶν δένδρων που εἶνε πίσω.
Γυρίσαμε και είδαμε ὅλο τὸ δάσος
που εξαπλωνόταν κάτω από τὰ πό-
δια μας, σάν μιά τεραστία λεκάνη
πρασινάδας, που ὁ γῦρος της λές
και άγγιζε τὸν οὐρανὸ, με τοὺς γυ-
μνοὺς βράχους που τὴν περιέκλειαν
ἀπ' ὅλα τὰ μέρη.

Ξεκινήσαμε πάλι και ὕστερα από
δέκα λεπτά φθάσαμε στὸ στενὸ.

Τότε είδα ένα τόπο έκπληκτικό.
Πέρα ἀπ' ὅλο τὸ δάσος ήταν μιά
κοιλάδα, ἀλλὰ μιά κοιλάδα που ἄλ-
λη παρόμοια μ' αὐτὴ δέν είδα ποτέ
στή ζωή μου, μιά κοιλάδα έρημική,
σκαμμένη άνάμεσα στὰ ψηλά βουνά,
χωρίς νά βλέπης οὔτε ένα χωράφι,
οὔτε ένα δένδρο μέσα σ' αὐτὴ, παρά
βράχους. “Ηταν τὸ Νιόλο, ή πατρί-
δα της κοροικανῆς έλευθερίας, ή ά-
προσπέλαστη άκρόπολι που οἱ έπι-
δρομεῖς δέν ἄπορεσαν ποτέ νά διώ-
ξουν ἀπ' εκεί τοὺς ὀρεινοὺς.

“Ο σύντροφός μου μου είπε:

— “Εδῶ εἶνε και τὸ ἄσυλο που ἔ-

χουν καταφύγει ὅλοι οἱ λησταί μας.
Λίγο ὕστερότερα βρεθήκαμε στὸ
βάθος αὐτῆς της άγρίας τρύπας
που εἶνε άφάνταστη ή ὡμορφία της.

Οὐτ' ένα χορταράκι, οὐτ' ένα φυ-
τὸ εκεί. Γρανίτης, ὅλο και γρανίτης.
Κι' ακόμη σ' ένα άπέραντο διάστη-
μα έμπρός μας, μιά έρημιά από
γρανίτη που λαμποκοπά, πυρωμέ-
νον σά φούρνο από τὸν ήλιο, που
λές και κρέμεται έπίτηδες έπάνω
ἀπ' αὐτὸ τὸ πέτρινο χάσμα. “Όταν
σηκῶνς τὰ μάτια στὶς κορφές, στα-
ματᾷς έκθαμβος και κατάπληκτος.
Φαίνονται κόκκινες και δαντελλέ-
νιες σάν φεστὸνια από κοράλι, γιατί
ὅλες ή κορφές εἶνε από πορφύρα.
Πιὸ χαμηλά, ὁ γρανίτης εἶχε ένα
γκρίζο χρώμα που λαμποκοποῦσε,
και κάτω από τὰ πόδια μας φαινό-
τανε σάν τριμμένος, σάν κοπανισμέ-
νος. Περπατοῦμε πανού σε σκόνη
γυαλιστερή. Μακριὰ μας, σ' ένα μα-
κρὺ και έλικοειδῆ δρόμο, ένας χεί-
μαρρος ὀρητικὸς κυλά τὰ νερά του.
Και τὰ πόδια σου λυγοῦν μ' αὐτὴ τὴ
ζέστη, μ' αὐτὸ τὸ φῶς, σ' αὐτὴ τὴ
φλογερή, τὴν άκαρπὴ και άγρια
κοιλάδα, μ' εκείνο τὸν ὀρητικὸ
χείμαρρό της, που λές και θιάζεται
νά φύγῃ, γιατί αδυνατεῖ νά γονιμο-
ποιήσῃ εκείνους τοὺς βράχους, χα-
μένος μέσα σε κείνο τὸ καμίνι που
τὸν πίνει άχόρταγα, χωρίς ποτέ νά
ξεδιψάσῃ.

Μά έξαφνα παρουσιάστηκε έμπρός
μας ένας μικρὸς σταυρὸς από ξύλο,
καρφωμένος έπάνω σ' ένα σωρὸ από
πέτρες. Κάποιος θά είχε σκοτώθῃ
σ' αὐτὸ τὸ μέρος, και είπα στὸ σύν-
τροφό μου:

— Πές μου τίποτε λοιπόν γιὰ τοὺς
ληστές σας.

“Εκείνος είπε:

— “Εγνώρισα τὸ διασημότερο, τὸν
πιὸ τρομερὸ, τὸ Σάντα Λουσία και

θά σου διηγηθῶ τὴν ἱστορία του.

»Ὁ πατέρας του σκοτώθηκε σὲ μιὰ φιλονεικία, ἀπὸ ἕνα νέο χωριανό του, καθὼς λένε· καὶ ὁ Σάντα Λουτσία ἀπόμεινε μόνος μετὰ τὴν ἀδελφή του. Ἦταν ἕνα παιδί ἀδύνατο καὶ ἀτολμο, μικροκαμωμένο καὶ ἀρρωστικὸ, χωρὶς καμιά πρωτοβουλία. Γι' αὐτὸ ἴσως καὶ δὲν ἐκήρυξε τὴ θεντέττα κατὰ τοῦ δολοφόνου τοῦ πατέρα του. Ὅλοι οἱ συγγενεῖς του ἦρθαν νὰ τὸν εὗρουν καὶ νὰ τὸν θερμοπαρακαλέσουν νὰ ἐκδικηθῇ. Ἐμεινε ὅμως κουφὸς στὶς φοβέρες τους καὶ στὰ παρακάλια τους.

»Τότε, σύμφωνα μετὰ τὸ παλὴρ κορσικανικὸ ἔθιμο, ἡ ἀδελφή του τοῦ βγάλε τὰ πένθιμά του ροῦχα, γιὰ νὰ μὴ τὰ φορῇ γιὰ ἕνα νεκρὸ, ποὺ ἔμεινε ἀνεκδίκητος. Ἐμεινε ἀναίσθητος καὶ σ' αὐτὴ ἀκόμη τὴν προσβολή, καὶ ἀντὶ νὰ ξεκρεμάσῃ τὸ τουφέκι τοῦ πατέρα του, ποὺ ἦταν ἀκόμη γεμάτο, κλεισθῇ, δὲν ἔβγαине πειὰ ἔξω, γιὰτὶ δὲν τολμοῦσε ν' ἀντικρύξῃ τίς περιφρητικὰς ματιὰς τῶν παιδιῶν τοῦ τόπου.

»Πέρασαν μῆνες. Φαινόταν πὼς εἶχε λησμονήσῃ καὶ αὐτὸ τὸ ἐγκλημα ἀκόμη, καὶ ζοῦσε μαζὺ μετὰ τὴν ἀδελφή του στὸ θάθος τοῦ σπιτιοῦ του.

»Λοιπὸν, μιὰ μέρα, ἐκεῖνός ποὺ τὸν ὑπωπιάζοντο γιὰ τὴ δολοφονία, παντρεύτηκε. Ὁ Σάντα Λουτσία δὲν ἐφάνηκε καθόλου νὰ συγκινήθηκε γι' αὐτὴ τὴν εἰδησι. Ἀλλὰ νὰ ποὺ ὁ δολοφόνος, γιὰ ἐπίδειξι βέβαια, πηγάζοντάς τὴν ἐκκλησία, πέρασε ἀπὸ τὸ σπίτι τῶν δύο ὄρφανων.

»Ὁ ἀδελφὸς καὶ ἡ ἀδελφή στὸ παράθυρό τους, τρῶγαν τηγανίτες, ὅταν ὁ νέος εἶδε τὴ συνοδεία τοῦ γάμου ποὺ διάβαινε μπροστὰ ἀπὸ τὸ σπίτι του. Ἐξαφνα ἄρχισε νὰ τρέμῃ, σηκώθηκε χωρὶς νὰ θγάλλῃ μιλιὰ ἀπὸ τὸ στόμα, ἔκανε τὸ σταυρό του, πῆρε τὸ τουφέκι τὸ κρεμα-

σμένο πάνω ἀπὸ τὸ τζάκι καὶ θγῆκε ἔξω.

»Δὲν ἤξερε τί εἶχε, τοῦ ἄναψε σὰ μιὰ πυράδα στὸ αἷμα, αἰσθάνθηκε πὼς ἔπρεπε νὰ ἐκδικηθῇ, πὼς δὲν μποροῦσε ὥστόσο ν' ἀντισταθῇ καὶ πῆγε νὰ κρύψῃ τὸ τουφέκι του μέσα στὸ δρυμὸ, στὸ μεγάλο δρόμο τοῦ Κόρτε γιὰ ν' ἀποφύγῃ τὸ ἐγκλημα.

»Μιὰ ὥρα ὑστερώτερα, γύριζε πίσω σπῖτι μετὰ χέρια ἀδειανὰ, μετὰ τὸ συνηθισμένο του μελαγχολικὸ καὶ κουρασμένο ὕφος. Ἡ ἀδελφή του ἐνόμισε πὼς αὐτὸς ὅλα πειὰ τὰ εἶχε ξεχάσει.

»Μὰ ὅταν νύχτωσε ἔγινε ἄφαντος.

»Ὁ ἐχθρὸς του ἐπρόκειτο ἐκεῖνο τὸ ἴδιο θράδυ, μαζὺ μετὰ τὸν κουμπάρου καὶ τὸν παρακουμπάρου, καὶ πάη μετὰ τὰ πόδια στὸ Κόρτε.

»Ἀκολουθοῦσαν τὸ μεγάλο δρόμο τραγουδώντας, ὅταν ὁ Σάντα Λουτσία θγῆκε ἐμπρός τους, καὶ κυττώντας στὸ πρόσωπο τὸ φονηᾶ τοῦ φώναξε: «Ἦρθε ἡ στιγμή!» Ὑστερα, τοῦ ἄδειασε τὸ τουφέκι στὸ στήθος!...

»Ὁ ἕνας ἀπὸ τοὺς κουμπάρους ἔφυγε, ὁ ἄλλος κύτταξε τὸ νέο, λέγοντας καὶ ξαναλέγοντας: «Τί ἔκαμες, Σάντα Λουτσία!»

»Ὑστερα θέλησε νὰ τρέξῃ στὸ Κόρτε νὰ ζητήσῃ βοήθεια. Μὰ ὁ Σάντα Λουτσία τοῦ φώναξε: «Μὴν κουνηθῇς θῆμα, γιὰτὶ σοὺ τσακίζω τὸ πόδι». Ὁ ἄλλος, ποὺ τὸν ἤξερε ὡς τώρα τόσο φοβιτσιάρη, τοῦ εἶπε: «Δὲν θὰ τολμήσῃς!» καὶ διάβηκε. Μὰ τὴν ἴδια στιγμή ἔπεφτε μετὰ τὸ πόδι σπασμένο ἀπὸ ἕνα βόλι.

»Καὶ ὁ Σάντα Λουτσία, σιμώνοντας, τοῦ εἶπε: «Θὰ ξετάσω τὴν πληγὴ σου, ἀν δὲν εἶνε βαρεῖά θὰ σ' ἀφήσω ἐδῶ ποὺ εἶσαι. Ἄν εἶνε βαρεῖά, θὰ σ' ἀποτελειώσω»!...

»Ξέτασε τὴν πληγὴ, τὴν θρῆκε βαρεῖά, ξαναγέμισε ἀργὰ τὸ ὅπλο του, εἶπε στὸν πληγωμένο νὰ κάμῃ τὴν προσευχή του καὶ ὕστερα τοῦ

ἄνοιξε τὸ κεφάλι μετὰ μιὰ τουφεκία.

»Τὴν ἄλλη ἡμέρα ὁ Σάντα Λουτσία βρισκότανε στὸ θουνό.

»Ὀλὴ του ὅμως τὴν οἰκογένεια τὴν πιάσαν οἱ χωροφυλάκοι. Ἀκόμη κι' ἕναν μπράμπα του παπᾶ, ποὺ τὸν ὑπωπιάζοντο πὼς τότε σκούνησε στὴν ἐκδίκησι, τὸν ρίξαν καὶ αὐτὸν στὴ φυλακὴ καὶ τὸν κατεμήνυσαν οἱ γονεῖς τοῦ σκοτωμένου. Ἀλλὰ ὁ παπᾶς ἔφυγε, πῆρε καὶ αὐτὸς τὸ τουφέκι καὶ πῆγε νὰ θρῆ τὸν ἀνεψιὸ του στὸ κλαρί.

»Τότε ὁ Σάντα Λουτσία σκότωσε τὸν ἕνα ὕστερ' ἀπὸ τὸν ἄλλο, ἐκείνους ποὺ ἔδωσαν μῆνυσι γιὰ τὸ μπράμπα του καὶ τοὺς ἔβγαλε τὰ μάτια γιὰ νὰ δώσῃ μάθημα στοὺς ἄλλους, νὰ μὴ ἐπιβεβαιώνουν ποτὲ ἐκεῖνο ποὺ δὲν τὸ εἶδαν μετὰ τὰ μάτια τους.

»Σκότωσε ὅλους τοὺς συγγενεῖς, ὅλους τοὺς συμμάχους τῆς ἐχθρικής οἰκογενείας. Ἐθανάτωσε στὴ ζωὴ του δεκατέσσερες χωροφυλάκους, ἔκαψε τὰ σπῖτια τῶν ἐχθρῶν του καὶ ὅσο ποὺ ἀπέθανε, ἦταν ὁ τρομερότερος ληστής ποὺ θυμοῦνται στὸν τόπο...»

Ὁ ἥλιος ἔγερνε πίσω ἀπὸ τὸ Μόντε Σίντο, καὶ ὁ μεγάλος ἱσκιὸς τοῦ γρανιτῆ τοῦ θουνό ἔγερνε πάνω στὸ γρασιδί τῆς κοιλάδος. Ἐπιταχύνουμε τὸ θῆμα γιὰ νὰ φθάσουμε, προτοῦ νυχτώσῃ, στὸ χωριουδάκι Ἀλμπερτάσε. Καὶ κατόπιν, ἔχοντας στὸ πὸ μου τὸ ληστὴ, εἶπα:

— Τί τρομερὸ ἔθιμο αὐτὴ ἡ θεντέττα σας!

Καὶ ὁ σύντροφός μου ἀπάντησε καρτερικὰ:

— Τί τὰ θέλεις... Κάνει κανεὶς τὸ χρέος του!

ΓΚΥ ΝΤΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΣΤΟ ΠΤΑΙΣΜΑΤΟΔΙΚΕΙΟ:

— Ὁμολογεῖς λοιπὸν ὅτι ἔσπασες ἕνα κανάτι στὸ κεφάλι τῆς πεθερᾶς σου. Τί ἔχεις νὰ προσθέσῃς πρὸς ὑπεράσπισί σου;

— Πὼς τὸ κανάτι ἐστοίχιζε δύο δραχμὲς μονάχα!

ΦΥΣΙΚΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΒΑΘΥΓΗΡΑ ΔΕΝΤΡΑ

Στὴ Βραζιλία παρὰ τίς ὄχθες τοῦ ποταμοῦ Ἀμαζόνος ὑπάρχουν δάση καλούμενα γ κ α π ο, τὰ ὁποῖα κατὰ περιόδους πλημμυρίζονται ὑπογειῶς ἀπὸ τὰ ὕδατα τοῦ ποταμοῦ Ἀμαζόνος. Εἶνε ἀπερίγραπτος ἡ μεγαλειώδης λαμπρότης αὐτῶν τῶν παρθένων δασῶν, ὅπου ἡ θλάστησις ὀργιάζει. Ἀπὸ τὰ νερὰ ἐξέρχονται δέντρα γιγάντια, τῶν ὁποίων οἱ λεῖοι κορμοὶ ἀνέρχονται μέχρις 80 ποδῶν. Παρὰ τὴν ἄσιν των δένδρων αὐτῶν ὑπάρχει λαθύρινον ἀπὸ θάμνους, δεινρύλλια καὶ ἀνερπυστικά φυτὰ, ἀνάμεσα στὰ ὁποῖα κολυμποῦν μαῦροι κροκόδειλοι.

Τὸ ἀξιοθαύμαστο σ' αὐτὰ τὰ δάση εἶνε τὰ κολοσιαιὰ δέντρα. Ἐνας περιγητὴς περιγράφει τρία ἐξ αὐτῶν, τὰ ὁποῖα, ὡς λέγεται, χρονολογούνται ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ὁμήρου! Ὁλος ὁ κορμὸς των εἶνε γυμνὸς καὶ χωρὶς φύλλα καὶ οἱ κλάδοι φυτρώνουν σὲ τέτοιο ὕψος, ὥστε δὲν μπορεῖ κανεὶς νὰ διακρίνῃ τὸ σχῆμα τῶν φύλλων τὰ ὁποῖα τοὺς καλύπτουν. Οἱ κορμοὶ των ἐπίσης εἶνε ἀπροσπέλαστοι. Γιὰ νὰ ἀγκαλιάσουμε ἕνα ἀπὸ αὐτὰ τὰ δέντρα μετὰ ἀνοικτοὺς τοὺς θώρακούς, ἀπαιτοῦνται δεκαπέντε ἄντρες. Κατὰ μερικοὺς σοφοὺς, αὐτὰ τὰ τρία κολοσιαιὰ δέντρα ἔχουν ἡλικία 2.736 ἐτῶν.

ΤΙ Τὸν ΤΥΝ

Πρὸ ἐτῶν ἀνταποκριτὴς Ἀγγλὸς ἐτηλεγράφησεν ἀνακριθὼς στὴν Ἀμερικὴ τὸν αἰφνίδιο θάνατο τοῦ Μάρκ Τουαίν. Συνέβη ὅμως ὁ γνωστὸς εὐθυμογράφος συγγραφεὺς νὰ μὲν τὴν ἐποχὴ ἐκείνη στὸ Ἀρτφορδ τῆς Ἀμερικῆς καὶ νὰ εἶνε πολὺ καλά στὴν ὑγεία του. Κάποιος ὅμως στενὸς φίλος του, κατοικῶν στὸ Λονδίνο, διάβασε τὴν εἰδησι ἐκείνη καὶ τηλεγράφησε στὸ Ἀρτφορδ, ζητώντας πληροφορίες. Τὸ τηλεγράφημά του τὸ ἔλαθεν ὁ ἴδιος ὁ Τουαίν καὶ τοῦ ἀπάντησεν ὡς ἑξῆς:

«Ἡ εἰδησις περὶ τοῦ θανάτου μου εἶνε... πολὺ ὑπερβολική. ΤΟΥΑΙΝ»

ΑΓΓΛΙΚΗ ΦΙΛΟΛΟΓΙΑ

ΤΟΥ ΡΙΝΤΓΙΑΡ ΚΙΠΑΙΓΚ

ΛΙΣΜΠΕΤΑ

Ήταν η κόρη του Σόνου, ενός βουνίσιου των Ίμαλαίων, και της γυναίκας του Ζαντέχ. Κι' έπειδή αυτοί είχανε γίνει χριστιανοί, έφεραν και το παιδί τους στους ιεραποστόλους για να το βαφτίσουν. Ο έφημεριος του Κότγκαρ έδωσε στη μικρή το όνομα 'Ελισάβετ κι' όπως το προφέρουν οι βουνίσιοι «Λισμπέτα».

Αργότερα, όταν η χολέρα έρημωσε την κοιλάδα του Κότγκαρ, πήρε, κοντά σε τόσους άλλους, και το Σόνου και τη γυναίκα του. Η Λισμπέτα τότε έγινε μισο-υπηρέτρια, μισο-ακόλουθος, στο Κότγκαρ, στη γυναίκα του έφημερίου, κι' όσο μεγάλωνε, τόσο και πιο χαριτωμένη γινότανε. Κι' όταν ένα κορίτσι των βουνών γίνεται όμορφο, αξίζει κανείς να πάρη χίλιους κακούς δρόμους για να το θαυμάση. Το πρόσωπο της Λισμπέτας ήταν ελληνικό — από εκείνα τα πρόσωπα που βλέπει κανείς στις εικόνες τόσο συχνά, μα στην πραγματικότητα τόσο σπάνια. Ήταν ωχρή με φιλντισένιες αποχρώσεις και μέσ' στη φυλή της είχε αποκτήσει ένα μεγάλο σεβασμό.

Κι' ακόμα, τα μάτια της ήσαν θαυμαστά κι' αν δεν την έβλεπε κανείς με αυτά τα έλκεϊνα θαυμακικά ρούχα που φόραγε, ασφαλώς, συναντώντας την εξαφνα σε καμιά ράχι των βουνών, θα την έπαιρνε για την Αφροδίτη των Ρωμαίων που πή-

γαινε στο κυνήγι.

Η Λισμπέτα συνήθισε γρήγορα στον Χριστιανισμό και δεν τον αποχωρίστηκε όταν έγινε πειά γυναίκα, όπως κάνουν τα περισσότερα κορίτσια των βουνών. Οι δόμοφλοι της την έμισούσαν πειά γιατί, καθώς έλεγαν, ήτανε λευκή και πλενότανε κάθε μέρα. Η γυναίκα του έφημερίου πάλι δεν ήξερε τί να κάνει. Δεν μπορεί κανείς να γυρεύη από μια έπιβλητική θεά να του πλένη τα πιάτα και τα ποτήρια. Η μόνη της δουλειά ήταν να παίξη με τα παιδιά του έφημερίου, να πηγαίνει στο κήρυγμα της Κυριακής, να διαβάξη όλα τα βιβλία του σπιτιού και να γίνεται, όσο περνούσε ο καιρός, πιο όμορφη, σαν τις βασιλοπούλες των παραμυθιών. Η γυναίκα του έφημερίου έλεγε πως θα πρεπε να πάη στη Σίμλα

για να μάθη νοσοκόμα ή κάποια άλλη αξιοπρεπή δουλειά. Μα η Λισμπέτα δεν ήθελε. Εύρισκε πολύ ευχάριστη τη σημερινή της θέσι...

Μ' από το φόβο της μή την στείλουν στη Σίμλα ή σε κανένα άλλο μέρος του άγνωστου κόσμου, η Λισμπέτα κλεινότανε στην κάμαρή της, δίνοντας μάλιστα και μια βόλτα στο κλειδί.

Μιά μέρα — θα ήταν τότε δέκα έφτά χρόνων πάνω-κάτω — η Λισμπέτα θυγήκε για να κάνει μια βόλτα. Δεν έκανε, σαν τις Άγγλίδες κυ-

ρίες, ενάμιση μίλλι με τα πόδια στην έξοχη, για να γυρίση πίσω με τ' άμάξι. Περνούσε τα είκοσι και τα τριάντα μίλλια στους μικρούς χωνευτικούς περιπάτους της, διασχίζοντας όλο τον τόπο, από το Κότγκαρ ως τη Ναρκούντα. Αυτή τη φορά γύρισε πολύ άργα τη νύχτα, αφού κατέθηκε βήμα προς βήμα την απότομη κατωφέρεια, που φέρνει στο Κότγκαρ, με κάποιο βαρύ φορτίο στα χέρια της. Η γυναίκα του έφημερίου είχε αποκοιμηθί στο σαλονάκι, όταν η Λισμπέτα γύρισε, αναπνέοντας με δυσκολία κι' εξαντλημένη από το βάρος του φορτίου της. Η Λισμπέτα απόθεσε το φορτίο σ' ένα σοφά κι' είπε χωρίς διατυπώσεις:

— Να ο άντρας μου. Τον βρήκα στο δρόμο του Μπαγκύ. Είνε πληγωμένος. Θα τον περιποιηθούμε, κι' όταν ανάρρωση, ο σύζυγός σας θα μάς ενώσει.

Η Λισμπέτα δεν είχε ποτέ έκφρασει τις απόψεις της για το ζήτημα του γάμου κι' η γυναίκα του έφημερίου έβγαλε μια κραυγή φρίκης. Θα έπρεπε όμως να ενδιαφερθούν πρώτα για τον άνθρωπο που ήταν άπάνω στο σοφά. Ήταν ένας νέος Άγγλος και το κεφάλι του ήταν χαραγμένο βαθειά ως το κόκαλο από κάτι μητερό. Η Λισμπέτα έλεγε πως τον βρήκε κατεβαίνοντας από το βουνό και πως αυτή τον είχε φέρει ως εκεί. Μόλις άναπνεε και είχε χάσει τις αισθήσεις του. Τον έβαλαν στο κρεβάτι και ο έφημεριος, που κάτι ήξερε από ιατρική, τον έπεριποιόταν. Η Λισμπέτα περιμένε πίσω απ' την πόρτα για να τον περιποιηθί κι' αυτή όταν χρειαστή. Εξήγησε στον έφημεριο πως αυτός ήταν ο άνθρωπος που τον ή-

θελε για άντρα της, αλλά ο έφημεριος κι' η γυναίκα του την παρατήρησαν αυστηρά για την άπρεπη αυτή διαγωγή της. Η Λισμπέτα τους άκουσε με γαλήνη και ξαναείπε την πρώτη της απόφασι. Μιά φορά και βρήκε τον άνθρωπο που αγαπούσε, δεν έβλεπε το λόγο να βαστάξη μυστική την έκλογή της αυτή. Θα περιποιόταν αυτόν τον Άγγλο μέχρις ότου γίνη καλά για να τον παντρευτή. Αυτό ήτανε το πρόγραμμά της.

Υστερα από δέκα πέντε μέρες, ο Άγγλος άρχισε σιγά-σιγά να συνδέη τις σκέψεις του κι' ευχαρίστησε τον έφημεριο, τη γυναίκα του και τη

Λισμπέτα — για τις φροντίδες των. Ταξίδευε στην Ανατολή, τους είπε, κι' έρχότανε από το Ντέχρα - Ντούν για να κυνηγήση στα βουνά της Σίμλας. Φυσικά, κανένας στη Σίμλα δεν τον γνώριζε. Κατά τη γνώμη του, έπεσε από ψηλά, από κάποιο βράχο, την ώρα που έσκυβε να θυάλη κάποια ρίζα κι' οι ντόπιοι, που τον

άκολουθοσαν, έκλεψαν τις αποσκευές του και το έσκασαν. Θα ξαναγύριζε στη Σίμλα, μόλις δυνάμωνε, γιατί η έκδρομές του στα όρη είχανε τελειώσει. Δεν θιαζότανε όμως γι' αυτό, κι' η δυνάμεις του, έξ άλλου, άργοσαν να ξανάρθουν. Ο έφημεριος μίλησε στον Άγγλο και του είπε τί συνέβαινε στην καρδιά της Λισμπέτας. Αυτός γέλασε πολύ και βρήκε την ιστορία αυτή όμορφη και ρομαντική, μα, έπειδή ήτανε αρθρωνισμένος στην Άγγλία, φανταζότανε πως τα πράγματα θα σταματούσαν ως εκεί. Βέβαια θα πρεπε να φέρεται προσεχτικά! Κι' αυτό έκαμε. Όσοσο όμως του άρεσε να κουβεντιάξη με τη Λισμπέτα, να κά-

δεματάκι από γράμματα.

Απ' έξω από το δέμα μια σημείωσι με τὸ χαρακτήρα της, με διέταζε νὰ τὰ ἐξαφανίσω μόλις βγῇ ἡ τελευταία τῆς πνοῇ.

Ἔφτασα στὸ τζάκι, ἄναψα ἕνα σπῖρτο καὶ τὰ πέταξα στὴ φωτιά.

Γύρω ἀπὸ τὰ χυμένα χαρτιά χοροπηδῆσε μιὰ φλόγα.

Ὡ φρικτὴ στιγμὴ!... Καθὼς ἐκαίγονταν, ἔρριξα τὸ βλέμμα μου σ' αὐτὰ καὶ μέσα στὶς φλόγες διαθόσασα τὴ λέξι: «ἀγαπημένη μου»...

Αὐτὸ ἦταν ὅλο. Ἡ ὑποψία μου δόγκωσε τὴν καρδιά.

Μὲ τὸ χέρι μου ἔσθθησα κι' ἔσθθησα ἀπὸ τὴ φωτιά ὅ,τι ἦταν δυνατόν νὰ σωθῇ καὶ θέλησα νὰ μάθω τὸ περιεχόμενον. Ἐτρεμα ὁλόκληρος, τὸ αἷμα μου εἶχε παγώσει καὶ τὰ δόντια μου μένανε σφιγμένα.

Ἐνας ξένος πρὸς τὸ σπῖτι μας, ἕνας «ἄλλος» ἔγραφε ἀσφαλῶς στὴ γυναῖκα μου φλογερὰ γράμματα πάθους κι' ἔρωτος.

Ἐνας «ἄλλος» μιλοῦσε γιὰ τὸ «παιδί πὺ θάρθη στὸ φῶς καὶ πὺ ὁ ἄντρας τῆς θὰ τὸ νομίζῃ γιὰ δικό του»! Γιὰ τὸ «παιδί πὺ θὰ φέρῃ τὴν εὐτυχία, μὰ πὺ θὰ μάθῃ νὰ φωνάζῃ πατέρα ἕναν ἄλλον πὺ ποτέ δὲν ὑπῆρξε τέτοιος»! Καὶ τὴν ὥρα αὐτὴ ἀνοίξε ἡ πόρτα ἀπότομα καὶ μῆκε χωρίς νὰ μιλήσῃ τὸ κορίτσι μου, τὸ κορίτσι τοῦ ἄλλου, τὸ παιδί του! Χάθηκε γιὰ μένα ὁ κόσμος! Εἶχα βυθιστῇ μέσα σὲ μιὰν ἄβυσσο καὶ μέσα σ' ἐκεῖνο τὸ ἀδιὰ-πέραστο σκοτάδι ἀντίκρυζα δυὸ μάτια μαύρα, τὰ μάτια ἐκείνης τὰ ἀπιστά! Δὲν ἔνοιωθα τὸν κόσμο. Ἀρπαξά στὰ χέρια μου τὴ μικρὴ πὺ

με κυττοῦσε ἀμίλητα καὶ θέλησα νὰ τὴν κυττάξω καλὰ στὸ πρόσωπο, στὸ μάτια, νὰ δῶ τὸ εἶδωλο τοῦ ψεύτη, τοῦ ἀνανδρου ἐκεῖ-

νου, πὺ ἐρχόταν νὰ κλέψῃ τὴν εὐτυχία ἐνὸς συζύγου! Τίποτα δὲν ἔνοιωσα! Τίποτα δὲν εἶδα! Ἦταν μπροστά μου τὸ κορίτσι αὐτὸ ἀμίλητο, ἀγριεμένο, φοβισμένο καὶ τίποτ' ἄλλο.

Κατόπιν ἄκουσα μιὰ φωνὴ γοργή, φριχτὴ, πονεμένη. Τὴ φωνούλα του. Εἶχε τρομάξει... Κατέβηκα ἀσυναίσθητα τὰ μαρμάρινα σκαλοπάτια τοῦ σπιτιοῦ μου. Ἐξω ἦταν παγωνιά κι' ἕνα χιόνι πυκνὸ σκέπαζε τὰ σοκκάκια καὶ τὶς στέγες.

Νιφάδες χοντρές στριφογύριζαν στὸν ἄερα.

Βρῆκα ἕν' ἀμάξι μπροστά μου.

Ἐν' ἀμάξι μαῦρο, θλιμμένο, πὺ ἦταν σάν νὰ συμβόλιζε κάτι τι, σάν νὰ περιμένε ἑμένα ἐπιτήδες. Μῆκα μέσα καὶ ξαπλώθηκα ἀπηυδισμένος.

Τίποτ' ἄλλο δὲν ἔνοιωσα γιὰ πολλὴν ὥρα. Μόνο μιὰ στιγμὴ ὁ ἀμαξᾶς με σκούνησε καὶ με ρώτησε:

— Ποῦ ἐπιθυμεῖς νὰ πάῃ ὁ καλὸς ἀφέντης;

Δὲν ἤξερα πὺ θὰ πῆγαίνα. Θὰ ἤθελα νὰ μοῦ ἀπαντήσῃ ἐκεῖνος, νὰ μοῦ πῇ, ὅπως ἦταν φυσικὸ, πὺ θὰ πῆγαίνα, γιὰτὶ ἤμουν τώρα ὁλομόναχος μέσα σ' ἕναν κόσμο ξένο καὶ

παγερό, μέσα στὴν ἄβυσσο τῆς ἀγωνίας καὶ τῆς μοναξιάς.

Ὅλα σβύσαν στὰ μάτια μου.

Μιὰ μπότα βαρεῖα με πάτησε στὸ στήθος καὶ ἕνα χέρι παγωμένο με ἀνάγκασε νὰ γύρω τὸ κεφάλι πίσω. Δὲν μπορούσα ν' ἀναπνεύσω, μοῦ εἶχαν ἀφαιρέσει τὸν ἄερα, μοῦ ἔδεσαν τὸ στόμα, τὰ χέρια καὶ μόνο τὰ μάτια μου ἐφλογίζοντο κι' ἔβλεπα μπρός μου φωτιές, φλόγες κι' αἷμα.

Τ' ἀπομεσήμερο

Ὁ ἀγέρας πὺ ἔρχεται ἀπὸ τὸ παράθυρο εἶνε δροσερός.

«ΕΡΓΑΤΑΙ, ΑΓΡΟΤΑΙ, ΥΠΑΛΛΗΛΟΙ: Ὁ πιὸ κύριος σκοπὸς τοῦ Κράτους, τῆς 4ης Αὐγούστου, εἶνε τὰ δυὸ πόδια τὰ στερεὰ, ἐπάνω στὰ ὁποῖα στέκει ἡ Ἑλλάς, ἡ Ἐργατικὴ, Ἀγροτικὴ τάξις».

Ι. ΜΕΤΑΞΑΣ

ΑΝΑΤΟΛΙΤΙΚΗ ΠΟΙΗΣΙΣ

ΑΡΑΒΙΚΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

ΜΟΝΑΧΟΣ

Ρωτήστε τὴ νύχτα! Αὐτὴ θὰ σὰς πῇ τὸν πόνο μου καὶ τὸ θλιμμένο μοιρολόδι πὺ ἡ λύπη τραγουδαίει μέσα στὴν καρδιά μου.

Ρωτήστε τὴ νύχτα! Αὐτὴ θὰ σὰς πῇ πὺς εἶμαι ὁ τσομπάνος, πὺ τὰ μάτια του μετροῦνε τ' ἀστέρια τῆς νύχτας, ἐνῶ στὰ μάγουλά μου πέφτει τὸ χαλάζι τῶν δακρῶν.

Νοιώθω τὸν ἑαυτὸ μου μονάχο σὲ τοῦτο τὸν κόσμο, ὅσο κι' ἂν ἡ καρδιά μου ξεχειλίσῃ ἀπὸ πόθους, σάν τὴ γυναῖκα τὴ μεστωμένη πὺ δὲν βρῖσκει ταῖρι...

ΠΟΤΕ;

Ἦ σὺ, πὺ κλαίω γιὰ τὸ χωρισμό σου! Ἡ νύχτα ζωντανεύει στὴν ψυχὴ μου τὴ θύμησί σου κι' ἡ αὐγὴ βρῖσκει χλωμό

τὸ πρόσωπό μου πὺ δὲ γνώρισε τὸν ὕπνο. ὦ! Πότε λοιπὸν, ὕστερα ἀπ' τὸ χωρισμό, θάρθη ὁ γυρισμός;

ΠΩΣ ΘΑ ΚΑΝΩ;

Ν' ἀγγίσω μόνο τὸ χέρι τῆς, ὅλες ἡ αἰσθήσεις μου πυρώνουν καὶ τρέμω ὅλος! Πὺς θὰ κάνω, λοιπὸν, ἂν δῶ τὸ κορμί τῆς, ὅπου σμίγουν ἡ διαύγεια τοῦ νεροῦ καὶ τὸ χρυσάφι τοῦ φωτός;

ΕΓΚΩΜΙΑ ΣΤΟ ΛΟΥΤΡΟ

Ζωὴ τοῦ χαμάμ, ἡ γλύκα σου εἶνε θαυμασιὰ! ὦ χαμάμ, βαστάς τόσο λίγο! Γιατὶ νὰ μὴν μπορῶ νὰ περάσω μέσα στὶς χαβοῦδες σου ὅλη μου τὴ ζωὴ; ὦ χαμάμ γλυκύτατο, τερπνότατο, ὦ χαμάμ τῶν αἰσθησέων μου!

Ὅταν ὑπάρχῃς ἐσὺ, κι' αὐτὸς ὁ Παράδεισος γίνεται βδελυ-

τὸ κεφάλι μου καίει.

Αὐτὰ πὺ συλλογίζομαι με κουράζου τρομερά.

Ἡ ἀναπνοή μου γίνεται μιὰ στιγμὴ βαρεῖα, δύσκολη...

Τὸ ἀπομερήμερο τέλος, μιὰ κυρία μαυροφορεμένη με ζήτησε στὸ θεράπευτριο. Εἶχα ξεχάσει.

Τὴν ἐδέχθηκα καὶ κάθησε δίπλα μου.

Μοῦ μίλησε με συστολὴ γιὰ ἕνα δεματάκι ἐπιστολῶν πὺ εἶχε ἐμπιστευθῇ στὴ γυναῖκα μου, νὰ τὴς φυλάξῃ—ἐπιστολὲς σταλμένες ἀπὸ ἕνα ἀγαπητὸ τῆς πρόσωπο. Μοῦ ἦρθε νὰ ριχτῶ νὰ τὴν ἀγκαλιάσω.

Ὅστε ἡ ἐπιστολὲς δὲν ἦσαν τῆς

γυναίκας μου;... Τί ἀνακούφισις! Ἐνὰ βουνὸ σηκώθηκε ἀπ' τὸ στήθος μου...

Εἶμαι τώρα ἐντελὲς καλὰ. Τὸ νοιώθω. Τὰ ἔεχασα ὅλα.

Θυμοῦμαι τὴν πεθαμένη γυναῖκα μου, τὴ Μάλθα μου, καὶ δακρύζω. Ἀγκαλιάζω καὶ φιλῶ τὴν κορούλα μου.

Ἡ ἀγωνία πέρασε, Θεέ μου, πέρασε!

Εἶχα ἀπατηθῇ, Μάλθα, γυναῖκούλα μου, συγχώρησέ με ἀπὸ τὰ βάθη τοῦ τάφου σου. Νά! κλαίω!...

ΑΝΤ. ΤΣΕΧΩΦ

ρός, κι' αν ήσουν ή Κόλασις, θά ώρ-
μούσα σέ σένα —και τί εύτυχής πού
θάμουν!

Είνε μιὰ κατοικία πού δανείστηκε
από τούς ανθισμένους λόφους τὰ
μπιχλιμπίδια τους. Ή ζέστα της θά
σ' έκανε νά πιστέψης πώς είνε ένα
στόμα της Κόλασης, αν δέν δοκίμα-
ζες τίς τέρψεις της κι' αν δέν έβλε-
πες τó περιβάλλον της, τόσα φεγγά-
ρια και τόσους ήλιους.

Φωτιά του χαμάμ, ή ζεστασιά
σου είνε ή ζωή μας. Ω φωτιά, που-
λάς δύναμι στά κορμιά μας, και ή
ψυχές μας, χάρι σέ σένα, εξαφρώ-
νουν και ανάζωογονούνται.

Ω χαμάμ, γλυκέ μου φίλε!
Α! Ζεστασιά του άέρα, δροσιά της
χαλούζας, μουρμουρητό του νερού,
φώς από ψηλά, μάρμαρα καθάρια,
σάλες, σκιερές, άρωμα του λιθανιού
και μυροβόλων κορμιών, σάς λα-
τρεύω!

Καίεσαι μέσα
σου αδιάκοπα ά-
πό μιὰ φλόγα
πού ποτέ δέν
σβύνει και μέ-
νεις δροσερό
στην έπιφάνεια
και γεμάτο τερ-
πνούς ίσκιους!

Είσαι σκοτεινό, ω χαμάμ, παρ' ό-
λη τη φωτιά, σκοτεινό σαν την ψυχή
μου και σαν τούς πόθους μου, ω
χαμάμ!

Ο ΣΚΛΑΒΟΣ ΤΗΣ ΓΟΗΤΕΙΑΣ ΤΗΣ

Πήγα στο σπίτι της, και στην πόρ-
τα μέ δέχτηκε ένα πρόσωπο γλυκό
και δυό μάτια γεμάτα χαμόγελο.

Γεύτηκα όλες τίς τέρψεις της φι-
λοξενίας της, και δοκίμασα όλην τη
γλύκα των περιποιήσεών της. Πώς
νά μην ήμουν ό σκλάβος της γοη-
τείας της;

ΤΟ ΓΙΑΤΡΙΚΟ ΤΗΣ ΑΓΑΠΗΣ

Ο "Εμπνι - Σίνα, στά ιατρικά του
συγγράμματα, όρίζει για την αρ-
ρώστεια της αγάπης τó ακόλουθο
γιατρικό:

«Έκείνος πού υποφέρει από την
αρρώστεια της αγάπης δέν έχει άλ-
λο γιατρικό παρά ν' ακούη, μέσα

ΛΟΓΟΓΡΑΦΙΚΑ ΠΑΡΟΙΜΙΕΣ

Ή λύπες κόφτουν γόνατα
κι' οί λογισμοί γερνούνε.

"Άλλοι σπέρνουν και θερίζουν
κι' άλλοι τρών και μακαρίζουν.

"Άμαθος βρακί έφόρει,
κάθε πάτημα τó θώρει

"Αν είχ' ή ζούρλια κέρατα
θά φαίνονταν σέ όλους.

Γυναίκα και χειμωνικό
ή τύχη τά διαλέγει.

Γεράματα και φτώχεια
πληγές αγιάτρευτες.

Άργυρό τó μίλημα

και χρυσό τó
σώπα.

Από τόν κα-
κό τσοπάνο ψώ-
ριασαν τά πρό-
βάτα.

Άρχοντιά χω-
ρίς τó έχει, τύφλα του όπου την έχει.

Βάλ' τó μάνταλο στην πόρτα
νά κοιμάσαι ξενοιασμένος.

Γάδαρος είν' ό Γαΐδαρος
και σαν φορή και σέλλα.
Γρηά κι' αν ώμορφαινεται
δέν γίνεται κοπέλλα.

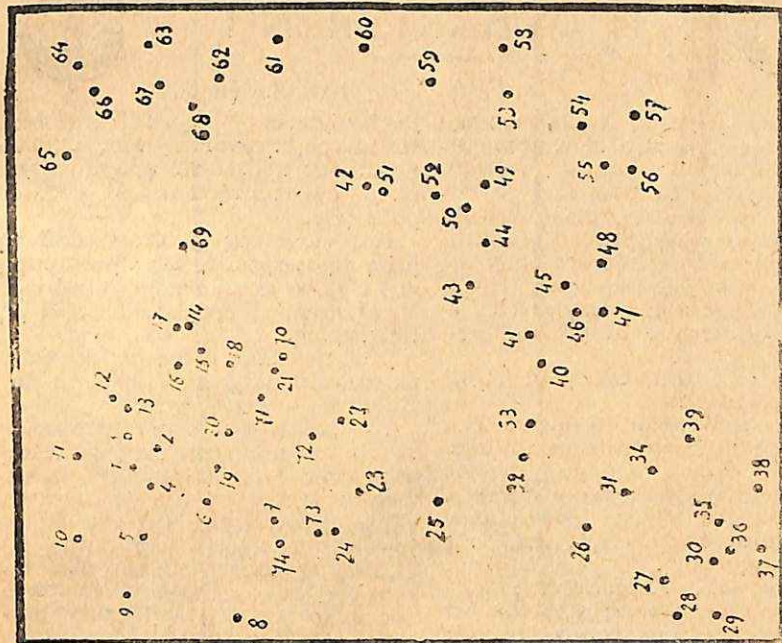
σ' έναν κήπο, ένα τραγοῦδι με-
λωδικό, πίνοντας ένα πυτήρι έλα-
φρό κρασί».

Ακολούθησα τη συμβουλή του
"Εμπνι - Σίνα, μά, άλλοιμονο! δί-
χως αποτέλεσμα. Τότε για νά δο-
κιμάσω, ζήτησα άλλες αγάπες και
βλέπω πώς ή Μοΐρα μου χαμογελά
και μου προσφέρει τά γιατρικά.

"Ε! "Εμπνι - Σίνα! Γελάστηκες.
Τό μόνο γιατρικό της αγάπης είνε
μιὰ άλλη αγάπη.

(Από τó Άραβικόν)

ΤΟ ΠΑΙΧΝΙΔΑΚΙ ΣΑΣ

Ή μικρή Ίουλιέττα πάει νά κάνη με-
ρικά ψώνια... Μά, έπειδή θέλει συν-
τροφιά, φωνάζει τόν καλύτερό της
φίλο.
Τόν έλέπετε;
Είνε μέσα στο τετράγωνο, δεξιά.

Για νά όρθε τó φίλο της Ίουλιέττας, συνθέσατε μέ γραμμή τά μαθ-
ρα στίγματα, ακολουθώντας την αριθμητική σειρά.

ΜΕΓΑΛΟΙ ΣΥΓΓΡΑΦΕΙΣ

Η ΦΥΛΑΚΙΣΜΕΝΗ

ΤΟΥ ANATOLE FRANCE

Ο δεσμοφύλακας ξανάκλεισε την πόρτα της φυλακής πίσω από την πρώην κόμησσα Φαννύ ντ' Αθελναι, που την είχαν συλλάβει «διά λόγους γενικής ασφαλείας», όπως έγραφε το ένταλμα συλλήψεως, πραγματικά όμως γιατί έκρυβε στο σπίτι της πολλούς προγεγραμμένους. Η κόμησσα έκασε σ' ένα παγκάκι κι ένω της έγραφαν τ' όνομα, συλλογίζονταν:

«Γιατί όλ' αυτά, Θεέ μου; Τι θέλεις από μένα;»

Μέσα στην αύλη, η Φαννύ είδε μία νέα που καταγινότανε να σκαλίξη κάτι στον κορφογραμμένους. Η άκακιάς, που βρισκότανε ακριβώς στη μέση της αύλης. Αναγνώρισε την Αντουανέττα ντ' Ωριάκ, την παιδική της φίλη.

— Έσύ έδω, Αντουανέττα;

— Έσύ έδω, Φαννύ; Φρόντισε να φέρης το κρεβάτι σου κοντά στο δικό μου. Έχουμε ένα σωρό πράγματα να πουμε.

— Ναί... Κι' ο κ. ντ' Ωριάκ, Αντουανέττα;

— Ο άντρας μου; Αλήθεια, αγαπημένη μου, τον είχα κάπως λησμονήσει. Κι' όμως αυτό δεν είναι δικαίο, γιατί υπήρξε πάντοτε καλός για μένα... Συλλογίζομαι ότι αυτή τη στιγμή θά' εινε φυλακισμένος κάπου.

— Και τί κάνεις εκεί, Αντουανέττα;

— Σούτ'!... τί ώρα είναι; "Αν είναι πέντε, ο φίλος που ένω'να σ' αυτό το δέντρο τ'όνομά του με τ'ο δικό μου, δεν θά' υπάρχει στον κόσμο. Λεγότανε Γκερβίν και πέρασε το μεσημέρι απ' το επαναστατικό δικαστήριο γιατί ήταν έθελοντής στο βασιλικό στρατόπεδο. Τον έγνω'ρισα μέσα σ' αυτή τη φυλακή. Πέρασα με

μαζί γλυκειές ώρες κάτω απ' αυτό το δέντρο, ήταν ένας νέος αξιόλογος... Μά πρέπει να φροντίσω για να σ' εγκαταστήσω κοντά μου, ωραία μου.

Και πιάνοντας τη Φαννύ από τη μέση την παρέσυρε ως την κάμαρη που είχε το κρεβάτι της, κατάφερε δε να πείση το δεσμοφύλακα να μη τις χωρίση.

Απ' την άλλη μέρα, συμφώνησαν να πλένουν μαζί κάθε πρωί το πάτωμα της κάμαρής των.

Το βραδυνό φαί, που το σερβίριζε με το σταγονόμετρο ένας κάπελας πατριώτης, ήταν κοινό. Κάθε φυλακισμένος έφερνε το πιάτο του και τα ξύλινα μαχαιροπήρουνα του (άπαγορευότανε νάχουν μετάλλια) κι έπαιρνε τη μερίδα του, που ήταν δι'αρκώς χοιρινό με λάχανο. Η Φαννύ είδε σ' αυτό το χοντροφτετασμένο τραπέζι γυναίκες που ή εϋθυμία τους την εξέπληξε. Όπως ή κυρία ντ' Ωριάκ κι' αυτές ήταν χτενισμένες με μεγάλη προσοχή και φορούσαν τουαλέττες της ώρας. Μπρός στο κατώφλι του θανάτου, αυτές διατηρούσαν ακόμα την επιθυμία του ν' αρέσουν. Η κουβέντα τους ήταν εϋθυμη, όπως και το πρόσωπό τους κ' η Φαννύ έγινε αμέσως ένήμερη όλων των έρωτικών αισθημάτων, που γεννιόντουσαν και πέθαιναν πίσω από τα κάγκελα, μέσα σ' αυτή τη σκοτεινή αύλη, όπου ο θάνατος παρακινούσε τον έρωτα. Τότε μία ανέκφραστη ταραχή την κατέλαβε κι' ένοιωσε τη μεγάλη επιθυμία να σφίξη ένα χέρι μέσα στο δικό της.

Θυμήθηκε εκείνον που αγαπούσε και που ωστόσο δεν είχε γίνει δική του κι' ένα παράπονο σκληρό σαν τύψις της ξέσκισε την καρδιά. Δάκρυα φλογερά σαν την ήδονή

«Θέλουμε την Ελλάδα να την κυβερνά μία καρδιά που μονάχα γι' αυτήν να χτυπά».

Γ. ΜΕΤΑΞΑΣ

έτρεξαν στα μάγουλά της. Κát' απ' τη λάμψη της καπνισμένης λάμπας που φώτιζε το δείπνο, κύτταξε τους συντρόφους της και συλλογίστηκε:

— Θά πεθάνουμε μαζί. Γιατί εγώ είμαι λυπημένη κ' ή καρδιά μου είναι τόσο ταραγμένη, ενώ αυτές όλες ή γυναίκες θεωρούν τη ζωή και τον θάνατο με το ίδιο μάτι;

Και όλη τη νύχτα έκλαψε στο κρεβάτι.

* * *

Είκοσι μέρες πέρασαν μονότονες. Η αύλη που ή φυλακισμένες έρχονταν να ζητήσουν τη σιωπή και τη σκιά είναι έρημη απόψε. Η Φαννύ, που την έπνιγε ο υγρός αέρας των δι'αδρόμων της φυλακής, βγήκε και κάθισε στη χορταρισμένη ρίζα της γρηθας άκακίας που γιόμιζε σκιά την αύλη. Η άκακία ήταν ανθισμένη και ή αύρα που τη χείδε, γέμιζε άρώματα. Η Φαννύ είδε μία πινακίδα καρφωμένη κάτω από το σύμπλεγμα των όνομάτων που είχε σκαλίσει ή Αντουανέττα. Σ' αυτή την πινακίδα διαβάσε στίχους του ποιητού Βιζέ, φυλακισμένου όπως αυτή:

Έδω, καρδιές άθωες που ή κακία δεν πέρασε ποτέ απ' το μυαλό τους χάρις σ' αυτή την όμορφη άκακία, ξεχάσαν στην άγλη των καύμους τους. Της είπαν κάθε πόνο τους σκληρό κ' ή ρίζα της ποτίστηκε από δάκρυ. Σείς, που σ' ένα πιο καλύτερον καιρό θάρρητε έδω, μέσα σ' αυτήν την άκρη, εδσπλαχνισθήτε την κι' εκείνη εστάθη βάλαμο μέο' σου τρώμου μας τ'ά βάθη, ήταν παρηγοριά μας στην όδύν. Στη σκιά της εϋτυχής είχαμε γίνει.

Η Φαννύ άφοι διάβασε αυτούς τους στίχους, έμεινε σκεπτική. Ξαναθυμήθηκε τη ζωή της, τη γλυκειά

και ήσυχη, το γάμο της χωρίς έρωτα, την αγάπη της στην ποιήσι και τη μουσική έπειτα τον έρωτα ενός ευγενούς μέο' στη φυλακή. Έπειτα συλλογίστηκε πως θά πέθαινε, κι' αυτό την έκανε περίλυπη. Ένας ιδρώς αγωνίας της σκέπαζε το μέτωπο. Μέο' στην αγωνία της ύψωσε τ'ά φλογισμένα της βλέμματα προς τον ξάστερο ουρανό και ψιθύρισε, υψώνοντας τ'ά χέρια:

— Θεέ μου! Ξαναδώσε μου την Ελλάδα.

Εκείνη τη στιγμή άκουσε ένα έλαφο περπάτημα. Ήταν ή Ροζίνα, ή κόρη του δεσμοφύλακα που έχοτανε να της μιλήση ιδιαιτέρως.

— Πολίτις, της είπε τώμορφο κορίτσι, αύριο το βράδυ ένας άνθρωπος που σ' αγαπά θά σε περιμένει στην πλατεία του Άστεροσκοπίου. Πάρε αυτό το πακέτο, έχει μέσα φορέματα όμοια με τ'ά δικά μου. Θά τ'ά φορέσης στην κάμαρή σου την ώρα του δείπνου. Είσαι σ' ανάστημά μου και ξανθή σαν κι' εμένα. Μπορούν μέο' στο σκοτάδι να νομίσουν τη

μία για την άλλη. Ένας σκοπός, που είναι αρραβωνιαστικός μου και που είναι ανακατεμένος σ' αυτή την ύποθεσι, θά σε άνεβάση στην κάμαρή μου και σου φέρη το καλάθι που πάω και ψωνίζω. Θά κατέθης μαζί του απ' τη σκάλα, που φέρνει στην κάμαρη του πατέρα μου. Από αυτή τη μεριά, ή πόρτα ούτε φυλάγεται ούτε είναι και κλειδωμένη. Πρέπει μονάχα ν' αποφύγης να μη σε δ' ή ο πατέρας μου. Ο αρραβωνιαστικός μου θά μπη μπροστα σου μπρός στην πόρτα και θά σου μιλήη σαν να ήμουν εγώ. Θά σου πη: «Αντίο, πολίτις Ρόζα, και μην είσαι τόσο κακιά». Θά τραβήξης ήσυχα μέο' στο

δρόμο. 'Εν τῷ μεταξύ θὰ βγῶ κι' ἐγὼ ἀπ' τὴν κυρία ἔξοδο καὶ θὰ συναντηθοῦμε κ' ἡ δυὸ μέσ' στὸ ἀμάξι πού θὰ μάς περιμένῃ στὴν πλατεία.

Ἡ Φαννὺ ἔπινε σ' αὐτὰ τὰ λόγια τὶς πνοές τῆς φύσεως καὶ τῆς ἀνοίξεως. Μ' ὅλες τὶς δυνάμεις τοῦ στήθους τῆς πού φούσκωνε ἀπὸ ζωὴ, ἀνέπνεε τὴν ἐλευθερίαν καὶ ἔβαλε τὰ χέρια τῆς πάνω στὴν καρδιά γιὰ νὰ συγκρατήσῃ τὴν εὐτυχία τῆς. Μὰ σιγά-σιγά ἡ σκέψις, ἰσχυρὴ σ' αὐτὴν, ἐκυριάρχησε τοῦ αἰσθήματος. Ἐρρίξε ἓνα βλέμμα στὴν κόρη τοῦ δεσμοφύλακος καὶ τὴ ρώτησε:

— Καλὸ μου παιδί, γιὰ ποῖο λόγο ἀφοσιώνεσαι ἔτσι σὲ μένα, πού δὲν με' ξέρεις;

— Γιατί, τῆς ἀπάντησε ἡ Ρόζα, γιατί ὁ καλὸς σας φίλος θὰ μοῦ δώσῃ ἀρκετὰ χρήματα ὅταν ἐλευθερωθῇτε κι' ἔτσι θὰ πάρω τὸν Φλωρεντίνου, τὸν ἀρραβωνιαστικό μου. Καθὼς βλέπετε, πολίτις, μόνο γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου φροντίζω. Μὰ εἶμαι εὐχαριστημένη πού σώζω ἐσᾶς καὶ ὄχι καμμιὰ ἄλλη.

— Σ' εὐχαριστῶ, παιδί μου, καὶ γιατί αὐτό;

— Γιατί εἶστε πολὺ μινιὸν καὶ γιατί ὁ καλὸς σας φίλος εἶνε πολὺ λυπημένος μακριὰ σας. Σύμφωνα, ἔ;

Ἡ Φαννὺ ἀπλῶσε τὸ χέρι τῆς γιὰ νὰ πάρῃ τὸ πακέτο μὲ τὰ ρούχα, πού τῆς ἔδινε ἡ Ρόζα. Μὰ, τραδώντας ἀμέσως τὸ χέρι, εἶπε:

— Ρόζα, ξέρεις ὅτι σὺ περιμένεις ὁ θάνατος ἀν' ἀνακαλυφθοῦμε.

— Ὁ θάνατος! φώναξε ἡ Ρόζα, μὲ κάνετε νὰ φοβᾶμαι. Ὡ! ὄχι δὲν τὸ ἤξευρα.

— Ἐπειτα πὺδ ἤσουχη ξαναεἶπε:

— Πολίτις, ὁ καλὸς σας φίλος ξέρει πού θὰ με' κρύψῃ.

— Δὲν ὑπάρχει ἀσφαλὲς καταφύγιο στὸ Παρίσι. Σ' εὐχαριστῶ γιὰ τὴν ἀφοσίωσί σου, Ρόζα, ἀλλὰ δὲν δέχομαι.

— Μὰ θὰ κατατομηθῇτε, πολίτις, καὶ δὲν θὰ παντρευτῶ τὸν Φλωρεντίνου!

ΙΣΤΟΡΙΚΑ ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΤΟ ΜΥΣΤΗΚΟ ΤΟΥ ΒΑΣΙΛΕΩΣ

Ὅταν ὁ Βερναδόττος ἔγινε βασιλεὺς τῆς Σουηδίας ἀρρώστησε καὶ ὁ γιατρός του ζήτησε νὰ τὸν φλεβοτομήσουν. Ὁ βασιλεὺς ὅμως δὲν ἐδέχετο. Μὰ ὅταν εἶδε ὅτι ἡ ἀρρώστεια του ἐξακολουθοῦσε, ἀναγκάστηκε νὰ δεχθῇ ὑπὸ τοὺς ἐξῆς ὁμους: «Ὅλοι οἱ παριστάμενοι νὰ φύγουν καὶ μόνον ὁ βασιλικὸς ἀρχίατρος νὰ μείνῃ στὸν κοιτῶνα του. Κι' αὐτὸς δὲ ὁ ἀρχίατρος νὰ ὀρκισθῇ ὅτι ποτὲ, ὅσο θὰ εἶνε ζωντανός, δὲν θὰ προδώσῃ τὸ μυστικὸ πού θ' ἀνακαλύψῃ. Ἐτσι κι' ἔγινε. Ὁ βασιλεὺς ἐγύμνωσε τότε τὸν βραχίονά του γιὰ τὴ φλεβοτομήσι κι' ὁ γιατρός εἶδε γραμμένη στὸ χέρι του τὴν ἐξῆς ἐπιγραφή: «Θάνατος εἰς τοὺς βασιλεῖς!» Ἡ ἐπιγραφή αὐτὴ ἦταν γραμμένη ἐκεῖ ἀπὸ τοὺς χρόνους τῆς ἐπαναστάσεως καὶ τῶν νεανικῶν ἡμερῶν τοῦ Βερναδόττου, ὅταν αὐτὸς ἦταν στρατιώτης τῆς Γαλλικῆς Ἐπαναστάσεως.

— Ἡσύχασε, Ρόζα. Μπορῶ νὰ σοῦ δώσω τὰ χρήματα, χωρὶς νὰ δεχτῶ αὐτό πού μοῦ προτείνεις.

— Ὡ! ὄχι. Θὰ ἦταν κλεψιά.

Ἡ κόρη τοῦ δεσμοφύλακος παρεκάλεσε, ἰκέτησε, ἔκλαψε πολὺ. Γονάτισε κι' ἔπιασε τὸ φόρεμα τῆς Φαννύ.

Ἡ Φαννὺ τὴν ἀπομάκρυνε μὲ τὸ χέρι κι' ἔστρεψε ἄλλοῦ τὸ πρόσωπὸ τῆς. Μία ἀκτίς τῆς σελήνης τὸ φωτίσε. Ἦταν δακρυρμένο.

Ἡ νύχτα ἦταν γελαστή κ' ἡ αὐρὴ φυσούσαν. Τὸ δέντρο τῶν φυλακισμένων σαλεύοντας τὰ μυρωμένα του κλαδιά, ἔρριχνε τὰ ὠχρά του λουλούδια στὸ κεφάλι τοῦ ἐκουσίου θύματος.

ΑΝΑΤΟΛ ΦΡΑΝΣ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑΤΑ ΤΡΟΜΟΥ

ΤΟΥ ΟΥΪΛΙΑΜ ΣΚΩΤ

ΤΟ ΡΟΖ ΚΑΠΕΛΛΟ

(Συνέχεια ἐκ τοῦ προηγουμένου καὶ τέλος)

... Γιατί;... Τί συμβαίνει;... Συμβαίνει ἀπλούστατα, τὸ ὅτι γίνονται μὲν ἐγκλήματα, καὶ μάλιστα πολλὰ κι' ἐξ ἴσου θδελοῦν, ἀλλὰ ἡ μέθοδος τῆς ἐκτελέσεως τῶν εἶνε λεπτή, ἐξιδανικευμένη, εἶνε μέθοδος ἡ μέθοδοι μορφωμένων κτηνθρώπων, κι' ἔτσι... ἔτσι δὲν γίνεται ἀντιληπτὴ στὴν τυφλὴ καὶ μεροληπτικὴ Δικαιοσύνη μας, ἡ ὁποία ἀντιλαμβάνεται μονάχα τὰ ἐγκλήματα τῶν φτωχῶν κι' ἀμαθῶν μικροδυσκόλων τοῦ λαοῦ, ἡ ὁποία μονάχα σ' αὐτοὺς ξέρει νὰ δείχνῃ τὴν πυγμὴ τῆς!

... Ἀ, κύριε κυβερνήτα!... Τόσο ἡ κοινωνία μας ὅσο καὶ ἡ κρατικὴ μηχανή, εἶνε πράγματα διεφθαρμένα καὶ ξεχαρβαλωμένα... Ἐτυχὰ πολλές φορές σὲ κηδεῖες ἀριστοκρατῶν... Στὸ φέρετρο μέσα ὑπῆρχε φυσικὰ ὁ νεκρός, καὶ μάλιστα νεκρός, ἀπὸ θάνατο κανονικό. Καὶ πίσω ἀπ' τὸ φέρετρο, ἀκολουθοῦσαν οἱ «τεθλιμμένοι συγγενεῖς», ὁ σύζυγος δηλαδὴ, ὁ ἀδελφός, ἡ ἀδελφή, ὁ υἱὸς κι' οἱ διάφοροι γνωστοί καὶ φίλοι!... Ἐ, λοιπόν: Συχνά, μέσα στὸ φέρετρο ὑπῆρχε ὄχι ὁ νεκρός, ἀλλὰ ἓνα «θύμα» μιάς ἐξευγενισμένης δολοφονίας!... Καὶ πίσω ἀπ' τὸ φέρετρο, μετὰξὺ τῶν «τεθλιμμένων συγγενῶν» ἐκείνων, βρισκόταν κι' ὁ «δολοφόνος» τοῦ θύματος, συμπαθητικώτατος, ἀσιλλος, ἀμόλυντος, καὶ σίγουρος ἀπὸ κάθε τυχόν ἀδιάκριτὴ ὀψία τῆς Ἀστυνομίας καὶ τῶν Δικαστικῶν Ἀρχῶν!... Πῶς νὰ τὸν πιάσῃς, ὁ μωσ;... Πῶς νὰ τοῦ πετάξῃς κατὰμουτρα τὴν ἐνοχὴ του;... Δὲν σκότωσε αὐτὸς οὔτε μὲ μαχαίρι, οὔτε μὲ πιστόλι, οὔτε μὲ ποτικοφάρμακο, ὅπως σκοτώνουν οἱ ἀμόρφωτοι χυδαῖοι!... Αὐτὸς σκότωσε, ἐπίσης σίγουρα κι' ἀποτελεσματικὰ, μὲ τὴ διαφθορὰ τῆς ψυχῆς του, μὲ τὴν ἀρχεϊότητά τῆς διαγωγῆς του, μὲ τὰ ἠθικά ἔθλασινστῃρα τὰ ὁποῖα ἐξασκοῦσε ἐναντίον τοῦ ἀνυπερασπίστου θύματός του!

Ἡ φωνὴ του ἦταν τόσο σιγνῆ τῶρα, τόσο διαπεραστικὴ, ὥστε θὰ νόμιζε κανένας, ὅτι ὁ διάσημος ντετέκτιβ εἶχε πάθει παράκρουσι πᾶν φρενῶν του. Θὰ νόμιζε κανένας ὅτι ὑπέφερε φριχτὰ ψυχικῶς, ὁ βαθὺς αὐτὸς γνώστης τῆς κοινωνίας καὶ τῆς ἀνθρωπίνης ψυχῆς, ἐπειδὴ δὲν μπορούσε νὰ παραδῶσῃ στὸν δῆμιό ἢ στοὺς δεσμοφύλακας τὶς τόσες χιλιάδες τῶν μορφωμένων δολοφόνων, οἱ ὁποῖοι ἐφευγαν τὴν καταδίωξιν τοῦ Νόμου.

Ο κυβερνήτης τών φυλακῶν εἶχε ἀπομείνει ἐκθαμβός. Ἐπαιρνε τὴ στιγμή ἐκείνη ἕνα μάθημα κοινωνικῆς ἠθικῆς, ἀπ' τὸν διάσημο ντετέκτιβ, τὸ ὁποῖο οὔτε κἀν ὑπωψιάζονταν ποτέ του. Γι' αὐτό, νικώντας τὴν ταραχὴ τοῦ καὶ τὴ συγκίνησι τοῦ, ρώτησε μὲ τρεμάμενη φωνή:

— Ὑποστηρίζετε λοιπόν, ὅτι γίνονται ἐπίσης δολοφονίες ἀνάμεσα στοὺς ἀνωτάτους κύκλους μας;... Κι' ὅτι τὰ ἐγκλήματα αὐτὰ μένουν ἀκαταδίωκτα ἀπ' τὴ Δικαιοσύνη, γιατί ὁ τρόπος τῆς ἐκτελέσεώς των εἶνε λεπτός, ἀνυποψίαστος, καὶ καθαυτὸ ἐπιστημονικός;

— Τὸ ὑποστηρίζω καὶ τὸ θεβαιώνω! ἀπάντησε ὁ Δρίφφιλδ. Τώρα σὲ λίγες ἡμέρες, θὰ διαβάσετε στὶς ἐφημερίδες καὶ τὴ χειροπιαστὴ ἀπόδειξι τῶν ὁσων ὑποστηρίζω τώρα... Ναι, κάτι τὸ φρικαλέο κι' ἀναπάντεχο θὰ διαβάσετε, καὶ τότε θὰ πεισθῇτε μιά γιὰ πάντα, γιὰ τὸ ἐξῆς: Ὅτι οἱ μορφωμένοι ἐγκληματῆες τῶν ἀνωτέρων κύκλων μας, μεταχειρίζονται γιὰ φονικὰ ὅπλα τοὺς ὄχι μόνον τὰ βίαια ψυχικὰ συναίσθηματά — γκρίνια, ζηλοτυπία, βάρυτάτας θλίψεως ποὺ προκαλοῦν συγκοπὲς καρδίας καὶ συμφορήσεις ἐγκεφάλου, κλπ. κλπ. — ἀλλὰ καὶ τὰς προόδους ἀκόμα τῆς ἐπιστῆμης στὴ Χημεία, στὴ Μικροβιολογία κλπ!... Ναι, δὲν σὰς δίνω τώρα περισσότερες ἐξηγήσεις, ἀλλὰ σὲ λίγες ἡμέρες θὰ πεισθῇτε καὶ μόνος σας γι' αὐτὴ τὴ φρικιαστικὴ ἀλήθεια!

Μισὴ ὥρα ἀργότερα, ὁ Δρίφφιλδ εἶχε ἀποχαιρετήσῃ τὸν διοικητὴ τῶν φυλακῶν τοῦ Νταρτμόουρ, εἶχε ἀνεβῇ στὸ αὐτοκίνητό του καὶ γύριζε ὁλοταχῶς στὸ Λονδίνο.

Ὅταν ἔφτασε ἐκεῖ, πῆγε πρῶτα-πρῶτα στὸ ἀπαρτεμάν του. Ἐκεῖ θεβαιώθηκε, ὅτι δὲν ὑπῆρχε κανένα τηλεγράφημα ἐκ μέρους τῆς δεσποινίδος Μπόυντ.

— Φαίνεται πῶς ἡ συντροφιά τοῦ μνηστήρος τῆς, εἶνε πολὺ εὐχάριστη! εἶπε μέσα του μὲ χαμόγελο, ὁ Δρίφφιλδ. Γι' αὐτὸ δὲν τῆς κάνει καρδιά νὰ φύγῃ ἀπὸ κεῖ, καὶ νὰ κυττάξῃ λίγο τὶς ὑποθέσεις τῆς στὸ Λονδίνο!... Εὐγε, Φράνκ παιδί μου!... Εὐγε, Μαίρη χαριτόβρυτη!... Γιὰ σὰς εἶνε τώρα ἡ ζωὴ... Χαρῆτε τὴν, κι' ἐγὼ θὰ ἀπαγρυπνῶ ἀθάνατος στὴν εὐτυχία σας, γιατί... γιατί τὴν ἀπειλεῖ ἕνας κίνδυνος τρομερός!

Στὴ σκέψι τοῦ κινδύνου αὐτοῦ, τοῦ ἀοράτου ἀκόμα γιὰ τοὺς ἄλλους, ὁ μεγαλοφυὴς ντετέκτιβ μελαγχόλησε. Ἐνα πείσμα παραμόρφωσε τὸ πρόσωπό του, ἐναντίον τοῦ ἀπαισίου καὶ μυστηριώδους κακούργου, τὸν ὁποῖο αὐτὸς μονάχα ἤξερε, πρὸς τὸ παρὸν...

— Θὰ τὸν ἐξεσκεπάζω, τὸν ἀχρεῖο! μούγκρισε μέσα του, μὲ ἀπόφασι. Θὰ βάλω ἕνα τέρμα στὴ φρικιαστικὴ σταδιοδρομία του, τὴν τόσο αἱματωμένην ἤδη, πρὶν προλάβῃ νὰ δημιουργήσῃ κι' ἄλλα ἀθάνα θύματα, ὁ ἀνάνδρ!... Δὲν θὰ ἡσυχάσω, ἀν δὲν γίνῃ αὐτό... Ἐμαθα ἤδη ἀρκετὰ στὸ Νταρτμόουρ... Θὰ ἀφιερώσω ἀκόμα μερικὰ τρεξίματα κι' ἐρευνες, ἐδῶ στὸ Λονδίνο... Καὶ μόλις φτάσῃ ἡ κατάλληλη στιγμή, θὰ ἐπέμβω ἀπροσδόκητα, θὰ τὸν ἐξεσκεπάζω, κι' ὅστερα τὸν λόγο θὰ ἔχῃ ἡ Δικαιοσύνη, κι' ἡ... ἀγχόνῃ!

Κατεβαίνοντας τὴ σκάλα τῆς πολυκατοικίας, γιὰ νὰ βγῇ πάλι ἐξω γιὰ τὶς ἐρευνές του ὁ Δρίφφιλδ, βρέθηκε μπρὸς στὸ χαρούμενο πρόσωπο τοῦ μπαρμπα-Σάρλ.

— Καλῶς μάς ἤλθατε, κύριε! τοῦ εἶπε ὁ ἀγαθὸς καὶ πολυπαθὴς θυρωρὸς, βλέποντάς τον. Ἄν κι' εἶμαι συνηθισμένος στὶς πολυήμερες ἀπουσίας σας, ὡστόσο πάντα σὰς ἀναζητῶ, ὅταν λείπετε... Προχθὲς ἦρθε ὁ κύριος Καίη, ὁ φίλος σας, καὶ μὲ ρώτησε ἂν γυρίσατε... Μὰ οὔτε ἐκεῖνος οὔτε ἐγὼ ξέραμε, γιὰ ποῦ φύγατε καὶ πόσες μέρες θὰ λείπατε!

— Ἐ, δουλειές!... Δουλειές, μπαρμπα-Σάρλ! ἔκανε γελαστός ὁ Δρίφφιλδ. Ἐχομε κανένα ἄλλο καινούργιο;... Ἦρθε τίποτα γιὰ

μένα;... Στὸ γραμματοκιώτιό μου ἀπάνω, δὲν βρῆκα τίποτα ἄλλο, ἐκτὸς ἀπὸ μερικὲς ἐφημερίδες!

Ὁ μπαρμπα-Σάρλ, τότε, χτύπησε τὸ μέτωπό του, σὰν κάτι νὰ θυμῆθηκε ξαφνικά.

— Αἱ ναί!... Ἐχῶ ἕνα γράμμα, γιὰ σὰς! εἶπε. Τὸ ἔχω ἀκόμα στὸ θυρωρεῖο μου... Μοῦ τὸ ἄφησε γιὰ σὰς ὁ φίλος σας κόμης Καίη, προχθὲς ποῦ ἦρθε νὰ ρωτήσῃ γιὰ νέα σας!... Μιά στιγμή, κύριε, νὰ σὰς τὸ φέρω!

Μπήκε στὸ θυρωρεῖο τοῦ ὁ μπαρμπα-Σάρλ, καὶ ξαναβγῆκε κρατώντας τὸ γράμμα τοῦ Καίη. Ὁ Δρίφφιλδ χαρούμενος, ἀλλὰ καὶ περὶεργος νὰ δῇ τί τοῦ ἔγραφε ὁ φίλος του — ὁ τόσο πιστὸς καὶ τόσο ἀγαπητὸς — τὸ ἀνοίξε ἀνυπόμονα, καὶ διάβασε τὰ ἐξῆς:

«Φίλτατε Τζάιημς,

Ἄγνοῦ σὲ ποῖα ἐξοχὴ πηγὲς νὰ ἡσυχάσῃς, ἀγνοῦ πότε θὰ γυρίσῃς κι' ἀγνοῦ ἐπίσης ποῦ σκέπτεσαι νὰ περάσῃς τὶς ἑορτὲς τῶν Χριστουγέννων. Γι' αὐτὸ, ξεκινῶ κι' ἐγὼ γιὰ τὴ Σκωτία, ὅπου θὰ περάσω τὰ Χριστούγεννά μου κοντὰ σὲ κάτι καλοὺς συγγενεῖς...

Ἄν τυχὸν μὲ χρειασθῇ, πέταξε ἕνα τηλεγράφημα στὸν δεῖο μου Μπέννιτ Χαβίντερ, εἰς Μπεθσάιρ τῆς Σκωτίας, καὶ μὲ τὸ πρῶτο τραῖνο θὰ μ' ἔχῃς κοντὰ σου. Πρὶν λοιπὸν σοῦ εὐχθῶ μὲ τὴν καρδιά μου «Καλὰ Χριστούγεννα», σὲ πληροφορῶ γιὰ τὰ κάτωθι ἐνδιαφέροντα: Πάψε νὰ πονοκεφαλᾷς πλέον γιὰ τὴ συμμορία τοῦ Μάλονι!.. Ἡ ὁλλανδικὴ ἀστυνομία φρόντισε νὰ πάρῃ τὴν ἐκδίκησί σου πίσω, ἱκανοποιώντας σε μὲ τὴ σύλληψι ὁλόκληρης τῆς σπείρας!

Ναί, ἔτσι εἶνε. Κατὰ τηλεγράφημα σημερινὸ ἀπ' τὸ Ἀμστερνταμ, πρὸς τὴν «Σκώτλαντ Γυάρδ» τοῦ Λονδίνου, συνελήφθη ἐκεῖ ὁλόκληρη ἡ λαποδυτικὴ συμμορία τοῦ Μάλονι, ἡ ὁποία εἶχε δραπετεύσει ἀπ' τὸ Βέλγιο μετὰ τὴν ἀπογύμνωσι ἑνὸς πλουσιωτάτου χρυσοχοεῖου τῆς Ὀστάνδης!!

Ὡστε, τὰ συγχαρητήριά μου, ἀγαπητὲ Τζάιημς, καὶ τὶς πιδ ἐγκάρδιες εὐχὲς μου γιὰ τὶς ἑορτὲς τῶν Χριστουγέννων.

Ἄν μὲ χρειασθῇ, τηλεγραφήσε μου.

Δικός σου πάντα
ΚΑΙΗ»

Ὁ Δρίφφιλδ, ἀποδιαβάζοντας τὴν ἐπιστολὴ τοῦ καλοῦ του φίλου, συγκινήθηκε βαθειὰ καὶ μουρμούρισε:

— Τί ἀνεκτίμητη ψυχὴ!... Πόσο μοῦ εἶνε ἀφώσιωμένος!... Μὰ καὶ νὰ τὸν χρειασθῶ ἀκόμα, δὲν θὰ τὸν ἀνησυχῶ... Ἄς ξεκουρασθῇ κι' αὐτὸς λιγάκι, κοντὰ στοὺς συγγενεῖς του... Ἄς ξεκουρασθῇ ἀκόμα πιδ καλά, γιατί θὰ μὲ νομίσῃ κάποιος, ἡσυχὸν κι' ἀναπαυμένον!... Ἀχ, ποῦ νὰ ἤξερες καλὲ μου Καίη, μὲ τί διαδόλους ἔχω μπλέξει, πρὶν προλάβω κἀν νὰ ξεμπλέξω ἀπ' τὸν Μάλονι κι' ἀπ' τὰ «Ρόζ Καπέλλα»!... Μὰ τώρα, στὴ δουλειά! Πρόκειται γιὰ τὴν εὐτυχία ἐνὸς νεαροῦ κι' ἄθωου ζευγαριοῦ... Πρόκειται γιὰ τὴν εὐτυχία τοῦ Φράνκ καὶ τῆς Μαίρης!...

Μιά ὥρα ἀργότερα, ὁ Δρίφφιλδ βρισκόταν στὸ γραφεῖο ἑνὸς ἀπ' τοὺς διασημότερους μικροβιολόγους τοῦ Λονδίνου. Ἡ πληροφορία ποὺ πῆρε ἀπὸ αὐτὸν, γιὰ κάτι μικροβιολογικὰ ζητήματα ποὺ τὸν ρώτησε, τὸν ἱκανοποίησαν σὲ βαθμὸ ἀπίστευτο. Κατόπιν πῆγε στὸ «Νοσοκομεῖο Μολυσματικῶν Νοσημάτων» καὶ ζήτησε τὸν διαχειριστὴ τοῦ ὀλικοῦ.

Ὁ διαχειριστὴς, βλέποντας ἀπ' τὴν κάρτα τοῦ ἐπισκέπτου του,

ὅτι ἐπόκειτο γιὰ τὸν περίφημο ντετέκτιβ, ὅγῃκε ὁ ἴδιος στὸ χῶλλ προθυμοτάτα καὶ κάλεσε τὸν Δρίφφιλδ νὰ μῆνι στὸ γραφεῖο του μὲ ἀπειρες ἐνδείξεις σεβασμοῦ κι' ἐκτιμῆσεως.

—Δὲν προκειται νὰ σὰς ἀπασχολήσω πολὺ, κύριε διαχειριστά! τοῦ εἶπε τότε ὁ Δρίφφιλδ. Μόνο γιὰ δυό-τρεις πληροφορίες ἦρθα, πολὺ ἐμπιστευτικές ὅμως, καὶ τίς ὁποῖες θὰ χρειασθῇ νὰ κρατήσετε ἀπολύτως μυστικές, γιὰ κάμπορες τοῦλάχιστον ἡμέρες!

—Μεγάλη μου τιμὴ ἡ ἐμπιστοσύνη σας, κύριε! θεβαίωσε ὁ διαχειριστής, κολακευμένος. Εἶμαι ἀπολύτως στὴ διάθεσί σας, σὲ ὅτι-δήποτε μὲ χρειασθῇτε... Καὶ ὁσισθῇτε ἐπίσης, στὴν ἀπόλυτη ἐχε-μύθειά μου!

Ὁ Δρίφφιλδ, χωρὶς νὰ ἀργοπορήσῃ περισσότερο, ρώτησε:

—Ξερετε νὰ μοῦ πῆτε, ἀν' ὁ λόρδος Τζὼν Θόρλεϋ εἶχε τίποτε δο-σοληψίες μὲ τὸ νοσοκομεῖο σας;... Δηλαδή, τὸ ἐπισκέπτεται συχνά;... Γνωρίζει κανέναν ἀπ' τὸ προσωπικό;... Τὸν διευθυντὴ, κανέναν ἀπ' τοὺς ἱατροὺς, τὸν ταμία, ἐσὰς τελοσπάντων;

Ὁ διαχειριστής, ἀπορώντας γιὰ τὴν ἀπροσδόκητη ἐρώτησι τοῦ ντετέκτιβ, δὲν δίστασε ν' ἀπαντήσῃ ὥσπου:

—Ὅλους μὰς γνωρίζει ἡ ἐξοχότης του, κι' ὅλοι τὸν γνωρίζο-με!... Εἶνε ἀπλούστατα μέλος τοῦ διοικητικοῦ συμβουλίου τοῦ νο-σοκομείου μας, τὸ ὁποῖο εἶχε φιλανθρωπικὸ χαρακτήρα, καὶ συνεπῶς διοικεῖται ἀπὸ ἀδελφάτο κι' ὄχι ἀπὸ τὸ Κράτος ἢ ἀπὸ ἰδιώτας... Χά-ρις λοιπὸν στὴν ἰδιότητά του αὐτῇ, ὁ σέρ Θόρλεϋ εἶχε δικαιώματα ἐπιθεωρητοῦ σὲ ὅλες τίς ὑπηρεσίες τοῦ νοσοκομείου, καὶ μπορεῖ νὰ ῥ-χεται καὶ νὰ φεύγῃ ὅποτε θέλει, κι' ὅταν θέλῃ!

Ὁ Δρίφφιλδ ἀγωνιοῦσε τώρα, κρυφά. Αὐτὸ πού μάθαινε τόσο ἀπρόσδοκτα, τὸν ἔκανε νὰ ἐλαφροχλωμίῃ ἀθελά του. Ἡ πληροφο-ρία αὐτὴ τοῦ διαχειριστοῦ, ἀνοίγε καινούργιους ὁρίζοντας στὴ σκέ-ψι τοῦ Δρίφφιλδ, κι' ἡ σίγουρες ἀλλωστε πρὶν ὑποψίες του δυνάμω-ναν ἀκλόνητα τώρα...

Φοβήθηκε νὰ ρωτήσῃ περισσότερα, τὸν διαχειριστή. Εἶχε σκοπὸ ἀπὸ πρὶν νὰ τοῦ κἀνῃ κι' ἄλλες ἐρωτήσεις, σχετικῶς μὲ τὴν ἀπολύ-μανσι τῶν σεντονιῶν καὶ τῶν ἐνδυμάτων καὶ τῶν κλινιστρωμῶν τῶν ἀρρώστων, καὶ θὰ ρωτοῦσε ἀκόμα ποῖος ἦταν ἐπιφορτισμένος νὰ τὰ καταγράψῃ, νὰ τὰ φυλάξῃ στὴν ἀποθήκη, καὶ νὰ τὰ παραδίδῃ ἢ νὰ τὰ παραλάβῃ ἀπ' τὰ πλυντήρια. Γι' αὐτό, φωτισμένος ἤδη ἀρκετὰ ἀπ' τὴν ἀπροσδόκητη πληροφορία τοῦ διαχειριστοῦ, περιωρίστηκε μόνον νὰ μάθῃ ἀν' τὸ νοσοκομεῖο εἶχε δικὰ του πλυντήρια, ἡ ἐμπι-στευόταν ἐξω τὴν πλύσι τῶν ἀσπρорρούχων.

—Ὁ οἶκος «Στέφφιλδ καὶ Σία» εἶχε ἀναλάβει ἐργολαβικῶς, γιὰ πέντε χρόνια, τὴν πλύσι καὶ ἀπολύμανσι τῶν ἀσπρорρούχων τοῦ νοσοκομείου! ἀπάντησε ὁ διαχειριστής, καθησυχασμένος τώρα γιὰ τὴ φυσικότητα τῆς ἐρωτήσεως.

Ἦξερε καλὰ πὺ θρискόντουσαν ἡ πελώριες ἐγκαταστάσεις τοῦ πλυντικοῦ αὐτοῦ Οἴκου, ὁ Δρίφφιλδ. Γι' αὐτό, θεωρῶντας περιττὸ νὰ ζητήσῃ περισσότερες διασαφήσεις, κι' ἔχοντας μάθει ἤδη μὲ τὸ πα-ραπάνω τὰ ὅσα ἤθελε νὰ μάθῃ, εὐχαρίστησε τὸν διαχειριστή, κι' ἐφυ-γε. Προηγούμενως, ὅμως, τοῦ συνεστήσε — γιὰ ἄλλη μιὰ φορά, ἀκό-μη — ἐχεμύθεια ἀπόλυτη, πρᾶγμα στὸ ὁποῖο ὁ διαχειριστής ἀπάντη-σε ἀδίστακτα:

—Μείνετε τελείως ἡσυχος, κύριε Δρίφφιλδ!... Θὰ κρατήσω μυσ-τική, κι' αὐτὴν ἀκόμα τὴν ἐπισκεψί σας ἐδῶ!

Μισὴ ὥρα ἀργότερα, ἕνα ταξὶ σταματοῦσε μπρὸς στὴ μεγάλη ἐ-ξώπορτα τῶν ἡλεκτροκινήτων πλυντηρίων «Στέφφιλδ καὶ Σία». Ὁ Δρίφφιλδ, κατεβαίνοντας ἀπ' τὸ ταξί, ζήτησε τὸν διευθυντὴ τοῦ ἐρ-γασταίου, κι' ὠδηγήθηκε ἀμέσως στὸ γραφεῖο του.

—Κύριε διευθυντά, σὰς παρακαλῶ θερμῶς γιὰ μιὰ πληροφορία!

τοῦ εἶπε, δίνοντας τὴν κάρτα του συγχρόνως.

—Σὰς γνωρίζω... ἔχω τὴν τιμὴ νὰ σας γνωρίζω ἐξ ὄψεως, κύ-ριε Δρίφφιλδ! ἀπάντησε χαμογελαστός ὁ διευθυντής, χωρὶς νὰ κυτ-τάξῃ τὴν κάρτα τοῦ ἐπισκεπτοῦ του. Μὲ κολακεύει παρα πολὺ ἡ ἐπί-σκεψί σας... Καὶ θὰ θεωρηθῶ εὐτυχής, ἀν μπορῶ νὰ φανῶ χρήσιμος σὲ μιὰ ἐξαιρετικὴ προσωπικότητα, ὅπως ἐσεῖς!

Ὁ Δρίφφιλδ εὐχαρίστησε, καὶ μπαίνοντας κατευθεῖαν στὴν οὐ-σία τῆς υποθέσεως, ρώτησε:

—Συγκатаλεγεται μεταξύ τῶν διαφόρων πελατῶν σας, καὶ τὸ «Νοσοκομεῖο Μολυσματικῶν Νόσων»;

—Μάλιστα, κύριε! ἀπάντησε ὁ διευθυντής.

—Κάθε πότε παραλαμβάνετε ἀσπρорρούχα γιὰ πλύσι καὶ γιὰ ἀ-πολύμανσι, ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο αὐτό;

—Καθημερινῶς, κύριε Δρίφφιλδ!... Ἐπειδὴ εἶνε τεραστίας ἐκ-τάσεως αὐτὸ τὸ νοσοκομεῖο, κι' ἐπειδὴ εἶχε πολυπληθεστάτους ἀσθε-νεις, χρησιμοποιεῖ ὀγκῶδεις ποσότητες ἀσπρорρούχων... Κι' ἐπειδὴ ἐπίσης πρόκειται περὶ ἀσθενῶν ἀπὸ τρομερὰς μολυσματικὰς νόσους, γι' αὐτὸ δὲν ἀποθηκεύονται τὰ λερωμένα ἀσπρорρούχα ἐκεῖ, ἀλλὰ ἀποστέλλονται ἀμέσως ἐδῶ... Πρέπει νὰ ἀπολυμανθοῦν καὶ νὰ πλυ-θοῦν ἀμέσως, γιὰ νὰ ἀποφεύγεται ὁ κίνδυνος τῆς τυχόν μολύνσεως

γιῶν ἀνθρώπων ἀπ' τὰ ρούχα αὐτά... Ἐνῶ ἄλλα νοσοκομεῖα ἀποθηκεύουν τὸν λερωμένον ρουχισμό τους, καὶ μὰς τὸν φέρνουν ἐδῶ μιὰ φορὰ ἡ δύο, κάθε μῆνα!

Ὁ Δρίφφιλδ ἄμεινε σκεπτικὸς καὶ φαινόταν νὰ διστάζῃ γιὰ κάτι. Τέλος, πήρε τὴν ἀπόφασιν καὶ ρώτησε:

—Παραλάβατε σήμερα ἀκάθαρτον ρουχισμό, ἀπ' τὸ «Νοσοκομεῖο Μολυσματικῶν Νόσων»;

—Πρόκειται νὰ παραλάβουμε, σὲ λίγο... Μετὰ μισὴ ὥρα!

—Θὰ ἤθελα νὰ ρίξω μιὰ ματιά... ἀπὸ μακριά, ἐννοεῖται, στὰ εἴ-δη πὺν θὰ παραλάβετε! ἔκανε ἀποφασιστικὰ ὁ Δρίφφιλδ. Λέγοντας δηλαδὴ «ἀπὸ μακριά», ἐννοῶ ὅτι δὲν θὰ τὰ ἀγγίσω!

Ὁ διευθυντής τοῦ ἐργασταίου δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἔ-ναν μορφασμὸ ἀπορίας. Τόσο πολὺ ἀλλόκοτη τοῦ φάνηκε, αὐτὴ ἡ ἐπι-θυμία τοῦ διασῆμου ντετέκτιβ. Ὡστόσο, μὲ τὴν ἴδια προθυμία βιάστη-κε νὰ δηλώσῃ:

—Εἶμαι πάντα στὴ διάθεσί σας... Ἐπιτρέψτε μοῦ νὰ σὰς προσ-φέρω κάτι, μέχρις ὅτου ἔρθῃ ἀπ' τὸ Νοσοκομεῖο τὸ αὐτοκίνητο μὲ τὸν ρουχισμό... Θὰ διατάξω συγχρόνως νὰ μὰς εἰδοποιήσουν, μόλις ἔρθῃ!

Πραγματικὰ, σὲ λίγο εἰδοποιήθηκαν οἱ δυὸ ἄνδρες, ὅτι τὸ φορ-τηγὸ αὐτοκίνητο τῆς παραλαβῆς εἶχε ἐπιστρέψῃ. Λαχανιασμένος ὁ Δρίφφιλδ, ἀκολούθησε τὸν διευθυντὴ κάτω στὸ «Τμήμα Παραλαβῆς», καὶ παραστάθηκε στὶς σχετικὰ διατυπώσεις. Ὅταν δὲ πλησίασε κα-τόπιν στὸν ξεφορτωμένο πειὰ ὄγκο τοῦ ἀκαθάρτου ρουχισμοῦ, δὲν μπόρεσε νὰ συγκρατήσῃ ἕναν στεναγμὸ ὑπερτάτης ἀνακουφίσεως. Εἶχε δὴ πειὰ, ἐκεῖνο πὺ τόσο λαχταροῦσε τὸσον καιρὸ νὰ δῇ καὶ νὰ διαπιστώσῃ!

Εἶδε, μὲ ἄλλα λόγια, ὅτι τὸ κάθε εἶδος κλινιστρωμῆς καὶ ρου-χισμοῦ τῶν ἀρρώστων, ἦταν κλεισμένο μέσα σὲ μεγάλες θήκες ἀπὸ κόκκινο χαρτί! Τὸ κάθε σεντόνι, ἡ κάθε μαξιλαροθήκη, τὸ κάθε ἀ-σπρорρούχο τῶν ἀρρώστων, ἦταν τυλιγμένο πρῶτα σὲ κηρωτό, πυκνὸ χαρτί καὶ κατόπιν τυλιγμένο μὲ κόκκινο χαρτί σὲ δέμα ἀπὸ εἰδικούς νοσοκόμους, οἱ ὁποῖοι φοροῦσαν γάντια λαστιχένια! Ὅλες δὲ αὐτὲς ἡ προφυλάξεις λαμβανόντουσαν, γιὰ τὰ εἶδη αὐτά τοῦ ρουχισμοῦ, σὰν μολυσμένα ἦδη ἀπ' τὰ μικρόβια τῶν διαφόρων νόσων, ἀποτελοῦ-σαν σωστὸν κίνδυνον θανάτου γιὰ τοὺς ὑγιεῖς!

—Νάτα μας! μουρμούρισε μέσα του μὲ ἀνεκλάλητη χαρὰ ὁ ντε-

τέκτις, μόλις είδε τὰ πολυάριθμα ἐκείνα κόκκινα δεματάκια — μὲ τὸ θανάσιμο περιεχόμενό τους! — νὰ ἔχουν πειὰ ξεφορτωθῇ ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο. Ἐτοί κόκκινο ἦταν κι' ἐκεῖνο τὸ δεματάκι μὲ τὶς μολυσμένες — ἀπο μικροῖα ὁστρακιάς — μαξιλαροθήκες τὸ ὁποῖο εἶδε ὁ λωποδύτης Ρίτζεμαν στὸ δωμάτιο τῆς ἐπιστάτιδος τοῦ λόρδου Θόρλεϋ, καί... τὸ ὁποῖο δεματάκι δὲν ξαναεἶδε πειὰ κανέναν!... Ὁ φτωχὸς ὁ Ρίτζεμαν!... Ἀν ἄγγιζε τὶς μαξιλαροθήκες, θὰ πάθαινε ὅ,τι ἔπαθε κι' ἡ δυστυχὴ λαίδη Θόρλεϋ!... Θὰ πέδαινε κι' αὐτὸς, ἀπ' τὴ φρικιαστικὴ καὶ θανάσιμη ὁστρακιά!

Ὅσα ἤθελε νὰ μάθῃ ὁ Δρίφφιλδ, τὰ εἶχε μάθει πειὰ. Εὐχαρίστησε τὸν διευθυντὴ τοῦ πλυντηρίου καὶ τράβηξε κατευθεῖαν γιὰ τὸ ἀπαρτεμάν του, «ξεθεωμένος» κυριολεκτικῶς ἀπὸ κούρασιν κι' ἀπὸ τὴν πολὺωρη ὑπερέντασι τῶν νεύρων του...

Ὁ σὲρ Ἰζὼν Θόρλεϋ, ἔμεινε στὸ "Ἡστμπορν κἀνα-δυὸ μέρες ἀκόμα, δηλαδὴ ὡς τὴν προπαραμονὴ τῶν Χριστουγέννων. Καὶ τελειώνοντας πειὰ ὅλες τὶς κληρονομικὲς διαφορὲς του μὲ τὴν ἀνεψία του, ἐπέστρεψε πάλι στὸ Λονδίνο.

Στὸ διάστημα τῆς παραμονῆς του στὸ "Ἡστμπορν, παρακινουσε διαρκῶς — ὅπως εἶδαμε — τὴν δεσποινίδα Μπόϋντ νὰ ἐγκαταλείψῃ τὸ πελῶριο σπῆτι τῆς καὶ νὰ ἐγκατασταθῇ σὲ καμμιὰ οἰκογενειακὴ πανσιὸν ἢ σὲ κανένα ξενοδοχεῖο τοῦ Λονδίνου ἢ καὶ τοῦ "Ἡστμπορν. Τὸ ἐνδιαφέρον του γιὰ τὴ νεαρὴ ἀνεψία του ἦταν τόσο, ὥστε ἀνησυχούσε τρομερὰ ὅσο τὴ σκεπτόταν ὁλομόναχον — μὲ τὸ ὑπηρετικὸ φυσικὰ προσώπικὸ μαζύ, — σ' ἓνα τόσο πελῶριο κι' ἐξοχικὸ σπῆτι.

Καὶ στὸν σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τοῦ "Ἡστμπορν ἀκόμα, τὴν ὥρᾳ πού ἀνέβαινε στὸ βαγόνι γιὰ τὸ Λονδίνο, πάλι ἐπανέλαβε τὴ σύστασιν τοῦ σπῆ Μαίρη, ἡ ὁποία τὸν εἶχε συνοδεύσει ὡς ἐκεῖ. Ἐπιτέλους, βλέποντας τὴν ἐπιμονὴ ἀρνησί τῆς καὶ τὴ γελαστὴ ἀδιαφορίαν τῆς σὲ συμβουλὰς του, ἀναγκάστηκε σὰ τελευταία νὰ τῆς πῇ:

— Τούλάχιστον, μικρὴ μου Μαίρη, μὴ μοῦ ἀρνηθῇς αὐτὴ τὴ χάριν πού θὰ σοῦ ζητήσω... Ἐλα αὐριο στὸ Λονδίνο, νὰ περάσῃς μαζύ μὲ τὸν γερό-θεῖο σου τὸ αὐριανὸν ρεβεγιὸν τῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων!

Βλέποντας ὅμως μιὰ ἐλαφρὰ ὠχρότητα στὸ πρόσωπο τῆς ἀνεψιάς του πρόσθεσε:

— Ἐννοια σου!... Ἐννοια σου, καὶ κατάλαβα!... Μὴν ἀνησυχεῖς... Δὲν πρόκειται νὰ σὲ φιλοξενήσω στὸ μέγαρό μου, ὅπου ὑπάρχουν τόσες λυπηρὲς ἀναμνήσεις γιὰ σένα!... Θὰ φάμε τὴ χριστουγεννιάτικὴ σούπα τοῦ ρεβεγιὸν στὸ «Σπλέντιτ Κλούμπ», στὸ ὁποῖο ἀπόψε κιόλας — μόλις φτάσω στὸ Λονδίνο — θὰ τηλεφωνήσω νὰ μοῦ κρατήσουν ἓνα τραπέζι, σ' ἓνα διακριτικὸ θεωρεῖο... Κατόπιν, ἂν θέλῃς, μένεις σὲ καμμιὰ οἰκογενειακὴ πανσιὸν ὡς τὴν ἐπομένη πού θὰ ξαναγυρίσῃς στὸ "Ἡστμπορν... Ἀν πάλι θέλῃς νὰ περάσῃς τὰ Χριστούγεννα κοντὰ στὸν μνηστήρα σου, τότε φεύγουμε ἀμέσως μετὰ τὸ ρεβεγιὸν ἀπ' τὸ κλούμπ καὶ παίρνεις τὸ μεταμεσονύχτιο ἐξπρές γιὰ τὸ "Ἡστμπορν!... Μονο, πού θὰ κουρασθῇς λιγάκι!

— Συμφωνῶ μὲ τὴ δεύτερη λύσιν, θεῖε μου! ἀπάντησε ἡ Μαίρη, μὴ θέλοντας ν' ἀρνηθῇ ὁλότελᾳ. Θὰ ρθῶ νὰ περάσω τὸ ρεβεγιὸν μαζύ σας, ἀλλὰ θὰ φύγω πάλι μὲ τὸ μεταμεσονύχτιο ἐξπρές γιὰ νὰ περάσω τὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων μὲ τὸν Φράνκ!

Τὴν ἐπομένη τὸ πρωῒ, παρὰ τὶς ζωηρὲς ἀντιρρήσεις τοῦ μνηστήρος τῆς, ἡ δεσποινὶς Μπόϋντ πῆρε τὸ ἐξπρές γιὰ τὸ Λονδίνο. Ὑποσχέθηκε ὅμως στὸν Φράνκ, ὅτι ἐξάπαντος θὰ γύριζε μὲ τὸ τελευταῖο ἐξπρές, γιὰ νὰ περάσῃ τὴν αὐριανὴν ἡμέραν τῶν Χριστουγέννων μαζύ του. Καὶ γιὰ νὰ τὸν καθησυχάσῃ περισσότερο, τοῦ εἶπε νὰ ρθῇ ὁ ἴδιος στὸν σταθμὸ νὰ τὴν παραλάβῃ, γιὰ νὰ μὴ κυκλοφορήσῃ μόνη τῆς

στὸ δρομὸ κατὰ τὶς νυχτερινὲς ἐκείνες ὥρες τῆς ἐπιστροφῆς τῆς στὸ "Ἡστμπορν.

Ἀλλάξαν ἀκόμα ἓνα τρυφερὸ φίλημα, καὶ τὸ ἐξπρές ξεκίνησε γιὰ τὸ Λονδίνο. Σὲ λίγη ὥρα, ὅμως, ἡ Μαίρη χτύπησε ξαφνικὰ τὸ μέτωπό τῆς, καὶ μουρμούρισε μὲ στενοχώρια:

— Ξέχασα κάτι, νὰ πάρῃ ἡ εὐχή!... Ξέχασα νὰ τηλεγραφήσω στὸν κύριο Δρίφφιλδ, σχετικὰ μὲ τὴν ἀναχώρησιν μου αὐτὴ γιὰ τὸ Λονδίνο, ὅπως τοῦ εἶχα ὑποσχεθῇ!... Τὸ θεωρεῖ, φαίνεται, τόσο σοβαρὸ αὐτό, ὥστε μοῦ εἶχε συστήσει νὰ τοῦ τηλεγραφήσω καὶ μὲ ποῖο ἀκριβῶς τραῖνο θὰ ἐφευγά!

Εὐτυχῶς, τὸ ἐξπρές στάθμευσε σὲ λίγο, στὸν μικρὸ σιδηροδρομικὸ σταθμὸ τοῦ Κέννεθ. Ἡ δεσποινὶς Μπόϋντ κατέβηκε τρεχάτη ἀπ' τὸ βαγόνι τῆς, μῆλκε τὸ κτίριο τοῦ σταθμοῦ, κι' ἔδωσε στὸν ὑπάλληλο τοῦ τηλεγραφείου ἓνα λιγόλογο τηλεγράφημα γιὰ τὸν Δρίφφιλδ.

Ἐτοί, εὐχαρίστημένη τώρα πού ἐξεπλήρωσε τὴν παράκλησιν τοῦ ντετεκτιῦ, παρῶς κλησὶ ὅμως τῆς ὁποίας δὲν μπορούσε καὶ νὰ καταλάβῃ τὸν ἀπώτερο ὑκοπὸ, ἀνέβηκε ξανά στὸ κομπαρτιμάν τῆς, καὶ συνέχισε διχῶς ἔννοιες πειὰ τὸ ταξίδι τῆς.

Ὅταν ἐπιτέλους τὸ τραῖνο ἔφτασε στὸ Λονδίνο, κι' ἔμπαινε ἐπιδημικὰ στὸν κολοσσαῖο σταθμὸ «Βικτώρια Σταίσιον», ἡ δεσποινὶς Μπόϋντ ἔσκυψε στὸ παράθυρο τοῦ κομπαρτιμάν τῆς καὶ κόνταζε τὴν πλημμυρισμένη ἀπὸ κόσμον «πλατφόρμ» τοῦ σταθμοῦ. Σχεδὸν ἀμέσως ἀντίκρουσε τὸν θεῖο τῆς σὲρ Θόρλεϋ, ὁ ὁποῖος — ἀντίθετα μὲ τὴ συνηθειὰ του — γελοῦσε καὶ φαίνονταν ἀπερίγραπτα χαρούμενος γιὰ τὴν ἀφίξιν τῆς, ἐνῶ συγχρόνως τὴν καλωσῶριζε, κουνώντας ἓνα μαντίλι.

Τὸν κύριο Δρίφφιλδ ὅμως, δὲν μπόρεσε ἡ ματιὰ τῆς νὰ τὸν διακρίνῃ πουνάβῃ, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειές τῆς!

— Μπα, ἰσως νὰ μὴν πρόλαβε νὰ πάρῃ τὸ τηλεγράφημα μου! σκέφτηκε, ὕστερα ἀπ' τὶς ἀπειρες — κι' ἀπαρτήρητες ἀπ' τὸν ἀνύποπτο θεῖο τῆς — ἀναζητήσεις τῆς. Μιὰ φορὰ, εἶμαι κακῶς ἐν τάξει ἀπέναντί του, γιὰ τὴν τηλεγράφησά ἔστω κι' ἀπὸ ἓνα ἐνδιάμεσο σταθμὸ!

Ὡστόσο, ἀκολουθώντας τώρα τὸν θεῖο τῆς στὸ αὐτοκίνητό του, τὸ ὁποῖο περιέμενε πλάι στὴν ἐξοδὸ τοῦ σταθμοῦ, δοκίμαζε μιὰ ἀόριστιν κι' ἀνεξήγητη συγκίνησιν, καὶ μουρμούρισε μέσα τῆς ἀήσυχον:

— Τί ἔχω;... Τί μοῦ συμβαίνει, ἄραγε;... Κάποιο προαίσθημα μοῦ λέει, ὅτι δὲν θ' ἀργήσω ν' ἀντιμετωπίσω μιὰ ἀλλόκοτη κατάστασιν!... Ποιὰ, ὅμως;... Ποῦ;... Γιατί;... Καὶ τί εἶνε αὐτό, τὸ ὁποῖο μὲ ἐμποδίζει νὰ μιλήσω στὸν θεῖο μου, γιὰ τὸ τηλεγράφημα πού ἔστειλα στὸν κύριο Δρίφφιλδ;... Ναι, μοῦ τὸ ἀπαγόρευσε ὁ Δρίφφιλδ, βέβαια!... Μα στὴν ἀπαγόρευσίν του ἐκείνη ἐννοοῦσε καὶ τὸν θεῖο μου, ἄραγε;... Καὶ γιατί!

Ὡστόσο μῆλκεν στὸ αὐτοκίνητο, κι' ἡ Μαίρη ἔδωσε τὴν διευθύνσιν τοῦ ξενοδοχείου «Κλάρτζ», ἐνός ἀπ' τὰ καλὰ ξενοδοχεῖα τοῦ Λονδίνου. Συγχρόνως, δικαιολογήθηκε στὸν θεῖο τῆς, λέγοντάς του:

— Ὡς τὸ θράδῳ πού θὰ πάμε στὸ «Σπλέντιτ-Κλούμπ» γιὰ τὸ ρεβεγιὸν, θὰ μένω σ' αὐτὸ τὸ ξενοδοχεῖο... Θὰ κάμω μερικὰ ψώνια γιὰ τὶς ἁγίες ἡμέρας πού ἐρχονται καὶ μερικὰ δῶρα γιὰ τὸν Φράνκ... Καὶ κατὰ τὸ θραδάκι, θὰ σὲ περιμένω θεῖε μου... Περνάς καὶ μὲ παίρνεις, γιὰ τὸ ρεβεγιὸν!...

Τὴν ἴδια αὐτὴ ἡμέραν, κατὰ τὸ πρωῒ, ὁ Δρίφφιλδ εἶχε σηκωθῇ νωρίς, καὶ κατὰ ἔγραφε καθισμένος στὸ γραφεῖο του. Εἶχε πειὰ μαζέψῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα, πού τοῦ χρειάζοντο σὲ τὴν μυστηριώδη αὐτοκτονίαν τοῦ συνταγματάρχου Μπόϋντ, καθὼς καὶ γιὰ τὸν ὑποπτο θάνατον τῆς λαίδης Θόρλεϋ ἀπὸ ὁστρακιά. Καὶ ξέροντας ἤδη μονάχα αὐτὸς τὸν ἐνοχο — ἢ τοὺς ἐνόχους — τῶν ὑπόπτων αὐτῶν γεγονότων,

άνυπομονούσε σάν θηρίο κλεισμένο στο σιδερόφραχτο κλουβί του, ανυπομονούσε, περιμένοντας την κατάλληλη στιγμή για τις συνταρακτικές αποκαλύψεις που ετοίμαζε!

Κόντευε πειάμεσημέρι, κι' ο Δρίφφιλντ εξακολουθούσε να γράφει. Ξαφνικά, χτύπησε το κουδούνι της πορτας, κι' ο μπαρμπα-Σάρλ φάνηκε, κρατώντας ένα πράσινο φακέλλο στο χέρι του:

— Ένα τηλεγράφημα για σάς, κύριε Δρίφφιλντ! είπε.

Σπρωγμένος από άοριστο προαίσθημα ο ντετέκτιβ, ανάπηδησε ταραγμένος άθελά του, κι' άρπαξε το τηλεγράφημα απ' τα χέρια του εκθαμβού θυρώρου. Ένοιωσε μέσα του ανεξήγητα, μιά καθαρά, ότι είχε πλησιάσει πειά ή κρίσιμη στιγμή, την οποία τόσες ημέρες μάλιστα περιμενε.

Καθώς όμως άνοιξε το τηλεγράφημα και διάβασε διψασμένα το περιεχόμενό του, ένα μούγκρισμα δυσφορίας κι' άγωνίας ξέφυγε απ' τα χείλη του.

— Νά πάρη ή όργη, μου φαίνεται πως δεν θά προλάβω την άφιξη του έξπρές! Γιατί δεν μου τηλεγραφούσε απ' τον Ήστμπουργν, πριν φύγη ή δεσποινίς;... Τό είχε ξεχάσει άράγε, και τό θυμήθηκε στο δρόμο, τηλεγραφώντας μου απ' τον σταθμό του Κέννεθ;

Συγχρόνως ο ντετέκτιβ ντυνόταν πυρετωδώς, κ' έριχνε ματιές άγωνίας στο ρολόγι το τοίχου, ενώ ο μπαρμπα-Σάρλ εν τω μεταξύ τον βοηθούσε όσο του ήταν δυνατόν στο ντύσιμό του. Έπιτέλους, κατρακυλώντας, μπήκε σ' ένα ταξί, κι' ούρλιασε στον σωφέρ:

— Όλοταχώς!... Για τον σταθμό «Βικτώρια Σταίσιον»... Θέλω να προλάβω, θέλω να είμαι εκεί, όταν θα φτάση το έξπρές των 11 1/2 ή ώρα απ' τό Ήστμπουργν!... Διπλό πουρμπουάρ, άν τό πετύχησι!... Τό ταξί έτρεχε σάν σφαίρα, άφηφώντας άμέσους κινδύνους συγκρούσεων ή δυστυχημάτων, γιατί ο Δρίφφιλντ δεν έπαυε να ούρλιάζει στον σωφέρ:

— Μπρός!... Τρέχε όσο πιό γρήγορα μπορείς!... Μή σέ νοιάζει για τους κανονισμούς της Τροχαίας Κινήσεως!... Άφηνε τους άστυφύλακας να σού γνέφουν... Μήν τους άκούεις!... Όλα θα διορθωθούν κατόπιν από μένα!... Πρόκειται για κατεπείγουσα έγκληματική υπόθεση!... Κινδυνεύει ή ζωή ένός ανθρώπου τώρα!... Μπρός!... Όλοταχώς!

Σάν καταρράκτης ήλιγγιώδους όρμης ξεπηδούσαν αυτές ή φράσεις, απ' τα χείλη του συνταραγμένου ντετέκτιβ. Κι' ο σωφέρ, ήλεκτρισμένος απ' τον πυρετό του πελάτου του, καθώς κι' απ' την έξακρίβωσι της ταυτότητός του κατόπιν, άδιαφόρησε πειά για όλα, κι' είχε σκύψει στο τιμόνι του άφηνιασμένου αυτοκινήτου του, δίνοντάς του όλη τη δυνατή ταχύτητα...

Με άπερίγραπτη άνακούφισι, με άληθινό λυτρωμό ψυχής, άκουσε ο Δρίφφιλντ τό σφύριγμα του έξπρές, την ώρα που έφτανε στο σταθμό συγχρόνως με έκείνο.

— Περίμενε! είπε στον σωφέρ, πηδώντας απ' τό ταξί όρμητικά.

Χώθηκε μέσα στον σταθμό, βγήκε στην κοσμοπλημμυρισμένη «πλατφόρμ», κρύφτηκε πίσω από ένα στύλο, και κάρφωσε τα μάτια του στο παράθυρο του τραίνου, τό όποιο είχε μπη πειά και μόλις είχε σταθί.

— Δόξα στον Ύψιστο Θεό! υιθύρισε μέσα του με άπερίγραπτη άγαλλίασι. Νά την! Νά, κι' ο θεός της που την καλωσορίζει, κουτώντας τό μονήλι του!... Έφθασα έγκαίρως... Είμαι τυχερός, που δεν με άντελήφθηκαν!... Ούτε και θα με άντιληφθούν, όσο δεν θα τό θελήσω ο ίδιος!... Δόξα σοι, ο Θεός!

Έμεινε εξακολουθητικά και με τρόπο κρυμμένος πίσω απ' τον στύλο, αφήνοντας τον Θόρλεϋ και την άνεψιά του να βγούνε πρώτοι έκείνοι απ' τον σταθμό. Άνησύχησε για μιά στιγμή, βλέποντας τη

δεσποινίδα Μπόυντ να ρίχνη γύρω της έρευνητικά βλέμματα. Φαίνεται, ότι τον άναζητούσε.

— Έχει γούστο να την άντιληφθή, ο θεός της! μουρμούρισε τότε ο Δρίφφιλντ. Θα τη ρωτήση, ποιόν άναζητάει... Κι' άν έκείνη του έξηγηθή, ίσως να με υποψιαστή αυτός ο γερο-γίγας, και τότε θα μπερδευτούν πολύ τα πράγματα!

Είδε με άνακούφισι του όμως, ότι ο Θόρλεϋ θαδίζοντας πρώτος, δεν έδειχνε να άντελήφθη τα έρευνητικά βλέμματα της άνεμιάς του, ούτε και φάνηκε να τη ρωτά ή τίποτα. Έτσι, ήσυχος πειά ο Δρίφφιλντ τούς είδε να άνεβαίνουν στο αυτοκίνητο του λόρδου Θόρλεϋ, κι' έτρεξε κι' έκείνος στο ταξί του.

— Τώρα, προσπάθησε να παρακολουθήσης αυτό τό γκρίζο αυτοκίνητο! Είπε στον σωφέρ, μπαίνοντας στο ταξί και σκύβοντας προς τα έμπρός για να βλέπη καλύτερα.

Ένα τέταρτο της ώρας άργότερα, και ξέροντας πειά σε ποιό ξενοδοχείο έμεινε ή δεσποινίς Μπόυντ, μπήκε σ' ένα τηλεγραφικό παράρτημα ο Δρίφφιλντ, κι' έστειλε τό έξής κατεπείγον τηλεγράφημα:

«Φράνκ Χέλλουελ, δικηγόρον,

Ήστμπουργν.

Άνάγκη άπόλυτος, έπιτακτική, έλθετε σήμερα με έξπρές έκτης άπογευματινής ώρας. Θα με συναντήσετε εις θυρωρείον ξενοδοχείου «Κλάριτζ».

ΤΖΑΙΗΜΣ ΔΡΙΦΦΙΛΔ

Κατόπιν, καθησυχασμένος κι' άπερίγραπτα χαρούμενος πειά, έδωσε ένα ήγεμονικό πουρμπουάρ στον σωφέρ, τον έφώδισε με μιά παραβάσεων ταχύτητος του ταξί, και τρίβοντας έπειτα τα χέρια του, υιθύρισε:

— Σ' εύχαριστώ, Θεέ μου!... Όλα μου τα έφερες καλά, ως τώρα... Βοήθησε με έτσι, ως τό τέλος!

Στις έξη τό άπόγευμα, ο Δρίφφιλντ βρισκόταν στο θυρωρείο του ξενοδοχείου «Κλάριτζ», έχοντας συνεννοηθή προηγουμένως με τον διευθυντή του ξενοδοχείου και με τον θυρωρό. Κι' ενώ απ' την κρυφή έξγαιναν απ' τό ξενοδοχείο, σκεπτόταν συγχρόνως με λαχτάρα:

— Τώρα μόλις γύρισε απ' τα ψώνια της, ή δεσποινίς Μπόυντ...

Αν έρθη ο θεός της να την πάρη, θα τούς ακολουθήσω άφανής... της έξηγήσω μερικά πράγματα, για να με βοηθήση κι' ή ίδια... Και στη μιά περίπτωσι όμως και στην άλλη, είνε άπαραίτητο να φθάση έδω ο μνηστήρας της, πριν βγή μονάχη της ή με τό θείο της μαζύ!

Εύτυχώς, στις 6 και μισή έφθασε απ' τον σταθμό όλοταχώς—και παραξενεμένος! — ο Φράνκ, ενώ ή δεσποινίς Μπόυντ βρισκόταν ακόμα άπάνω στο δωμάτιό της, μόνη κι' άνύποπτη για όσα συνέβαιναν προς χάριν της...

— Και τώρα, Φράνκ, ύπομονή! κατέληξε λέγοντας ο Δρίφφιλντ στον νεαρό φίλο του, άφού πρώτα του διηγήθηκε άκρες-μέσες από όσα έμεις ξέρομε ήδη. Καθώς βλέπεις, κάτι άπειλεί τη μνηστή σου έκ μέρους κάποιου!... Θα μείνουμε έδω στο θυρωρείο κρυμμένοι, ως την ώρα που θα ρβή κανένας να τη ζητήση, ή ως την ώρα που θα βγή έκείνη έξω... Θα την παρακολουθήσουμε με τρόπο, και θα ένεργήσουμε κατόπιν σύμφωνα με τις περιστάσεις!

Ο Φράνκ, παρ' όλη την έπιμονή του, δεν μπόρεσε να άποσπάση περισσότερες έξηγήσεις απ' τον Δρίφφιλντ, ο όποιος για να γυρίση τη συζήτηση άλλο, του είπε σε μιά στιγμή:

—'Αλήθεια, ξέρεις νά μου πῆς ἀν ἔμαθε ἡ Ἀστυνομία τὸν πραγματικό δολοφόνο τῆς ἀτυχῆς ἐκείνης νεας;

—Ποιᾶς; ἔκανε ὁ Φράνκ, ξαφνιασμένος ἀπ' τὴν ἀπρὸςδόκητη ἐρώτησι. Ἐννοεῖς ἰηπῶς τὴ νεά, τὴν ὁποία δολοφόνησε ὁ ἐραστής της στὴν παραλία τοῦ Ἦστυπουρν, λυώνοντάς της τὸ κεφάλι μὲ μιὰ πέτρα;

—'Αφῆσέ τον, αὐτὸν τὸν δυστυχῆ! ξανάπε ὁ Δρίφφιλδ, αἰνιγματικά γελῶντας. Δολοφόνος πραγματικός τῆς ἀτυχῆς νεας, εἶνε ἓνας πού φοράει χονδροπαπουτσα μὲ δώδεκα καρδιά στὸ δεξιὸ παπούτσι καὶ μὲ δεκατέσσερα στὸ ἀριστερό!... Τὸ δεξιὸ παπούτσι του ἔχει μῆκος τριακοσίων χιλιοστῶν τοῦ μέτρου, τὸ δὲ ἀριστερὸ τριακοσίων δύο... Εἶνε ἡ ἦταν ἐξάπαντος ναυτικός, γιατί μασσάει τὸν καπνὸ. Ὅταν λοιπὸν πᾶς μὲ τὸ καλὸ στὸ Ἦστυπουρν, νά πῆς στὴν ἐκεῖ Ἀστυνομία τὰ ἐξῆς: Νά μάθῃ ἀν ἡ ἀτυχὴ κοπέλλα ἦταν τυχὸν ἀρραβωνιασμένη — ἡ συνδεμένη ἐρωτικῶς — μὲ κανέναν ναυτικό, προηγούμενος. Νά μάθῃ ἐπίσης, πού ἀκριβῶς θρискόταν αὐτὸς ὁ ναυτικός, κατὰ τὴν ἡμέρα τῆς δολοφονίας τῆς πρώην ἐρωμένης του ἡ μνηστῆς του... Καὶ νά μάθῃ ἐπίσης, ἀν τὰ χαρακτηριστικά σου ἀνέφερα πῶς πάνω, σχετικῶς μὲ τὸ μᾶσσημα τοῦ καπνοῦ κλπ., συμφωνοῦν μὲ τὰ χαρακτηριστικά τοῦ ναυτικοῦ αὐτοῦ!... Περιττὸ νά σοῦ πῶ, ὅτι αὐτὸς εἶνε ὁ δολοφόνος!... Κάκιωσε, γιατί ἡ κοπέλλα συνεδεθῇ ἐρωτικῶς μὲ ἄλλον, καὶ τὴν ἐκδικήθηκε αἰματηρά!... Λίγο ἔλειψε μάλιστα νά τὴν πᾶθω κι' ἐγὼ ὁ ἴδιος, γιατί ὁ φιλαρᾶκος μας κρυμμένος κάπου ἐκεῖ κοντά, ἀντελήφθη τίς ἐπίμονες καὶ λεπτομερεῖς ἐρευνές μου, ἐνοιωσε τὸν κίνδυνο κοντά του, κι' ἀποφάσισε νά μὲ ξεφορτωθῇ!... Δὲν τὸ πέτυχε!

—Καὶ γιατί δὲν τὰ ἔλεγε; ὁ ἴδιος αὐτὰ στὴν Ἀστυνομία, ὅταν ἦσουν ἐκεῖ; ἔκανε ἐκθαμβὸς ὁ Φράνκ.

—Γιατί στὸ Ἦστυπουρν ἦρθα κυνηγώντας ἄλλον λαγὸ, καὶ δὲν μποροῦσα νά τρέχω συγχρόνως καὶ γιὰ δεῦτερο! ἀπάντησε ὁ Δρίφφιλδ χαμογελῶντας. Καὶ τὸν λαγὸ αὐτὸν πού κυνηγοῦσα τότε, ἐλπίζω νά τὸν τσακώσουμε ἀπόψε... Ἀλλῶστε, ἤθελα νά κάνω πρῶτα μιὰ χημικὴ ἐξέταση, γιὰ νά ἀνακαλύψω τὸ εἶδος, τὴν σχετικὴ μάρκα, καθώς καὶ τὴν ποιότητα τοῦ καπνοῦ, τὸν ὁποῖο μασσοῦσε ὁ ναυτικός μας!... Ἡ σχετικὴ ἐκθεσι τοῦ Χημεῖου εἶνε στὸ γραφεῖο μου καὶ στὴ διάθεσι τῆς Ἀστυνομίας τοῦ Ἦστυπουρν, ἀν μοῦ τὴν ζητήσῃ!... Τὰ παραπέρα: ἀφοροῦν αὐτὴν... Ἀν εἶνε πραγματικὰ Ἀστυνομία, τὰ στοιχεῖα πού τῆς δίνω εἶνε ὑπεραρκετὰ γιὰ τὴ σύλληψι τοῦ ἐνόχου!...

Τὸ μεγαλοπρεπὲς κτίριο τοῦ «Σπλέντιτ-Κλούμπ» λαμποκοποῦσε τὴ θραυὰ αὐτῆς παραμονῆς τῶν Χριστουγέννων ἀπ' τὰ φῶτα. Ἡ πολυτελέστατος αἰθουσὴς του καὶ τὰ θεωρεῖα τὸν ἀστραποβολοῦσαν ἀπὸ τὴν ἀφθονία τῶν βαρυτίμων κοσμημάτων καὶ τῶν ἀμφιέσεων τοῦ διαλεχτοῦ κόσμου πού τὰ πλημμυροῦσε...

Ἐορταζόταν μὲ ἀφάνταστη εὐθυμία τὸ ρεβεγιὸν τῶν Χριστουγέννων, τῆς μεγαλύτερης δηλαδὴ χρυστιανικῆς εορτῆς γιὰ τοὺς Καθολικοὺς καὶ Διαμαρτυρομένους Εὐρωπαίους!

Σ' ἓνα θεωρεῖο καθισμένοι μόνονι τους, ὁ λόρδος σερ Τζὼν Θόρλεϋ κι' ἡ ἀνεψία του μὲς Μαίρη Μπόυντ, παρακολουθοῦσαν τὴ λαμπρὴ εορτὴ, χωρὶς νά λαβαίνουν ἀπευθείας μέρος σ' αὐτὴ ἐξ αἰτίας τοῦ πένθους των. Στὸ τραπέζι τους θρискόντουσαν ἀκόμη τὰ ὑπολείμματα ἐνὸς πλουσίου γεύματος τὸ ὁποῖο εἶχε παραγγεῖλει μὲ περισσὴ γενναιοδωρία ὁ Θόρλεϋ.

Σὲ μιὰ στιγμὴ, σεοβιρίστηκε ὁ καφὲς σ' ἓνα πολυτελέστατο σεοβίτσιο. Μόλις τὸ γκαρσόνι βγήκε πάλι ἔξω ἀπ' τὸ θεωρεῖο, ὁ σερ Θόρλεϋ εἰσάστηκε νά ἀρπάξῃ τὴ «ζαχαριέρα» ἀπ' τὰ χέρια τῆς ἀνεψίας του, ἡ ὁποία τὸν κύτταζε: τώρα ἀπορῶντας...

—Ναί!... Ναί!... τῆς εἶπε χαμογελῶντας, ὁ Θόρλεϋ. Σὲ συμβουλεύω νά μὴ μεταχειρίζεσαι ζάχαρι στὸν καφέ σου ἢ στὸ τσάι σου ἢ στὸ γάλα σου... Οὔτε καὶ νά τρώς πολλὰ γλυκίσματα... Ἡ ζάχαρι εἶνε τὸ μόνο τρόφιμο, τὸ ὁποῖο περισσότερο ἀπὸ τὰ ἄλλα προκαλεῖ τὸ πάχος στὶς γυναῖκες!... Κι' ἐσύ, μιὰ τόσο κομπὴ σιλουέττα, θά χάσης πολὺ ἀπ' τὴ χάρι σου, ἀν παχύνῃς!

—Μὰ ἀφοῦ, θεῖε μου, δὲν μπορῶ νά τὸν πῶ πικρόν, τὸν καφέ μου; ἐρώτησε μὲ παραπονηρικό ὕφος ἡ Μαίρη, κάπως εὐθυμῇ ἀπ' τὴ λίγη σαμπανία πού εἶχε πῆ.

Γέλασε κι' ὁ Θόρλεϋ τώρα, καὶ ἀπάντησε:

—Θὰ σὲ μάθω ἐγὼ, ἀμέσως τώρα, μιὰ μέθοδο περὶφημη, μὲ τὴν ὁποία καὶ τὸν καφέ σου θά πίνῃς γλυκόν, ἀλλὰ καὶ ζάχαρι δὲν θά μεταχειρίζεσαι!... Ναί!... Πᾶρε αὐτὴν τὴν παστίλλα τῆς ζαχαρίνης, ἡ ὁποία γλυκαίνει θαυμάσια ἓνα ποτὸ, χωρὶς νάχη καὶ τίς εὐνοϊκές γιὰ τὸ πάχος ιδιότητες τῆς ζαχαρὶς!

Συγχρόνως, ἐβγάλε ἓνα κουτάκι ἀπ' τὴν τσέπη τοῦ γιλέκου του, πῆρε μιὰ παστίλλα ζαχαρίνης καὶ τὴν ἀκούμπησε στὸ τραπεζομάντιλο, μπρὸς στὸ σεοβίτσιο τῆς ἀνεψίας του.

—Εὐχαριστῶ, θεῖε Γζῶν! ἔκανε μὲ τσαχνίτικο χαμόγελο ἡ δεσποινὶς Μπόυντ. Ἀς συμμορφωθῶ μὲ τὴ συμβουλὴ σου, ὅσο τοῦλάχιστον εἶμαι ἀκόμα ἀρραβωνιασμένη!... Μετὰ τὸν γάμο μου, ὅμως, δὲν θά ὑπάρχη λόγος νά εἶμαι τόσο πολὺ προσεχτικὴ στὴ σιλουέττα μου!

Ἀπλῶσε τὸ χέρι της, πῆρε τὴν παστίλλα τῆς ζαχαρὶς καὶ τὴν κράτησε μετέωρη ἀπάνω ἀπ' τὸ φλυτζάνι τοῦ ἀχνιστοῦ καφέ της... Ἐνα δευτερόλεπτο ἀκόμα καὶ θά τὴν ἄφηνε νά πέσῃ μέσα στὸ ζεστὸ καὶ μαῦρο ὕγρῳ...

Ἀστραπαῖα ὅμως, ἓνα δυνατό ἀνδρικό χέρι ξεπρόβαλε πίσω ἀπ' τὴ θελούδινη κουρτίνα τοῦ θεωρείου, κι' ἀκριβῶς πλάι στὴ θέσι τῆς δεσποινίδος Μπόυντ. Τὸ ἀνδρικό αὐτὸ χέρι, χούφτωσε θίαια τὸ λευκὸ μπράτσο τῆς κοπέλλας, τὸ ἐσφίξε μὲ ἔντονη τραχύτητα, ἡ παστίλλα τῆς ζαχαρίνης ἐξέφυγε κι' ἔπεσε πλάι στὸ σεοβίτσιο, καὶ μιὰ φωνὴ λαχταρισμένη ἀκούστηκε συγχρόνως:

—Μή, πρὸς Θεοῦ!... Τὸν θάνατο θέλετε νά πῆτε;

Ξαφνιασμένη καὶ τρομαγμένη ἡ κοπέλλα, γύρισε τὸ κεφάλι της ἀπότομα. Κι' ἐκθαμβῇ, κυριολεκτικῶς μαρμαρωμένη, ἀντίκρουσε τὴν αἰνιγματικὴ μορφή τοῦ Δρίφφιλδ, ὁ ὁποῖος τῆς ἔλεγε τώρα μὲ ἐνθαρρυντικό χαμόγελο:

—Βγαίνετε μιὰ στιγμὴ, ἔξω στὸν διάδρομο τοῦ θεωρείου, δεσποινίς;... Σὰς περιμένει ὁ μνηστὴρ σας, ὁ ὁποῖος θέλει κάτι νά σας πῇ!

Συγχρόνως, τὸ νέρι τοῦ ἀπλώθηκε μὲ ταχύτητα κεραυνοῦ ξανά, κι' ἄρπαξε τὴν παστίλλα τῆς ζαχαρίνης, πρὶν προλάβῃ νά τὴν ἀρπάξῃ τὸ τρεμουλιαστὸ χέρι τοῦ σερ Θόρλεϋ!

—Μὰ τί σημαίνουν ἐπιτέλους ὅλα αὐτά, διάβολε; μούγκρισε τότε ὁ γιγαντόσωμος λόρδος, ἐξαλλος μὰ καὶ νεκοικὰ γλωυδός. Τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ ἀλλόκοτα καμώματά σας;... Πῶς ὁρεθήκατε ἐδῶ;... Καὶ τί θέλετε;

Συγχρόνως χτυποῦσε τὴ γροθιά του στὸ τραπέζι, μὲ μανία.

Ὁ Δρίφφιλδ ὅμως τὸν κύτταζε ἐν τῷ μεταξύ κατάματα, μὲ παγερὸ ὕφος, δίχως νά τοῦ ἀπαντᾷ. Κι' ὅταν ἡ κατάγλωμη κοπέλλα σηκώθηκε μηχανικά καὶ βγήκε σάν μουδιασμένη ἔξω στὸν διάδρομο, τότε ὁ ντετέκτιβ ἀποφάσισε νά πῇ στὸν σερ Θόρλεϋ ψυχρά:

—Ἐλάτε μαζί μου!... Θὰ σὰς ἐξηγήσω σὲ λίγο, τί σημαίνουν αὐτὰ τὰ καμώματά μου!

Ἡ φωνὴ του εἶχε μιὰ ἀπερίγραπτη ἐπιβλητικότητα καὶ τὸ βλέμμα του κεραυνῶνε καὶ μούδιαζε τὸν λόρδο. Ἐκεῖνος σηκώθηκε σάν αὐτόματο, προπορεύτηκε, βγήκαν ἀπ' τὸ θεωρεῖο στὸν διάδρομο, καὶ

προσπέρασαν σιωπηλοί το άγκαλιασμένο ζευγάρι του φράνκ και της Μαίρης, οι όποιοι τούς κύτταζαν έντρομοι και σιωπηλοί...

Όταν έπιτέλους έστριψαν τη γωνία του διαδρόμου, ο Δρίφφιλδ κι' ο κεραυνωμένος λόρδος, βρέθηκαν σ' ένα μικρό, καταφώτιστο χώλλ. Σ' έναν καναπέ του χώλλ αυτού καθόντουσαν δυο στιβαροί και ύψηλοσωμοί άστυνομικοί, οι όποιοι σηκώθηκαν με σεβασμό στην εμφάνισι του Δρίφφιλδ.

—Κύριοι, σάς παραδίδω ύπ' εϋθύνη σας τόν λόρδο σέρ Γζών Θόρλεϋ! τούς ειπε τότε, ο ντετέκτιβ. Τόν κατηγορώ ως δολοφόνο της συζύγου του λαίδης 'Ισαβέλλας-Άλίκης Θόρλεϋ, ως δολοφόνο του συνταγματάρχου σέρ Μπέρτραμ Μπόυντ, κι' ως άποπειραθέντα πρό όλίγου να δολοφονήση την άνεψιά του δεσποινίδα Μπόυντ με αυτή την παστύλλια της δηλητηριασμένης ζαχαρίνης... Όδηγήστε τον στη φυλακή, συστήστε την αύστηρή άπομόνωσί του, και στείλτε αυτή την παστύλλια για άνάλυσι στο «'Ιατροδικαστικό Χημείο»!...

Το ίδιο βράδυ, δυο ώρες άργότερα, ο Δρίφφιλδ θρισκόταν στο γραφείο του συντροφευμένος άπ' τόν Φράνκ κι' άπ' τη δεσποινίδα Μπόυντ. Ήσαν χλωμοί άκόμα οι δυο νέοι, και δέν μπορούσαν να συνελθουν άπ' τη συγκίνησι, την όποία τούς είχαν προκαλέσει τα συνταρακτικά έκείνα γεγονότα, τα τόσο άπροσδόκητα έπίσης...

—Λοιπόν παιδιά μου, ιδού το κλειδί των έγκληματικών αυτών μυστηρίων, στα όποια έπαιξε ρόλο πρωταγωνιστού ο λόρδος Θόρλεϋ! Έλεγε στο νεαρό ζευγάρι ο Δρίφφιλδ, κυττάζοντάς το με πατρική στοργή. Έχω συντάξει ήδη τη σχετική έκθεσί μου, την όποία θα κατάρθω αύριο στόν άρμόδιο άνακριτή... Σύμφωνα με τα όσα γράφω στην έκθεσι μου, ιδού πώς διεπράχθησαν αυτά τα έγκλήματα άπ' τόν τόσο άξιοσέβαστον κι' άσπιλον — στα μάτια της κοινωνίας μας! — άριστοκράτη λόρδο Θόρλεϋ!

Άναψε ένα ποϋρο ο διάσημος ντετέκτιβ, για να διευκολύνη τη σειρά των συλλογισμών του. Κι' ύστερα, με άργή φωνή, άρχισε να διηγείται λεπτομερώς την όλη ύπόθεσι, ως εξής:

—Ο σέρ Γζών Θόρλεϋ, όταν ήταν νέος και πριν άκόμα παντρευτή, είχε περάσει μιάν νεότητα τρελλή και πολυέξοδη... Άξιωματικός άκόμα στόν στρατό των 'Ινδιών, είχε συνταράξει την κοινωνία εκεί κάτω με τα χρέη του, με τα έρωτικά σκάνδαλά του και με το πάθος του για τη χαρτοπαιξία... Είχε έξανεμίσει όλόκληρη την περιουσία του έτσι, και θα καταστρεφόταν πειά οικονομικώς, αν δέν έκανε έναν πλουσιώτατο γάμο με την άδελφή του συνταγματάρχου Μπέρτραμ Μπόυντ.

.....Η λαίδη 'Ισαβέλλα-Άλίκη Θόρλεϋ, η άτυχής θεία σας δηλαδή, ήξερε την τρελλή ζωή του συζύγου της... Γι' αυτό δέν έβλεπε να αφήσει σ' αυτόν τη διαχειρίσι της κλοσσισιάς προίκας της... Του έδινε μόνον ένα ώρισμένο έπίδομα για τας άνάγκας της κοινωνικής ζωής του και κατά τα άλλα διοικούσε μόνη της κι' άυτοπροσώπως την περιουσία της.

.....Η κατάσταση αυτή, ήταν φυσικό να κινήση την άγανάκτησι του πληγωμένου στόν έγωισμό του συζύγου... Το συζυγικό αυτό ζεύγος, δέν γνώρισε ποτέ την άγάπη και τη γαλήνη. Η γκρίνια το συντάραζε διαρκώς, γιατί όλα τα πειράματα της άτυχούς θείας σας είχαν άποδειξει, ότι ο σύζυγός της λόρδος Θόρλεϋ ήταν κι' έξακολουθούσε να μένη άδιόρθωτος!

Άρρώστησε έπιτέλους άπ' την κατάσταση αυτή η θεία σας... Έπαθε μιάν έλαφρά παράλυσι κι' έμενε διαρκώς στο κρεβάτι... Μιά νοσοκόμος τη φρόντιζε, η όποία κιόλας κοιμώταν στο ίδιο δωμάτιο με εκείνη...

.....Τότε, άρχισαν να φυτρώνουν στο κεφάλι του λόρδου μαύρα κι' έγκληματικά σχέδια, έναντίον της άρρώστης συζύγου του... Αποφάσισε να έπιταχύνη τόν θάνατό της, για να κληρονομήσει έτσι την κλοσσισία περιουσία της, και για να την έκδικηθή συγχρόνως για τις τόσες ταπεινώσεις του...

.....Σάν ένα τόσο διακεκριμένο μέλος της άνωτάτης άριστοκρατίας ο λόρδος Θόρλεϋ, είχε έκλεγη από χρόνια μέλος του δικητικού συμβουλίου του «Νοσοκομείου Μολυσματικών Νόσων»... Υπό την ιδιότητά του αυτή, μπορούσε να έπισκέπτεται όταν ήθελε κι' όποια ώρα ήθελε αυτό το φιλανθρωπικό ίδρυμα, να ένεργη έπιθεωρήσεις και να μπαίνει άπαρατήρητος σ' όλα τα διαμερίσματα, άποθήκες, θαλάμους άσθενών κλπ.

.....Ένα πρωϊ λοιπόν, κι' άφού τα έγκληματικά σχέδιά του είχαν ώριμάσει πειά και καταστρωθή στο μυαλό του, αποφάσισε να τα βάλλη σ' έφαρμογή... Πρώτα-πρώτα, έδιωξε με μιάν πρόφασι την έπιστάτιδα του μεγάρου του, σ' ένα έξοχικό κτήμα του... Την ήξερε πολύ άφωσιωμένη στη σύζυγό του, κι' ήθελε να άπαλλαγή άπ' την άδιάκοπη παρουσία της γύρω στην άγαπημένη της άρρωστη κυρία...

.....Έπειτα, έδιωξε και τη νοσοκόμο με μιάν όλιγοήμερη άδεια, γιατί ήταν δñθεν κουρασμένη πειά, είχε άνάγκη άναπαύσεως, και δέν φρόντιζε δñθεν με άρκετη έπιμέλεια την άσθενή σύζυγό του... Ωστόσο, άν και δήλωσε ότι θα έφερνε άύθημερόν μιάν άλλη νοσοκόμο, άμέλησε έπίτηδες να το πραγματοποιήσει, κι' έτσι η σύζυγός του έμεινε άφύλακτη στους διαβολικούς σκοπούς του.

.....Κατόπιν, ο λόρδος Θόρλεϋ μπήκε στο άυτοκίνητό του, οδηγώντας το μόνος, όπως συνήθως, και τράβηξε για το νοσοκομείο...

Όπως είχε το δικαίωμα, πήγε κατευθείαν άποκατήρητος στην άποθήκη, στην όποια φυλαγόντουσαν προσωρινώς τα άκάθαρτα και μολυσμένα άσπρόρρουχα, μέχρις ότου έοθη το άυτοκίνητο του πλυντήριο να τα παραλάβη... Άλλωστε, και να τόν έβλεπε κανένας άπ' το προσωπικό να μπαίνει έτσι κρυφά και προφυλακτικά στην άποθήκη, πάλι δέν θα ύπωφιαζόταν τίποτε: Ο Θόρλεϋ είχε το δικαίωμα να τρυπώνη παντού, και μάλιστα κρυφά και προφυλακτικά, για να ένεργη αίφνιδιαστικές έπιθεωρήσεις!

.....Στην άποθήκη πειά τώρα, ο Θόρλεϋ, και φορώντας γάντια για να μη μολυνθούν τυχόν τα χείρια του, πήρε κουφά ένα δεματάκι τυλιγμένο σέ κόκκινο χαοτί... Ηξερε, ότι το άθώο αυτό δεματάκι έκλεινε μέσα του τόν θάνατό... Ήσαν μερικές μαξιλαροθήκες άσθενών, λερωμένες, η όποιες — σύμφωνα με την γραπτή σημείωσι του άρμοδίου θαλαμάρχου ιατρού, τη γραμμένη επάνω στο χαρτί του δέματος — θα έπρεπε να ύποβληθούν στην ειδική για την νόσο όστρακιά άπολύμανσι.

.....Αυτές άκριβώς ζητούσε ο άπαίσιος δολοφόνος, γιατί άσ-τέες άκριβώς έννοούσαν τα έγκληματικά του σχέδια, όπως τα είχε καταστρώσει... Κρατώντας λοιπόν το μοιραίο δεματάκι κάτω άπ' το παλτό του κρυμμένο, μπήκε πάλι άπαρατήρητος στο άυτοκίνητο του, και γύρισε στο σπίτι του... Έχοντας το κλειδί του δωματίου της άπούσης πειά έπιστάτιδος, μπήκε στο δωμάτιό της, άνοιξε το δέμα, διάλεξε μιάν μαξιλαροθήκη μολυσμένη και την άφησε πρόχειρη κι' έτοιμη για την νύχτα... Κλείδωσε ύστερα πάλι το δωμάτιο κι' έφυγε.

Κατά τα μεσάνυχτα πειά της ίδιας αυτής ήμέρας, κι' ενώ όλοι στο μέγαρο του λόρδου Θόρλεϋ κοιμώντουσαν πειά, ο άπαίσιος κακοϋργος άγρυπνώντας έπίτηδες, αποφάσισε να βάλλη σέ ένεργεια το φρικαλέο σχέδιό του... Βγήκε κρυφά άπ' το δωμάτιό του, κατέθηκε στο δωμάτιο της έπιστάτιδος, πήρε με τα γαντωμένα χείρια του τη μολυσμένη μαξιλαροθήκη, ξανακλείδωσε το δωμάτιο κι' άνέβηκε στόν κοιτώνά της της συζύγου του, άφύλακτης πειά και μόνης.

... Τη ἔρρηκε κοιμισμένη βαθεία, γιατί είχε φροντίσει από νωρίς να ρίξη ὀραστικό ναρκωτικό στο ὑδατὸν της γάλα... Ἀφοῦ περὶ πέρασε τὴ θανάσιμη μαξιλαροθήκη σ' ἐνα μαξιλάρι, ἀκούμπησε ἀπάνω του τὸ κεφάλι τῆς δυστυχισμένης συζύγου του, κ' ὕστερα ἔμεινε ἀρκετὴ ὥρα ἀκίνητος, περιμένοντας νὰ συμπληρωθῇ καλὰ ἡ φρικιαστικὴ μόλυνσι!

... Κατόπιν πήρε ξανά τὴ μολυσμένη μαξιλαροθήκη, κατέβηκε στὸ δωμάτιο τῆς ἐπιστάτιδος καὶ τακτοποίησε τὸ δέμα πρόχειρα, σκοπεύοντας νὰ τὸ ἐξαφανίσῃ κατάλληλα τὴν ἐπομένη, ὅπως καὶ τὸ ἐξαφάνισε ἄλλωστε...

... Γυρίζοντας ὅμως στὸ δωμάτιό του, κ' ἀνίκανος νὰ κοιμηθῇ ἀπὸ τὴν ταραχὴ του — κ' ἴσως ἀπ' τὶς τῦψεις του — ἀντελήφθη τὸν θόρυβο πού ἔκανε ὁ λωποδύτης Ρίτζεμαν, σπάζοντας τὸ τζάμι τοῦ παραθύρου τῆς ἐπιστάτιδος, καὶ σὲ λίγο ὕστερα παραβιάζοντας τὴν κλειδωμένη πόρτα τοῦ δωματίου τῆς... Παρακολούθησε κατόπιν κρυφὰ τὸν Ρίτζεμαν, νὰ προχωρῇ στὸ χρηματοκιβώτιο τῆς βιβλιοθήκης... Τὸν ἔπιασε ἐπ' αὐτοφώρῳ νὰ προσπαθῇ νὰ τὸ παραβιάσῃ... Ἰὸν συνέλαβε καὶ τὸν τράβηξε κατόπιν πρὸς τὸ δωμάτιο τῆς συζύγου του, δημιουργώντας ἐπιτήδες διαβολικὸ θόρυβο, μήπως καὶ τῆς ἐπετύχανε τὸν θάνατο μὲ καμμιὰ συγκοπὴ καρδίας, ἐξ αἰτίας τοῦ ξαφνικοῦ τῆς τρόμου!

... Μὰ ὁ Ρίτζεμαν εἶχε ἐν τῷ μεταξύ προλάβῃ νὰ δῇ τὸ θανάσιμο δέμα τῶν μολυσμένων μαξιλαροθηκῶν, καθὼς ζετούλεξε γιὰ μιὰ στιγμὴ τὸ κόκκινο περιτύλιγμά τους... Κ' ὅσο καὶ νὰ τὸ ἐξαφάνισε τὴν ἐπομένη ὁ Θόρλεϋ, ὁ Ρίτζεμαν μπορεῖ τώρα νὰ βεβαιώσῃ τὴν ὑπαρξί του, ἀπὸ τὶς φυλακὲς τοῦ Νταρτμούουρ ὅπου ὑρίσκεται τώρα...

... Τέσσερις ἡμέρες ἀργότερα, ἡ φτωχὴ λαΐδη πέθανε ἀπὸ ὁστρακιά... Τότε φάνηκε φυσικὸς θάνατος τῆς... Ἀλλὰ τώρα ἡ ἀνάκρισι, ἔχοντας στὰ χέρια τῆς τὴν διαφωτιστικὴ ἐκθεσί μου, θὰ ξερῇ περὶ ὅτι ὁ Θόρλεϋ δολοφόνησε μὲ τὸν ἀνάνδρο αὐτὸν τρόπο τὴν δυστυχισμένην του γυναῖκα!

... Ὡστόσο, δὲν ἔφτανε μονάχα ἐνα θυμὰ, στὸν ἀπαίσιο λόρδο... Κληρονομοῦσε μονάχα τὴ μισή περιουσία τῆς γυναίκας του, γιατί ἡ ἄλλη μισὴ περιερχόταν στὸν ἀδελφὸ τῆς συνταγματάρχου Μπόυντ!... Ἔτσι, ἔπρεπε νὰ ἐξαφανισθῇ κ' ὁ πατέρας σας, δεσποινὶς Μαίρης!... Ξέρετε, βέβαια, μὲ τί προφάσεις κατώρθωσε νὰ τὸν παρασύρῃ στὸ μέγαρό του, ὁ φρικαλέος θεῖος σας, καὶ μὲ τί τρόπο παρασκέυασε τὴν δῆθεν αὐτοκτονία του... Τὸν νάρκωσε δηλαδὴ πρῶτα, ἀπὸ τὸ θράδυ, καὶ κατὰ τὴ νύχτα τὸν τράβηξε ἀπ' τὶς μασχάλες ναρκωμένον ὡς τὴν κουζίνα, τοῦ ἔβαλε τὸ κεφάλι μέσα στὸν φουρνὸ τοῦ γκαζιῶ, κ' ἄνοιξε τὶς κάνουλες τοῦ φονικοῦ αὐτοῦ ἀερίου... Ἔτσι, ὁ φτωχὸς πατέρας σας θρέθηκε τὴν ἐπομένη νεκρὰς, κ' ὁ θάνατός του ἐξηγήθηκε σὰν μιὰ ὀλοφάνερη αὐτοκτονία!

... Κανένας ὁμως δὲν ἔδωσε προσοχή, σὲ μιὰ ἀσήμαντη λεπτομέρεια... Δηλαδή, στὸ ὅτι τὸ πτώμα τοῦ συνταγματάρχου θρέθηκε ἐν πύλῳ, ἐνῶ ἡ παντόφλες του θρέθηκαν στὸ δωμάτιό του, καὶ κοντὰ στὸ κοσῳδάτι του!... Μπορεῖ νὰ θέλῃ ἐνας νὰ αὐτοκτονήσῃ!... Αὐτὸ ὅμως δὲν εἶνε δικαιολογία, ὥστε αὐτὸς ὁ ἐνας νὰ ἀμελήσῃ νὰ βάλῃ τὶς πρόχειρες ἄλλωστε παντόφλες του, ἀλλὰ... ἀλλὰ νὰ ξεκινᾷ ἐστὶ μὲ γυμνὰ πόδια ἀπ' τὸ δωμάτιό του, νὰ πατᾷ τὸ ψυχρὸ πλακόστρωτο τῶν διαδρόμων, νὰ κατεβῇ τὴ μαρμαρινή σκάλα ὡς τὴν πλακόστρωτη ἐπίσης κουζίνα καὶ μάλιστα σὲ μιὰ νύχτα τόσο παγερῇ, ὅπως ἦταν ἡ χιονισμένη ἐκείνῃ νύχτα τῆς δῆθεν αὐτοκτονίας του!... Ἔτσι, βγήκε κ' ἀπὸ τὴ μέση ὁ δυστυχὴς πατέρας σας, δεσποινὶς Μπόυντ... Ἔπρεπε ὅμως νὰ βγῇτε κ' ἐσεῖς ἀπὸ τὴ μέση, ὡς ἡ μόνῃ πειὰ κληρονόμος τοῦ πατρός σας!... Ἡ ἐξόντωσί σας,

θὰ σήμαινε πειὰ τὴν ἐξόντωσι ὅλων τῶν κληρονόμων, κ' ἡ κολοσσιαία περιουσία τῆς λαΐδης Θόρλεϋ θὰ περιερχόταν ὀλόκληρη στὸν λόρδο... Γιὰ νὰ γλυτώσῃ ὅμως καὶ τοὺς τεραστίους φόρους κληρονομίας, τοὺς ὁποίους θὰ πλήρωνε στὸ Κράτος ὁ λόρδος μὲ τὶς ἀλλεπάλληλες αὐτὲς μεταβιβάσεις τῆς περιουσίας ἀπ' τὸν ἐναν κληρονόμο στὸν ἄλλον, ἐπιβράδυνε ἐπιτήδες τὴν ὀριστικὴ τακτοποίησι τῶν μεταβιβάσεων συμβολαίων, ὅσο νὰ ἐπιτύχῃ καὶ τὴ δική σας ἐξόντωσι... Ἔτσι, μιὰ καὶ καλὴ, θὰ περιερχόταν στὴν κυριότητά του ἡ περιουσία, χωρὶς νὰ ὀλιγοστεύσῃ ἀπ' τοὺς φόρους μεταβιβάσεως στὸν πατέρα σας πρῶτα, καὶ σὲ σας κατόπιν!

... Ἀπόψε, θὰ πραγματοποιοῦσε τὸ φριχτό του σχέδιο εἰς ὅρος σας, δεσποινίς... Ἡ παστίλλια ἐκείνῃ τῆς ζαχαρίνης, τὴν ὁποία θὰ ρίχνατε στὸν χλιαρὸ καφέ σας, Κύριος οἶδε ὑπὸ ποιά ὑπουλὴ μορφή θὰ ἔκρυβε τὸν θάνατο μέσα τῆς!...

Ε'

ΕΠΙΛΟΓΟΣ

ΔΥΟ ἡμέρες ἀργότερα, τὸ «Ἱατροδικαστικὸ Χημεῖο» τῆς Σκώτλανδ-Ιιάρδ τῆς μυστικῆς δηλαδὴ Ἀστυνομίας ταῦ Λονδίνου, διεβίβασε στὸν ἀρμόδιο ἀνακριτὴ τὴν ἐκθεσί ἀναλύσεως, τὴν ὁποία εἶχε ἐνεργήσῃ στὴν ὑπόπτη παστίλλια τῆς ζαχαρίνης. Ἡ ἀνάλυσι λοιπὸν αὐτὴ ἀποδείκνυε ὀλοφάνερα, ὅτι ἡ παστίλλια περιεῖχε μικρόβια πτωμαίνης, φονικώτατα καὶ μὲ κατάλληλον τρόπον καλλιεργημένα!

Ἀσφαλῶς, ἀπ' τὸ νοσοκομεῖο θὰ εἶχε κατορθώσει νὰ προμηθευθῇ πάλι ὁ ἀπαίσιος λόρδος, τὸ καινούργιο αὐτὸ καὶ ὑπουλο φονικὸ ὄργανο τῶν καταχθονίων σκοπῶν του!

Ἡ ἀγχόνῃ πειὰ περίμενε, τὸν ἀριστοκράτη κακοῦργο. Εἶχε ἀποδείξει, μὲ τὰ φριχτὰ ἐγκλήματά του, ὅλη τὴ σοφία τῶν ἰσχυρισμῶν ἐκείνων τοῦ δαιμονίου ντετέκτιβ, ὅταν ἔλεγε στὸν κυβερνήτη τῶν φυλακῶν τοῦ Νταρτμούουρ τὰ ἑξῆς:

— Ὑπάρχουν καὶ ἐγκληματῆαι ἐπίσης φοβεροί, στοὺς ἀριστοκρατικούς μας κύκλους... Ἀλλὰ τὰ ἐγκλήματά τους περνοῦν ἀπαρατήρητα ἀπ' τὴ Δικαιοσύνη, γιὰ δυὸ προπάντων λόγους: Πρῶτα, γιατί ἡ ὑπερτάτη κοινωνικὴ θέσις τῶν, τοὺς προφυλάσσει ἀπ' τὶς υποψίες τῆς Ἀστυνομίας... Κ' ὕστερα, γιατί κάνουν κακὴ χρῆσι τῆς μεγάλης μορφώσεώς των, χρησιμοποιώντας γιὰ τὰ βδελυρὰ σχέδιά των μεθόδους καὶ αὐτὸ ἐπιστημονικὲς, τίς ὁποῖες δύσκολα μπορεῖ ἡ Δικαιοσύνη νὰ ὑπομιαστῇ καὶ νὰ ἐξακριβώσῃ!

Ὡστόσο, ἂν βγῇκαν ἀληθινὰ αὐτὰ τὰ λόγια τοῦ μεγαλοφυοῦς ντετέκτιβ, δὲν βγῇκε ἀληθινὴ ἡ ἄλλη βεβαίωσις του: «Ὅτι θὰ ἔστειλε δηλαδὴ τὸν λόρδο Θόρλεϋ στὴν ἀγχόνῃ!

Γιατί;

Ἀπλούστατα, γιὰ τὸν ἐξῆς λόγο: Γιατί ὁ Θόρλεϋ, μετὰ τὴν ἀπολογία του στὸν ἀνακριτὴ, καὶ μετὰ τὴν κατάθεσι τοῦ Δριφφιλδ καὶ τοῦ λωποδύτου Ρίτζεμαν εἰς ὅρος του, κατάλαβε πειὰ ὅτι καμμιὰ ἐλπίς δὲν ὑπῆρχε νὰ ἐξφύγῃ ἀπ' τὴ Δικαιοσύνη... Ὅλες ἡ ἀποδείξεις ἦσαν ὀλοφάνερα ἐναντίον του... Τὸν περίμενε ἐξάπαντος ἡ ἀτίμωσις κ' ἡ ἀγχόνῃ, αὐτὸν, ἐναν λόρδο τῆς Ἀγγλίας, πρῶην συνταγματάρχῃ τῆς Ἀνακτορικῆς Φρουρᾶς, κ' ἐναν ἀπ' τοὺς πιδ διακεκριμένους εὐπατρίδας τῆς Βρεττανικῆς Αὐτοκρατορίας!... Καὶ μόνο μέσον, γιὰ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀτιμωτικὴ τύχη του, ἦταν ἡ αὐτοκτονία...

Ναί, αὐτοκτόνησε πραγματικά. Κατώρθωσε νὰ αὐτοκτονήσῃ μέσα στὸ κελλί τῆς φυλακῆς του, καὶ πρὶν ἀκόμα γίνῃ ἡ δίκη του, παρ' ὅλη τὴν ἐπίβλεψι τῶν δεσμοφυλάκων. Ἄν καὶ τοῦ εἶχαν κάνει ἔρευ-

να, μὴ ἀφήνοντας ἀπάνω του οὔτε τὸ παραμικρὸ σουγιαδάκι, ἂν καὶ τὸν ἐπέβλεπαν μὴπως αὐτοκτονήσῃ μετὰ τὰ σεντόνια τοῦ κρεβάτιοῦ του, σχίζοντάς τα σὲ λουρίδες γιὰ νὰ κρεμαστῇ ἀπὸ αὐτὲς ὡστόσο, ὁ λόρδος Θόρλεϋ κατάρθωσε νὰ αὐτοκτονήσῃ: Μέσα σ' ἓνα πάνινο κουμπὶ τοῦ γιλέκου του, εἶχε ράψει μιὰ μικρὴ κοκκινόχρωμη παστίλ-λια. Τὴν κατὰπτε κατὰ τὰ μεσάνυχτα, καὶ τὸ πρωῒ ὁ δεσμοφύλαξ τὸν βρῆκε κατὰψυχρον, ἐνῶ ἡ νεκρικὴ ἀκαμψία παραμόρφωσε ἀποκρου-στικὰ τὸ πρόσωπό του...

Ἡ παστίλλια ἐκείνη, περιεῖχε μιὰ ἰσχυροτάτη συμπύκνωσι στρυ-χνίνης, ἡ δὲ ἐνέργεια τοῦ φοβεροῦ αὐτοῦ δηλητηρίου ὑπῆρξε κεραυ-νοβόλος γιὰ τὸν κακοῦργο λόρδο!...

Πέρασαν ἀρκετοὶ μῆνες ἀπὸ τότε. Ἡ ἐντύπωσι τῶν συνταρακτι-κῶν ἐκείνων γεγονότων, εἶχε ἀδυνατίσει πειὰ στὴ μνήμη καὶ στὴν ψυ-χὴ τοῦ Φράνκ καὶ τῆς Μαίρης. Ζοῦν εὐτυχισμένοι τώρα, καὶ παραδο-μένοι στὸ γλυκὸ μεθύσι τῆς ἀμοιβαίας των ἀγάπης. Ἐτοιμάζονται πυρετωδῶς, γιὰ τὸν προσηχὲ τους γάμο...

Καὶ διαρκῶς εὐλογοῦν ὁλόψυχα τὸν Δρίφφιλδ, τὸν ἐκλεκτὸ αὐ-τὸν προστάτη καὶ σωτῆρα των, στὸν ὅποιον καὶ μόνον χρεωστοῦν τὴν τωρινὴ καὶ τὴ μελλοντικὴ των εὐτυχία!

Τ Ε Λ Ο Σ

ΓΝΩΣΤΟΠΟΙΗΣΙΣ

Φέρω εἰς γνῶσιν τῆς ἀξιό-
τίμου πελατείας μου ὅτι ἀπό
τῆς 15ης Φεβρουαρίου ἐ.ἐ. ἀν-
τικατέστησα τὴν Καν Κέρτες
εἰς τὸ Ἴνστιτούτον Καλλονῆς
τοῦ Καταστήματός μου διὰ τῆς
Δίδος Ἑλίζας Καραδόντη, τέως
Διευθυντρίας τοῦ Αἰσθητικοῦ
καὶ χειρουργικοῦ Ἴνστιτούτου
Ἀθηνῶν.

ΜΕΤΑ ΤΙΜΗΣ
Κ. ΧΑΜΑΡΑΚΗΣ
ΣΤΑΔΙΟΥ 37
(ΣΤΟΑ ΔΗΜΟΣΙΩΝ ΥΠΑΛΛΗΛΩΝ)
ΕΝΑΝΤΙ ΑΡΣΑΚΕΙΟΥ
Τηλ. 23-208